

RAPORT ANUAL 2023

CUPRINS

Mesajul Conducerii ASF	5
1. Despre ASF	6
1.1. Scurtă prezentare a ASF	6
1.2. Guvernanța ASF	9
1.3. Repere aferente activității în anul 2023	10
1.4. Proiecte importante derulate de ASF în 2023	13
2. Stabilitatea financiară și supravegherea macroprudențială a sistemului financiar nebanca	22
2.1. Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială	22
2.2. Identificarea și monitorizarea riscurilor, tendințelor și vulnerabilităților la adresa stabilității financiare	24
2.3. Prevenirea și diminuarea riscului cibernetic în scopul asigurării stabilității sistemului financiar nebanca	25
2.4. Inovația financiară	27
2.5. Integrarea riscurilor de sustenabilitate	27
2.6. Mecanismul de rezoluție a societăților de asigurare și a firmelor de investiții	29
3. Supravegherea microprudențială a sistemului financiar nebanca	32
3.1. Supravegherea integrată	32
3.2. Supravegherea sectorului instrumente și investiții financiare	33
3.3. Supravegherea sectorului asigurări-reasigurări	53
3.4. Supravegherea sectorului sistemului de pensii private	64
3.5. Activitatea privind prevenirea și combaterea spălării banilor	68
4. Reglementarea piețelor financiare nebanca	74
4.1. Transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene	74
4.2. Activitatea de reglementări integrate	77
4.3. Activitatea de reglementare în sectorul instrumente și investiții financiare	78
4.4. Activitatea de reglementare în sectorul asigurări-reasigurări	85
5. Activitatea de autorizare – avizare	101
5.1. Autorizarea/Avizarea în sectorul instrumente și investiții financiare	101
5.2. Autorizarea/Avizarea în sectorul asigurări-reasigurări	106
5.3. Autorizarea/Avizarea în sectorul sistemului de pensii private	108
6. Mecanisme de garantare	110
7. Cooperarea internațională Relațiile internaționale ale ASF	113
8. Dezvoltarea capacității instituționale și consolidarea ASF	117
8.1. Dezvoltarea infrastructurii IT	117
8.2. Managementul resurselor umane	121
8.3. Activitatea juridică a ASF	121
8.4. Activitatea administrativ -financiară a ASF	127
9. Comunicare, transparența decizională și educație financiară	130
9.1. Comunicarea și transparența instituțională	131
9.2. Relația cu mass-media și mediul online	132
9.3. Relații cu publicul	134
9.4 Dezvoltarea educației financiare	135
9.5. Activitatea SAL-FIN	137
ANEXA - Situațiile financiare ale ASF pentru anul 2023 și raportul de audit	140
Lista de abrevieri	151

MESAJUL

CONDUCERII ASF

Alexandru PETRESCU
Președinte
Autoritatea de Supraveghere Financiară

Integritatea, transparența și funcționarea corectă a piețelor financiare non-bancare, precum și protejarea intereselor și drepturilor consumatorilor de produse și servicii financiare, specifice piețelor de instrumente și investiții financiare, asigurări și pensii private, reprezintă obiective fundamentale în cadrul strategiei pe termen scurt, mediu și lung a Autorității de Supraveghere Financiară, care își propune astfel să aducă o contribuție importantă în contextul dezvoltării economice și al bunăstării sociale naționale.

Pentru îndeplinirea acestor aspecte, este necesară realizarea demersurilor cu privire la atragerea unor noi participanți pe piețele financiare non-bancare, monitorizarea și analizarea tendințelor și riscurilor piețelor și prevenirea disfuncționalităților din punct de vedere al prudențialității și conduitei, precum și corectarea eventualelor deficiențe identificate prin aplicarea cadrului legal în vigoare.

În contextul inovației piețelor financiare, Autoritatea de Supraveghere Financiară se axează pe dezvoltarea unor noi instrumente de analiză și pe consolidarea digitalizării proceselor pentru a putea identifica vulnerabilitățile în cadrul societăților reglementate și supravegheate. De asemenea, Autoritatea de Supraveghere Financiară acordă o atenție sporită riscurilor și amenințărilor cibernetice în cadrul supravegherii participanților pe piețele financiare, acest lucru având o importanță deosebită în buna funcționare a sectorului financiar.

Având în vedere direcțiile trasate la nivel european în ceea ce privește finanțele digitale, tranziția către o economie verde, precum și prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Autoritatea de

Supraveghere Financiară are în vedere actualizarea și modernizarea cadrului de reglementare național. Totodată, luând în considerare procesul de aderare la OCDE, vor fi aduse completări și modificări ale actelor normative în vederea asigurării conformității cu acordurile și recomandările OCDE.

În continuare, Autoritatea de Supraveghere Financiară va asigura reprezentarea la nivelul organismelor internaționale cu rol în elaborarea standardelor și principiilor în domeniul supravegherii entităților reglementate prin intensificarea relațiilor de colaborare cu Autoritatea Europeană pentru Piețe și Valori Mobiliare (ESMA) și cu Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA), având scopul atingerii misiunii strategice stabilite la nivelul acestora.

Astfel, Autoritatea de Supraveghere Financiară vizează consolidarea încrederii în piețele financiare non-bancare, prin comunicarea constantă cu entitățile supravegheate și consumatorii piețelor financiare non-bancare, urmărind fermitatea în aplicarea legii, proactivitatea și eficiența, caracteristici menite să asigure stabilitatea financiară a piețelor supravegheate.

1. DESPRE ASF

1.1. SCURTĂ PREZENTARE A ASF

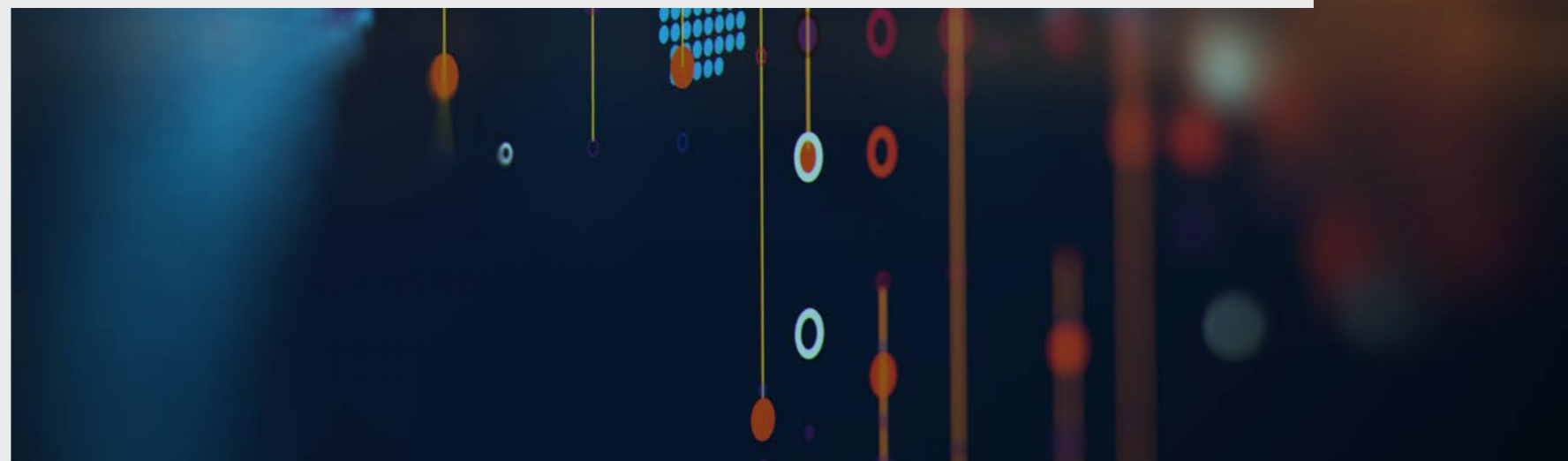
Odată cu înființarea Autorității de Supraveghere Financiară în anul 2013, activitatea acesteia s-a conturat în jurul obiectivelor, atribuțiilor și prerogativelor definite în cadrul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, vizând consolidarea unui cadru integrat de funcționare și supraveghere a piețelor financiare nebancale.

Misiunea ASF are ca repere esențiale protejarea intereselor și drepturilor consumatorilor produselor financiare specifice piețelor nebancale, dezvoltarea acestor piețe, asigurarea transparenței și a stabilității acestora, precum și creșterea gradului de încredere și a nivelului de educație financiară a populației.

Valorile pe care ASF își întemeiază activitatea și care, în ansamblul lor, îi definesc identitatea și îi asigură caracterul specific și unicitatea sunt: independența, autonomia, performanța, transparența, încrederea, stabilitatea, creativitatea și responsabilitatea.

Atribuțiile și prerogativele conferite ASF vizează reglementarea, autorizarea, supravegherea și controlul entităților, activităților, serviciilor și operațiunilor specifice, desfășurate în cadrul celor 3 piețe financiare nebancale, obiectivele legale urmărite fiind următoarele:

- asigurarea stabilității, competitivității și bunei funcționări a piețelor de instrumente financiare, promovarea încrederii în aceste piețe și în investițiile în instrumente financiare, precum și asigurarea protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase;
- promovarea stabilității activității de asigurare și apărare a drepturilor asiguraților;
- asigurarea funcționării eficiente a sistemului de pensii private și protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor;
- asigurarea cadrului normativ în conformitate cu normele europene și aplicarea celor mai bune practici, pentru funcționarea eficientă a entităților și piețelor supravegheate de ASF;
- supravegherea entităților din cele trei sectoare de activitate prin asigurarea mecanismelor de eficientizare a operațiunilor acestora, a modalităților de evaluare și prevenirea riscurilor ce pot afecta domeniile de activitate ale ASF;
- asigurarea disciplinei financiare, a regulilor de conduită pentru entitățile și piețele supravegheate și a transparenței acestora;
- consolidarea integrității și stabilității financiare macroeconomice, prin instituirea de parteneriate cu alte autorități și instituții, în scopul dezvoltării economiei naționale.

DIN PERSPECTIVA DIMENSIUNII CELOR 3 PIETE FINANCIARE NEBANCARE SUPRAVEGHEATE DE ASF, URMATOARELE REPERE SUNT RELEVANTE:

- ACTIVE TOTALE ÎNSUMÂND 199 MILIARDE LEI (40 MILIARDE EUR), REPREZENTÂND 12,4% DIN PIB

- 574 mii investitori în fonduri de investiții în valori mobiliare (OPCVM)
- 85 de mii de clienți ai societăților de servicii de investiții financiare

PIAȚA DE CAPITAL

- 14,34 mil. contracte asigurări generale
- 1,76 mil. contracte asigurări de viață

PIAȚA ASIGURĂRILOR

- 8,15 mil. participanți în Pilonul II
- 711 mii de participanți în Pilonul III

PIAȚA PENSILOR PRIVATE

1.2. GUVERNANȚA ASF

În conformitate cu actul de înființare, ASF este condusă de un Consiliu format din 9 membri numiți de Parlament din care: 5 membri executivi (președintele, prim-vicepreședintele și 3 vicepreședinți cu atribuții specifice corespunzătoare unuia dintre cele 3 sectoare de supraveghere financiară) și 4 membri neexecutivi. Astfel, potrivit prevederilor art. 8 din OUG nr. 93/2012 și având în vedere Hotărârile Parlamentului României nr. 37/14.11.2018, nr. 44/17.12.2018 și nr. 9/24.06.2020,

componenta Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară în anul 2023 a fost următoarea: Nicu Marcu (Președinte), Elena Doina Dascălu (Prim-vicepreședinte), Gabriel Grădinescu (Vicepreședinte), Ștefan Daniel Armeanu (Vicepreședinte), Jozsef Birtalan (Membru neexecutiv), Ioan Gheorghe Țară (Membru neexecutiv), Aura Gabriela Socol (Membru neexecutiv), Ovidiu Răzvan Wlassopol (Membru neexecutiv).

Noua componentă a Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară, începând cu data de 19 decembrie 2023, conform Hotărârii nr. 46 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1150/19.12.2023, este următoarea:

- Președinte - Alexandru Petrescu
- Prim-vicepreședinte - Gabriel-Ioan Avrămescu
- Vicepreședinte - Maria-Gabriela Horga
- Vicepreședinte - Sorin Cristinel Mititelu
- Vicepreședinte - Ștefan Daniel Armeanu
- Membru neexecutiv - Jozsef Birtalan
- Membru neexecutiv- Aura Gabriela Socol
- Membru neexecutiv- Ovidiu Răzvan Wlassopol

Președintele reprezintă ASF ca autoritate administrativă autonomă, ca persoană juridică de drept public și în raporturi de drept comun și este ordonator de credite. În cazul imposibilității temporare de exercitare a prerogativelor președintelui, reprezentarea ASF revine prim-vicepreședintelui.

înainte de data reuniunii.

Consiliul ASF deliberază valabil în prezenta a cel puțin jumătate plus unu dintre membrii săi, incluzând președintele sau, în absența acestuia, prim-vicepreședintele. Hotărârile sunt adoptate cu votul a 2/3 din numărul membrilor prezenți.

Convocarea ședințelor extraordinare ale Consiliului se face de către președinte și sau prim-vicepreședinte, ori de câte ori este necesar sau la solicitarea a cel puțin patru membri ai acestuia și se anunță cu cel puțin o zi lucrătoare

Hotărârea adoptată este obligatorie pentru toți membrii Consiliului ASF, opinia separată a membrilor care au votat împotriva sau care s-au abținut de la vot fiind consemnată în procesul-verbal al ședinței respective.

1.3. REPERE AFERENTE ACTIVITĂȚII

ÎN ANUL 2023

Având în vedere necesitatea structurării și organizării obiectivelor și activităților anuale, activitatea desfășurată de ASF în cursul anului 2023 a fost planificată în Programul de activități al ASF aferent anului 2023, document aprobat de Consiliul ASF.

Proiectele, acțiunile și prioritățile vizate în cadrul acestui program au fost corelate cu cerințele legale privind îndeplinirea

obiectivelor cu caracter permanent, precum și cu obiectivele specifice stabilite la nivel european aferente celor trei piețe financiare supravegheate și reglementate de ASF. Astfel, prioritățile cheie ale anului 2023 asupra cărora ASF și-a îndreptat atenția și resursele au vizat activități pe mai multe direcții de acțiune, în concordanță cu obiectivele și acțiunile programate în context național și european, după cum urmează:

- **Inovație financiară și finanțe digitale** – monitorizarea, analizarea și creșterea nivelului de înțelegere cu privire la utilizarea inovației financiare în produsele financiare și în procesele și activitățile autorității (FinTech, InsurTech);
- **Finanțe sustenabile** – integrarea principiilor finanțării durabile și monitorizarea riscurilor reprezentate de expunerea entităților reglementate la emitenți și contrapărți care pot fi afectate negativ de factorii ESG;
- **Îmbunătățirea cadrului de raportare pentru entitățile reglementate și supravegheate** – dezvoltarea de soluții și funcționalități noi pentru îmbunătățirea actului de supraveghere;
- **Cadru de reglementare armonizat** – pregătirea pentru implementarea diverselor cadre de reglementare europene noi, conform priorităților Comisiei Europene și a Parlamentului European;
- **Îmbunătățirea cadrului de supraveghere cu privire la aspectele legate de CSB/CFT** - dezvoltarea de soluții și funcționalități noi pentru îmbunătățirea actului de supraveghere CSB/CFT, precum și cu privire la RSI;
- **Sprijinirea eforturilor interinstituționale privind aderarea României la OECD;**
- **Proiectul Strategiei naționale privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 – 2026;**
- **Proiectul de Twinning „Consolidarea supravegherii, guvernancei corporative și gestionării riscurilor în sectorul financiar”**, implementat în Republica Moldova cu suportul Uniunii Europene” și care a presupus alinierea cadrului legal privind supravegherea pieței de asigurări și a asigurărilor de răspundere civilă auto la acquis-ul UE;
- **Consolidarea capacității instituționale și îmbunătățirea activității operaționale**, cu accent pe următoarele repere, cu rol de ghidare în organizarea, adaptarea și planificarea activității din 2023.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestor obiective, având în vedere volumul deosebit, diversitatea și complexitatea activităților desfășurate, precum și a subiectelor și documentelor prezentate în vederea adoptării hotărârilor, ședințele Consiliului ASF din anul

2023 au fost convocate și s-au ținut săptămânal în fiecare zi de miercuri, fiind precedate de ședințe de lucru de primă lectură în cadrul cărora subiectele au fost analizate și dezbătute pe larg împreună cu reprezentanții structurilor organizatorice.

Astfel, în cursul anului 2023 au avut loc 63 ședințe ale Consiliului ASF (46 de ședințe ordinare și 17 ședințe extraordinare) în cadrul cărora au fost dezbătute și analizate un număr total de 1206 Note, cuprinzând:

1. avizarea proiectelor de acte normative primare incidente ariei de competență și transmiterea acestora pentru promovarea legislativă și elaborarea proiectelor de acte normative primare pentru transpunerea legislației europene;
2. actualizarea legislației secundare prin emiterea unor norme, regulamente și instrucțiuni în scopul alinierii la cele mai recente evoluții înregistrate la nivelul legislației primare naționale și a celor mai bune practici europene;
3. analize rezultate în cadrul proceselor de avizare-autorizare concretizate prin emiterea unor acte administrative individuale (decizii, autorizații, avize, atestate) adresate entităților reglementate și/sau supravegheate, la solicitarea acestora;
4. analize periodice cu privire la respectarea cerințelor legale privind nivelul indicatorilor prudențiali și de conduită;
5. analize periodice cu privire la stabilitatea financiară și evoluția celor 3 piețe financiare nebancale supravegheate;
6. analize ale proceselor de supraveghere și control și valorificarea rezultatelor prin aplicarea unor sancțiuni și planuri de măsuri/planuri de redresare în scopul prevenirii/remedierii unor deficiențe constatate și/sau în scopul administrării corespunzătoare a unor riscuri specifice.

Astfel, în anul 2023 au fost aprobate de către Consiliul ASF un număr de 61 acte normative (regulamente, norme, instrucțiuni). Totodată, au fost emise 76 de hotărâri cuprinzând dispoziții și măsuri cu caracter intern, 895 de acte individuale (avize, autorizații, atestate și decizii), 759 adrese emise ca urmare a soluționărilor stabilite prin Hotărârile/Deciziile luate în cadrul ședințelor Consiliului ASF.

Prin măsurile implementate, proiectele și activitățile desfășurate de către fiecare structură organizatorică din cadrul ASF, finalizate prin hotărârile, actele individuale și actele normative adoptate de Consiliul ASF se evidențiază realizarea obiectivelor aferente anului 2023 definite în concordanță cu obiectivele legale cu caracter permanent, prevăzute în Ordonanța de Urgență nr. 93/2012.

Prezentul raport de activitate al Autorității de Supraveghere Financiară, aferent anului 2023, prezintă în continuare în mod detaliat activitățile, dispozițiile și măsurile adoptate de ASF, acestea fiind concentrate în jurul funcțiilor de reglementare, autorizare, supraveghere și control și subsumate obiectivelor Autorității cu caracter permanent statuate în legislația aplicabilă și în Programul de activitate pentru anul 2023.

Cu ocazia valorificării rezultatelor acțiunilor de supraveghere și control, în cursul anului 2023, au fost dispuse următoarele sancțiuni aplicate entităților care desfășoară activități și servicii cu produse financiare nebancale în cadrul pieței de instrumente și investiții financiare (piața de capital), pieței asigurări-reasigurări și pieței pensiilor private.

Sancțiuni și măsuri administrative aplicate de ASF în anul 2023				
Tip sancțiune/măsură	Entități din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare	Entități din Sectorul Asigurări - Reasigurări	Entități din Sectorul Sistemului de Pensii Private	TOTAL
Atenționare	5	-	9	14
Avertisment scris	66	25	6	97
Amendă contra-vențională	număr	76	33	115
	valoare (lei)	1.178.771	2.312.200	3.584.221
Plan de măsuri dispus în sarcina societăților	16	2	6	24
Alte tipuri de măsuri (dispoziții pentru respectarea drepturilor acționarilor, asigurarea conformității situațiilor financiare cu IFRS, respectarea procedurii de retragere)	12	-	-	12
Interzicerea temporară a exercitării activității	-	-	-	-
Suspendare autorizație de funcționare	-	-	-	-
Retragere autorizație de funcționare	-	3	-	3
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate	175	63	27	265

1.4. PROIECTE IMPORTANTE DERULATE DE ASF ÎN 2023

1.4.1. PROIECTELE IMPORTANTE DERULATE ÎN DOMENIUL INSTRUMENTELOR ȘI INVESTIȚIILOR FINANCIARE (SIIF)

Strategia națională pentru dezvoltarea pieței de capital

Strategia națională privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 - 2026, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 506 publicată în Monitorul Oficial în 30 mai 2023, reprezintă un pilon foarte important pentru dezvoltarea și consolidarea pieței de capital autohtone.

Prin intermediul acestui document sunt create premisele

pentru creșterea finanțării prin intermediul acestei piețe, cu efecte pozitive asupra dezvoltării mediului de afaceri și a economiei naționale.

Strategia națională privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 - 2026 a fost conturată în jurul a nouă obiective generale, care se împart în mai multe obiective specifice, respectiv:

1. Îmbunătățirea condițiilor pentru listarea pe piața de capital;
2. Creșterea lichidității pe piața secundară;
3. Promovarea, dezvoltarea și creșterea unei piețe active a IMM-urilor;
4. Promovarea economiilor în rândul investitorilor persoane fizice, precum și creșterea participării investitorilor individuali și a mediului de afaceri la piața de capital;
5. Creșterea rolului investitorilor instituționali;
6. Facilitarea finanțării pe termen lung prin mecanisme de piață;
7. Susținerea digitalizării și a inovației financiare;
8. Susținerea dezvoltării pieței locale de capital privat (private equity) și de capital de risc (venture capital);
9. Stimularea investițiilor verzi.

Obiectivele cuprinse în Strategia națională pentru piața de capital vizează aspecte importante pentru dezvoltarea pieței de capital, precum îmbunătățirea condițiilor pentru listarea pe piața de capital, creșterea participării investitorilor individuali și a mediului de afaceri la piața de capital, creșterea rolului investitorilor instituționali, facilitarea finanțării pe termen lung prin mecanisme de piață, susținerea digitalizării și a inovației financiare, susținerea dezvoltării pieței locale de capital privat și de capital de risc, stimularea investițiilor verzi.

Proiectul Strategia națională pentru piața de capital s-a derulat începând cu luna octombrie a anului 2020, cu implicarea Autorității de Supraveghere Financiară și a Ministerului Finanțelor,

consultanța fiind asigurată de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

Proiectul, finanțat de către Comisia Europeană, s-a derulat în trei etape. Prima etapă, finalizată în februarie 2021, a constat în elaborarea de către OCDE a unui raport privind caracteristicile cheie ale sectorului corporativ, accesul la finanțare și starea actuală a pieței de capital din România. În cea de-a doua etapă a fost elaborat Raportul diagnostic privind problemele structurale și barierele semnificative în dezvoltarea pieței de capital din România - "Developing a Capital Market Strategy for Growth in Romania", care a cuprins inclusiv recomandări OCDE ce au avut drept scop sprijinirea dezvoltării pieței de capital din România, astfel încât aceasta

să ocupe un rol central în promovarea creșterii economice. Ultima etapă a acestui proiect a constat în elaborarea proiectului Strategiei, care a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor spre consultare publică, forma finală a Strategiei fiind definitivată ulterior analizării observațiilor și propunerilor primite din piață.

Implementarea Strategiei prin atingerea obiectivelor sale generale și specifice va conduce la creșterea rolului și a dimensiunii pieței de capital autohtone la nivelul economiei naționale, prin atragerea de noi categorii de investitori, precum și de noi emitenți, prin creșterea lichidității și a atractivității instrumentelor tranzacționate.

Continuarea demersurilor pentru sprijinirea procesului de consolidare a infrastructurii pieței de capital, respectiv pentru sprijinirea acțiunilor de constituire a unei contrapărți centrale

În cursul anului 2023 au fost continuate demersurile Autorității de Supraveghere Financiară de sprijinire a autorizării unei Contrapărți Centrale la nivel național. Astfel, acțiunile realizate de ASF în acest sens au vizat analiza documentației transmise de CCP.RO Bucharest SA (CCP.RO) împreună cu cererea de autorizare oficială conform Regulamentului (UE) nr. 648/2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și

registrele centrale de tranzacții (EMIR) și transmiterea observațiilor și solicitărilor suplimentare necesare pentru a declara dosarul de autorizare complet. De asemenea, a fost înființat Colegiul pentru CCP.RO Bucharest S.A. din reprezentanți ai Autorității de Supraveghere Financiară, Băncii Naționale a României și ESMA.

ASF a aprobat autorizarea unei noi piețe reglementate - piața derivatelor pe active suport de tip financiar și alte tipuri de

active - care va deveni operațională ulterior autorizării CCP.RO. Procesul de autorizare a CCP a înregistrat progrese importante în cursul anului 2023, atât din punct de vedere al testelor organizate de CCP.RO pentru sistemul de compensare, cât și din punct de vedere al documentației elaborate de CCP.RO referitoare la cerințele organizatorice și prudențiale.

acționa în vederea menținerii încrederii investitorilor în investițiile ESG și a reducerii fenomenului de dezinformare ecologică - "greenwashing".

În subsidiar, integrarea principiilor finanțării sustenabile în activitățile de supraveghere curentă are rolul de a facilita identificarea timpurie a riscurilor considerate relevante din punct de vedere al durabilității și de a spori reziliența pieței de capital, sprijinind totodată demersurile entităților supravegheate privind implementarea propriilor politici de management al riscurilor de sustenabilitate, adecvat noilor cerințe.

În cursul anului 2023, reprezentanții structurilor de specialitate din cadrul ASF au fost implicați activ în activitățile proiectului, participând la analiza/revizuirea documentelor specifice (livrabilelor), participarea la un număr ridicat de întâlniri în format fizic și online și identificarea de soluții în perspectiva implementării livrabilelor acestui proiect.

Proiectul a debutat prin identificarea și cartarea tuturor actelor normative

europene care fac referire la aspecte ce țin de sustenabilitate pentru fiecare dintre cele 3 sectoare. Ulterior cartării legislative, s-au luat în considerare tipurile de analiză ce țin de activitatea de supraveghere, precum și instrumentele care pot fi accesate de specialiștii din sector în vederea identificării unor riscuri care pot împiedica implementarea legislației europene din domeniul sustenabilității.

Cea de-a doua etapă a proiectului s-a axat pe identificarea datelor și informațiilor necesare efectuării activității de supraveghere în domeniul sustenabilității. Consultanții externi (Deloitte) au analizat datele și informațiile pe care specialiștii din cele 3 sectoare le folosesc în prezent și au formulat recomandări pentru îmbunătățirea metodelor de colectare și procesare a datelor necesare activității de supraveghere.

Următoarea etapă a proiectului a pus la dispoziția specialiștilor ASF un raport privind bune practici aplicabile activității de supraveghere a finanțelor sustenabile întocmit de consultanții externi plecând

de la practici de supraveghere utilizate de către alte instituții europene precum Banca Centrală Europeană.

Cea de-a cincea etapă a proiectului, etapa curentă, a fost dedicată identificării unor practici de supraveghere și instrumente specifice activității de supraveghere a autorității și care pot fi implementate în cadrul fiecărui sector vizat. Această etapă a presupus crearea unei planificări dedicate finanțelor sustenabile, evaluarea riscului asociat finanțelor sustenabile, colectarea datelor și informațiilor necesare activității de supraveghere, evaluarea/analizarea informațiilor colectate, rezultatele analizei și monitorizarea ulterioară.

Fiecare etapă a proiectului parcursă până în prezent a presupus primirea unor recomandări din partea consultanților, analiza recomandărilor primite și trimiterea de observații/comentarii din partea specialiștilor implicați în proiect în cadrul întâlnirilor în format fizic sau online.

Proiectul "Finanțe sustenabile – consolidarea capacității de supraveghere", finanțat prin fonduri ale Direcției Generale pentru Sprijinirea Reformei Structurale (DG REFORM), din cadrul Comisiei Europene

Obiectivul principal al Proiectului, la care ASF participă alături de autoritățile din Croația, Malta și Polonia, este acela de a dezvolta capacitatea autorităților și a entităților supravegheate în vederea implementării cadrului de finanțare durabilă, în special la nivelul cerințelor de transparență ale participanților la piața financiară.

La nivelul Sectorului Instrumentelor și Investițiilor Financiare, proiectul vizează consolidarea implementării cadrului de reglementare al UE pentru finanțare durabilă, în special prin îmbunătățirea metodologiilor și instrumentelor de supraveghere a cerințelor de raportare și transparență, aplicabile organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare

(OPCVM), fondurilor de investiții alternative (FIA) și administratorilor acestora, societăților de investiții financiare și emitenților. Astfel, proiectul va consolida activitatea ASF pe mai multe paliere – în primul rând, prin consolidarea măsurilor de supraveghere a cerințelor de transparență instituite în sarcina societăților supravegheate, ASF va

Accelerarea procesului de digitalizare și inovare în domeniul financiar – proiectul privind finanțele digitale – proiectul de Regulament MiCA privind reglementarea emisiunii și tranzacțiilor cu criptoactive - MiCA (Markets in Crypto Assets Regulation)

În perioada de referință s-au derulat întâlnirile de lucru ale subgrupului MiCA-DLT, la care au participat reprezentanți ai ASF. Activitățile subgrupului s-au axat pe analiza implicățiilor aplicării acestui regulament, identificarea unor posibile măsuri necesare în vederea implementării în bune condiții a acestuia, inclusiv prin propunerea adoptării unor norme la nivel național.

Un aspect important dezbătut în cadrul întâlnirilor grupului de lucru a vizat identificarea ariilor de competență ale autorităților/instituțiilor naționale (ASF, BNR, MF, ADR, ICI) și demararea unor discuții cu acestea. Implicațiile punerii în aplicare a regulamentului european în cauză de către ASF. Până în prezent

a fost elaborată o Notă de informare a Consiliului ASF cu privire la implicațiile punerii în aplicare a regulamentului european în cauză de către ASF.

Pe lângă sprijinirea tranziției către o economie mai ecologică și mai durabilă și abordarea impactului digitalizării și al tehnologiei în domeniul piețelor financiare prin proiectele cu impact major, ASF a făcut demersuri la nivel european și internațional pentru promovarea și dezvoltarea pieței de capital din România.

În acest sens au fost derulate o serie de activități de pregătire a procesului de aderare la OCDE, aferente ariei de competență a ASF.

Aderarea României la OCDE - un obiectiv național strategic al politicii externe române, inclus și în cadrul obiectivelor strategice ale ASF

Scopul procesului de aderare este de a realiza convergența cadrului legislativ din România cu standardele și cu cele mai bune practici și politici ale OCDE.

Astfel, pe parcursul anului 2023 s-a avut în vedere continuarea activităților legate de evaluarea îndeplinirii Principiilor G20/OCDE privind guvernanta corporativă¹, în funcție de solicitările ce au fost adresate ASF în contextul solicitărilor OCDE de transmitere de informații sau de organizare a unor întâlniri pentru discutarea mai în detaliu sau pentru clarificarea unor aspecte privitoare la modalitatea de îndeplinire a Principiilor.

La nivelul ASF a fost constituit un grup de lucru intersectorial format din experți din cadrul Autorității, care asigură ducerea la îndeplinire a activităților ce revin ASF în contextul procesului de aderare la OCDE, care vor include fără a se limita la:

- analiza instrumentelor juridice
- activități ce decurg pentru ASF din

OCDE aplicabile în domeniul de răspundere al ASF și realizarea autoevaluării cu privire la aplicarea acestor instrumente în România;

proiectul pentru aderarea la codurile de liberalizare a OCDE;

- activități de analiză a fișelor de autoevaluare OCDE (Recomandarea

¹Principiile G20/OCDE privind guvernanta corporativă au drept scop sprijinirea formatorilor de politici de piață în evaluarea și îmbunătățirea cadrului legal și instituțional referitor la guvernanta corporativă, în vederea sprijinirii eficienței economice, creșterii sustenabile și a stabilității financiare.

0377 – Effective and Efficient Financial Regulation și Recomandarea 0394 – Consumer Protection).

În cursul anului 2023, ASF a fost implicată în procesul de elaborare a Autoevaluării României pentru instrumentul G20/OECD Principles of Corporate Governance, în baza metodologiei OCDE pentru aceste principii, contribuție care reflectă regimul guvernantei corporative cu privire la piața de capital (companii listate).

Procesul de autoevaluare a fost unul extrem de complex necesitând un efort uman și intelectual extrem de mare din partea specialiștilor implicați, fiind vizate toate principiile și sub-principiile de guvernanta corporativă, din perspectiva cadrului legal existent și a mecanismelor de asigurare a respectării acestora, în total fiind supuse evaluării aproximativ 70 de reperi specifice. Printre repererele care au fost avute în vedere se

numără aspecte legate de drepturile și tratamentul echitabil al acționarilor, rolul investitorilor instituționali, bursele de valori, cooperarea între companii și părțile interesate, raportarea și transparența companiilor listate, răspunderea organelor de conducere ale companiilor.

În contextul procesului de autoevaluare, ASF a transmis în data de 30 mai 2023, către Secretariatul General al Guvernului (SGG), contribuția la acest proces ("Raportul de autoevaluare – Implementarea Principiilor OCDE de guvernanta corporativă în România").

Ulterior, în contextul revizuirii și adoptării Principiilor guvernantei corporative G20/OCDE la MCM din luna iunie 2023, OCDE a transmis un chestionar suplimentar care vizează capitolele noi introduse, chestionar ce a fost completat, cu sprijinul serviciilor din cadrul SIF relevante, și transmis SGG în data de 1 septembrie

2023. În acest sens reținem faptul că au fost supuse autoevaluării peste 70 de reperi specifice, cu un grad ridicat de complexitate. În final, documentul rezultat a fost apreciat de reprezentanții SGG, în calitate de punct focal în relația cu OCDE, ca fiind unul de o înaltă calitate. Misiunea de evaluare desfășurată de reprezentanții OCDE în România în perioada 04 - 08 decembrie, în domeniul guvernantei corporative, a avut loc la sediul Guvernului în data de 4 decembrie 2023. În cadrul întâlnirii, au fost discutate o serie de aspecte legate de Strategia națională privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023-2026, de organizarea și funcționarea ASF, de monitorizarea și supravegherea realizată de ASF cu privire la dispozițiile privind guvernanta corporativă, de rolul educațional al ASF în legătură cu aplicarea dispozițiilor legate de guvernanta corporativă, de aspecte legate de Codul BVB de guvernanta corporativă.

Exercițiul comun de supraveghere privind riscurile și cerințele de transparență în domeniul durabilității

În cursul semestrului II al anului 2023, la nivelul ASF a fost inițiat Exercițiul comun de supraveghere privind riscurile și cerințele de transparență în domeniul durabilității (Common Supervisory Action on sustainability risks and disclosures).

Exercițiul se desfășoară în perioada Q3 2023-Q4 2024 și își propune să evalueze modul în care entitățile supravegheate în cadrul de gestionare al riscurilor de la nivelul fondurilor administrate – conform Regulamentului 2021/1255 pentru FIA și Directivei 2021/1270 pentru OPCVM, (2) tratează fenomenul de "greenwashing" și (3) respectă cerințele de transparență

impuse de Regulamentele 2019/2088 (SFDR) și 2020/852 (Taxonomia).

Obiectivul principal al exercițiului este să obțină o mai mare convergență la nivel european în legătură cu supravegherea integrării riscurilor de durabilitate și respectării cerințelor de transparență legate de durabilitate de la nivelul fondurilor de investiții, printr-o acțiune coordonată a Autorităților Naționale Competente (ANC) cu privire la riscurile care decurg din raportarea incorectă sau înșelătoare, nerespectarea machetelor de raportare prevăzute în SFDR (Regulamentul (UE) 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare), precum

și orice alt tip de probleme la nivel de entitate sau produs financiar care ar putea conduce la "greenwashing".

Conform pragurilor de materialitate stabilite în cadrul grupurilor IMSC și IMSC OWG-ESMA a fost selectat un eșantion relevant și au fost transmise adrese și chestionare entităților supravegheate. Pe baza analizei răspunsurile primite a fost transmis către ESMA un prim raport în legătură cu cele mai importante concluzii de pe piața locală în legătură cu integrarea riscurilor de durabilitate și respectarea cerințelor de transparență legate de durabilitate de la nivelul fondurilor de investiții.

1.4.2. PROIECTELE IMPORTANTE DERULATE ÎN DOMENIUL ASIGURĂRILOR ȘI REASIGURĂRILOR (SAR)

Proiectul de asistență tehnică pentru Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) din Republica Moldova

În anul 2023, ASF a continuat să fie implicată alături de alte autorități din România, Olanda și Lituania în derularea proiectului demarat la sfârșitul anului 2021 - Proiectul de asistență tehnică pentru Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) din Republica Moldova, în cadrul programului de Twinning al Comisiei Europene Strengthening supervision, corporate governance and risk management in the financial sector. Obiectivul general al proiectului de twinning a vizat sprijinirea Republicii Moldova în implementarea unor reforme legate de Acordul de asociere dintre UE și țara vecină, cu accent pe consolidarea supravegherii, guvernantei corporative și gestionarea riscurilor în sectorul financiar.

Experții ASF au asigurat și implementat activitățile planificate din cadrul componentei Dezvoltarea

și punerea în aplicare a unui nou cadru legal privind supravegherea sectorului de asigurări și a asigurării de răspundere civilă auto (MTPL) a proiectului, prin asistarea CNPF și, de la 1 iulie 2023, a Băncii Naționale a Moldovei (BNM) care a preluat atribuțiile de reglementare și supraveghere în domeniul asigurărilor, în elaborarea proiectelor de acte normative primare și secundare pentru transpunerea completă a Directivei Solvabilitate II², a Regulamentului delegat³ și a regulamentelor de punere în aplicare emise de Comisia Europeană pentru această directivă, precum și pentru preluarea recomandărilor din ghidurile relevante emise de Autoritate Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale, respectiv pentru transpunerea legislației europene în domeniul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto.

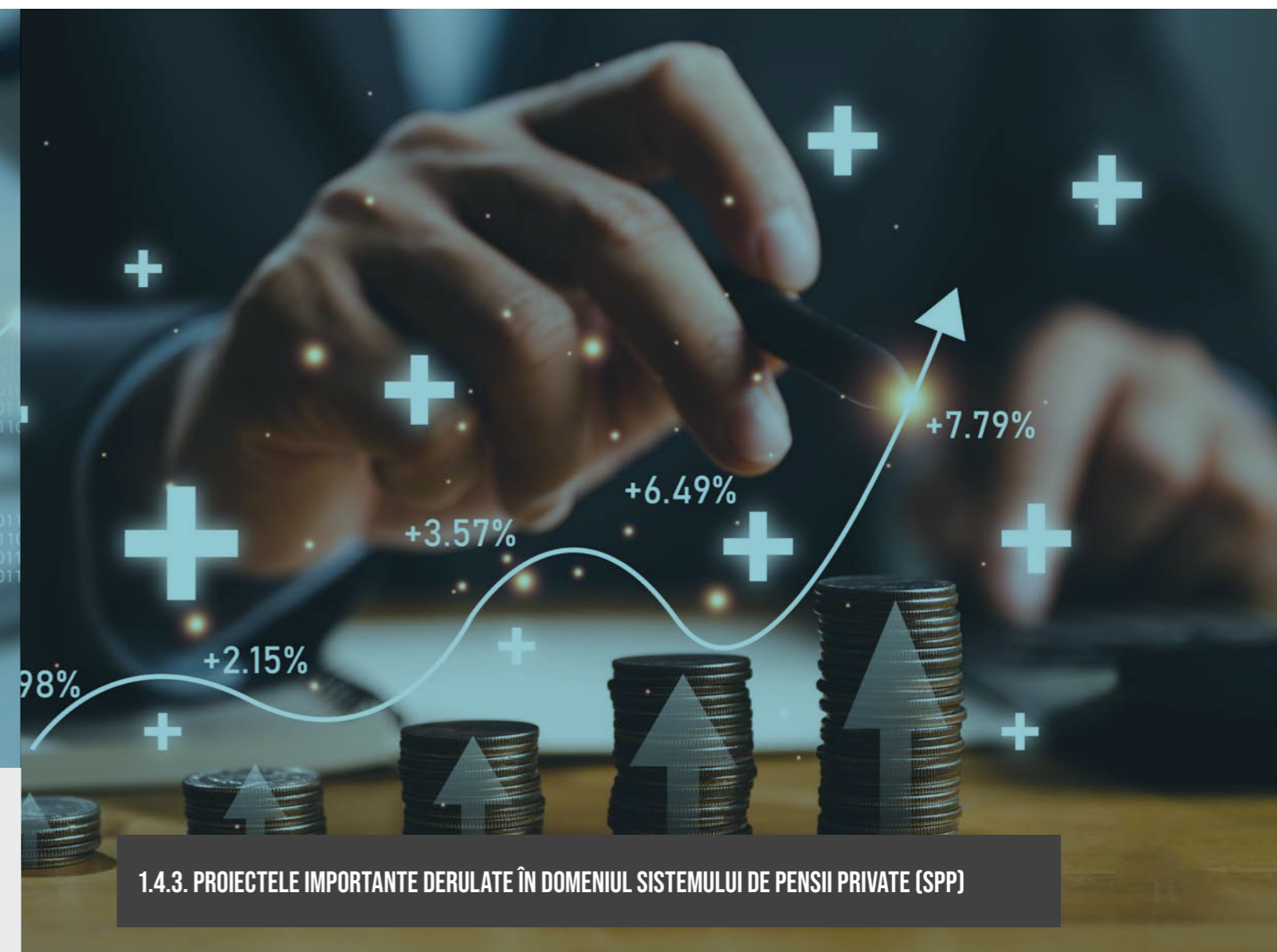
Totodată, în anul 2023 asistența oferită a inclus sesiuni de instruire care au vizat aplicarea în practică a cerințelor europene în domeniul solvabilității, asigurării MTPL și a practicilor de supraveghere.

Pe parcursul proiectului, reprezentanții BNM au fost în două vizite de studiu la sediul ASF, care au constituit o foarte bună oportunitate pentru schimbul de experiență atât în ceea ce privește autorizarea, cât și supravegherea societăților de asigurare.

Deși organizarea celor 27 de misiuni, pe parcursul cărora ASF a acordat consultanță colegilor din Republica Moldova, a fost o adevărată provocare întrucât timpul a fost relativ scurt, rezultatul s-a dovedit a fi un succes.

²Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare

³Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)

1.4.3. PROIECTELE IMPORTANTE DERULATE ÎN DOMENIUL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE (SPP)

Contribuții la revizuirea cadrului legislativ primar aplicabil sistemului de pensii private

În anul 2023, pentru consolidarea cadrului legal aplicabil sistemului pensiilor private, ASF a transmis contribuții și puncte de vedere pentru toate proiectele de legislație primară și a elaborat reglementări secundare necesare derulării în condiții optime a acțiunilor tuturor entităților implicate în domeniu.

La nivel de legislație secundară, au fost elaborate, dezbătute, adoptate și transmise spre publicare în Monitorul Oficial al României un număr de 23 de acte normative emise în baza Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat și a Legii nr. 204/2006 privind fondurile de pensii facultative.

ASF a susținut dialogul cu reprezentanții ai Asociației pentru Pensiile Administrate Privat din România (APAPR), care a vizat identificarea soluțiilor care să răspundă problemelor apărute în practică, în vederea modificării cadrului legislativ primar din domeniul pensiilor private, respectiv a Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.

În exercitarea atribuțiilor sale, pe parcursul anului 2023, ASF a

colaborat cu autorități din România, respectiv Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Justiției, Parlamentul României, potrivit legii și/sau acordurilor/protocoalelor încheiate cu acestea, prin schimb de informații și opinii tehnice, cu privire la proiecte legislative de interes pentru sectorul pensiilor private, în scopul dezvoltării unor forme noi de economisire pentru pensie, întăririi stabilității și integrității sistemului de pensii private din România.

1.4.4. PROIECTE PRIVIND FINANȚELE DIGITALE ȘI FINANȚELE SUSTENABILE

Obiectivul privind digitalizarea și de implementare a politicilor privind finanțele verzi a fost și în anul 2023 în atenția demersurilor efectuate la nivelul Autorității și reprezintă un angajament ferm care presupune alocarea unor resurse interne importante pentru îndeplinirea acestuia.

ASF participă în cadrul proiectului EU Supervisory Digital Finance Academy (EU SDFA), în urma selectării ca autoritate competentă participantă, urmare a procedurii de selecție din cadrul Instrumentului pentru Asistență Tehnică 2022, al Comisiei Europene, prin DG REFORM. ASF participă alături de peste 20 de autorități din statele membre într-un program amplu de formare în domeniul finanțelor digitale, pe teme de interes pentru acestea, conform calendarului și curriculei stabilite la nivelul CE/DG

REFORM. Proiectul este finanțat de către Comisia Europeană, prin DG REFORM, în colaborare cu cele trei autorități europene de supraveghere (ESMA, EIOPA, EBA), având drept partener instituțional o instituție academică prestigioasă, Florence School of Banking and Finance, prin European University Institute.

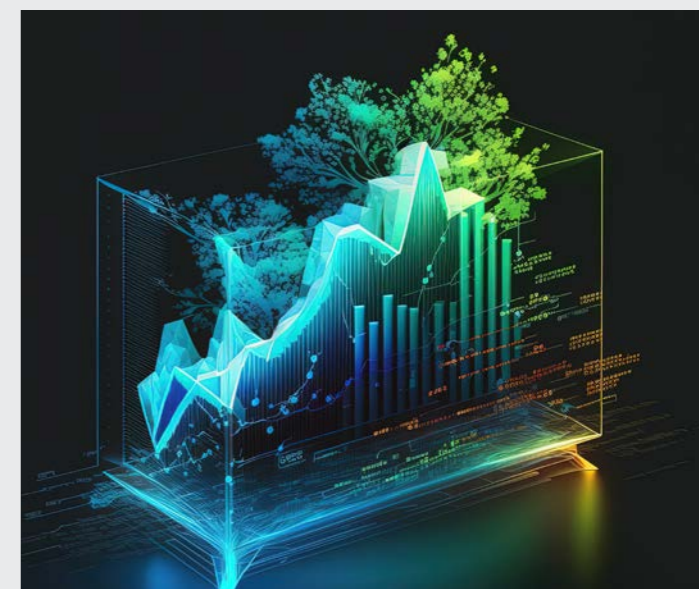
ASF participă pe o durată de 3 ani la sesiuni de training de bază și avansate, module online, seminarii și workshop-uri pe diverse tematici de interes, organizate în cadrul

Academiei, cu scopul de a crește nivelul de expertiză al salariaților, în domeniul finanțelor digitale.

EU SDFA adresează nevoia autorităților competente din statele membre de consolidare a capacității de supraveghere în domeniul finanțelor digitale și a tehnologiilor inovatoare folosite, ținând cont de obiectivele Strategiei UE de finanțare digitală și încurajează convergența în supraveghere, între activitățile din sectorul financiar.

Prin intermediul acestui proiect va fi furnizat un program sistematic de formare, o platformă comună menită să permită autorităților de supraveghere în domeniul financiar să aprofundeze înțelegerea lumii complexe FinTech și astfel să implementeze în activitatea curentă tehnologiile inovatoare și cele mai bune practici în domeniul finanțelor digitale.

Proiectul a fost demarat în toamna anului 2022 și presupune participarea experților desemnați la sesiuni de training cu prezență fizică (de bază și avansate), workshop-uri și module online, pe tematici diverse din domeniul finanțelor digitale – implementarea noilor cadre de reglementare introduse prin Regulamentele MiCA și DORA, open finance, open insurance, AI and machine learning in finance, protecția consumatorilor și inovația financiară, supraveghere AI, SupTech, modele de business bazate pe date, cyber risks.

ACTIVITATEA ASF ÎN ANUL 2023

2. STABILITATEA FINANCIARĂ ȘI SUPRAVEGHEREA MACROPRUDENȚIALĂ

A SISTEMULUI FINANCIAR NEBANCAR

2.1. COMITETUL NAȚIONAL PENTRU SUPRAVEGHEREA MACROPRUDENȚIALĂ

Potrivit cadrului legal de funcționare⁴, Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM) este o structură de cooperare interinstituțională, din care fac parte reprezentanți ai Băncii Naționale a României, ai Autorității de Supraveghere Financiară și ai Guvernului, a cărui misiune este de a asigura coordonarea în domeniul supravegherii macroprudențiale a sistemului financiar național, prin stabilirea politicii macroprudențiale și a instrumentelor adecvate pentru punerea în aplicare a acesteia.

CNSM emite recomandări și avertizări adresate BNR, ASF și Guvernului în scopul menținerii stabilității financiare, supuse regimului „comply or explain”.

CNSM este condus de un Consiliu General format din 9 membri, dintre care 3 reprezentanți ai ASF: președinte, prim-vicepreședinte și un vicepreședinte desemnat de Consiliul ASF.

Obiectivul fundamental al CNSM este de a contribui la salvagardarea stabilității financiare, inclusiv prin consolidarea capacității sistemului financiar de a rezista șocurilor și prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice, asigurând pe această cale o contribuție sustenabilă a sistemului financiar la creșterea economică.

În vederea îndeplinirii obiectivului fundamental, CNSM are mai multe atribuții, în special referitoare la: identificarea, colectarea și analiza informațiilor necesare; identificarea, monitorizarea și evaluarea riscurilor sistemice, a structurilor sistemului financiar relevante din punct de vedere sistemic, elaborarea strategiei privind politica macroprudențială; emiterea de recomandări și avertizări în vederea prevenirii sau diminuării riscurilor sistemice la adresa stabilității sistemului financiar național (inclusiv pentru asigurarea implementării recomandărilor Comitetului European pentru Risc Sistemic), precum și monitorizarea implementării recomandărilor emise de Comitet și a măsurilor adoptate la nivel național, ca urmare a acestora.

Membrii CNSM sunt informați anual cu privire la modul de implementare a recomandărilor emise, de către destinatarii acestora, informațiile urmând să fie publicate și pe site-ul CNSM, într-o secțiune dedicată⁵.

În cursul anului 2023, urmare a dezbaterilor și rezoluțiilor adoptate în cele patru reuniuni trimestriale ale Consiliului general al CNSM, au fost aprobate 5 recomandări⁶, care sunt în totalitate adresate Băncii Naționale a României și fac referire la nivelul amortizoarelor de capital aplicabile băncilor.

În contextul Recomandării CNSM nr. R/4/2018 cu caracter permanent, privind implementarea instrumentelor macroprudențiale pentru îndeplinirea obiectivelor intermediare cuprinse în Cadrul de ansamblu privind strategia politicii macroprudențiale a Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială, ASF realizează

analize periodice privind riscurile și vulnerabilitățile identificate la nivelul celor 3 piețe financiare nebancale supravegheate, precum și oportunitatea implementării instrumentelor macroprudențiale existente. Până în prezent, au fost implementate următoarele măsuri macroprudențiale:

1. la nivelul societăților de servicii de investiții financiare (SSIF): amortizorul de conservare a capitalului (implementat în 4 rate anuale egale de 0,625% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc, în perioada 1 ianuarie 2016 – 1 ianuarie 2019);
2. în cazul societăților de asigurare: indicii de lichiditate a societăților de asigurare; planul de redresare; Fondul de Garantare a Asiguraților;
3. în cazul pieței pensiilor private: restricții privind expunerile semnificative;
4. în cazul administratorilor fondurilor de pensii private: limitarea expunerii față de un emitent la 5% din activul net; expunerea față de un grup de emitenți și persoanele afiliate acestora nu poate depăși 10% din activele fondului de pensii private;
5. pentru toate entitățile supravegheate ASF aplică cerințe privind siguranța sistemelor IT.

⁴Legea nr. 12/2017 privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național

⁵<https://www.cnsm.ro/politica-macroprudențiala/modul-de-implementare-de-catre-destinatari-a-recomandarilor-emise-de-cnsm-2/>

⁶<https://www.cnsm.ro/lista-recomandari-2023/>

2.2. IDENTIFICAREA ȘI MONITORIZAREA RISCURILOR, TENDINTELOR ȘI VULNERABILITĂȚILOR LA ADRESA STABILITĂȚII FINANCIARE

Cu scopul de a crește gradul de transparență și de a oferi informații relevante atât entităților supravegheate, cât și consumatorilor de produse financiare și publicului interesat, ASF a elaborat numeroase rapoarte periodice care au fost publicate pe propriul website, cuprinzând aspecte privind evoluția tendințelor și riscurilor pe piețele supravegheate.

Publicații periodice pentru creșterea transparenței piețelor supravegheate

În anul 2023 au fost realizate 301 rapoarte periodice, cele mai multe dintre acestea fiind publicate pe website-ul ASF și transmise altor instituții. Prin aceste rapoarte s-au adus contribuții la creșterea gradului de informare a consumatorilor și/sau altor părți interesate, precum și la promovarea piețelor financiare nebancale supravegheate.

- Rapoarte zilnice – Morning Call;
- Rapoarte săptămânale privind riscurile și vulnerabilitățile piețelor financiare nebancale – ASF Weekly Monitor;
- Rapoarte lunare de monitorizare a tendințelor pe piețele financiare nebancale (în limba română și engleză) - ASF Monthly Market Report;
- Rapoarte lunare privind tendințele piețelor financiare nebancale – “Spin-off”;
- Rapoarte trimestriale privind evoluția pieței de asigurări din România;
- Rapoarte trimestriale privind evoluția pieței de capital din România;
- Rapoarte trimestriale privind evoluția pieței pensiilor private din România;
- Rapoarte semestriale privind stabilitatea piețelor financiare nebancale;
- Raportul anual al ASF aferent anului 2022;
- Contribuții din perspectiva principalelor evoluții și riscuri la adresa piețelor financiare nebancale pentru realizarea raportului anual al Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială aferent anului 2023.

Realizarea unui raport de stabilitate financiară este aliniată practicilor la nivel național din multe state membre ale Uniunii Europene care au o arhitectură instituțională privind supravegherea micro și macroprudențială a sistemului financiar similară celei existente în România.

Raportul privind stabilitatea piețelor financiare nebancale este o analiză amplă a contextului macroeconomic și financiar local și internațional, în perspectiva evoluției pe termen lung a sectorului financiar nebancale din România, a stabilității pieței pensiilor private, a stabilității pieței instrumentelor și investițiilor financiare, a stabilității pieței asigurărilor, a interconectării pe piețele financiare nebancale și a politicilor macroprudențiale. Acesta contribuie la politica de comunicare instituțională a ASF și la consolidarea imaginii autorității în domeniul politicii macroprudențiale, stabilității financiare și dezvoltării sustenabile a piețelor pe care le supraveghează.

Totodată, raportul fructifică experiența acumulată, metodologiile dezvoltate și practica ASF din ultimii ani în zona de analiză a tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților.

Raportul de evoluție a piețelor financiare nebancale în limba română și engleză este publicat lunar de către Autoritate cu scopul de a crește notorietatea, vizibilitatea și transparența pe plan internațional, concomitent cu atractivitatea piețelor financiare din România. Rapoartele conțin o radiografie a evoluțiilor indicatorilor financiari, tendințele și riscurile înregistrate pe piețele financiare în intervalul săptămânii analizate, precum și opinii asupra evenimentelor importante din sectorul economic. Un raport zilnic al instituției, ce conține

informații de interes din sfera financiară îl reprezintă raportul Morning Call.

Raportul privind evoluția pieței de capital prezintă tabloul general al acestui sector pentru trimestrul aferent: piața primară, statistici emitenți, noi emisiuni de instrumente financiare și alte evenimente corporative); piața secundară (evoluția BVB), intermediarii și organismele de plasament colectiv.

Raportul privind evoluția pieței de asigurări prezintă principalii indicatori ai pieței asigurărilor: societăți de asigurare (primele brute subscrise, contractele de asigurare, indemnizațiile brute plătite, rata daunei și a cheltuielilor, rezervele tehnice, lichiditatea societăților de asigurare/reasigurare, date statistice sub regimul Solvabilitate II, asigurările de locuințe, piața RCA etc.), sucursalele (prime brute subscrise, indemnizațiile brute plătite) și companiile de brokeraj de asigurare/reasigurare (activitatea de intermediere în asigurări, veniturile obținute din activitatea de intermediere în asigurări).

Raportul privind evoluția pieței pensiilor private surprinde statisticile aferente sistemului de pensii private din România, atât pentru fondurile de pensii administrate privat, cât și pentru fondurile de pensii facultative: valoarea activelor nete și totale, numărul de participanți, contribuțiile virate la fondurile de pensii, plata activului net în caz de pensionare, invaliditate sau deces, structura investițională și rate de rentabilitate.

2.3. PREVENIREA ȘI DIMINUAREA RISCULUI CIBERNETIC ÎN SCOPUL ASIGURĂRII STABILITĂȚII SISTEMULUI FINANCIAR NEBANCALE

Prin Norma nr. 4/2018 au fost stabilite o serie de cerințe ce sunt adresate entităților autorizate/avizate/înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către ASF cu scopul de a identifica, preveni și reduce impactul potențial negativ al riscurilor operaționale generate de utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor la nivel de oameni, procese, sisteme și mediu extern, inclusiv pentru fapte ce țin de criminalitatea informatică.

De asemenea, norma reglementează activitățile și operațiunile pentru evaluarea, supravegherea și controlul riscurilor operaționale generate de utilizarea sistemelor informatice, precum și gestionarea riscurilor privind securitatea sistemelor informatice importante în vederea asigurării securității informatice a entităților.

Conform prevederilor acestei norme, entitățile sunt încadrate în patru categorii de risc, fiecare dintre acestea având stabilite activități obligatorii de evaluare a riscurilor operaționale generate de sistemele informatice, periodicitatea misiunilor de audit IT fiind cuprinsă între 1-4 ani în funcție de categoria de risc în care se încadrează entitățile supravegheate potrivit noimei anterior menționate.

Distribuția entităților supravegheate de ASF în fiecare categorie de risc în anul 2023 a fost următoarea:

1. Categoria „risc major”:

- 1 operator de piață;
- 1 depozitar central;
- 1 intermediar, administrator al unui sistem organizat de tranzacționare (SOT)/sistem multilateral de tranzacționare (SMT);
- 3 entități care desfășoară activitate de depozitare a activelor cu o valoare mai mare de 250 milioane euro echivalent în lei;
- Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România;
- 3 administratori de fonduri de pensii private și 1 administrator de fonduri de pensii facultative.

2. Categoria „risc important”:

- 13 intermediari care folosesc facilități de tranzacționare prin internet (ADP/AS) - platforme de preluare și transmitere a ordinelor clienților;
- 2 intermediari care au calitatea de market maker și/sau furnizor de lichiditate;
- o entitate care desfășoară activitate de depozitare a activelor cu o valoare mai mică de 250 milioane euro echivalent în lei;
- 26 de societăți de asigurare și reasigurare;
- 4 administratori de fonduri de pensii private și 1 administrator de fonduri de pensii facultative.

3. Categoria „risc mediu”:

- 10 societăți de administrare a investițiilor (SAI), administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA) care dețin active nete în portofoliu/administrate în valoare totală, cumulată pentru toate fondurile administrate, de peste 250 milioane euro, echivalent lei;
- 1 intermediar care prestează servicii conexe de păstrare în siguranță și administrare a instrumentelor financiare în contul clienților, inclusiv custodia și servicii în legătură cu aceasta, cum ar fi administrarea fondurilor sau garanțiilor;
- Fondul de Compensare a Investitorilor;
- Fondul de Garantare a Asiguraților;
- Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private;
- 1 administrator de fonduri de pensii facultative.

4. Categoria „risc scăzut”:

- 14 societăți de administrare a investițiilor (SAI), administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA) - care dețin active nete în portofoliu/administrate în valoare totală, cumulată pentru toate fondurile administrate, de până la 250 milioane euro, echivalent lei;
- 269 intermediari care desfășoară activitate de distribuție a produselor de asigurare și reasigurare.

2.4. INOVAȚIA FINANCIARĂ

Inovația financiară reprezintă baza dezvoltării unor noi tipuri de produse și servicii în sectorul financiar care vin să completeze, dar și să concureze cu variantele „tradiționale” ale produselor și serviciilor din cadrul celor trei piețe reglementate și supravegheate de ASF. Noile metode folosite în procesul de subscriere a primelor pentru asigurare sau în procesul de instrumentare a daunelor, precum și în mobilizarea și plasarea fondurilor bănești sunt de fapt rezultate ale inovației financiare și reprezintă alternative mai eficiente din punct de vedere al timpului și resurselor folosite. Inovația financiară aduce cu sine premisa dezvoltării, dar și posibilitatea materializării unor riscuri pe care autoritățile competente, dar și entitățile trebuie să le gestioneze și să le diminueze.

Pentru a încuraja inovația, dezvoltarea și implementarea de noi soluții și produse în cadrul celor trei piețe reglementate și supravegheate de ASF, la nivelul autorității au fost constituite FinTech Hub și InsurTech Hub. Aceste două proiecte ale autorității contribuie la asigurarea unui cadru instituțional necesar colaborării și pun bazele unui dialog între diferiți actori din piețele financiare din România, cu scopul de a susține dezvoltarea inovațiilor tehnologice și a Fintech.

În cadrul FinTech Hub, activitatea s-a concentrat pe organizarea de reuniuni și discuții aplicative cu entitățile/persoanele care au transmis solicitări prin intermediul platformei disponibile la secțiunea Fintech Hub și care vizează subiecte cu incidență asupra activității autorității. La nivelul InsurTech Hub s-a urmărit organizarea de reuniuni la care au fost invitați membri ai comunității academice, ai asociațiilor de profil reprezentative, dar și reprezentanți ai firmelor interesate să dezvolte Fintech și au acoperit diverse subiecte de interes pentru piețele financiare. S-a urmărit crearea unui mediu care să încurajeze comunicarea deschisă având loc prezentări atât din partea autorității, cât și din partea partenerilor, cuprinzând cele mai recente evoluții la nivelul legislației europene și cu privire la soluții Fintech identificate în practică sau materiale academice de interes pentru piețele financiare.

Totodată, ASF menține deschise canalele de comunicare în vederea stimulării dezvoltării în domeniul financiar și oferă îndrumare celor care solicită acest lucru, în vederea găsirii unui numitor comun în raport cu cadrul de reglementare actual, în sensul sprijinirii dezvoltării tehnologice.

2.5. INTEGRAREA RISCURILOR DE SUSTENABILITATE

Pe parcursul anului 2023, ASF a avut în vedere integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate. Integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate reprezintă un pas important în direcția consolidării unei supravegheri convergente, bazată pe riscuri și axată pe rezultate. Riscurile de durabilitate pot reprezenta un risc distinct la nivelul entităților supravegheate, dar pot reprezenta totodată și factori cu potențial de accentuare asupra celorlalte tipuri de riscuri, cum ar fi, fără a se limita la, riscuri de piață, riscuri operaționale, riscuri de lichiditate sau riscuri de contrapartidă.

Obligația integrării riscurilor de sustenabilitate în procedurile și procesele elaborate în scopul gestionării riscurilor de la

nivelul fondurilor administrate, precum și în cele avute în vedere în cadrul structurii generale de guvernanță, prevăzută în Regulamentul (UE) 2021/1255 (care modifică Regulamentul delegat (UE) nr. 231/2013 în ceea ce privește riscurile de sustenabilitate și factorii de sustenabilitate care trebuie luați în considerare de către administratorii de fonduri de investiții alternative) și în Directiva (UE) 2021/1270 (de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile de durabilitate și factorii de durabilitate care trebuie luați în considerare pentru organismele de investiții colective în valori mobiliare), a intrat în vigoare la 1 August 2022.

Totodată, Directiva (UE) 2022/2464⁷ în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi, cunoscută ca „CSRD”⁸ a apărut în contextul necesității creșterii

⁷a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE

⁸eng. „Corporate Sustainability Reporting Directive”

importanței ce trebuie acordate responsabilității sociale a companiilor, evidențiată și în rapoarte ale Comisiei Europene. Acestea au adus dovezi detaliate că multe companii nu prezintă informații semnificative cu privire la toate subiectele majore legate de durabilitate, inclusiv informații legate de climă, emisiile de gaze cu efect de seră și factorii care afectează biodiversitatea.

Directiva CSRD dezvoltă obligațiile de raportare „nefinanciară” existente deja în legislație în baza Directivei 2014/95/UE („NFRD” – „Non-Financial Reporting Directive”). Astfel, Directiva CSRD are ca obiectiv principal revizuirea cerințelor europene cu privire la raportarea nefinanciară, ca urmare a deficiențelor constatate de către serviciile CE sub aspectul acestui tip de raportare, în special în ceea ce privește comparabilitatea/standardizarea, cantitatea, calitatea și relevanța informațiilor raportate de companii.

Ca orizont de timp, statele membre trebuie să asigure intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma noilor prevederi până la 6 iulie 2024.

Directiva CSRD aduce o serie de schimbări și dezvoltări care să contribuie la o raportare îmbunătățită a informațiilor de durabilitate. Principalele noutăți sunt următoarele:

- extinderea treptată a ariei de aplicabilitate a entităților obligate să raporteze, astfel încât, începând cu 1 ianuarie 2026, vor fi vizate și IMM-urile cotate;
- introducerea abordării de „dublă materialitate”, în sensul că raportarea se va referi nu numai la informații „în măsura în care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției întreprinderii”, ci și cu privire la informațiile necesare pentru înțelegerea impactului activităților companiilor asupra aspectelor de mediu, sociale și de personal, a respectării drepturilor omului, combaterii corupției și a dării de mită;
- standardizarea sporită a raportării, cu impact pozitiv asupra comparabilității și analizării informațiilor prezentate, ceea ce se va realiza prin utilizarea unor standarde obligatorii de raportare, adoptate sub formă de regulamente europene;
- creșterea încrederii în informațiile de durabilitate raportate de companii, prin introducerea obligației de asigurare a raportării de durabilitate (care va fi realizată de auditorii statuari).

La nivel național, Directiva CSRD a fost transpusă în legislația națională prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 85/2024.

În primul rând, Directiva se aplică tuturor companiilor listate pe piețele reglementate din UE, cu excepția microîntreprinderilor listate. Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) listate au termen până la 1 ianuarie 2026 pentru a se conforma cerințelor de raportare, chiar dacă există o clauză de “opt-out” până în 2028.

În al doilea rând, se aplică unei “întreprinderi mari” care este fie o societate din UE, fie o filială din UE a unei societăți din afara UE. O “întreprindere mare” este un termen definit în Directiva contabilă și înseamnă o entitate care depășește cel puțin două dintre următoarele criterii:

- cifră de afaceri netă mai mare de 40 de milioane de euro;
- total active mai mari de 20 de milioane de euro;
- 250 de angajați în medie pe parcursul exercițiului financiar.

Ca o a treia categorie, CSRD se aplică companiilor de asigurare și instituțiilor de credit, indiferent de forma lor juridică.

Companiile vor utiliza noile standarde de raportare privind sustenabilitatea pentru a dezvălui informații în cadrul raportului administratorilor, oferind astfel utilizatorilor raportului o imagine integrată a impactului și performanței lor în ceea ce privește factorii de mediu, sociali, drepturile omului și guvernanta (ESG).

În acest context, ASF intensifică demersurile necesare elaborării proceselor de identificare, evaluare și monitorizare a factorilor de risc ESG care pot afecta activitatea și performanța entităților supravegheate, pentru a spori supravegherea bazată pe risc și pentru a promova protecția investitorilor.

Pe piața de capital, în urma verificărilor realizate de către ASF, toate fondurile de investiții care operează pe piața locală au inclus cerințele de transparentă prevăzute la art. 6 din SFDR în documentele precontractuale și au transmis prospectul revizuit către ASF, fie pentru autorizare (în cazul OPCVM-urilor), fie pentru notificare (în cazul FIA). Procesul de evaluare a aspectelor privind sustenabilitatea se desfășoară în mod continuu în vederea asigurării informării în mod corespunzător a investitorilor cu privire la orice modificare intervenită, inclusiv ca urmare a apariției unor date noi cu impact asupra analizei inițiale a entităților respective. În acest sens, este utilizat un mix de criterii de natură cantitativă și calitativă, ce au în vedere și aspecte privind compatibilitatea politicii de remunerare cu strategia de afaceri, cu obiectivele, valorile și interesele societății, precum și cu interesele investitorilor OPC administrate.

În piața asigurărilor, majoritatea societăților și a intermediarilor nu tratează riscul climatic ca pe un risc separat, ci ca factor care influențează riscurile deja identificate și gestionate (risc de piață, riscul de credit, riscul de subscriere, riscul de afaceri, riscul operațional, riscul reputațional, riscul de lichiditate, riscul strategic). Cele mai multe societăți de asigurare iau în calcul revizuirea politicilor interne și au inclus deja aspecte de sustenabilitate în planurile de afaceri, precum și riscurile de sustenabilitate în politicile de risc create. Totodată, cinci societăți de asigurare intră sub incidența prevederilor NFRD, având peste 500 de angajați și au obligația de a întocmi declarația nefinanciară, conform NFRD.

Pe piața pensiilor private, toți administratorii asigură transparenta și comunicarea publică privind factorii de sustenabilitate, publicând pe pagina de internet proprie informații despre politicile elaborate la nivel intern sau la nivel de grup privind integrarea riscurilor legate de durabilitate în procesele lor de luare a deciziilor privind investițiile. De asemenea, majoritatea administratorilor au implementat politici de guvernanta climatică și au inclus riscurile de sustenabilitate în procesele și politicile interne.

ASF acordă o atenție deosebită rolului finanțării durabile în sectorul serviciilor financiare, atât prin acțiunile legate de integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate, cât și prin implementarea cerințelor legale care creează cadrul necesar pentru derularea finanțării sustenabile.

ASF participă, prin experți desemnați, atât în cadrul Comitetului ESMA privind Sustenabilitatea (ESMA SSC – Sustainability Standing Committee), cât și în cadrul Grupului NGFS (Network for greening the financial system).

2.6. MECANISMUL DE REZOLUȚIE A SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE ȘI A FIRMELOR DE INVESTIȚII

Autoritatea de Supraveghere Financiară îndeplinește rolul de autoritate de rezoluție potrivit prevederilor Legii nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor, ale Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, precum și ale Legii nr. 181/2023 privind rezoluția Contrapărților Centrale.

Următoarele categorii de entități se supun prevederilor legislative aplicabile ale mecanismului de rezoluție în care ASF, în calitate de autoritate de rezoluție, joacă un rol central:

1. Asigurătorii care dețin o pondere semnificativă în sistemul național de asigurări, conform prevederilor Legii nr. 246/2015, societăți de asigurare-reasigurare, persoane juridice române, autorizate de ASF potrivit Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare;
2. Firmele de investiții, persoane juridice române (societățile de servicii de investiții financiare care sunt supuse unei cerințe de capital inițial reprezentând echivalentul în lei a minimum 730.000 euro);

Societățile de asigurare supuse regimului de planificare a redresării și rezoluției

Societățile de asigurare care dețin o pondere semnificativă în sistemul național de asigurări și, în acest fel, sunt supuse prevederilor planificării redresării și rezoluției, sunt identificate în baza prevederilor art. 3 din Legea nr. 246/2015, pe baza următoarelor criterii:

1. a) valoarea rezervelor tehnice brute ale asigurătorului să depășească 5% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute la nivel de piață;
2. b) să dețină o cotă de piață de cel puțin 5%, astfel:
 - pentru asigurările de viață, prin raportarea valorii rezervelor tehnice brute ale societății la totalul rezervelor tehnice brute ale tuturor societăților care subscriu asigurări de viață;
 - pentru asigurările generale, prin raportarea valorii primelor brute subscrise ale societății, directe și din acceptări în reasigurare, la valoarea totală a primelor brute subscrise, directe și din acceptări în reasigurare, ale tuturor societăților care subscriu asigurări generale.

În anul 2023, societățile de asigurare au fost analizate, în contextul prevederilor Legii 246/2015, pe baza rezultatelor financiare ale exercițiului financiar din anul anterior. Astfel, au fost identificate nouă societăți de asigurare cu pondere semnificativă în sistemul național de asigurări. Pentru cele nouă societăți au fost actualizate/întocmite planuri de rezoluție, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Precizăm totodată că în urma evaluărilor efectuate de ASF s-a

3. Sucursalele din România ale firmelor de investiții din state terțe;
4. Filialele unei firme de investiții sau ale unei societăți financiare holding/societăți financiare holding mixtă care nu includ și o instituție de credit și care fac parte dintr-un grup supus supravegherii pe bază consolidată (art. 1 alin. (1) lit. b), c) sau d) din Legea nr. 312/2015);
5. Contrapărțile centrale, autorizate în România conform Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (EMIR – European Market Infrastructure Regulation).

Activitățile desfășurate de ASF în 2023 s-au concentrat pe identificarea societăților care îndeplinesc cerințele legale privind planificarea redresării și a rezoluției, precum și pe actualizarea planurilor de rezoluție pentru asiguratorii care aveau o pondere semnificativă în sistemul național de asigurări.

În anul 2023 nu au fost identificate firme de investiții care să aibă o pondere semnificativă în sistemul național, iar, până la sfârșitul anului 2023, nu a fost autorizată nicio Contraparte centrală.

constatat faptul că, pentru toate societățile de asigurare care aveau un portofoliu format preponderent din asigurări RCA, iar majoritatea polițelor de asigurare aveau o perioadă de valabilitate mai mică de șase luni, nu este fezabilă și credibilă aplicarea niciunui instrument de rezoluție prevăzut de Legea nr. 246/2015, în eventualitatea în care Societatea ar intra în dificultate majoră.

Planurile preventive de rezoluție sunt întocmite și actualizate în scopul fundamentării măsurilor de rezoluție pe care ASF le-ar putea întreprinde în situația ipotetică în care o societate cu pondere semnificativă în sistemul național de asigurări ar ajunge să îndeplinească condițiile de declanșare a procedurii de rezoluție prevăzute de Legea nr. 246/2015. Aceste planuri de rezoluție reprezintă analize complexe care includ, printre altele, elemente precum identificarea și descrierea funcțiilor critice din perspectiva rezoluției, descrierea detaliată a diferitelor strategii de rezoluție, analiza posibilităților de aplicare a planului, fezabilitatea utilizării instrumentelor de rezoluție și multe alte elemente tehnice specifice mecanismului de rezoluție și impuse de legislația aplicabilă.

Totodată, în 2023, ASF a analizat planurile de redresare întocmite de asigurătorii care aveau obligația să le elaboreze în conformitate cu prevederile legale aplicabile și transmise ASF. Astfel, Autoritatea a formulat, în cele mai multe cazuri, propuneri de modificări și completări substanțiale ale acestora, în vederea adaptării la cerințele legale în domeniu, aplicabile la nivelul anului trecut. Menționăm faptul că, în ianuarie 2024, cerințele asigurătorilor de întocmire a planurilor preventive de redresare au fost eliminate, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 17/2024 care a introdus de altfel alte elemente specifice supravegherii acestor societăți, de către ASF în calitate de autoritate competentă.

Societățile de servicii de investiții financiare supuse regimului de planificare a redresării și rezoluției

Firmele de investiții (societățile de servicii de investiții financiare) care dețin o pondere semnificativă în sistemul național și, în acest fel, sunt supuse prevederilor planificării redresării și rezoluției prevăzute în Legea nr. 312/2015, sunt identificate în conformitate cu prevederile art. 9 alin.(2) pe baza îndeplinirii oricăruia din următoarele criterii:

- valoarea totală a activelor sale depășește 30 miliarde euro;
- ponderea activelor totale în produsul intern brut al României depășește 20%, cu excepția cazului în care valoarea activelor totale este sub 5 miliarde euro.

Raportat la tipurile de entități pentru care ASF îndeplinește funcția de autoritate de rezoluție, la data de 31.12.2023 situația înregistrată se prezenta astfel:

- au fost înregistrate nouă societăți de servicii de investiții financiare, din categoria societăților de servicii de investiții financiare autorizate să presteze servicii și activități de investiții financiare, care sunt supuse unei cerințe de capital inițial reprezentând echivalentul în lei a 730.000 euro;
- nu au existat sucursale în România ale firmelor de investiții din state terțe și nici grupuri supuse supravegherii pe bază consolidată, ale căror societăți-mamă să fie o firmă de investiții sau care, în cazul în care societatea-mamă este o societate financiară holding sau o societate financiară holding mixtă, nu includ și o instituție de credit.

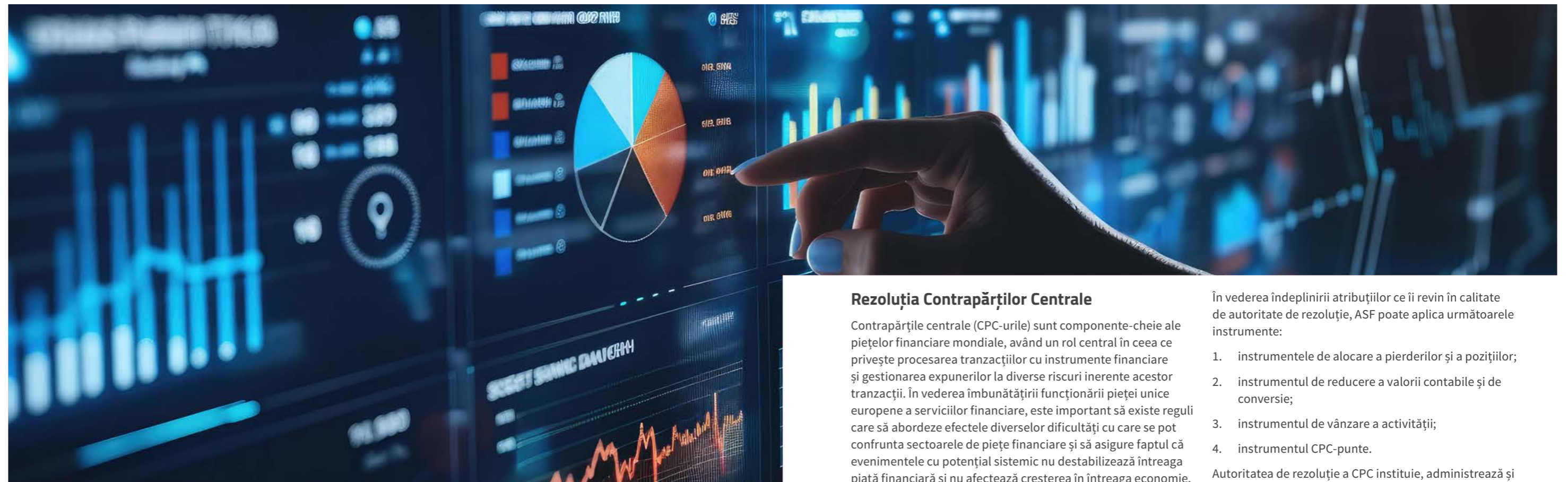
În urma analizelor efectuate la nivelul ASF, s-a constatat că, nicio societate de servicii de investiții financiare nu deține o pondere semnificativă în sistemul financiar național având în vedere nivelul scăzut al activelor gestionate de acestea și ponderea ne semnificativă în produsul intern brut al României.

Transpunerea directivei menționate implică, în egală măsură, modificarea legislației primare și secundare privind redresarea și rezoluția întreprinderilor de asigurare și de reasigurare. Astfel, Legea nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor va fi modificată și, implicit întreaga legislație secundară emisă de ASF în aplicarea acesteia. Deși proiectul de directivă IRRD, aflat în prezent în etapa de trilog la nivelul CE – PE – CONS UE, aduce schimbări ale concepțiilor și a principiilor metodologice privind redresarea și rezoluția întreprinderilor de asigurare și de reasigurare, prin propunerea de directivă se dorește armonizarea, la nivelul tuturor statelor membre, a legislației în domeniul redresării și rezoluției asigurătorilor sau se introduce, acolo unde nu există încă, un cadru legislativ în acest sens, pentru a se asigura că statele membre dispun de aceleași instrumente și proceduri pentru abordarea situațiilor de intrare în dificultate a asigurătorilor. După adoptarea Directivei de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția întreprinderilor de asigurare și de reasigurare (IRRD),

se va asigura la nivel tehnic identificarea prevederilor Legii nr. 246/2015 ce necesită amendamente și structurarea proiectului de act normativ prin care să se realizeze transpunerea viitoarei directive. Termenul de transpunere este de 24 de luni de la publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

La nivelul EIOPA a fost înființat un grup de lucru care să elaboreze standardele tehnice și ghidurile în aplicare Directivei IRRD. Astfel noile instrumente care urmează a fi elaborate pentru aplicarea Directivei IRRD vor cuprinde 6 ghiduri, 11 standarde tehnice de reglementare (RTS) și un standard tehnic de aplicare (ITS).

ASF participă activ la lucrările acestui grup de lucru, monitorizează evoluția acestui pachet legislativ și va iniția demersurile necesare pentru transpunere/implementare în legislația națională, în acord cu planificarea propusă la nivel European.

Propunerea de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția întreprinderilor de asigurare și de reasigurare (IRRD- Insurance Recovery and Resolution Directive)

În prezent, mecanismele de redresare și rezoluție din domeniul asigurărilor sunt decise doar la nivel național, fiind instituite în doar trei state membre.

Prin propunerea de Directivă se urmărește armonizarea legislațiilor naționale în domeniul redresării și rezoluției asigurătorilor sau se introduce, dacă acesta nu există încă,

un cadru legislativ în acest sens, în măsura minimă necesară pentru a se asigura că statele membre dispun de aceleași instrumente și proceduri pentru abordarea situațiilor de intrare în dificultate ale asigurătorilor.

Propunerea de Directivă a fost elaborată în deplină coerență cu cadrul Solvabilitate II, în special cu principiile de intervenție asupra asigurătorilor în cazul deteriorării condițiilor financiare și cu măsurile de redresare deja disponibile.

De asemenea, propunerea de Directivă conferă, autorităților de supraveghere, competența de a impune măsuri preventive asigurătorilor în cazul deteriorării pozițiilor financiare sau al încălcării cerințelor de reglementare, pentru a se evita agravarea problemelor încă din primele etape ale deteriorării.

Rezoluția Contrapărților Centrale

Contrapărțile centrale (CPC-urile) sunt componente-cheie ale piețelor financiare mondiale, având un rol central în ceea ce privește procesarea tranzacțiilor cu instrumente financiare și gestionarea expunerilor la diverse riscuri inerente acestor tranzacții. În vederea îmbunătățirii funcționării pieței unice europene a serviciilor financiare, este important să existe reguli care să abordeze efectele diverselor dificultăți cu care se pot confrunta sectoarele de piețe financiare și să asigure faptul că evenimentele cu potențial sistemic nu destabilizează întreaga piață financiară și nu afectează creșterea în întreaga economie.

Cadrul de redresare și de rezoluție pentru CPC-uri este format din Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale și de modificare a unor Regulamente UE (denumit CCPRRR – CCP Recovery and Resolution Regulation), precum și din regulamentele delegate și standardele tehnice emise în aplicarea acestuia fiind necesar pentru a preveni dependența de banii contribuabililor în cazul în care CPC intră în dificultate în mod dezordonat. Un astfel de cadru include posibilitatea ca CPC-urile să intre în procedura de rezoluție din alte motive decât cele legate de neîndeplinirea obligațiilor de plată de către unul sau mai mulți dintre membrii lor compensatori.

În vederea îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin în calitate de autoritate de rezoluție, ASF poate aplica următoarele instrumente:

1. instrumentele de alocare a pierderilor și a pozițiilor;
2. instrumentul de reducere a valorii contabile și de conversie;
3. instrumentul de vânzare a activității;
4. instrumentul CPC-punte.

Autoritatea de rezoluție a CPC instituie, administrează și prezidează un colegiu de rezoluție care să execute sarcinile și să asigure cooperarea și coordonarea cu autoritățile care sunt membre ale colegiului de rezoluție, precum și, după caz, cooperarea cu autoritățile competente și autoritățile de rezoluție din țări terțe.

Obiectivul unui cadru de redresare și de rezoluție credibil este acela de a garanta faptul că CPC-urile prevăd măsuri care să asigure redresarea în cazul confruntării unor dificultăți financiare, menținerea funcțiilor critice ale unei CPC, care este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate, în timp ce restul activităților sunt lichidate prin intermediul procedurii obișnuite de insolvență, precum și menținerea stabilității financiare și evitarea efectelor negative semnificative asupra sistemului financiar și asupra capacității acestuia de a deservi economia reală.

3. SUPRAVEGHEREA MICROPRUDENTIALĂ A SISTEMULUI FINANCIAR NEBANCAR

3.1. SUPRAVEGHEREA INTEGRATĂ

Prin intermediul activității de supraveghere integrată, Autoritatea de Supraveghere Financiară întărește cadrul unificat de monitorizare a piețelor reglementate și supravegheate. Acest proces implică utilizarea unor mecanisme specializate, dezvoltate intern, cu scopul de a identifica aspecte care depășesc limitele domeniilor specifice de supraveghere. Aceste aspecte pot rezulta dintr-o analiză integrată a activității desfășurate de diversele filiale ale aceluiași grup financiar. Scopul este de a asigura protecția intereselor consumatorilor și a beneficiarilor de produse financiare nebancale.

În acest scop sunt efectuate analize detaliate pentru:

- Identificarea entităților autorizate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară care desfășoară, direct sau prin intermediul unei filiale, activități în mai multe sectoare de supraveghere financiară

În anul 2023 ASF a continuat activitatea de supraveghere integrată, complementară activității de supraveghere sectorială, prin utilizarea metodologiilor și instrumentelor de lucru, menite să analizeze indicatorii stabiliți, din prisma riscului de contagiune și de concentrare ce pot apărea la nivelul grupurilor intersectoriale. De asemenea, în anul 2023 a fost identificat un nou grup cu activitate intersectorială, astfel încât, din ultimul trimestru al anului 2023, au fost monitorizate un număr de 7 grupuri cu activități intersectoriale și o entitate cu activitate intersectorială.

- Identificarea entităților reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară care ar putea aparține unui conglomerat financiar.

Potrivit Ordonanței de Urgență nr. 98/2006 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a societăților de asigurare și/sau de reasigurare, a societăților de servicii de investiții financiare și a societăților de administrare a investițiilor dintr-un conglomerat financiar, Autoritatea de Supraveghere Financiară efectuează anual o analiză cu scopul identificării, pe baza anumitor criterii definite de lege, a oricărei entități reglementate de ASF care ar putea face parte dintr-un grup sau subgrup aparținând unui conglomerat financiar.

În urma analizei realizate, supravegherea suplimentară a unui conglomerat financiar care are drept lider o entitate financiară din Uniunea Europeană, este asigurată de autoritatea

competentă care a autorizat acea entitate (lider), aceasta urmând a aplica un set de cerințe de supraveghere suplimentară a conglomeratului, celelalte autorități de supraveghere ale entităților financiare care aparțin conglomeratului urmând a oferi contribuții în cadrul acestui proces.

Concluziile procesului anual de cartare pentru anul 2023 indică faptul că entitățile autorizate și reglementate de ASF nu sunt societăți mamă pentru entități financiare care ar putea aparține unui conglomerat financiar, excluzându-se astfel posibila calitate de autoritate coordonatoare a ASF în sensul supravegherii unui conglomerat financiar.

3.2. SUPRAVEGHEREA SECTORULUI INSTRUMENTE ȘI INVESTIȚII FINANCIARE

Activitatea de supraveghere pe piața de capital s-a desfășurat într-un context marcat de anumite incertitudini, în special datorită persistenței unei inflații ridicate și a unor volatilități crescute pe piețele financiare, apărute ca urmare a evoluțiilor macroeconomice. Deși contextul macroeconomic s-a îmbunătățit în prima jumătate a anului 2023, persistența inflației de bază a apărut ca un risc cheie în primele trei trimestre, întrucât aceasta restrânge puterea de cumpărare a gospodăriilor și poate să forțeze un răspuns mai puternic al politicii monetare, cu ramificații macrofinanciare largi. Totodată, politica monetară a băncilor centrale este de impact pentru piețele supravegheate, întrucât influențează atât instrumentele cu venit fix, precum și acțiunile.

În acest context, având în vedere mediul extrem de fragil, bazat pe condiții preexistente de volatilitate, exacerbate de riscul geopolitic, ASF a monitorizat cu atenție riscurile, ținând cont și de ramificațiile unor evenimente majore care se pot întâmpla pe piețe și pot afecta entitățile supravegheate. Astfel, pentru consolidarea activității de supraveghere, în cursul anului 2023 au fost întreprinse acțiuni atât din perspectivă prudențială, precum și din perspectiva verificării conduitei, în ambele cazuri abordarea fiind orientată către riscuri.

Complementar activităților de supraveghere continuă/control permanent (off-site), entitățile reglementate de ASF sunt supuse controlului periodic (on-site), conform unui plan anual integrat, respectiv unor controale inopinate, în situațiile în care se identifică riscuri care implică adoptarea cu celeritate a unor măsuri.

Potrivit Registrului entităților din sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, în cursul anului 2023 s-au aflat în sfera supravegherii un număr total de 204 entități, după cum urmează:

- 19 societăți de servicii de investiții financiare;
- 7 sucursale ale firmelor de investiții din state membre UE;
- 3 sucursale ale instituțiilor de credit din state membre UE;
- 10 consultanți de investiții, dintre care 7 persoane fizice și 3 persoane juridice;
- 30 administratori de investiții de tip SAI/AFIA, din care:
 - 9 entități au dublă calitate de SAI și AFIA autorizat sau AFIA înregistrat;
 - 6 au doar calitatea de SAI;
 - 9 au doar calitatea de AFIA;
 - 6 au doar calitatea de AFIA înregistrat și nu au la data prezentului raport în administrare fonduri alternative autorizate la nivelul ASF;
- 128 organisme de plasament colectiv din care:
 - 92 de OPCVM-uri de tip contractual (fonduri deschise de investiții - FDI);
 - 36 de AOPC/FIA de tip contractual sau societăți (de investiții), din care:
 - 29 de AOPC/FIA sunt înființate ca fonduri de investiții (pe bază contractuală). Dintre acestea, unitățile de fond emise de FOA, STK EMERGENT și BET FI INDEX sunt tranzacționate pe piața principală sau SMT Aero, administrate de BVB;
 - 7 AOPC/FIA sunt înființate ca societăți de investiții (prin act constitutiv), acțiunile emise de către șase dintre acestea fiind admise la tranzacționare pe piața principală a BVB;
- 4 instituții de credit care îndeplinesc funcția de depozitar al fondurilor de investiții autorizate de către ASF;
- 3 instituții piață: Bursa de Valori București, Depozitarul Central, Fondul de Compensare a Investitorilor.

3.2.1. SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ LA NIVELUL PIEȚEI DE CAPITAL

Supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare

Vulnerabilitățile și riscurile inerente ale firmelor de investiții au determinat necesitatea unor mecanisme prudențiale adecvate și proporționale la nivelul Uniunii Europene. Astfel, riscurile cu care se confruntă firmele de investiții și riscurile pe care le prezintă pentru clienții lor, precum și pentru piețele în cadrul cărora își desfășoară activitatea depind de natura și de volumul activității lor. Astfel, provocările acestei perioade au vizat identificarea tuturor vulnerabilităților generate de noul regim prudențial, implementarea recomandărilor emise de organismele internaționale în domeniul supravegherii și adaptarea mecanismelor de supraveghere atât la modificările aduse de noul regim prudențial, cât și la instabilitatea piețelor financiare.

Obiectivele primordiale în procesul de supraveghere vizează prevenirea și administrarea riscurilor la care sunt expuse aceste entități în cadrul piețelor financiare, precum și menținerea unei perspective actualizate asupra profilului fiecărei entități și a noilor provocări.

Implementarea noilor cerințe prudențiale, dar și modelul de business adoptat în contextul economic global, au determinat în cazul unor societăți înregistrarea unor dezechilibre financiare și implicit dificultăți în menținerea cerințelor de capital sau a condițiilor de funcționare conform autorizației acordate de ASF.

Acțiunile întreprinse conduc la intervenții prompte și eficiente în situația în care se constată deteriorarea indicatorilor prudențiali. Pentru îndeplinirea acestor obiective, sunt verificate și analizate datele din raportările lunare și

trimestriale, este solicitată adoptarea de măsuri cu caracter preventiv atunci când se constată că indicatorii prudențiali ating nivelurile de avertizare și se solicită creșterea frecvenței de raportare pentru a monitoriza situația.

Prin urmare, supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare în anul 2023 a avut ca bază următoarele activități:

- încadrarea societăților de servicii de investiții financiare în clase de risc și pe tipuri de supraveghere prin întocmirea unui plan anual de supraveghere;
- monitorizarea riscurilor identificate ca urmare a modificărilor legislative în domeniul supravegherii prudențiale a firmelor de investiții și monitorizarea modului de îndeplinire a cerințelor de solvabilitate conform IFR/IFD;
- clarificarea unor aspecte referitoare la cerințele de capital prevăzute de IFR/IFD, având în vedere problemele întâmpinate în implementarea noului regim prudențial specific zonei non-euro;
- analiza realizată la nivelul SSIF referitoare la subscrierile în cadrul ofertei publice inițiată de către Fondul Proprietatea S.A. de vânzare de acțiuni Hidroelectrica derulată în perioada 23 iunie - 4 iulie 2023;
- adoptarea unor măsuri preventive în baza vulnerabilităților identificate.

Supravegherea prudențială a organismelor de plasament colectiv

Activitatea de supraveghere a entităților din segmentul OPC pe parcursul anului 2023 a vizat:

- ▶ **prelucrarea, centralizarea și analiza raportărilor transmise de către entitățile reglementate;**
- ▶ **realizarea de analize generale lunare cu privire la riscurile și vulnerabilitățile existente la nivelul OPC,** fiind astfel avute în atenție:
 - riscul de lichiditate, respectiv monitorizarea operațiunilor de subscriere și răscumpărare ale fondurilor de investiții;
 - riscul de piață, materializat prin volatilitatea VUAN;
 - riscul de contagiune sau riscul sistemic, având în vedere legăturile complexe de pe piețele financiare, în care organismele de plasament colectiv sunt parte.
- ▶ **realizarea de analize punctuale privind administrarea**

riscului la nivelul fondurilor de investiții aflate sub supraveghere;

- ▶ **urmărirea respectării în mod continuu a prevederilor legale** aplicabile limitelor investiționale pentru fondurile de investiții supravegheate;
- ▶ **monitorizarea cu atenție sporită a impactului evoluției portofoliilor administrate asupra activității și stabilității financiare** a administratorilor de fonduri de investiții;
- ▶ **analiza privind adecvarea capitalului** societăților de administrare a investițiilor și elaborarea matricei riscurilor vizând activitatea societăților de administrare a investițiilor;
- ▶ **atenționarea unor societăți privind aspectele ce țin de activitatea desfășurată;**
- ▶ **menținerea unui dialog consistent cu piața, pentru a identifica zonele de risc.**

Activități de monitorizare a riscului la nivelul segmentului OPC

Al doilea semestru al anului 2023 a marcat o ameliorare a condițiilor de pe piața locală de asset management - rata anuală a inflației și-a continuat panta descendentă începută în prima parte a anului 2023. Dinamica inflației în cursul anului 2023 a condus la o temperare a majorărilor dobânzilor de politică monetară, atât pe plan extern, cât și pe plan local – ulterior lunii ianuarie 2023, s-a decis menținerea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 7% pe tot parcursul anului.

În acest context, presiunea pe lichiditatea fondurilor locale de investiții a fost una mai redusă, administratorii reușind, pe de o parte, să onoreze toate cererile de răscumpărare fără sincope și, pe de altă parte, să își mențină echilibrată structura portofoliilor, operând ajustări la nivel de portofoliu în conformitate cu evoluțiile și oportunitățile din piață.

Cu toate că dezvoltările și evoluțiile pe plan macroeconomic au oferit un context mai stabil pe piața locală a fondurilor de investiții, ASF a considerat oportună continuarea acțiunilor de monitorizare a lichidității pieței OPC și a riscului de rată de dobândă la nivelul fondurilor de obligațiuni. Această abordare a fost una proactivă (de tip early warning system), bazată pe identificarea timpurie a potențialelor dificultăți de lichiditate la nivelul fiecărui fond de investiții. Astfel, ASF a întreprins analize pe mai multe paliere și anume:

- ▶ **analiza, cu frecvență săptămânală, a situației privind cererile de subscrieri și răscumpărări primite de OPC,** în corelație cu lichiditatea portofoliilor administrate și diversitatea bazei de investitori;

Integrarea riscurilor de sustenabilitate în supravegherea OPC

ASF a continuat în anul 2023 atât acțiunile legate de integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate, cât și acțiunile de monitorizare și supraveghere a transparenței informațiilor legate de durabilitate în informațiile precontractuale, pe site-urile web și în rapoartele periodice.

Aplicarea prevederilor SFDR (Regulamentul (UE) nr. 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare) și Taxonomiei (Regulamentul (UE) 2020/852 privind stabilirea unui cadru pentru a facilita investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088) a generat provocări atât la nivelul participanților la piața financiară, cât și la nivelul ASF, întrucât investitorii încep să ia în considerare produsele financiare care încorporează factori de mediu, sociali și de guvernare (ESG).

În plus, obligația integrării riscurilor de sustenabilitate în procedurile și procesele elaborate în scopul gestionării riscurilor de la nivelul fondurilor administrate, precum și în cele avute în vedere în cadrul structurii generale de guvernare, prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1255 (care modifică Regulamentul delegat (UE) nr. 231/2013 în ceea ce privește riscurile de sustenabilitate și factorii de sustenabilitate care trebuie luați în considerare de către administratorii de fonduri de investiții alternative) și în Directiva (UE) 2021/1270 (de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile de durabilitate și factorii de durabilitate care trebuie luați în

▶ **monitorizarea, cu frecvență lunară, a riscului de piață** prin intermediul indicatorului modified duration, în corelație cu structura portofoliilor fondurilor de obligațiuni;

▶ **monitorizarea, cu frecvență zilnică, a impactului situației create de contextul internațional la nivelul fondurilor de investiții** sub forma utilizării de către acestea a instrumentelor de administrare a lichidității și a activării mecanismelor de limitare sau suspendare a răscumpărării unităților de fond pentru fondurile administrate (primirea de notificări de la administratori);

▶ **analiză a mecanismelor de administrare a lichidității în situații extreme, stabilite în acest sens în prospectele fondurilor de investiții,** în sensul evaluării caracterului prudențial și eficienței acestora în gestionarea riscului de lichiditate.

Cu privire la monitorizarea cu frecvență zilnică a impactului situației create de contextul internațional la nivelul fondurilor de investiții, sub forma utilizării de către acestea a instrumentelor de administrare a lichidității și a activării mecanismelor de limitare sau suspendare a răscumpărării unităților de fond pentru fondurile administrate, menționăm că, până la data prezentei, niciunul dintre fondurile supravegheate nu a activat niciun mecanism de limitare sau suspendare a răscumpărării unităților de fond.

considerare pentru organismele de investiții colective în valori mobiliare (OPCVM)), a intrat în vigoare la 1 august 2022.

Odată cu dezvoltarea cadrului legal al UE privind durabilitatea și cu intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2019/2088 privind transparența pentru participanții la piața financiară (SFDR) și a Regulamentului (UE) 2020/852 privind taxonomia (TR), la nivelul structurilor de specialitate din cadrul ASF au fost intensificate acțiunile de supraveghere privind respectarea cerințelor de transparență instituite în sarcina participanților la piața financiară. În cazul organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), fondurilor de investiții alternative (FIA) și administratorilor acestora, SFDR își propune să crească transparența cu privire la impactul și riscurile ESG, prin instituirea unor cerințe de transparență, atât în informațiile precontractuale (prospecte), cât și în cadrul rapoartelor periodice.

Rezultatele activităților de supraveghere derulate în 2023 relevă faptul că toate fondurile de investiții care operează pe piața locală au cerințele de transparență prevăzute la art. 6 din SFDR incluse în documentele precontractuale.

La 30.12.2023, pe piața de capital din România existau patru fonduri de investiții care promovează caracteristici ESG (Mediu, Sociale și Guvernare) și sunt constituite cu respectarea prevederilor art. 8 din Regulamentul (UE) 2019/2088 – fondul deschis de investiții OTP Innovation, administrat de OTP Asset

Management Romania S.A.I. S.A., fondul deschis de investiții BRD Global, administrat de către SAI BRD Asset Management S.A.I. S.A. și două fonduri administrate de SAI Raiffeisen Asset Management S.A. (Raiffeisen Sustainable Equity și Raiffeisen Sustainable Mix). Fondul deschis de investiții BRD Global a fost autorizat ca fond care promovează caracteristici de mediu în luna iulie a anului 2023, prin Autorizația nr. 89/03.07.2023, în timp ce Fondul deschis de investiții OTP Innovation este

Supravegherea prudențială a instituțiilor pieței de capital

Bursa de Valori București

La sfârșitul anului 2023, Bursa de Valori București SA (BVB), ca societate mamă a Grupului BVB deține următoarele participații în societăți afiliate: Depozitarul Central (DC) - 69,04% și CCP.RO Bucharest - 52,38%, în ușoară scădere după majorarea capitalului social al societății de la 86,80 mil. lei la 90,67 mil lei.

Pe parcursul anului 2023, ASF a efectuat o serie de analize ale indicatorilor operaționali și economico-financiarilor ale administrării riscurilor semnificative, vizând stabilirea și menținerea unui cadru eficient de management al riscurilor.

Veniturile operaționale BVB realizate în anul 2023 au depășit nivelul de 50 mil. lei, (10 mil. EUR), creștere de 55%, respectiv 17,85 mil. lei față de perioada precedentă (2022 - 32,70 mil. lei) generată de creșterea cu 73% a veniturilor din tranzacționare, ca impact al listării Hidroelectrica (simbol tranzacționare H2O). Veniturile operaționale BVB au depășit cu 9% valoarea bugetată.

Veniturile operaționale ale BVB sunt realizate, în principal, din activitatea de tranzacționare a instrumentelor listate, din tarife percepute emitenților pentru admiterea și menținerea la tranzacționare și din vânzarea de date bursiere către diverși utilizatori.

Cheltuielile operaționale ale BVB în 2023 au înregistrat o creștere de 22% față de anul 2022 până la valoarea de 27,97 mil. lei, influențată, în principal, de: creșterea cheltuielilor de personal cu 18% față de anul 2022 urmare a aplicării Politicii de

primul fond de art. 8 din SFDR autorizat pe piața de capital din România la începutul anului 2022, prin Autorizația nr. 31/11.02.2022. În semestrul II al anului 2022, ASF a autorizat modificarea celor două fonduri administrate de SAI Raiffeisen Asset Management S.A. (Raiffeisen Sustainable Equity și Raiffeisen Sustainable Mix) în fonduri de tip Feeder, care investesc cel puțin 85% din activ în fonduri de tip Master, administrate de Raiffeisen KapitalanlageGesellschaft m.b.H.

remunerare a personalului și a derulării Planului de acordare de acțiuni pentru conducere și angajați aprobat de adunarea generală a acționarilor și de creșterea cu 42% a altor cheltuieli operaționale, efect al majorării semnificative a prețurilor serviciilor și bunurilor necesare funcționării la parametri a activității autorizate. Cheltuielile operaționale realizate în 2023 sunt cu 3% sub nivelul bugetat.

BVB a încheiat anul 2023 cu un profit net în creștere cu 21,99 mil. lei, nivel dublu comparativ cu perioada precedentă (2022: 11,04 mil. lei), cu o marjă netă de 44%, direct influențat de evoluția rezultatului operațional, respectiv a nivelului veniturilor din tranzacționare realizate. Prețul acțiunii BVB a atins intraday un maxim de 73 de lei.

Operatorii de piață nu sunt supuși unor cerințe prudențiale și de capital uniforme la nivel european. Totuși, Directiva 2014/65/UE privind piețele de instrumente financiare (MiFID II) prevede că un operator de piață trebuie să dispună, în momentul autorizării și ulterior în orice moment, de resurse financiare suficiente pentru a facilita funcționarea sa ordonată, ținând seama de natura și de amploarea tranzacțiilor încheiate pe piață, precum și de gama și de nivelul riscurilor la care acesta este expus.

BVB înregistrează valori optime pentru indicatorii de lichiditate și solvabilitate, disponibilitățile societății putând acoperi obligațiile exigibile, în condițiile în care datoriile se mențin în continuare la un nivel marginal (BVB nu are datorii pe termen lung).

La nivelul BVB, funcția de administrare a riscurilor este asigurată de un departament al riscurilor și de un set de proceduri care stabilește cadrul necesar identificării, evaluării, monitorizării, gestionării și raportării riscurilor cu care se confruntă operatorul de piață, într-un mod controlat și eficient, în vederea atingerii obiectivelor specifice BVB. Pentru realizarea scopului propus, prin procedurile de administrare a riscurilor, sunt stabilite limitele de toleranță la risc, funcțiile și procesele critice, activitățile necesare identificării și evaluării riscurilor, precum și stabilirea tipului specific de răspuns la risc.

Ca urmare a analizelor realizate de ASF, s-a concluzionat că operatorul de piață BVB beneficiază de un sistem eficient de management al riscurilor, documentat prin politici și proceduri interne, întocmite conform dispozițiilor cadrului legal aplicabil și actualizate corespunzător, care asigură disponibilitatea și fiabilitatea operațiunilor, acestea realizându-se în condiții optime de siguranță.

Totodată, ASF a urmărit stadiul proiectelor comune cu infrastructurile pieței de capital, Depozitarul Central și CCP.RO.

Depozitarul Central

Activitatea de supraveghere prudențială a Depozitarului Central a constat, în principal, în analiza indicatorilor operaționali și economico-financiarilor, a cerințelor de capital, a cadrului general de administrare a riscurilor și a planului de asigurare a continuității afacerii și recuperare în caz de dezastru.

Veniturile operaționale ale Depozitarului Central în 2023 au crescut cu 32%, respectiv 7,92 mil. lei față de anul precedent, până la valoarea de 32,58 mil. lei, în principal, datorită veniturilor rezultate din serviciile asociate derulării ofertei publice inițiale H2O și a creșterii unor tarife începând cu data de 01.02.2023. Veniturile înregistrate sunt aferente segmentului post-tranzacționare (68%) și segmentului registru (32%).

Cheltuielile operaționale în 2023 au fost de 24,21 mil. lei, în creștere cu 17% față de anul anterior, creștere generată de avansul altor cheltuieli operaționale ca efect al creșterii inflației cu impact în cheltuielile administrative și amortizări imobilizări și drepturi de utilizare, precum și din cheltuieli suplimentare, one-off, din relocarea sediului social, a cheltuielilor cu serviciile prestate de terți și a cheltuielilor de personal urmare a aplicării Politicii de remunerare a personalului.

Profitul net înregistrat de către Depozitarul Central în anul 2023 este de 8,77 mil. lei, nivel dublu, respectiv cu 4,31 mil. lei mai mare comparativ cu perioada precedentă, cu o marjă netă de 27%, direct influențat de evoluția rezultatului operațional,

respectiv a nivelului veniturilor realizate pe segmentul post-tranzacționare.

ASF a monitorizat permanent derularea și eficientizarea proceselor post-tranzacționare prin desfășurarea de activități de analiză și evaluare a reglementărilor infrastructurii, a acordurilor cu alți depozitari centrali, a funcțiilor și mecanismelor implementate, în vederea diminuării riscurilor la care Depozitarul Central este expus. În urma evaluării anuale efectuate, s-a constatat că societatea a decontat cu succes tranzacțiile cu instrumente financiare denumite în lei și euro și a asigurat integritatea emisiunilor pe toată perioada anului.

În cursul perioadei de examinare și evaluare anuală, nu au existat modificări substanțiale care să afecteze respectarea de către Depozitarul Central a condițiilor autorizării sale ca depozitar central. Au avut loc unele îmbunătățiri ale cadrului de funcționare și de administrare a riscurilor, cele mai relevante fiind modificările aduse regulilor și procedurilor de insolvență a unui participant la sistemul de decontare și îmbunătățirea Manualului de management al riscurilor Depozitarului Central. Se consideră că niciuna dintre aceste modificări nu afectează conformitatea Depozitarului Central cu cerințele CSDR și ale regulamentelor emise în aplicarea acestuia. Nu au fost identificate aspecte care ar putea releva existența unor potențiale riscuri majore care să afecteze buna funcționare a sistemului de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare - RoClear și participanții la acest sistem.

Sanțiuni aplicate în urma supravegherii prudențiale și de conduită la nivelul pieței de capital

În ceea ce privește segmentul organismelor de plasament colectiv, în cursul anului 2023, ASF a sancționat reprezentanții legali/persoanele responsabile din două societăți de administrare a investițiilor ca urmare a activității desfășurate, fiind emise **patru decizii de sancționare cu amendă, în urma supravegherii prudențiale**. Totodată, au fost impuse două planuri de măsuri.

Pe segmentul societăților de servicii de investiții financiare, în urma supravegherii prudențiale, au fost emise patru decizii de sancționare cu amendă și a fost impus un plan de măsuri.

ASF nu a dispus planuri de măsuri sau măsuri de remediere, ca urmare a activității de supraveghere prudențială a Bursei de Valori București și a Depozitarului Central.

3.2.2. SUPRAVEGHEREA CONDUITEI LA NIVELUL PIEȚEI DE CAPITAL

Supravegherea conduitei intermediarilor⁹ de servicii de investiții financiare

În cadrul procesului de supraveghere a conduitei intermediarilor de servicii de investiții financiare, s-a urmărit respectarea regulilor impuse de MiFID, ținând cont de complexitatea activității fiecărei societăți în parte și de riscurile asociate activității desfășurate, incluzând:

- ▶ gestionarea relației cu clienții;
- ▶ conflictele de interese;
- ▶ organizarea internă și governanța;
- ▶ valoarea activelor clienților aflate în custodia SSIF.

Totodată, au fost evaluate și identificate vulnerabilitățile și impactul acestora asupra activității societății. Prin activitatea de conduită, ASF a întreprins o serie de demersuri în activitatea de supraveghere, care au constat în:

notificarea entităților cu privire la adoptarea de măsuri în vederea diminuării riscurilor identificate în activitatea de supraveghere;

monitorizarea activelor (fondurilor bănești) ale clienților;

modul de implementare al recomandărilor formulate de către persoanele cheie și de auditorul financiar;

solicitări/clarificări transmise cu privire la aplicarea prevederilor legale în vigoare;

standardizarea anumitor raportări;

gestionarea și analizarea sesizărilor primite pe canale speciale (whistleblower).

Suplimentar, în cursul anului 2023, în urma propunerilor din cadrul grupului de lucru al ESMA privind protecția investitorilor (ESMA IPSC - Investor Protection and Standing Committee), ASF a desfășurat exercițiul tematic având ca obiect modul de respectare de către firmele de investiții a cerințelor legale în vigoare referitoare la publicitate/marketing. Rezultatele acestui exercițiu au fost transmise Autorității europene de supraveghere (ESMA) în vederea uniformizării și implementării la scară europeană a unei supravegheri unitare de către toate autoritățile competente.

În ceea ce privește supravegherea conduitei sucursalelor firmelor de investiții/instituțiilor de credit din alte state membre, acestea transmit ASF rapoarte semestriale privind activitatea desfășurată care cuprinde și informații cu privire la modul de respectare a prevederilor legale aplicabile sucursalei.

În urma analizei efectuate, principalele aspecte solicitate de ASF cu privire la activitatea desfășurată de sucursalele mai sus menționate au vizat în principal:

- ▶ clarificări privind serviciile și activitățile efectiv prestate la nivelul sucursalelor;
- ▶ platformele de tranzacționare utilizate/puse la dispoziția clienților din România;
- ▶ tipul instrumentelor financiare oferite clienților și piețele pe care acestea se tranzacționează;
- ▶ sesizările primite ce țin de activitatea prestată pe teritoriul României etc.

Având în vedere competențele limitate ale ASF în calitate de stat membru gazdă, autoritatea a colaborat atât cu ESMA, cât și cu alte Autorități din state membre UE, în calitate de autorități competente din state membre de origine a sucursalelor firmelor de investiții/instituțiilor de credit.

⁹Societăți de servicii de investiții financiare, instituții de credit care prestează activități de servicii de investiții financiare, sucursale din alte state membre.

Supravegherea conduitei SAI/ OPCVM/AFIA/FIA

Obiectivele primordiale în procesul de supraveghere vizează prevenirea și administrarea riscurilor la care sunt expuse aceste entități în cadrul piețelor financiare, precum și menținerea unei perspective actualizate asupra profilului fiecărei entități și a noilor provocări.

Activitatea de supraveghere are la bază analiza tuturor rapoartelor/informațiilor primite în conformitate cu prevederile legale, iar în funcție de complexitatea segmentului analizat și raportat la volumul de date și informații ce trebuie procesate se elaborează clasificarea entității supravegheate în funcție de impact și risc. Modul de evaluare ce stă la baza activității de supraveghere a conduitei vizează evaluarea calitativă a riscurilor ce includ și componenta de conformitate.

Principalele obiective în supravegherea conduitei SAI/AFIA vizează:

În acord cu ritmul alert al elaborării reglementărilor și al dezvoltării tehnologice, s-au avut în vedere o serie de acțiuni de supraveghere concrete din care enumerăm:

- ▶ menținerea unui dialog cu piața, pentru a identifica zonele de risc (ex: reacțiile la testarea planurilor de continuitate a activității, reacțiile și discuțiile cu asociațiile de profil);
- ▶ aprofundarea/înțelegerea activității entității și stabilirea profilului de risc;
- ▶ responsabilizarea conducerii entităților în ceea ce privește conduita în administrarea acestora și conștientizarea impactului acțiunilor/demersurilor necorespunzătoare, precum și a eventualelor eșecuri;
- ▶ continuarea aprofundării aspectelor esențiale în activitatea de supraveghere, în paralel cu acțiunea proactivă, prin:
 - dezvoltarea unor repere unitare de întocmire și transmitere către ASF a raportărilor funcțiilor cheie prevăzute de legislația primară și reglementările aplicabile în materie: machete de raportare ce presupun existența unei auto-evaluări la nivelul entităților supravegheate care determină nivelul de conștientizare a zonelor expuse la risc și a vulnerabilităților ce permit punerea în aplicare a unor măsuri preventive/pro-active, care să elimine sau să minimizeze impactul acestora;
 - identificarea tendințelor, a riscurilor și vulnerabilităților emergente ce pot avea un impact ridicat asupra protecției investitorilor și/sau a stabilității financiare;
 - sprijinirea convergenței practicilor de supraveghere și încurajarea colaborării transfrontaliere în materie de supraveghere cu celelalte autorități competente din UE;

- responsabilizarea conducerii entităților și conștientizarea impactului acțiunilor/demersurilor necorespunzătoare, precum și a eventualelor eșecuri.

Toate demersurile întreprinse sunt de natură a îndeplini atribuții de supraveghere într-o manieră cât mai eficientă și benefică pentru entitățile reglementate și supravegheate, obiectivele fiind într-un permanent proces de adaptare și actualizare prin identificarea și demararea activităților necesare a oferi entităților linii clare de urmărit și un mediu sănătos de desfășurare a activității, prin eficientizarea fluxului documentelor/informațiilor, cu limitarea pe cât posibil a circuitului pe hârtie al informațiilor și înlocuirea acestuia cu cel electronic și creșterea gradului de operativitate în relația cu piața.

Procesul de supraveghere este alcătuit din mai multe etape care au în vedere analize cu o anumită frecvență (lunar, trimestrial, semestrial, anual sau cu caracter permanent, pentru evenimentele de tip ad-hoc), stabilind o listă de priorități, care cuprinde, fără ca aceasta să fie exhaustivă, următoarele:

- entitățile cu cele mai numeroase riscuri identificate în cursul perioadei analizate;
- instrumentele/activitățile prestate/riscurile confirmate atât din analiza calitativă, cât și din cea cantitativă;
- toleranța la risc, impactul și probabilitatea acestuia de a se materializa în cadrul unei entități supravegheate sau în cadrul sistemului/pieței din care aceasta face parte;
- acțiunile asumate/adoptate, împreună cu resursele disponibile etc., acțiunile de supraveghere fiind diferențiate în ceea ce privește tipul acțiunilor derulate și al granularității analizelor ce urmează a fi efectuate.

În cadrul procesului de supraveghere a conduitei OPC, ASF a monitorizat respectarea de către entități a regulilor de conformitate și de conduită, a evaluat și a identificat

vulnerabilitățile/riscurile, impactul și circumstanțele reale și materiale ale conduitei entității, rolul regulilor de conformitate și conduită fiind acela de a se asigura că societățile își desfășoară activitatea în deplină conformitate cu legislația națională și europeană, precum și cu procedurile interne, creând astfel un cadru fiabil și eficient pentru activitatea de administrare a investițiilor. Instituirea și utilizarea unor mecanisme de control intern adecvate contribuie la protejarea intereselor investitorilor prin asigurarea unei supravegheri interne a activității societății.

Clasificarea în funcție de impact și cea în funcție de risc sunt activitățile aferente etapei în care entitatea supravegheată este poziționată și relaționată comparativ cu celelalte entități similare. Poziționarea și relaționarea comparativă cu entitățile similare se face utilizând următoarele criterii:

- ▶ impactul SAI/AFIA asupra pieței în situația apariției evenimentului major pentru activitatea acesteia (falimentul, încetarea activității etc.);
- ▶ profilul de risc al SAI/AFIA.

Harta riscurilor identificate în cadrul procesului de supraveghere a regulilor de conduită, precum și sursele de risc derivă din:

- ▶ integritatea modelului de business/gestionarea conflictelor de interese;
- ▶ protejarea intereselor investitorilor;
- ▶ guvernanta corporativă;

Supravegherea conduitei instituțiilor pieței (BVB și Depozitarul Central)

În vederea supravegherii respectării de către instituțiile pieței a prevederilor reglementărilor legale în vigoare, din perspectiva conduitei, s-a avut în vedere efectuarea de verificări, care au vizat în principal:

- ▶ activitatea prestată de către persoanele responsabile cu funcția de conformitate;
- ▶ conduita instituțiilor pieței pe baza aspectelor deficitare identificate la nivelul entităților din activitatea de control sau din sesizările primite;
- ▶ verificarea incidentelor apărute în activitatea de compensare-decontare desfășurată de Depozitarul Central;
- ▶ respectarea, de către acționari, a pragurilor de deținere impuse de prevederile legale în vigoare;
- ▶ conformitatea raportărilor transmise de instituțiile de piață, impuse de legislația în vigoare, respectiv

Supravegherea conduitei consultanților de investiții autorizați de ASF

În anul 2023, principalele verificări efectuate în cadrul supravegherii consultanților de investiții autorizați de ASF au avut în vedere activitatea desfășurată de aceștia în această calitate și conformitatea raportărilor transmise de aceștia.

- ▶ existența unor sisteme de prevenire a fraudei;
- ▶ evaluarea registrelor și rapoartelor de reclamații;
- ▶ actualizarea cadrului legal procedural intern cu reglementările în vigoare etc.

Analizele efectuate în cadrul activității de supraveghere vizează obiectivele activității de supraveghere planificate, sfera de cuprindere, acțiunile întreprinse și rezultatele, materializate prin recomandări corespunzătoare și/sau propuneri de acțiune/măsuri în sarcina entității supravegheate.

Riscul are o componentă de incertitudine, fapt pentru care, în situația în care riscul s-a materializat sau evenimentul s-a cristalizat, activitatea de supraveghere desfășurată presupune adoptarea măsurilor de supraveghere de remediere/diminuare a riscului, suplimentar față de cele preventive adoptate până la respectivul moment.

Pentru a asigura eficiența procesului de supraveghere, s-a urmărit ca toate măsurile și acțiunile instituite/întreprinse în actul de supraveghere să fie proporționale cu natura, dimensiunea și complexitatea riscurilor inerente activității desfășurate de o SAI/AFIA.

Ca urmare a aspectelor sesizate în activitatea de supraveghere a conduitei, în cazul a două SAI/AFIA, ASF a procedat la aplicarea sancțiunilor administrative și la monitorizare cu o frecvență sporită, în vederea remedierii aspectelor sesizate în urma analizelor de supraveghere prudentială și de conduită, atât în scopul protejării intereselor investitorilor, cât și pentru prevenirea deteriorării situației financiare a societății.

identificarea deficiențelor semnalate de acestea, din perspectiva conformității și conduitei entităților;

- ▶ sesizările primite, obiectul acestora și modalitatea de soluționare;
- ▶ raportul de autoevaluare a BVB transmis în baza prevederilor art. 66 din Regulamentul ASF nr. 13/2018;
- ▶ monitorizarea implementării, de către Depozitarul Central și BVB, a măsurilor/recomandărilor/solicitărilor dispuse în urma controalelor periodice on site, efectuate de ASF.

În calitate de autoritate competentă, ASF a desfășurat procesul de examinare și evaluare anuală a Depozitarului Central și a sistemului de decontare administrat de acesta, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare (CSDR). Evaluarea anuală, realizată de ASF, s-a efectuat cu implicarea autorităților relevante, respectiv Banca Națională a României și Banca Centrală Europeană, autorități consultate conform prevederilor art. 22 alin. (6) din CSDR.

3.2.3. ACTIVITATEA DE CONTROL LA NIVELUL PIEȚEI DE CAPITAL

În anul 2023, **obiectivele activității de control (control periodic și inopinat)** au fost aliniate obiectivelor strategice ale ASF de consolidare a funcției de supraveghere și control. În acest sens, în vederea eficientizării activității de control la nivelul SIIF, s-a urmărit consolidarea abordării bazate pe riscuri, prin prioritizarea acțiunilor de control la entități cu profiluri de risc mai ridicate. De altfel, în toate etapele activității de control (de la momentul planificării acțiunii și până la monitorizarea măsurilor dispuse) sunt avute în vedere principiile abordării bazate pe risc.

Tematicile de control au fost abordate atât din perspectivă prudentială, cât și din perspectiva conduitei, incluzând obiective de control aliniate cu prioritățile strategice de supraveghere la nivel european, identificate în exercițiile anuale de mapare a riscurilor. O atenție deosebită a fost acordată guvernantei și controalelor interne, modelului de

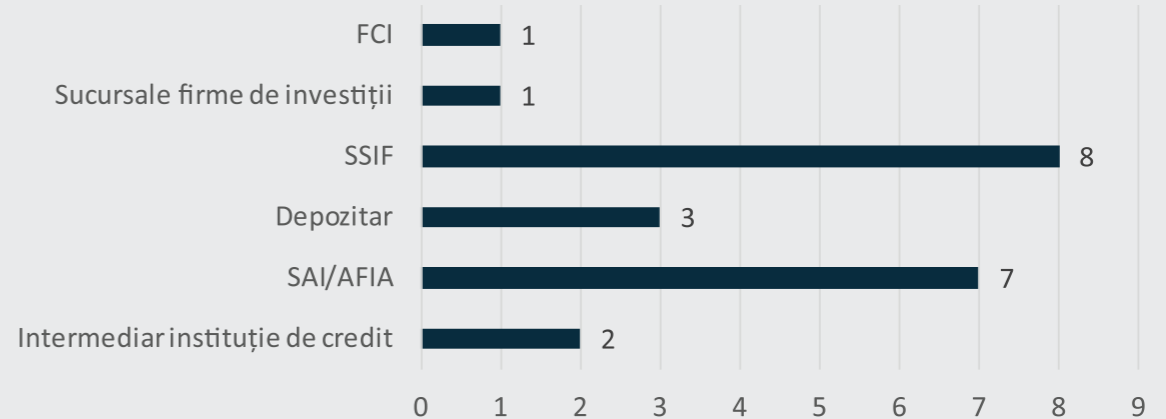
afaceri, stabilității financiare a entităților, managementului riscurilor, integrității și evaluării activelor, aplicării normelor de cunoaștere a clienților și implementării regimului de sancțiuni internaționale.

Planificarea controalelor derulate la entitățile din cadrul pieței de capital este fundamentată pe identificarea, prevenirea și administrarea riscurilor la nivelul pieței și entităților, prin determinarea în mod specific, pentru fiecare entitate controlată, a arilor de risc.

Monitorizarea rezultatelor controalelor se realizează prin analize specifice de evaluare a implementării măsurilor dispuse de ASF în urma constatărilor echipelor de control.

În cursul anului 2023, ASF a efectuat controale la 22 de entități (21 periodice și unul inopinat), după cum urmează:

Tipuri de entități controlate în anul 2023

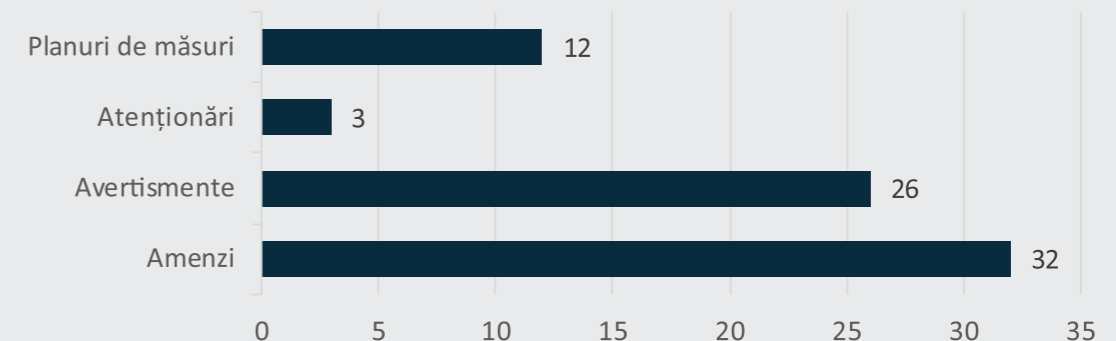
În anul 2023 au fost continuate metodele moderne de lucru ce asigură un flux rapid și eficient de date și informații în raport cu entitățile controlate, colectarea documentelor și informațiilor

relevante realizându-se printr-o platformă electronică pusă la dispoziția entităților.

Rezultatele activității de control

Pe parcursul anului 2023, au fost aplicate 73 de măsuri sancționatorii/administrative, urmare notelor de control aprobate de Consiliul Autorității, după cum urmează:

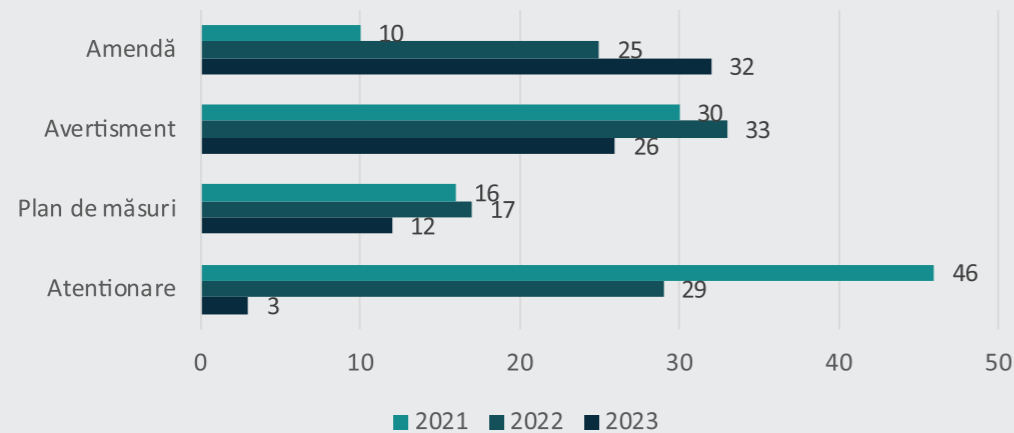
Măsuri/sancțiuni adoptate în anul 2023 în urma controalelor on site

Structurate pe tipuri de entităţi, acestea se prezintă după cum urmează:

- ▶ 39 de măsuri/sanctiuni pentru intermediari și instituții de piață:
 - dispunerea a 5 planuri de măsuri în sarcina SSIF și a 2 planuri de măsuri în sarcina instituțiilor de piață;
 - sancționarea cu avertisment a 2 SSIF, a 7 persoane fizice din cadrul SSIF și a unei persoane fizice din cadrul unei instituții de piață;
 - sancționarea cu amendă a 3 SSIF și a 19 persoane fizice din cadrul SSIF.
- ▶ 34 de măsuri/sanctiuni pentru SAI/AFIA și depozitari:
 - atenționarea a 3 persoane fizice din cadrul AFIA;
 - dispunerea a 5 planuri de măsuri în sarcina SAI/AFIA;
 - sancționarea cu avertisment a 5 SAI/AFIA, a unui depozitar, a 9 persoane fizice din cadrul SAI/AFIA și a unei persoane fizice din cadrul unui depozitar;
 - sancționarea cu amendă a unei SAI/AFIA și a 9 persoane fizice din cadrul SAI/AFIA.

În ultimii 3 ani, situația centralizată a sancțiunilor/măsurilor dispuse în urma activității de control on site se prezintă astfel:

3.2.4. MONITORIZAREA PRESTĂRII DE SERVICII ȘI ACTIVITĂȚII DE INVESTIȚII PREVĂZUTE ÎN SECȚIUNEA A DIN ANEXA NR. 1 LA

LEGEA NR. 126/2018 PRIVIND PIEȚELE DE INSTRUMENTE FINANCIARE, DE CĂTRE

ENTITĂȚI CARE NU SUNT AUTORIZATE ÎN ACEST SCOP

Pentru îndeplinirea obiectivului prevăzut la art. 5, lit. a) din Ordonanța de urgență nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea ASF, de asigurare a stabilității, competitivității și bune funcționări a piețelor de instrumente financiare, de promovare a încrederii în aceste piețe și în investițiile în instrumente financiare, precum și de asigurare a protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase, în cadrul ASF funcționează o structură organizatorică specializată a cărei activitate este monitorizarea prestării pe teritoriul României de servicii și activități de investiții prevăzute în secțiunea A din anexa nr. 1 la Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare, de către entități care nu sunt autorizate să presteze astfel de servicii și activități, în condițiile expres stipulate de Legea nr. 126/2018.

În urma verificărilor efectuate de această structură, ASF a publicat pe website-ul propriu, în anul 2023, 30 de alerte cu privire la astfel de entități neautorizate, care prestau sau pretindeau prestarea serviciilor/activităților de investiții anterior menționate, investitorii fiind avertizați referitor la 68 de website-uri aparținând unor astfel de entități. Un număr de 22 dintre aceste alerte a fost raportat, pe bază de voluntariat, și la nivelul Organizației Internaționale a Comisiilor de Valori Mobiliare (IOSCO), deoarece vizau entități care nu dețineau licență într-o jurisdicție anume.

În cazurile în care, în urma activității de analiză a petițiilor primite sau a celei de monitorizare, au existat suspiciuni cu privire la prestarea neautorizată de servicii și activități de investiții, astfel cum sunt acestea prevăzute în Legea nr. 126/2018, ASF a sesizat organele de cercetare penală

competente pentru continuarea verificărilor specifice în materie penală.

Totodată, în vederea protejării investitorilor și a creșterii încrederii potențialilor investitori în piețele de instrumente financiare și în investițiile în instrumente financiare, ASF a publicat pe website dar și pe rețelele de socializare avertismente, prin care a atras atenția asupra apariției tot mai frecvente în spațiul virtual de pagini care conțin, în mod fraudulos, elemente de identitate vizuală aparținând unor entități autorizate de ASF. Numărul de informații publicate în anul 2023, referitoare la practicile entităților neautorizate, a crescut cu aprox. 75% față de cel al informațiilor publicate în anul 2022. Dintre informațiile publicate în anul 2023 menționăm:

- ASF avertizează consumatorii cu privire la existența unor acțiuni din partea unor persoane fizice neautorizate care pretind că prestează servicii și activități de investiții,

conform prevederilor Legii nr. 126/2018;

- ASF atrage atenția asupra faptului că în spațiul virtual, în special pe rețelele de socializare, au apărut tot mai frecvent pagini care conțin, în mod fraudulos, elemente de identitate vizuală aparținând unor entități autorizate de ASF;
- ASF avertizează cetățenii să nu dea curs unor „recomandări de investiții”, făcute în numele autorității;
- ASF avertizează cu privire la creșterea numărului de practici frauduloase și periculoase existente în mediul online.

Referitor la informațiile publicate pe rețele de socializare cu privire la practicile entităților neautorizate, precizăm că, în anul 2023, pe Facebook au fost făcute 750 postări, pe LinkedIn 187 postări și pe Instagram 220 postări.

3.2.5. SUPRAVEGHEREA EMITENȚILOR

În materia emitenților de valori mobiliare, în cursul anului 2023 au fost desfășurate activități specifice ce au avut ca scop asigurarea respectării cerințelor legale privind obligațiile de transparență ale emitenților, operațiunile corporative, evidența valorilor mobiliare, a ofertelor publice și asigurarea supravegherii tranzacțiilor cu instrumente financiare, precum și investigarea abuzului pe piață.

Emitenți ROMÂNIA	Piața reglementată BVB	Piața reglementată INT	SMT	SMT INT	Total
Acțiuni	77	2	264	17	360
Acțiuni/Obligațiuni	5	0	5	0	10
Obligațiuni	9	3	23	1	36
Unități de fond	4	0	1	0	5
Total	95	5	293	18	411

Activități specifice în ceea ce privește obligațiile de transparență, raportări și drepturile acționarilor

Pe tot parcursul anului 2023 s-a înregistrat o activitate constantă în ceea ce privește monitorizarea respectării dispozițiilor legale incidente în materia transparenței și a drepturilor acționarilor precum și în ceea ce privește verificarea conformității informațiilor financiare publicate de emitenții admiși la tranzacționare pe piața reglementată cu cadrul de raportare IFRS.

Activitățile specifice realizate în cursul anului 2023 au vizat în principal următoarele:

- monitorizarea activității și operațiunilor desfășurate de către emitenții de valori mobiliare din perspectiva obligațiilor de raportare, în vederea asigurării informării complete, corecte și în termen a acționarilor și a potențialilor investitori;
- monitorizarea activității și operațiunilor desfășurate de către emitenții de valori mobiliare din perspectiva respectării drepturilor acționarilor;

- verificarea și analizarea rapoartelor curente transmise de emitenți în vederea identificării eventualelor neconformități față de obligațiile legale/regulamentare și solicitarea, după caz, a completării sau modificării conținutului acestora în cazul în care nu sunt conforme cu dispozițiile legale în vigoare;
- analiza evenimentelor societare din perspectiva necesității suspendării/introducerii la tranzacționare a instrumentelor financiare, în vederea informării corecte a investitorilor și adoptarea măsurilor care se impun, în cazul în care operatorul de piață nu a dispus măsurile necesare sau în cazuri excepționale;
- efectuarea investigațiilor cu privire la activitățile și operațiunile desfășurate de către emitenții de valori mobiliare, propunând adoptarea măsurilor ce se impun, în limitele de competență stabilite prin ROF;
- monitorizarea conformității situațiilor financiare ale emitenților cu reglementările contabile în vigoare;
- monitorizarea raportărilor nefinanciare și privind taxonomia.

Principalele probleme identificate în cursul anului 2023 au fost legate de modalitatea de desfășurare AGOA/AGEA, nerespectarea termenelor de raportare, erori în stabilirea datei de referință, a datei de înregistrare, procedura de vot corespondență, solicitările de convocare AGA/completare a ordinii de zi, aspecte care vizează transparența contractelor încheiate de societate, aspecte care vizează completudinea raportului de remunerare cu prevederile legale, a raportărilor

Sancțiuni/măsuri

În ceea ce privește supravegherea emitenților de instrumente financiare, ASF a emis în perioada 2020 – 2023, 169 acte individuale prin care au fost dispuse măsuri sancționatorii și de autoritate în vederea asigurării respectării obligațiilor care decurg din calitatea de emitenț. Măsurile de autoritate vizează deciziile prin care s-au impus obligații de a face (convocări de AGA, completări ordine de zi AGA, asigurare conformitate cu IFRS, auditare situații financiare etc.).

Din totalul actelor individuale emise în intervalul 2020 – 2023, un număr de 61 au fost emise în anul 2023, după cum urmează.

- ▶ avertismente: 30 decizii;
- ▶ amenzi: 19 decizii (în quantum de 334.000 lei);
- ▶ decizii de impunere obligații: 12 decizii.

Totodată, în anul 2023 a mai fost emisă o sesizare către ASPAAS referitoare la activitatea desfășurată de un auditor financiar.

Actele individuale emise în anul 2023 au vizat:

- ▶ obligațiile de raportare periodică;
- ▶ adoptarea unor măsuri asiguratorii;
- ▶ conformitatea situațiilor financiare cu cadrul IFRS;
- ▶ raportarea tranzacțiilor cu părțile afiliate;
- ▶ raportarea în formatul ESEF;
- ▶ modalitatea de ducerea la îndeplinire a unor obligații impuse prin decizii ale Autorității.

periodice (raportului anual, semestrial și/sau trimestrial), conformarea informațiilor cuprinse în cadrul raportărilor anuale la cadrul de raportare IFRS și la cerințele privind raportarea nefinanciară și privind taxonomia precum și în formatul electronic unic european (European Single Electronic Format - ESEF).

Totodată, ASF a avut o participare activă la întâlnirile periodice ale grupurilor de lucru ESMA, precum și a celor cu reprezentanții Asociației pentru Relații cu Investitorii la Bursă din România, organizațiilor profesionale precum Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar, Camera Auditorilor Financiar din România, Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a României, precum și cu auditori financiar/consultanți.

De asemenea, au fost realizate activități specifice privind implementarea proiectului ESEF.

Pe lângă activitățile curente, resurse semnificative și un efort deosebit a fost depus în ceea ce privește procesul de aderare la OCDE.

În acest sens, pe parcursul anului au fost realizate o serie întreagă de activități specifice asociate acestui proiect de țară, respectiv parcurgerea/completarea unor chestionare de autoevaluare în ceea ce privește principiile de guvernare corporativă, pregătirea și participarea la un număr ridicat de întâlniri interne și externe specifice procesului de aderare (întâlniri interne la nivelul ASF, întâlniri cu reprezentanți ai altor autorități/instituții/ministere precum și întâlniri cu reprezentanții OCDE).

Totodată, din punct de vedere al verificării conformității cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară a situațiilor financiare cuprinse în cadrul prospectelor pentru societățile care sunt tranzacționate pe o piață reglementată, au fost verificate situațiile financiare pentru 3 emitenți.

3.2.6. PREVENIREA ȘI IDENTIFICAREA ABUZULUI DE PIAȚĂ

În acord cu obiectivele proprii și atribuțiile stabilite prin normele naționale relevante, ASF a desfășurat în anul 2023 activități specifice în domeniul prevenirii, detectării și investigării abuzului pe piață în vederea asigurării integrității pieței instrumentelor financiare și promovării încrederii în această piață și în investițiile în instrumente financiare.

Derularea activităților specifice în materia abuzului pe piață s-a realizat având la bază prevederile Regulamentului (UE) nr. 596/2014 privind abuzul de piață (MAR) și ale Regulamentelor delegate emise în aplicarea acestuia, ale Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, lege care transpune la nivel național Directiva privind abuzul de piață (Directiva 2014/57/EU) și ale Regulamentului ASF nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață.

Astfel, în cursul anului 2023, la nivelul ASF s-au realizat analize de specialitate care au implicat derularea, în raport de specificul speței analizate, a unor activități de procesare și verificare a datelor de tranzacționare, solicitare documente și informații, analizare a acțiunilor/inacțiunilor din perspectiva cadrului legal incident abuzului pe piață etc., dintre care:

- ▶ 13 posibile suspiciuni de divulgare/utilizare a informației privilegiate;
- ▶ 9 posibile suspiciuni de manipulare a pieței;
- ▶ 14 acțiuni au vizat identificarea gradului de conformare al subiecților reglementați cu obligațiile și interdicțiile instituite de cadrul legal.

Analizele de specialitate realizate au vizat atât examinarea ordinilor, tranzacțiilor sau comportamentelor apte să influențeze cererea, oferta sau prețul instrumentelor financiare, cât și identificarea persoanelor care au divulgat sau utilizat informațiile privilegiate.

De asemenea, ASF a realizat în cursul anului 2023 activități de monitorizare a gradului de respectare, de către subiecții vizați, a cerințelor de conduită și raportare prevăzute în legislația incidentă în materia abuzului de piață, fără a se limita la publicarea sau amânarea publicării informațiilor privilegiate, întocmirea și actualizarea listelor privind persoanele care au acces la informațiile privilegiate, raportarea tranzacțiilor

efectuate de către persoanele de conducere, instituirea perioadelor închise și restricțiile privind tranzacționarea în aceste perioade sau modalitățile de realizare a programelor de răscumpărare și a măsurilor de stabilizare.

În cazurile în care ASF a constatat neconformarea de către subiecții vizați cu cerințele de conduită și raportare prevăzute în legislația incidentă în materia abuzului de piață, s-au dispus măsuri sancționatorii, în 2023 fiind dispuse cu precădere sancțiuni pentru nerespectarea de către persoanele cu responsabilități de conducere și persoanele apropiate acestora a interdicțiilor specifice de tranzacționare și a obligațiilor de notificare a tranzacțiilor.

Asistența acordată emitenților, urmare a derulării activității de monitorizare, în ceea ce privește posibila incidență a obligației de publicare a informațiilor privilegiate, a reprezentant și în cursul anului 2023 un exercițiu constant al ASF, scopul principal fiind acela al sprijinirii emitenților de a evalua corect informațiile/evenimentele din perspectiva criteriilor care definesc informația privilegiată și, în final, de a informa corect și complet investitorii cu privire la evenimentele care au făcut obiectul știrilor/articolelor de presă.

Totodată, ASF a contribuit și în anul 2023 la clarificarea modalității de aplicare a cadrului legal incident în materia abuzului de piață, prin oferirea unor puncte de vedere de specialitate emitenților de valori mobiliare și intermediarilor de pe piața de capital, care au vizat subiecte precum operațiunile de răscumpărare, perioadele închise sau obligațiile de raportare și conduită, atât prin intermediul adreselor scrise, cât și prin organizarea unor întâlniri tematice.

Participarea ASF la grupuri de lucru legate de abuzul pe piață

ASF a participat activ în cadrul întâlnirilor periodice ale grupurilor de lucru ESMA, precum și în cadrul celor cu reprezentanți ai Bursei de Valori București, Băncii Naționale a României, Depozitarului Central, societăților de consultanță care au avut ca obiectiv dezbaterile unor aspecte ce țin de asigurarea integrității pieței, inovațiile în materie de instrumente financiare și cooperarea inter-instituțională în materia abuzului pe piață.

3.2.7. OFERTE PUBLICE

Conform documentelor aprobate de ASF, ofertele publice de vânzare primare aprobate în cursul anului 2023 au fost în valoare totală de aproximativ 157 milioane lei. Ofertele publice de cumpărare derulate în aceeași perioadă au însumat 1,6 miliarde lei. În anul 2023 o societate a listat acțiunile la BVB pe piața SMT, fără ofertă inițială, listarea fiind tehnică, iar

acțiunile SOCIETĂȚII DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE ÎN HIDROCENTRALE "HIDROELECTRICA" S.A. au fost admise la tranzacționare pe piața principală, urmare derulării ofertei publice secundare inițiale de vânzare de acțiuni deținute de FONDUL PROPRIETATEA S.A. Oferta, în valoare de peste 8 miliarde lei a fost cel mai mare IPO din istoria bursei.

Emitent	Volum (acțiuni vândute)	Valoare (lei)	Piața acțiunilor/
Oil Terminal S.A. Constanța	131.746.597	13.174.659,7	Principal
Vitimas S.A. Tecuci	705.386	2.116.158	SMT
BITTNET SYSTEMS S.A. București	60.825.301	18.855.843,31	Principal
2Performant Network S.A. București	170.530	289.901	SMT
Bucovina S.A. Șcheia	9.157.029	915.702,9	SMT
Metalica S.A. Oradea	407.310	1.018.275	SMT
Chromosome Dynamics S.A. București	99.813	1.827.576,03	SMT
Perseus Fintech S.A.	1.937.512	193.751,2	SMT
IOR S.A.	175.150.179	17.515.017,9	SMT
Vrancart S.A.	487.831.139	48.894.047,03	Principal
Severnav S.A.	3.926.862	9.817.155	SMT
INOX S.A.	0	0	SMT
SOCEP S.A.	293.504.746	29.350.474	Principal
Holde Agri Invest S.A.	3.019.208	3.019.208	SMT
Roca Industry Holdingrock1 S.A.	926.872	9.268.720	SMT
Firebyte Games S.A.	3.148.154	629.630,8	SMT
TOTAL	-	156.886.119,87	-

Emitent/Ofertant	Volum (acțiuni cumpărate)	Valoare (lei)
PRIMCOM S.A./PRIMCOM S.A.	114.000	3.306.000
FARMACEUTICA REMEDIA S.A./FARMACEUTICA REMEDIA S.A.	2.864.425	2.148.318,75
FONDUL PROPRIETATEA S.A. București/FONDUL PROPRIETATEA S.A. București	225.000.000	492.750.000
GASTRONOM S.A./DDN GLOBAL SRL	1.542	131.070
SIF Banat – Crișana S.A./SIF Banat – Crișana S.A.	1.870.000	4.712.400
MARTENS S.A./Bockhold NV	176.668	287.968,84
CEMACON S.A./PAVĂL HOLDING SRL	22.111.193	10.613.372,64
COMCM S.A./COMCM S.A.	135.134.374	46.729.466,53
CONTACTOARE S.A./IASITEX S.A.	0	0
TRANSILVANIA INVESTMENTS ALLIANCE S.A./TRANSILVANIA INVESTMENTS ALLIANCE S.A.	2.237.161	715.891,52
SELCA S.A./SELCA ASSETS INVEST S.R.L.	15.656	10.959,2
FONDUL PROPRIETATEA S.A. București/FONDUL PROPRIETATEA S.A. București	1.670.000.000	1.055.273.000
EVERGENT INVESTMENTS S.A./ EVERGENT INVESTMENTS S.A.	10.000.000	14.500.000
TOTAL	-	1.631.178.447,48

Totodată, în cursul anului, au fost aprobate două documente aferente ofertelor publice de preluare obligatorie a emitentului Societatea de Construcții Napoca S.A., a cărei valoare a fost de 258.713,01 lei, respectiv a emitentului Electromagnetica S.A., a cărei valoare a fost de 34.704.074,28.

Alte operațiuni speciale/Alte evenimente corporative

Au fost aprobate următoarele demersuri privind alte evenimente corporative:

- două prospecte de admitere pe piața principală în ce privește acțiunile emise de Safetech Innovations S.A. și de AROBS Transilvania Software S.A.;
- un prospect de admitere pe piața principală a obligațiunilor emise de Bittnet Systems S.A., valoarea împrumutului fiind de 2.059.600 EUR;
- două prospecte de ofertă publică de vânzare de obligațiuni emise de Bittnet Systems S.A., primul având o valoare a împrumutului de 5.000.000 lei, iar cel de-al doilea o valoare a împrumutului de 10.000.000 lei;
- prospectul de bază aferent programului de emisiune de produse structurate al SSIF BRK FINANCIAL GROUP S.A.;
- un prospect de ofertă inițială de vânzare de acțiuni emise de Agricovert Holding S.A., derulată în vederea admiterii la tranzacționare pe piața reglementată a acțiunilor emise, ofertă încheiată fără succes;
- un anunț aferent inițierii procedurii de retragere obligatorie (squeeze – out) a acționarilor societății Martens S.A.;
- patru retrageri de la tranzacționare, COS Târgoviște S.A. și Clujana S.A. Cluj-Napoca - dat fiind declanșarea procedurii falimentului, Mecanica '94 S.A. Drobeta Turnu Severin – dat fiind decizia acționarilor adoptată în cadrul adunării generale extraordinare și Martens S.A. urmare finalizării procedurii de retragere obligatorie a acționarilor (squeeze – out).

Pentru operațiunile corporative desfășurate de emitenți și pentru noile emisiuni de valori mobiliare au fost emise un număr de 80 certificate după cum urmează:

Tip operațiune	Număr Certificate de Înregistrare a Instrumentelor Financiare
Majorarea capitalului social	28
Diminuarea capitalului social	13
Obligațiuni	12
Titluri de stat	20
Societăți (acțiuni) nou admise la tranzacționare pe SMT/BVB	2
Drepturi de preferință	3
Altele	2
Total	80

Operațiuni transfrontaliere

În conformitate cu prevederile legale, armonizate cu directivele/ regulamentele europene, în calitate de stat gazdă, ASF primește de la autoritățile similare din spațiul UE, prospectele aprobate de acestea, certificatul și rezumatul în limba română a prospectelor, această notificare, fiind realizată prin intermediul platformei ESMA.

În aceste cazuri, ASF nu inițiază nici o procedură de aprobare a prospectului, însă asigură publicarea pe pagina Autorității, așa cum dispune Regulamentul (UE) 2017/1129.

ASF a fost notificată cu privire la aprobarea a 46 astfel de prospecte (document unic sau documente separate) și a 114 suplimente (amendamente) la prospectele deja aprobate, CSSF - Commission de Surveillance du Secteur Financier (Luxembourg) fiind autoritatea care a pașaportat cele mai multe documente iar la rândul ei, ASF, a notificat trei autorități din state membre (Austria, Ungaria și Polonia) în legătură cu aprobarea prospectului de bază întocmit de SSIF BRK FINANCIAL GROUP S.A. Cluj Napoca.

Noi emitenți listați/admiși la tranzacționare pe Piața Reglementată sau pe Segmentul SMT al BVB

Emitenții de acțiuni

Admiterea la tranzacționare a valorilor mobiliare în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare se face în conformitate cu reglementările proprii ale operatorului de piață care administrează respectivul sistem multilateral de tranzacționare, aprobate de ASF.

În cursul anului, autoritatea a emis un certificat de înregistrare în vederea admiterii la tranzacționare pe sistemul multilateral de tranzacționare doar pentru o singură societate, respectiv

Pentru produsele structurate, în baza prospectelor notificate de autoritatea statului membru de origine - FMA Austria și a termenilor finali comunicați, au fost emise:

I. 39 certificate de înregistrare a produselor structurate emise de Erste Group Bank AG Austria, în vederea tranzacționării la BVB.

CertIFICATELE EMISE DE ERSTE GROUP BANK AG SUNT DE TIP TURBO, LONG ȘI SHORT, CU ACTIVE SUPT DE TIPUL MĂRFURI (AUR, ARGINT, PETROL), INDICI BURSIERI (EX. DAX), ACȚIUNI (EX. ADIDAS), CURS DE SCHIMB (EUR/USD), CONTRACTE FUTURES ETC.

II. 46 certificate de înregistrare a produselor structurate emise de Raiffeisen Bank International AG Viena.

CertIFICATELE EMISE DE RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG VIENA SUNT DE TIP FACTOR SI TURBO LONG CU ACTIVE SUPT ACȚIUNI (EX. SPHERA FRANCHISE GROUP S.A., OMV PETROM S.A., BANCA TRANSILVANIA S.A., ONE UNITED PROPERTIES S.A., EVERGENT INVESTMENTS S.A., FONDUL PROPRIETATEA S.A.)

pentru Millenium Insurance Broker (MIB) Broker de Asigurare-Reasigurare S.A. București – simbol MIB, obiect de activitate: activități ale agenților și broker-ilor de asigurări, admiterea fiind una tehnică. De asemenea, anul 2023 a fost marcat de admiterea la tranzacționare a acțiunilor emise de Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale “Hidroelectrică” S.A. București, urmare succesului înregistrat de oferta inițială derulată în baza prospectului de ofertă publică secundară inițială de vânzare de acțiuni deținute de FONDUL PROPRIETATEA S.A., aprobat de ASF.

Emitenții de instrumente cu venit fix

În cursul anului, pe piața principală administrată de BVB, au avut loc următoarele emisiuni de instrumente cu venit fix:

Emitent	Valoare EUR *)	Moneda	Dobândă	Scadență	Segment
CEC BANK SA	35.785.714	RON	9%	30.12.2025	Principal
CEC BANK SA	97.300.000	EUR	7,5%	30.12.2025	Principal
CEC BANK SA	119.300.000	EUR	7,5% (fixă pentru primii 4 ani, cu plata anuală) și EURIBOR3M+4,485% (variabilă, pentru ultimul an, cu plata trimestrială)	07.02.2028	Principal
Bittnet Systems SA	2.059.600	EUR	9%	30.06.2026	Principal
Raiffeisen Bank SA	75.321.429	RON	8,817%	07.12.2027	Principal
Municipiul București	113.265.306	RON	8,9%	25.04.2030	Principal
Banca Comercială Română SA	700.000.000	EUR	7,625%	19.05.2027	Principal
Ministerul Finanțelor	75.907.347	RON	6,7%	13.04.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	33.558.980	RON	7,7%	13.04.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	36.604.980	RON	7,35%	13.04.2026	Principal
Ministerul Finanțelor	198.529.500	EUR	3,7%	13.04.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	274.733.900	EUR	5,8%	13.04.2028	Principal
Raiffeisen Bank SA	24.321.429	RON	8,817%	07.12.2027	Principal

Bittnet Systems S.A.	1.020.408	RON	10%	26.06.2027	Principal
Banca Transilvania S.A.	200.000.000	EUR	EURIBOR6M+6.68%	29.06.2033	Principal
Ministerul Finanțelor	46.890.449	RON	6,3%	02.08.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	21.780.531	RON	7,3%	02.08.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	86.074.531	RON	7,2%	02.08.2026	Principal
Ministerul Finanțelor	118.552.900	EUR	3,85%	02.08.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	210.583.800	EUR	5,45%	02.08.2028	Principal
Ministerul Finanțelor	38.228.735	RON	6,25%	06.10.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	23.291.286	RON	7,25%	06.10.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	47.624.102	RON	7,10%	06.10.2026	Principal
Ministerul Finanțelor	97.433.100	EUR	3,90%	06.10.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	93.820.400	EUR	5,30%	06.10.2028	Principal
Unicredit Bank	97.959.184	RON	7,82%	24.11.2028	Principal
Banca Comercială Română SA	204.081.633	RON	7,55%	11.12.2029	Principal
Ministerul Finanțelor	47.537.10	RON	6,10%	20.12.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	28.041.408	RON	7,10%	20.12.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	114.920.163	RON	7,25%	20.12.2026	Principal
Ministerul Finanțelor	135.566.000	EUR	4%	20.12.2024	Principal
Ministerul Finanțelor	174.355.200	EUR	5,5%	20.12.2028	Principal

*Calculat la un curs valutar de 4,9 lei/euro Bittnet Systems S.A.

Titlurile de stat emise în cadrul Programului FIDELIS au adus o noutate începând cu această ediție, respectiv o tranșă specială pentru donatorii de sânge care s-a aplicat pentru titlurile de stat emise în lei, cu scadența la un an, având o dobândă de 7,7%, cea mai mare oferită în cadrul acestei ediții. De asemenea, un alt beneficiu oferit donatorilor a fost scăderea de 10 ori a pragului minim de subscriere de la 5.000 de lei la 500 lei.

Emitenții de produse structurate

În baza prospectului de bază aprobat de ASF, aferent emisiunii de produse structurate, pentru emitentul SSIF BRK Financial Group, pot fi emise următoarele tipuri de instrumente: Certificate Turbo (Certificatele Turbo Long, Certificatele Turbo Short), certificate cu capital protejat cu activ suport mărfuri sau coșuri de mărfuri, certificate cu capital protejat cu activ suport acțiuni sau coșuri de acțiuni, certificate cu capital protejat cu activ suport indici sau coșuri de indici.

Astfel, au fost emise 34 certificate de înregistrare a produselor structurate emise de BRK Financial Group S.A., în vederea admiterii la tranzacționare la BVB.

Produsele emise sunt de tip Turbo, Long și Short și au active de bază de tipul contractelor futures (Contractul futures Mini Sized Dow Jones Industrial Average, Gold futures, Silver futures etc.).

Instrumente financiare verzi emise în România

În cursul anului 2023, a fost înregistrată a treia emisiune de obligațiuni sustenabile în valoare de 369.075.000 lei emise de Raiffeisen Bank S.A.. Obligațiunile sunt tranzacționate sub simbolul bursier RBRO27C. Acestea au o maturitate de 5 ani și o dobândă fixă anuală de 8,817%. Totodată, această emisiune a fost redeschisă fiind emise suplimentar un număr de 227 obligațiuni cu aceleași caracteristici în valoare de 119.175.000 lei, această emisiune ajungând la valoarea totală de 488.250.000 lei. Obligațiunile au fost listate și la Bursa de Valori din Luxemburg.

Banca Comercială Română a listat la BVB prima emisiune internațională de euroobligațiuni verzi a unei bănci din România, în valoare de 700 milioane euro, având simbolul bursier BCR27E. Obligațiunile au fost listate și la Bursa de Valori din Viena.

Obligațiunile au o maturitate de 4 ani și o dobândă fixă anuală de 7,625%. Această nouă emisiune de obligațiuni se înscrie în demersurile băncii de aliniere la criteriile ESG.

3.2.8. SUPRAVEGHEREA ELECTRONICĂ

În cursul anului 2023, acțiunile ASF pe acest segment au vizat:

- **Monitorizarea în timp real a activității de tranzacționare pe piețele reglementate/sistemele multilaterale de tranzacționare pentru identificarea tranzacțiilor/ordinelor care generează o evoluție anormală a prețului și a volumului**

În ceea ce privește monitorizarea tranzacțiilor derulate pe piața de capital, menționăm faptul că activitatea a presupus monitorizarea tranzacțiilor derulate astfel:

- pe piața reglementată s-au derulat în cursul anului 2023, în 248 ședințe bursiere, tranzacții cu următoarele tipuri de instrumente financiare:

Instrumente	Nr. tranz.	Volum	Valoare	Valoare medie zilnică	Capitalizare
Acțiuni	1.458.333	9.535.731.027	24.144.362.423	97.356.300	294.247.645.200
Obligațiuni	116.558	47.036.226	12.590.707.445	50.768.982	-
Unități de fond	75.547	6.770.510	107.414.525	433.123	-
Drepturi	829	297.220.917	211.645	853	-
Produse structurate	133.229	200.382.524	612.080.830	2.468.068	-

- pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB s-au derulat tranzacții cu următoarele tipuri de instrumente financiare:

Instrumente	Nr. tranz.	Volum	Valoare	Valoare medie zilnică	Capitalizare
Acțiuni	175.015	577.689.168	517.771.001	2.087.786	14.855.467.632
Obligațiuni	17.231	386.301	56.437.890	227.572	-
Drepturi	286	9.613.192	10.594.540,14	42.720	-
Unități de fond	88	18.783	15.705,04	63	-

Din valoarea totală de 37,455 miliarde lei tranzacționată la BVB pe piața reglementată, în anul 2023, 98% au reprezentat acțiunile și obligațiunile. Similar, pe SMT, acțiunile și obligațiunile au reprezentat 98,35% din valoarea totală a tranzacțiilor, de 583,8 milioane lei.

Supravegherea și monitorizarea activității de tranzacționare presupune, printre altele, analiza datelor de tranzacționare primite în timp real de la piețele reglementate și sistemele multilaterale de tranzacționare privind acțiunile, obligațiunile, produsele structurate etc. Datele respective sunt prelucrate automat prin prisma indicatorilor de abuz de piață, generându-se o serie de alerte, grupate pe tipuri de alertă (de ex. preț/volum pe tranzacție, volum cumulativ pe simbol, volum mediu zilnic, valoare tranzacție, valoare totală pe simbol). În cursul anului 2023, au fost monitorizate 59.656 de alerte referitoare la potențiale abateri de la normalitate fiind identificate, sintetizate și analizate conform prevederilor legale aplicabile. De asemenea, supravegherea activității de tranzacționare presupune analizarea istoricului datelor din baza de date referitoare la activitatea de tranzacționare, monitorizarea tranzacțiilor de vânzare în lipsă și a tranzacțiilor realizate în afara sistemelor de tranzacționare (OTC) raportate electronic de către intermediari. În cadrul acestei activități, ASF a monitorizat 248 de rapoarte zilnice și săptămânale de tranzacționare, fiind identificate 10.298 cazuri de variații ale prețului, volumului tranzacționat sau procentului din capitalul social tranzacționat, pe instrument (acțiuni) față de parametrii stabiliți. De asemenea, în cazul produselor structurate, au fost

identificate 5.675 situații în care au fost identificate variații ale prețului, volumului sau procentului din numărul de instrumente emise față de parametrii stabiliți.

În urma verificărilor efectuate, au fost întocmite o serie de analize preliminare ale cazurilor considerate abateri de la normalitate/posibile cazuri de abuz de piață care au fost transmise structurii abilitate din ASF pentru continuarea investigației.

- **Supravegherea derulării programelor de răscumpărare și stabilizare**

Au fost efectuate verificări care au vizat respectarea de către emitenți a prevederilor legale incidente. Astfel, în anul 2023 au fost monitorizate un număr de 9.031 tranzacții efectuate în cadrul a 22 programe de răscumpărare derulate de 17 emitenți.

- **Supravegherea contrapărților nefinanciare în conformitate cu Regulamentul UE privind infrastructurile europene de piață**

În cursul anului 2023, ASF a asigurat monitorizarea raportărilor contrapărților nefinanciare în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 privind infrastructurile europene de piață (EMIR) și a evaluat respectarea cerințelor legale referitoare la exceptarea tranzacțiilor intragrup de la obligațiile de raportare, compensare și schimb de garanții. Astfel, au fost primite 8 notificări privind intenția de aplicare a excepției de la obligația de raportare.

- **Soluționarea cererilor de transfer direct de acțiuni**

În anul 2023, ASF a analizat și soluționat 4 solicitări privind operarea transferului direct de proprietate asupra unor pachete de acțiuni emise de societățile listate la BVB. Dintre acestea, o singură solicitare a necesitat și a primit avizul ASF.

- **Alte activități**

Activitatea de supraveghere și monitorizare a tranzacțiilor presupune acces la date de tranzacționare complete și corecte. În acest sens, este monitorizată permanent corectitudinea și completitudinea datelor raportate de intermediari în sistemul TREM (Transaction Reporting Exchange Mechanism) și a datelor raportate de operatorii de piață/sistem în sistemul FIRDS (Financial Instrument Reference Data System). De asemenea, ca urmare și a monitorizării sistemelor de raportare de date FITRS (Financial Instruments Transparency System), DVCAP (Double Volume Cap Mechanism) și TRACE (ESMA's Trade Repository Data Reporting) în cursul anului 2024, au fost transmise 17 solicitări adresate intermediarilor pentru

corectarea raportărilor eronate din TREM și 51 de solicitări adresate operatorilor de piață/sistem, emitenților și altor autorități competente cu privire la datele raportate în FIRDS, FITRS, DVCAP.

Referitor la activitatea de raportare și operațiunile de asigurare a calității datelor transmise la registrele centrale de tranzacții, conform cerințelor EMIR și SFTR, ASF a purtat discuții și a participat, împreună cu ESMA, la un exercițiu de verificare a datelor transmise către cele 4 TR-uri, în baza unor indicatori privind calitatea datelor, dezvoltati de ESMA pentru aproximativ 130 de entități raportoare.

Activitatea de gestionare a notificărilor de suspendare și reluare tranzacționare (SARIS - Suspensions and Restorations Instruments System) a fost realizată prin transmiterea a 30 cereri de suspendare/ reintroducere la tranzacționare în sistem.

Gestionarea raportărilor privind vânzările în lipsă și notificărilor către BNR/ESMA a presupus 8 raportări de informații specifice către ESMA.

Sancțiunile agregate aplicate de sectorul instrumente și investiții financiare în perioada 2020-2023

Sancțiuni și măsuri administrative aplicate	2020	2021	2022	2023	
Amendă contravențională	număr	29	27	68	76
	valoare	1.368.315 LEI	320.300 LEI	1.414.800 LEI	1.178.771 LEI
Avertisment scris	30	33	61	66	
Atenționare	57	61	31	5	
Majorare capital de solvabilitate	-	-	-	-	
Planuri de finanțare/redresare	1	2	-	-	
Desemnare administrator temporar	-	-	-	-	
Suspendare activitate	2	-	2	-	
Suspendare drepturi de vot acționar/măsuri aferente incidentei prevederilor art. 286 ¹ din Legea nr. 297/2004	23	-	-	-	
Alte tipuri de măsuri (obligația de a face în ceea ce privește drepturile acționarilor, asigurarea conformității situațiilor financiare cu IFRS, respectarea procedurii de retragere)	9	6	11	12	
Planuri de măsuri dispuse în sarcina societăților	18	16	18	16	
Retragere aprobare/interzicere ocupare funcții ca sancțiune complementară	3	1	-	-	
Retragere autorizație ca sancțiune complementară și declanșarea falimentului	1	-	-	-	
Prelungirea suspendării autorizației	-	2	-	-	
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate	173	148	191	175	

3.2.9. SOLUȚIONAREA PETIȚIILOR PRIVIND ACTIVITATEA ENTITĂȚILOR AUTORIZATE, REGLEMENTATE

ȘI/SAU SUPRAVEGHEATE DE CĂTRE ASF DIN SECTORUL INSTRUMENTE ȘI INVESTIȚII FINANCIARE

În anul 2023, în cadrul sectorului instrumente și investiții financiare s-au înregistrat în total 440 petiții, în creștere cu 77% față de numărul petițiilor înregistrate în anul 2022. Dintre acestea, 157 petiții au fost clasate sau conexe, în conformitate cu prevederile Ordonanței nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, iar 283 petiții au fost unice (în creștere cu 64% față de anul 2022).

În funcție de tipul entităților care au făcut obiectul petițiilor unice înregistrate în anul 2023, cea mai mare pondere (48%) o au entitățile care nu sunt înregistrate în Registrul ASF, respectiv entitățile care nu au fost autorizate de ASF sau care nu au fost notificate la ASF pentru libera prestare de servicii și exercitare de activități de investiții. Acestea sunt urmate de emitenți (13%), intermediari (7%), entități de tip SAI/AFIA/OPCVM/AOPC (2%), respectiv alte instituții ale pieței de capital (1%).

O pondere semnificativă de petiții au avut-o cele prin care s-au solicitat diverse informații sau prin care au fost transmise propuneri 28% (79 petiții).

Din punctul de vedere al obiectului petițiilor soluționate, se păstrează ponderea de 50% ca fiind cea prin care se reclamă activitatea entităților neautorizate. Un procent de 20% dintre acestea îl ocupă petițiile prin care s-au solicitat informații sau

prin care s-au adresat diverse propuneri. Celelalte tematici au fost:

- reclamații/sesizări referitoare la conduita SSIF/firmelor de investiții – 9%;
- verificare dețineri acțiuni sau plată dividend – 8%;
- reclamații/sesizări referitoare la respectarea drepturilor acționarilor – 4%;
- reclamații/sesizări referitoare la activitatea SAI/fondurilor de investiții – 3%;
- reclamații/sesizări referitoare la obligațiile de transparență – 3%;
- reclamații/sesizări referitoare la convocare/desfășurare AGA – 2%;
- reclamații/sesizări referitoare la alte entități autorizate de autoritate (ex.: Depozitarul Central, BVB) – 1%.

Din totalul petițiilor analizate în mod unic în anul 2023, 31% dintre acestea au fost soluționate în favoarea petenților, iar 69% au fost soluționate nefavorabil. **Termenul mediu de răspuns** pentru petițiile soluționate în sectorul instrumente și investiții financiare în anul 2023 a fost de 18.5 zile.

3.3. SUPRAVEGHEREA SECTORULUI ASIGURĂRI-REASIGURĂRI

Entitățile din sectorul asigurări-reasigurări supravegheate de către ASF care au avut activitate în anul 2023

- 25¹⁰ societăți de asigurare-reasigurare;
- 261 companii de brokeraj;
- 15 sucursale ale societăților de asigurare-reasigurare din alte State Membre;
- Biroul Asiguratorilor lor de Autovehicule din România (BAAR);
- Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA).

În anul 2023, **activitatea ASF în cadrul sectorului asigurări-reasigurări s-a concentrat într-o mare măsură pe segmentul asigurărilor auto obligatorii**, segment de piață care a înregistrat modificări structurale semnificative în contextul retragerii autorizației de funcționare a societății Euroins.

În urma unei ample evaluări a datelor financiare ale societății Euroins România, s-a constatat că aceasta nu dispunea de fonduri proprii eligibile pentru a acoperi cerințele de solvabilitate. De asemenea, s-a constatat că măsurile adoptate de societate nu au avut rezultatele scontate, în ceea ce privește restabilirea nivelului indicatorilor de solvabilitate. Având în vedere indiciile evidente ale stării de insolvență înregistrate de către societatea Euroins România, în scopul protejării intereselor asiguraților, prin Decizia nr. 262/17.03.2023 s-a dispus retragerea autorizației de funcționare a societății și inițierea procedurilor de insolvență.

Activitatea de supraveghere și control pe segmentul asigurărilor RCA, a presupus o mobilizare semnificativă a tuturor resurselor disponibile, în vederea identificării și aplicării celor mai bune și echilibrate soluții. Activitatea s-a concentrat pe monitorizarea atentă a evoluției acestui segment, caracterizat de o concentrare înaltă, dată de numărul relativ redus de societăți active în acest domeniu de asigurare. Aceasta este influențată și de obligativitatea încheierii asigurării RCA pentru proprietarii de vehicule înregistrate în România, conform legislației europene care reglementează acest sector. A fost menținut un dialog constant atât cu societățile de asigurare, cât și cu toate părțile interesate, și s-au întreprins numeroase acțiuni

pentru a asigura funcționarea corectă a pieței asigurărilor auto obligatorii.

Astfel, s-au suplimentat analizele și controalele la societățile autorizate să practice Clasa A10 de asigurări, pentru a identifica și a preveni riscurile suplimentare, la care sunt expuse acestea, în contextul modificării structurii și dimensiunii portofoliilor administrate, urmare a falimentului Euroins.

ASF a acordat o atenție deosebită modului în care au fost gestionate și soluționate dosarele de daună RCA, precum și modului în care nivelul primelor de asigurare a evoluat în urma Hotărârii de Guvern nr. 298/2023. Această hotărâre reglementează stabilirea tarifelor de primă maxime și alte măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care oferă asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților în urma accidentelor cu vehicule și tramvaie. De asemenea, ASF a monitorizat cu atenție evoluția acestui domeniu în cadrul Hotărârilor de Guvern nr. 923/2023 și nr. 1326/2023.

Consolidarea funcției de supraveghere și control în sectorul asigurărilor și reasiguraților, împreună cu aplicarea riguroasă a prevederilor legislative în vigoare, este un obiectiv prioritar pentru Autoritatea de Supraveghere Financiară. Aceasta trebuie să fie proporțională cu gravitatea deficiențelor identificate, având în permanență în vedere recurența și impactul acestora asupra consumatorilor. Este esențial ca ASF să asigure o funcționare eficientă a pieței asigurărilor și să abordeze gradual deficiențele structurale ale pieței asigurărilor auto obligatorii.

În același timp, dezvoltarea mecanismelor de supraveghere a continuat în cursul anului 2023, fiind efectuate și dezvoltate instrumente de supraveghere pentru arii specifice și relevante la nivel intern și internațional, legate de riscurile cibernetice, programele de reasigurare, riscurile financiare cu impact în portofoliul investițional, inclusiv din perspectiva lichidității, integrarea principiilor de finanțe sustenabile.

În anul 2023, în colaborare cu BAAR, s-au pus bazele dezvoltării unor instrumente de avertizare timpurie prin prelucrarea datelor privind asigurările RCA din platforma AIDA. Astfel, s-au dezvoltat rapoarte și/sau alerte cu privire la activitatea de daune RCA, în baza informațiilor transmise de asigurătorii autorizați RCA conform prevederilor art.7 alin.(11) și (12) din Norma nr.30/2022.

Din perspectiva supravegherii conduitei societăților de asigurare, s-au realizat analize tematice care au vizat produse de asigurare a locuințelor, distribuite prin canalul de bancassurance și produsele de asigurare de viață legate de fondurile de investiții, relevante la nivelul pieței de asigurări de viață din România.

Sectorul asigurărilor și reasigurărilor a avut o contribuție semnificativă prin acțiuni și activități dedicate în realizarea obiectivelor strategice stabilite de Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA), precum și în desfășurarea acțiunilor corespunzătoare în contextul procesului de aderare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

Pe parcursul anului 2023 s-a asigurat participarea activă la nivelul rețelei de experți, în cadrul grupurilor de lucru ale EIOPA. De asemenea, ASF a asigurat suportul operațional în vederea efectuării (re)calibrării efectuate de EIOPA, a parametrilor standard pentru modulul de risc de catastrofă naturală, din cadrul formulei standard de calcul al necesarului de capital de solvabilitate, sub regimul Solvabilitate II. Conform Opiniei EIOPA, privind sustenabilitatea în cadrul

Solvabilitate II, efectuarea unei astfel de (re)calibrări ar trebui să ia în considerare viitoare evoluții, folosind cele mai recente date disponibile, precum și posibilele efecte ale schimbărilor climatice.

În anul 2023, sectorul asigurări-reasigurări a contribuit la exercițiul GME („Global Monitoring Exercise”), ca parte a cadrului holistic pentru evaluarea și atenuarea riscului sistemic în sectorul global al asigurărilor - „Holistic Framework for the assessment and mitigation of Systemic Risk in the Global Insurance Sector”, derulat de IAIS – International Association of Insurers Supervisors. Pe baza informațiilor colectate de la Autoritățile de Supraveghere Naționale, IAIS elaborează un raport anual - Raportul pieței globale de asigurări (Global Insurance Market Report), cu privire la rezultatele Exercițiului de monitorizare globală GME, care vizează evaluarea tendințelor și evoluțiile pieței globale de asigurări și detectarea unei posibile acumulări de risc sistemic în sectorul asigurărilor.

Un aspect predominant al anului 2023, îl reprezintă continuarea trendului descendent al numărului de petiții, concomitent cu creșterea gradului de complexitate al acestora, prin diversificarea aspectelor supuse analizei autorității, prin elementele de extraneitate ale acestora, precum și prin diversificarea produselor de asigurare pentru care s-au înregistrat plângeri, față de perioada anului precedent, când majoritatea petițiilor viza neplata despăgubirilor aferente dosarelor de daună RCA. Această situație a generat necesitatea alocării unui fond de timp mai mare pentru analiza detaliată a tuturor aspectelor semnalate raportat la prevederile legale sau contractuale, în multe cazuri fiind necesară efectuarea de demersuri suplimentare pentru soluționarea corespunzătoare a petițiilor.

În ceea ce privește regimul sancțiunilor/măsurilor administrative aplicate societăților de asigurare, în anul 2023 au fost aplicate un număr de 31 de astfel de sancțiuni, prezentate în situația de mai jos, comparativ cu perioada 2021-2022:

Sancțiunile aplicate	2021	2022	2023	
Amendă contravențională	număr	28	25	17
	valoare	25.714.791 LEI	6.086.173 LEI	2.107.200 LEI
Avertisment scris	8	11	11	
Majorare capital de solvabilitate	0	0	0	
Planuri de finanțare/redresare	2	0	0	
Desemnare administrator temporar	1	0	0	
Suspendare drepturi de vot acționar	1	0	0	
Planuri de măsuri dispuse în sarcina societăților	4	6	2	
Retragere aprobare/interzicere ocupare funcții ca sancțiune complementară	8	0	0	
Retragere autorizație ca sancțiune complementară și declanșarea falimentului	1	0	1	
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate*	53	42	31	

*sunt incluse toate sancțiunile și măsurile impuse de ASF indiferent dacă acestea au fost dispuse printr-un singur act administrativ sau prin acte distincte

3.3.1. SUPRAVEGHERE PRUDENȚIALĂ A SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE

Procesul intern de evaluare a riscurilor societăților de asigurare

Activitățile de supraveghere prudentială a societăților de asigurare, s-au concentrat în anul 2023, pe riscurile principale, identificate în profilul de risc al fiecărei societăți de asigurare. Identificarea riscurilor specifice este facilitată de dezvoltarea instrumentelor de supraveghere pe baza principiilor documentării, al proporționalității și al raționamentului calificat, în scopul promovării stabilității pieței de asigurări, precum și apărarea drepturilor asiguraților.

Evoluțiile economice și sociale au avut un impact semnificativ asupra strategiilor de supraveghere adoptate, determinând realocarea resurselor către activități de monitorizare și analiză a segmentului RCA și gestionarea riscurilor asociate pieței financiare, atât la nivel local, cât și internațional. În special, accentul s-a pus pe gestionarea riscurilor de lichiditate, inflație și dobândă. În cursul anului 2023, societățile de asigurare au demonstrat o reziliență notabilă față de aceste riscuri, evidențiind capacitatea de a gestiona propriile fonduri în vederea menținerii solvabilității necesare.

În cadrul procesului de supraveghere, ASF a continuat intensificarea dialogului cu societățile de asigurare și transparentizarea rezultatelor analizelor desfășurate la nivelul autorității. Instrumentele proactive de formulare a recomandărilor devin tot mai predominante în exercitarea activității de supraveghere, având ca obiectiv îmbunătățirea activităților desfășurate de societățile de asigurare și promovarea unei aplicări uniforme a celor mai bune practici, cu scopul de a asigura stabilitatea pieței de asigurări.

Procesul intern de evaluare a riscurilor societăților de asigurare, elaborat cu sprijinul tehnic al EIOPA, în vederea asigurării convergenței practicilor de supraveghere la nivel european, asigură o documentare adecvată a procesului de supraveghere,

axându-se pe identificarea și clasificarea riscurilor majore, permite concentrarea resurselor de supraveghere asupra domeniilor mai riscante, cu un impact semnificativ asupra pieței asigurărilor și facilitează intervențiile corespunzătoare dintr-o fază timpurie.

Sistemul de clasificare a societăților de asigurare este bazat pe o matrice bidimensională care utilizează, pe de o parte, impactul la nivel de piață de asigurări, și, pe de altă parte, riscurile individuale aferente fiecărei societăți. Astfel, modelul de analiză a riscurilor acoperă fiecare activitate principală a unei societăți de asigurare, scorul acordat având la bază un set de 144 de indicatori, dintre care 105 indicatori cantitativi și 39 de indicatori calitativi. Reevaluarea scorului de risc aferent fiecărei societăți (scorul RAF) se efectuează cu frecvență semestrială. Pentru fiecare societate este întocmită o Fișă de risc – Fișa RAF (Risk Assessment Framework), care identifică nivelul de risc pentru fiecare secțiune a activității, ceea ce permite direcționarea eficientă a resurselor și activităților de supraveghere.

Cadrul general de evaluare a riscurilor (RAF) calibrează evaluarea riscurilor care pot avea impact asupra activității societăților de asigurare - reasigurare (de exemplu: risc de subscriere, risc operațional, risc de lichiditate, precum și alte riscuri semnificative), ținând cont de natura, amploarea și complexitatea activității societății de asigurare, astfel încât acesta să ofere o imagine de ansamblu asupra profilului de risc al societății de asigurare – reasigurare.

Indicatori suplimentari de risc sunt definiți pentru monitorizarea evoluției investițiilor, rezervelor tehnice, fondurilor proprii și solvabilității societăților de asigurare. Monitorizarea trimestrială a acestora facilitează identificarea timpurie a riscurilor și permite o mai bună supraveghere a modificărilor structurii și valorii principalelor elemente din bilanțul economic al societăților de asigurare.

Clasificarea societăților de asigurare pe baza matricei riscurilor în cele 4 categorii de supraveghere pentru anul 2023 se prezintă astfel:

Categorii de supraveghere	Categorii de supraveghere	Număr societăți de asigurare care desfășoară activitate la 31.12.2023 supravegheate sub regimul Solvabilitate II	
		- data de referință 31.12.2021 -	- data de referință 30.06.2022 -
Categoria 1	supraveghere de bază	4	4
Categoria 2	supraveghere standard	14	13
Categoria 3	supraveghere sporită	5	6
Categoria 4	supraveghere intensă	-	-

În afara societăților de asigurare supravegheate sub regimul Solvabilitate II, clasificate în categoriile de mai sus, în categoria de supraveghere 2 este încadrată și singura societate de asigurare supravegheată sub regimul național, iar o societate de asigurare supravegheată sub regimul Solvabilitate II autorizată în 2023 nu a desfășurat activitate de asigurare pentru a putea fi evaluată.

Activități de supraveghere prudentială a societăților de asigurare

Activitățile de supraveghere prudentială, inclusiv cele prevăzute în planul de supraveghere aferent anului 2023, au vizat:

- ▶ analiza modelului de afaceri, din perspectiva credibilității ipotezelor utilizate de societățile de asigurare în proiectarea modelului de afaceri, precum și a riscurilor și vulnerabilităților modelului de afaceri; Riscul de concentrare pe segmentul auto specific pieței influențează și portofoliile asigurătorilor, astfel încât în dialogul cu societățile s-a accentuat necesitatea conștientizării nevoii de a avea portofolii de asigurare echilibrate și diversificate, în vederea asigurării stabilității pieței asigurărilor din România;
- ▶ evaluarea sistemului de guvernare, cu accent pe:
 - Analiza politicilor societăților de asigurare;
 - Analiza cerințelor specifice persoanelor din conducerea societăților și a funcțiilor cheie;
 - Analiza sistemului de management al riscurilor;
 - Analiza funcției de audit intern;
 - Analiza funcției actuariale și a raportului actuarial.

Urmare a analizei responsabilităților funcțiilor cheie, a politicilor/procedurilor aferente, au fost transmise societăților, după caz, recomandări și observații care să fie avute în vedere în desfășurarea activității curente, în scopul îmbunătățirii activității desfășurate și a calității rapoartelor elaborate.

- ▶ evaluarea investițiilor din perspectiva fiabilității și adecvării activelor în cadrul aplicării principiului persoanei prudente prevăzut de reglementările în vigoare;
- ▶ evaluarea calitativă a fondurilor proprii;
- ▶ monitorizarea indicatorilor de prudentialitate;
- ▶ verificarea și analizarea raportărilor cantitative și calitative și corespondența cu societățile de asigurare în vederea remedierii neconcordanțelor identificate, precum și transmiterea de recomandări pentru îmbunătățirea calității conținutului acestora;
- ▶ analizarea informațiilor aferente raportărilor trimestriale RCA și realizarea rapoartelor de analiză cu privire la evoluția subscrierii și daunalității RCA;
- ▶ analizarea documentațiilor aferente solicitărilor de modificare acționariat/fuziune/transfer de portofoliu;
- ▶ analize tematice din perspectivă actuarială a rezervelor tehnice ale societăților de asigurare;
- ▶ furnizarea de analize de piață și informații către autorități/organisme naționale și internaționale;
- ▶ asigurarea comunicării permanente cu societățile de asigurare cu privire la emiterea de noi sancțiuni

internaționale cu privire la relații de afaceri cu clienți deținuți/controlate de către persoane desemnate prin Regulamentul (UE) 2014/269, în contextul războiului dintre Rusia și Ucraina;

- ▶ monitorizarea implementării măsurilor și acțiunilor asumate prin planurile transmise de societățile de asigurare în vederea implementării recomandărilor formulate de auditorii financiari în cadrul rapoartelor BSR (Balance Sheet Review - Exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor pe piața asigurărilor din România), care au condus la îmbunătățirea cadrului de control intern al activității desfășurate de societățile de asigurare și al calității aplicării cadrului legislativ Solvabilitate II. Recomandările au vizat în principal anumite vulnerabilități privind sistemul de guvernare al societăților în legătură cu mediul IT și cadrul de control intern legat de daune și rezerve tehnice, reasigurare, depreciere și calculul cerințelor de capital, respectiv îmbunătățiri ale cadrului formal al documentării, în special în ceea ce privește calcularea rezervelor tehnice, inclusiv legate de definirea ipotezelor și a raționamentului profesional, simplificărilor, recunoașterii limitelor contractuale, separării contractelor, segmentării și definirii grupelor de riscuri omogene, precum și evaluarea celei mai bune estimări a rezervelor cedate și a probelor de audit disponibile aferente controalelor care urmează să fie efectuate asupra datelor în conformitate cu cerințele Solvabilitate II.

După retragerea autorizației de funcționare a societății Euroins România, echipa de supraveghere a acordat suport tehnic și actuarial în pregătirea întâmpinării/ a apărării, în procesele intentate de acționarul societății pentru anularea deciziei Autorității de retragere a autorizației de funcționare, dar și în alte procese intentate referitoare la alte decizii de sancționare emise de ASF în urma unor controale anterioare. De asemenea, s-a asigurat furnizarea de informații necesare în medierea litigiului cu Eurohold Bulgaria AD și Euroins Insurance Group AD invocat în baza Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Bulgaria, privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor. Totodată, s-a asigurat furnizarea, în mod transparent, de răspunsuri la interpelările sosite de la Parlamentul României, referitoare la societățile Euroins România și City Insurance, precum și la diverse sesizări și întrebări sosite de la persoane fizice sau juridice sau media.

În urma acțiunilor de supraveghere prudentială (off-site), în anul 2023 au fost aplicate societăților de asigurare-reasigurare 4 sancțiuni, după cum urmează:

1. sancțiune cu avertisment scris aplicate unei societăți de asigurare;
2. sancțiuni cu amendă în cuantum total de 264.100 lei, aplicate în cazul a 2 societăți;
3. sancțiune de retragere a autorizației ca sancțiune complementară și declanșarea falimentului.

Pe tot parcursul anului, au fost organizate întâlniri proactive cu membrii conducerii societăților de asigurare și/sau cu persoanele cheie din cadrul acestora, conform programului de supraveghere stabilit. De asemenea, au avut loc discuții cu auditorii externi, atunci când a fost necesar. În timpul acestor întâlniri, s-au abordat aspectele relevante identificate în urma analizelor efectuate, inclusiv strategia de afaceri, strategia de risc, strategia de investiții și profilul de risc. S-a acordat

atenție deosebită activităților desfășurate de funcțiile cheie, clarificându-se aspecte specifice legate de modul în care sunt gestionate activitățile în cadrul societăților de asigurare.

ASF joacă un rol activ în Colegiile de Supraveghere la nivel european pentru grupurile de asigurare care operează și în România prin intermediul subsidiarelor lor. Acest lucru facilitează schimbul de informații și experiență în ceea ce privește gestionarea riscurilor specifice, atât la nivel național, cât și la nivel de grup.

Activități în vederea calculului tarifului de referință RCA

Pe parcursul anului 2023 au continuat activitățile în vederea asigurării calculului tarifului de referință pentru asigurarea RCA. În conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, cu modificările și completările ulterioare, tariful de referință se calculează semestrial de către o societate cu expertiză recunoscută în domeniu, contractată de către ASF. Tarifele de referință se calculează după formula prevăzută la articolul 2 pct. 24 din actul normativ menționat și se publică de către ASF.

Având în vedere faptul că, în anul 2023, a încetat acordul-cadru de prestări servicii actuariale încheiat la finalul anului 2020, între ASF și asocieria KPMG Advisory SRL cu KPMG Audit SRL, în vederea asigurării respectării obligațiilor legale, în primul semestru al anului 2023 a fost demarată o procedură de achiziție publică de servicii de consultanță actuarială pentru calculul tarifelor de referință pentru asigurarea RCA. După finalizarea procedurilor de achiziție publică, ASF a încheiat un nou acord-cadru cu Asocieria KPMG Advisory SRL și KPMG Audit S.R.L. pentru furnizarea acestor servicii în beneficiul său.

În anul 2023, ASF a asigurat prestatorului suportul tehnic, în perioada desfășurării exercițiilor de calcul al tarifelor de referință, asigurând publicarea rezultatelor pe site-ul ASF.

Monitorizarea modelelor interne

În anul 2023, s-au efectuat evaluări asupra cererilor depuse de trei societăți la nivel de grupuri pentru modificarea parțială a modelului intern, utilizat în calculul cerinței de capital de solvabilitate. Aceste evaluări au vizat completitudinea și conformitatea acestor modificări cu cerințele legale, iar rezultatele au fost comunicate supraveghetorului grupurilor. De asemenea, ASF a participat la întâlnirile cu Autoritățile membre ale Colegiilor de supraveghere a modelelor, unde s-au discutat și au fost agreeate termenii deciziilor comune de aprobare a modificărilor.

Analiza programului de reasigurare al societăților de asigurare

În cursul anului 2023 s-a demarat un proces de analiză a programului de reasigurare la nivelul tuturor societăților de asigurare, în special în ceea ce privește reasigurarea pentru polițele RCA. Procesul de analiză a vizat identificarea la nivelul pieței a contractelor de asigurare cu caracteristici speciale și analizarea riscurilor potențiale ce pot fi generate de aceste contracte, din perspectiva modului de recunoaștere în bilanțul economic, în cadrul regimului Solvabilitate II. S-au organizat întâlniri cu reprezentanții societăților de asigurare în vederea prezentării și analizării contractelor de reasigurare.

Prevenirea și diminuarea riscului cibernetic în scopul asigurării stabilității sectorului asigurări - reasigurări

În cadrul sectorului asigurări-reasigurări, au fost atrase resurse cu expertiză tehnică, care să permită o monitorizare mai granulară, a modului de gestionare a riscurilor operaționale generate de sistemele informatice și utilizate de societățile de asigurare reglementate de Norma ASF nr. 4/2018.

Astfel, în cursul anului 2023, s-au desfășurat analize detaliate ale rapoartelor de audit IT și a raportărilor specifice transmise de societățile de asigurare și de companiile de brokeraj semnificative. În același timp au continuat acțiunile de evaluare și implementare ale recomandărilor formulate de către auditorii externi, în cadrul angajamentelor de audit, fiind astfel analizate documentele/dovezile de implementare a recomandărilor, precum și îndeplinirea planurilor de măsuri asumate de către conducerea societăților.

Au avut loc întâlniri cu specialiștii în domeniul IT din cadrul societăților de asigurare, precum și cu reprezentanții auditorilor IT în vederea discutării și clarificării aspectelor rezultate din analizele efectuate. Pentru aspecte complexe sau punctuale legate de funcționalitatea sistemelor IT, s-au realizat și controale la sediul societăților.

Activitatea de supraveghere, a modului de gestionare a riscurilor informatice, de către societățile de asigurare, s-a extins și are ca obiective pe de o parte creșterea gradului de conștientizare a potențialelor riscuri IT și îmbunătățirea managementului acestora la nivelul societăților de asigurare, precum și pregătirea societăților pentru noile cerințe de la nivel european ce urmează să devină aplicabile (Regulamentul (UE) 2022/2554 privind reziliența operațională digitală în sectorul financiar – DORA).

3.3.2. SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL CONDUITEI SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE

ASF MANIFESTĂ O PREOCUPARE DEOSEBITĂ FAȚĂ DE CONDUITA SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE ÎN RELAȚIA CU CLIENȚII LOR DE PRODUSE DE ASIGURARE, AVÂND ÎN VEDERE PRIORITĂȚILE SALE ÎN APĂRAREA DREPTURILOR ASIGURAȚILOR.

Activitățile de supraveghere pe aria de conduită desfășurate în anul 2023 s-au desfășurat în baza procesului de evaluare a riscurilor de conduită desfășurat de către ASF, având ca centru de interes, modul în care societățile de asigurare interacționează cu clienții lor și sunt preocupate de oferirea unor produse de asigurare de calitate, corelate cu cerințele, nevoile și obiectivele clienților, în toate etapele ciclului de viață al produselor: creare, distribuție, asistență post-vânzare.

ASF colaborează în permanență cu EIOPA în domeniul supravegherii conduitei, în scopul asigurării convergenței cu practicile și abordările în acest domeniu, existente la nivel european, dar și în scopul analizării riscurilor de conduită identificate la nivelul altor state membre, care pot afecta și clienții de asigurări din România.

Astfel, ASF a desfășurat activități de analiză tematică a produselor de asigurare la nivel de piață, pe diverse linii de activitate, precum și acțiuni punctuale de supraveghere a conduitei.

Analiză tematică privind asigurările facultative de locuințe

Având în vedere importanța deosebită a asigurărilor facultative, dar și potențialele riscuri identificate în activitatea de supraveghere, generate de modelul de distribuție a acestor produse prin intermediul instituțiilor de credit (bancassurance), ASF a demarat o acțiune de analiză tematică privind asigurările facultative de locuințe distribuite prin canalul bancassurance, acțiune care s-a finalizat în anul 2023.

Acțiunea s-a concentrat pe evaluarea riscurilor pentru clienții de produse de asigurare, ce pot reieși din modul de creare al acestor produse (riscuri acoperite, condiții, excluderi etc.), dar și din perspectiva potențialelor conflicte de interese generate de modelul de distribuție al acestor produse de asigurare prin instituții de credit.

Riscurile și vulnerabilitățile identificate în cadrul acestei acțiuni au făcut obiectul unui raport analizat de Consiliul ASF, urmat de emiterea de către ASF a unui set de recomandări

cu privire la asigurările facultative de locuințe, publicat pe pagina de internet a Autorității. De asemenea, a fost solicitat societăților de asigurare autorizate să subscrie astfel de riscuri, să comunice modalitatea de conformare și implementare. Totodată, o societate de asigurare a fost sancționată cu amendă contravențională, urmare a unor situații de nerespectare a prevederilor legale aplicabile distribuției de asigurări.

Procesul de monitorizare a continuat prin analiza modalităților de implementare a recomandărilor ASF, ținând cont de natura, amploarea și complexitatea activităților desfășurate.

Analiză tematică privind produsele de asigurare de viață legate de fonduri de investiții

Conform Raportului anual publicat de EIOPA privind tendințele consumatorilor, principalele riscuri identificate la nivel european în legătură cu produsele de asigurare de viață legate de fonduri de investiții sunt generate de proiectarea inadecvată a acestor produse, care se concentrează exclusiv pe obținerea profitului, fără a lua în considerare interesele clienților. Această practică duce la lipsa unei valori adăugate pentru clienți și la distribuția incorectă, avantajată de conflictele de interese generate de comisioanele de distribuție ridicate.

Aceste preocupări sunt accentuate de actuala situație macroeconomică și de mediul inflaționist, în care randamentele pot fi scăzute/negative, afectând valoarea pe care aceste produse o oferă clienților.

Riscurile și vulnerabilitățile identificate în cadrul acestei acțiuni au fost subiectul unui raport analizat de Consiliul ASF, proces finalizat la începutul anului 2024. Acest lucru a condus la emiterea de către ASF a unui set de recomandări referitoare la produsele de asigurare de viață legate de fonduri de investiții, care au fost publicate pe pagina de internet a Autorității. De asemenea, o societate de asigurare a fost sancționată cu amendă contravențională ca urmare a unor situații de nerespectare a prevederilor legale aplicabile distribuției de asigurări.

Asigurările de răspundere civilă auto (RCA)

Pentru evaluarea riscurilor specifice și reducerea impactului acestora asupra consumatorilor din România, ASF, în calitate de autoritate de supraveghere din statul membru gazdă, a desfășurat o monitorizare intensivă a activității de subscriere a asigurărilor RCA a celor două entități autorizate în alte state membre, care operează în România în baza dreptului de stabilire. Această monitorizare a inclus solicitarea și analizarea de raportări zilnice. De asemenea, au fost organizate întâlniri periodice cu reprezentanții acestor societăți, precum și schimburi de informații cu autoritățile de supraveghere din statele membre de origine.

Asigurări de garanții contractuale

Un interes deosebit în cadrul procesului de supraveghere desfășurat de ASF a fost acordat produselor de asigurare de garanții contractuale, în scopul identificării riscurilor și vulnerabilităților în cadrul proceselor interne de subscriere și instrumentare a daunelor.

ASF a desfășurat în ultimii ani o serie de acțiuni de supraveghere referitoare la asigurările de garanții, fiind emis și un set de recomandări la nivel de piață, iar monitorizarea

3.3.3. CONTROLUL SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE

Pe parcursul anului 2023, ASF a derulat acțiuni de control periodic, conform Planului anual integrat de control al ASF, precum și controale inopinate rezultate din riscurile identificate în urma desfășurării activităților de supraveghere prudențială și conduită.

Având în vedere caracterul obligatoriu și social al încheierii contractelor RCA și numărul mare de consumatori pe acest segment, acțiunile de control periodic planificate pentru anul 2023 au vizat, în special, societățile de asigurare care practică RCA.

Obiectivul principal al tematicii de control a constat în verificarea procesului de subscriere, verificarea procesului de autoevaluare a riscurilor și solvabilității, verificarea respectării cerințelor de supraveghere și guvernanta pentru produsele de asigurare, verificarea respectării cerințelor legale privind informarea și consultanța acordată clienților în cazul produselor de asigurare, verificarea activităților externalizate, verificarea modului de gestionare a riscurilor operaționale generate de sistemele informatice, verificarea modului de instrumentare și soluționare a dosarelor de daună și de constituire a rezervelor tehnice și verificarea respectării măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

Principalele aspecte constatate în urma controalelor:

- deficiențe în ceea ce privește modul de constituire a rezervelor tehnice calculate în scopul întocmirii situațiilor financiare;
- deficiențe în ceea ce privește gestionarea activităților externalizate;
- deficiențe procedurale și/sau aplicarea defectuoasă a procedurilor interne;
- deficiențe privind modul de aplicare a prevederilor Legii

În urma acțiunilor de supraveghere a conduitei (off-site), în anul 2023 au fost aplicate societăților de asigurare-reasigurare sancțiuni constând în 2 amenzi în cuantum total de 10.000 lei aplicate în cazul a 2 societăți.

Participarea la Grupul de lucru privind evaluarea riscului de conduită și mystery shopping ca instrument de supraveghere a conduitei

Specialiști din cadrul ASF au continuat schimbul de experiență în domeniul supravegherii conduitei, participând alături de experți din cadrul autorităților de supraveghere din Croația, Grecia, Portugalia și Ungaria, la Grupul de lucru privind evaluarea riscului de conduită și mystery shopping ca instrument de supraveghere a conduitei. Demersul a fost inițiat de către TAIEX în colaborare cu EIOPA, pentru schimb de experiență cu autoritățile care au beneficiat de proiecte DG REFORM în domenii legate de supravegherea conduitei, în contextul în care ASF a finalizat implementarea proiectului Asistență tehnică privind consolidarea funcției ASF de supraveghere a conduitei pe piața de asigurări din România.

nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie;

- deficiențe privind modul de aplicare a prevederilor Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări;
- deficiențe privind modul de aplicare a prevederilor Legii nr. 129 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea remedierii deficiențelor constatate, ASF a dispus măsuri în sarcina societăților de asigurare și a formulat recomandări cu rol pro-activ, în vederea îmbunătățirii modului de derulare a unor activități/procese realizate de acestea.

În urma tuturor acțiunilor control (on-site: periodic și inopinat) realizate în cursul anului 2023 în cadrul societăților de asigurare-reasigurare, ASF a aplicat un număr de 17 sancțiuni, după cum urmează:

- ▶ 8 sancțiuni cu avertisment scris aplicate unui număr de 5 societăți de asigurare;
- ▶ 9 sancțiuni cu amendă în cuantum total de 1.316.800 lei, aplicate în cazul a 4 societăți.

Din perspectivă prudențială, pe parcursul anului 2023 au fost realizate 13 acțiuni de control la sediul societăților de asigurare, din care 5 periodice și 8 inopinate, astfel:

- în perioada ianuarie – februarie 2023, ASF a dispus realizarea unor controale inopinate la 4 asigurători care practică RCA, iar tematica a vizat aspecte legate de modul în care sunt respectate cerințele Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și

tramvaie, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește plata despăgubirilor RCA;

- în luna februarie 2023, ASF a dispus realizarea unui control inopinat la 1 asigurator ce practică RCA, iar tematica a vizat verificarea plasamentelor investiționale ale societății precum și a fluxului zilnic de operațiuni de încasări și plăți derulate prin conturile acestuia;
- în luna septembrie 2023, ASF a dispus realizarea unor controale inopinate la 2 asigurători ce practică RCA având ca tematică verificarea respectării obligațiilor asigurătorilor instituite prin Norma nr. 4/2018 privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile autorizate/avizate/înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară în ceea ce privește

asigurarea identificării, stocării, păstrării și jurnalizării timpului la care au fost efectuate înregistrările aferente ofertelor de asigurare transmise potențialilor asigurați conform prevederilor art. 13 din Norma nr. 20/2017 privind asigurările auto din România, cu modificările și completările ulterioare;

- tot în luna septembrie 2023, ASF a dispus realizarea unui control inopinat la 1 asigurător ce practică atât asigurări generale cât și de viață, iar tematica a vizat verificarea fluxurilor de intrare și de ieșire, a ipotezelor și a metodelor utilizate în calculul celei mai bune estimări a rezervelor tehnice pentru activitatea de asigurări generale, potrivit cerințelor prevăzute la art. 54 alin. (2) – (5) din Legea nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare.

3.3.4. SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL INTERMEDIARILOR ÎN ASIGURĂRI

ASF asigură monitorizarea, supravegherea și controlul activității de distribuție de asigurări și/sau de reasigurări, în scopul respectării drepturilor clienților de produse de asigurare și aplicării unui tratament corect acestora.

Activitatea de monitorizare/supraveghere off-site a companiilor de brokeraj

Activitatea de supraveghere a intermediarilor de asigurări s-a diversificat în contextul dinamic al pieței de asigurări și al schimbărilor legislative. Acțiunile de control on-site și off-site au implicat o abordare complexă, în contextul trecerii

de la supravegherea bazată pe conformitate la cea bazată pe identificarea și evaluarea riscurilor. Prin intermediul monitorizării, obiectivul este să obținem o imagine în timp real a evoluției distribuției prin intermediul companiilor de brokeraj, luând în considerare tendințele pieței care pot fundamenta acțiuni ulterioare de control și modificări legislative. Analiza și evaluarea informațiilor cuprinse în rapoarte, informările periodice și anuale, precum și alte documente transmise și/sau sesizări primite de către autoritate constituie fundamentul acestei activități.

Sancțiunile aplicate	2021	2022	2023	
Amendă contravențională	număr	6	3	9
	valoare	30.000 LEI	140.400 LEI	70.900
Avertisment scris	17	8	13	
Retragerea autorizației de funcționare	3	1	2	
Interzicerea temporară a exercitării activității	2	0	0	
Suspendarea temporară a exercitării activității pentru furnizorii de programe	3	0	0	
Retragerea autorizației de funcționare pentru furnizorii de programe	2	0	0	
Total sancțiuni	33	12	24	

Principalele deficiențe constatate în activitatea de supraveghere a companiilor de brokeraj, în anul 2023, au fost:

- nerespectarea prevederilor din deciziile autorității;
- modificarea actelor constitutive/modificări efectuate la ONRC, fără aprobarea autorității;
- nemenținerea de către companiile de brokeraj a condițiilor de autorizare;
- nerespectarea termenului legal de transmitere a modificărilor actelor de identitate ale administratorilor/conducătorilor executivi ai companiilor de brokeraj;

- nerespectarea prevederilor legale profesionale privind pregătirea personalului cu atribuții de distribuție de asigurări;
- nerespectarea prevederilor legale privind menținerea/actualizarea și radierea personalului cu atribuții de distribuție de asigurări din Registrul Intermediarilor Secundari (RIS);
- desfășurarea activității de distribuție de asigurări cu personal fără pregătire profesională specifică domeniului asigurărilor;
- nerespectarea prevederilor legale privind realizarea

analizei cerințelor și necesităților clienților și evaluarea caracterului adecvat și corespunzător, conform formularului DNT;

- nerespectarea termenului legal de informare a autorității cu privire la încetarea activității și vacantarea poziției de conducător executiv.

Totodată, în urma derulării activității de supraveghere:

- a fost aprobată retragerea autorizației de funcționare pentru 5 companii de brokeraj, la cererea acestora;
- a fost aprobată suspendarea activității pentru o companie de brokeraj, la cererea acesteia.

În anul 2023, activitatea de supraveghere a presupus în principal și următoarele activități:

- realizarea acțiunilor stabilite în planul anual de supraveghere permanentă;
- verificarea zilnică a activității de distribuție pe clasa A10 - Răspundere civilă auto pentru 52 companii de brokeraj, care au generat 90% din primele totale distribuite;
- proiect de automatizare a raportării zilnice privind clasa A10 - Răspundere civilă auto, prin implementarea în EWS a acestei raportări;
- transmiterea către EIOPA a informațiilor solicitate prin sondajul privind aplicarea prevederilor Directivei privind distribuția de asigurări (IDD);
- contribuția la completarea formularelor de aderare la OCDE;
- elaborarea unui nou model de clasificare a companiilor de brokeraj în funcție de risc, prin luarea în considerare a indicatorilor de risc și calibrarea acestora în scorul final.

Activitatea de control (supraveghere on-site) al companiilor de brokeraj

În anul 2023, au fost inițiate acțiuni pro-active în activitatea de control prin demararea unor activități care să prevină încălcarea prevederilor legale în scopul protejării intereselor asiguraților, fiind efectuate și 7 acțiuni de control inopinat, pe lângă cele 6 acțiuni de control periodic planificate pentru acest an.

Din activitatea de control (supraveghere on-site) al companiilor de brokeraj, situația sancțiunilor emise în perioada 2021-2023 se prezintă astfel:

Sancțiunile aplicate	2021	2022*	2023**	
Amendă contravențională	număr	5	9	7
	valoare	125.740	260.471	134.100
Avertisment scris	1	1	1	
Total sancțiuni	6	10	8	

*Pentru o companie de brokeraj acțiunea de control periodic a fost efectuată în anul 2021, însă decizia de sancționare cu amendă a fost emisă în anul 2022, valoarea acesteia de 13.076 lei a fost inclusă în valoarea raportată pentru anul 2022.

**Pentru o companie de brokeraj acțiunea de control periodic a fost efectuată în anul 2022, însă decizia de sancționare cu avertisment scris a fost emisă în anul 2023.

Principalele deficiențe constatate în activitatea de control au fost următoarele:

- nerespectarea prevederilor legale privind pregătirea profesională, nemenținerea și neactualizarea Registrului Intermediarilor Secundari în termenul legal;
- nerespectarea anumitor prevederi legale din Norma ASF nr. 4/2018 privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile autorizate/avizate/înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară privind distribuția de asigurări;
- nerespectarea prevederii legale referitoare la înscrierea codului primit de la ASF pe toate documentele societăților, potrivit prevederilor legale;
- nerespectarea anumitor prevederi legale din Norma ASF nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare

la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări, cu modificările și completările ulterioare;

- nerespectarea anumitor prevederi legale din Normele privind procedura de supraveghere, în domeniul asigurărilor, a aplicării sancțiunilor internaționale puse în aplicare prin Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asiguraților nr. 13/2009 (în vigoare până la data de 01.01.2021), faptă menținută și de noua legislație, respectiv de prevederile art. 9 alin. (1) din Regulamentul ASF nr. 25/2020 (în vigoare de la data de 02 ianuarie 2021);
- nerespectarea prevederilor legale privind realizarea analizei cerințelor și necesităților clienților și evaluarea caracterului adecvat și corespunzător, conform formularului DNT.

3.3.5. SOLUȚIONAREA PETIȚIILOR PRIVIND ACTIVITATEA ENTITĂȚILOR AUTORIZATE, REGLEMENTATE

ȘI/SAU SUPRAVEGHEATE DE CĂTRE ASF DIN SECTORUL ASIGURARE – REASIGURARE. SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL

SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE INSTRUMENTAREA/SOLUȚIONAREA DAUNELOR.

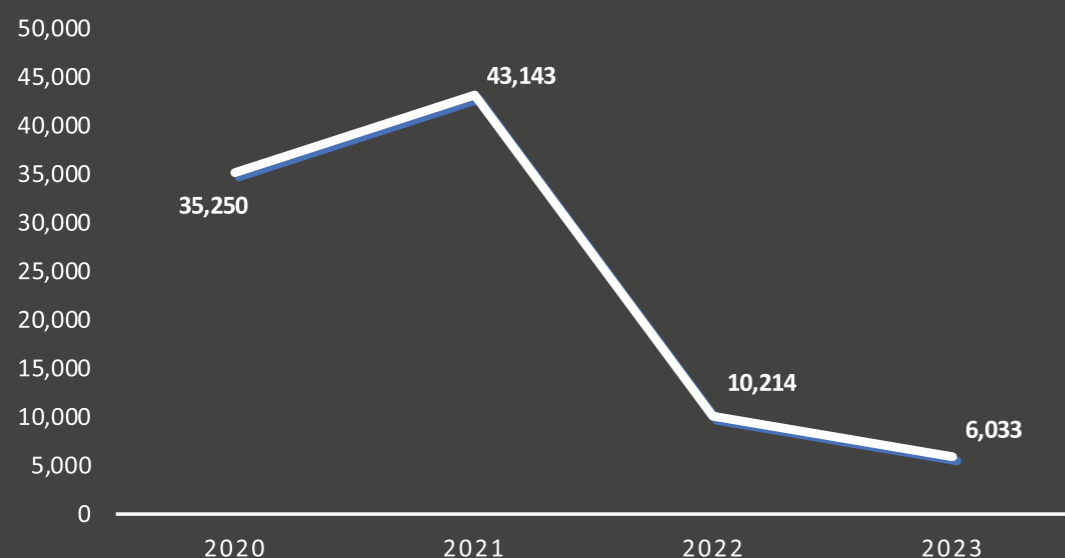
Activitatea de soluționare a petițiilor are ca obiective, pe lângă soluționarea efectivă a aspectelor reclamate de petenți și identificarea aspectelor neconforme, monitorizarea permanentă a acestora la nivel de entitate supravegheată și/sau reglementată de ASF, precum și analiza caracterului repetitiv la nivelul pieței, în scopul stabilirii măsurilor care se impun pentru remedierea acestora.

Pornind de la principalele obiective ale ASF pe domeniul asigurărilor, respectiv de asigurare a stabilității pieței și protejarea a drepturilor asiguraților/persoanelor prejudiciate, au fost derulate atât activități reactive, de soluționare a petițiilor, cât și pro-active. Așadar, pe lângă activitatea de soluționare a petițiilor, ASF a formulat recomandări entităților supravegheate, în cazurile în care au fost identificate aspecte neconforme și a acordat asistență asiguraților/persoanelor prejudiciate, astfel încât să fie evitată apariția unor riscuri suplimentare celor inerente derulării activității entităților supravegheate sau, atunci când acestea se manifestă din cauze independente, să poată fi gestionate și diminuate.

Anul 2023 s-a caracterizat prin menținerea trendului înregistrat la finele anului 2022 de scădere a numărului petițiilor și informărilor de neconformitate unice, dar și prin creșterea gradului de complexitate a acestora, analiza detaliată a spețelor aduse în atenția autorității necesitând efectuarea de demersuri suplimentare pentru soluționarea corespunzătoare a petițiilor, raportat la prevederile legale.

Din punct de vedere cantitativ, în anul 2023 au fost **înregistrate în mod unic 6.033 petiții și informări de neconformitate**, constatându-se scăderi majore față de anul 2022 (-40,93%), respectiv față de anul 2021 (-86,02%), scădere determinată de acțiunile întreprinse de Sectorul Asigurări-Reasigurări, de măsurile dispuse de către conducerea ASF, precum și de intrarea în vigoare a deciziei ASF nr. 262/17.03.2023, privind retragerea autorizației de funcționare a Societății Euroins România Asigurare Reasigurare S.A., constatarea stării de insolvență și promovarea cererii privind deschiderea procedurii falimentului împotriva acesteia.

Evoluția numărului petițiilor și informărilor de neconformitate unice înregistrate pentru piața asigurărilor în perioada 2020 - 2023

Din numărul petițiilor și informărilor de neconformitate unice, 537 au fost transmise la adresa Fondului de Garantare a Asiguraților de către creditorii de asigurări și se referă la creanțe de asigurări.

Petițiile și informările de neconformitate unice analizate în anul 2023 pentru societățile de asigurare și intermediarii principali autorizați de ASF au reprezentat doar 0,25% din numărul total al dosarelor de daună avizate în anul 2023, respectiv 0,028% din numărul contractelor de asigurare în vigoare la data de 31.12.2023.

În ceea ce privește societățile de asigurare reclamate în anul 2023, se constată că, la finalul anului, societățile active autorizate pentru asigurările obligatorii RCA au înregistrat ponderi cuprinse între 2% și 16% din totalul petițiilor și informărilor de neconformitate unice analizate, aceste ponderi fiind influențate de creșterea portofoliului de asigurări pentru societăți.

Aspectul cel mai des reclamat în anul 2023 a fost nerespectarea prevederilor legislației în domeniu și a normelor ASF/condițiilor contractuale (45%), urmat de neplata valorii de despăgubire/răscumpărare (25%).

În anul 2023, au fost soluționate favorabil circa 34% dintre petițiile și informările de neconformitate unice analizate, solicitările având legitimitate și cadrul legal de soluționare.

Au fost constatate ca neîntemeiat formulate și/sau soluționate nefavorabil 66% dintre petițiile și informările de neconformitate unice, reprezentând spețe asupra cărora ASF nu are capacitatea de intervenție în aplicarea legislației actuale, rezolvarea acestor spețe fiind determinată de modul de administrare a unor probe de natură comercială, tehnică sau juridică a căror calitate, admitere și administrare nu ține în mod exclusiv de aplicarea legislației din domeniul asigurărilor. Clarificarea acestor cauze se poate realiza pe calea instanțelor de judecată sau al entității de Soluționare Alternativă a Litigiilor în domeniul financiar non-bancar (SAL-Fin), entitate care se poate pronunța și asupra aspectelor de natură comercială.

Menținerea numărului scăzut al petițiilor și informărilor de neconformitate unice analizate în anul 2023 a fost determinată, în principal, de următoarele:

- ▶ eforturile susținute depuse în mod corelativ de către toate structurile organizatorice ale sectorului asigurări-reasigurări implicate în monitorizarea pe diferite paliere de activitate a societăților de asigurare – reasigurare;
- ▶ măsurile dispuse de conducerea ASF ca urmare a acțiunilor de control efectuate la toate societățile de asigurare autorizate să desfășoare activitate pe clasa 10 -Asigurări obligatorii de răspundere civilă auto;
- ▶ intensificarea activității de supraveghere a modalității de gestionare a daunelor și de soluționare a cererilor de despăgubire de către asigurații autorizați să practice asigurarea RCA;
- ▶ intensificarea întâlnirilor de lucru cu reprezentanții societăților pentru remedierea deficiențelor identificate în activitatea de instrumentare a dosarelor de daună și soluționare a cererilor de despăgubire;
- ▶ transmiterea de recomandări conducerii asiguraților RCA cu privire la necesitatea aplicării corespunzătoare a prevederilor legislației RCA.

Petițiile și informările de neconformitate unice analizate pe clasa asigurărilor obligatorii auto RCA au reprezentat cca 76% din numărul analizat în anul 2023, în scădere cu circa 47% față de anul 2022. Au fost soluționate favorabil cca 35%, iar 65% au fost soluționate nefavorabil și/sau constatate ca fiind neîntemeiate.

Din activitatea de instrumentare și soluționare a petițiilor desfășurată în anul 2023 au fost identificate 1.112 aspecte neconforme cu privire la instrumentarea dosarelor de daună RCA de către asigurații autorizați să practice acest tip de asigurare, toate acestea fiind avute în vedere în cadrul acțiunilor de supraveghere și control desfășurate la nivelul sectorului asigurări-reasigurări. Dintre acestea putem enumera:

1. depășirea de către societățile de asigurare a termenului legal privind:
 - efectuarea constatării daunelor și/sau a constatării suplimentare;
 - efectuarea constatărilor/reconstatărilor;
 - comunicarea notificării privind intenția asiguraților de a desfășura investigații;

- comunicarea rezultatului investigațiilor;
- comunicarea valorii maxime de despăgubire;
- comunicarea ofertei de despăgubire;
- transmiterea notificării de respingere de la plată a despăgubirii;
- plata despăgubirilor aferente dosarelor de daună deschise în baza contractelor RCA;
- plata penalităților de întârziere.

2. necomunicarea către persoanele prejudiciate a:

- notificării privind intenția asiguraților de a desfășura investigații;
- ofertei de despăgubire/notificării de respingere parțială, potrivit prevederilor legale;

Astfel, este esențial de subliniat faptul că, în anul 2023, activitatea de supraveghere și control desfășurată asupra activității entităților din domeniul asigurărilor-reasigurărilor în ceea ce privește gestionarea și soluționarea cererilor de despăgubire, instrumentarea și soluționarea daunelor, a cunoscut o creștere semnificativă, derulându-se atât on-site cât și off-site:

- în vederea diminuării potențialelor riscuri și remedierii aspectelor neconforme identificate în activitatea societăților de asigurare pe parcursul anului 2023, Consiliul ASF a decis efectuarea mai multor controale inopinate la entitățile în cauză, finalizate prin măsuri ferme de sancționare a persoanelor răspunzătoare;
- totodată, în cadrul procesului de supraveghere și control desfășurat off-site asupra modului de gestionare și soluționare a cererilor de despăgubire, de instrumentare și soluționare a daunelor, pe baza aspectelor de neconformitate identificate atât din activitatea de soluționare a petițiilor, cât și din datele furnizate prin intermediul raportărilor trimestriale privind situația dosarelor de daună RCA avizate la asigurații, au fost finalizate șapte acțiuni de control permanent la societățile de asigurare autorizate să practice asigurarea RCA, finalizate prin măsuri de sancționare a entităților respective.

Pe parcursul anului 2023, ASF a continuat monitorizarea societăților de asigurare din perspectiva indicatorului durată medie de plată a dosarelor de daună RCA. Astfel, pe baza raportărilor trimestriale transmise de societățile de asigurare autorizate să practice asigurarea RCA, valorile indicatorului au fost cuprinse între 5 și 6 zile/ cerere de despăgubire.

Totodată, pe lângă acțiunile de control desfășurate, în cadrul activității de supraveghere au fost întreprinse acțiuni conexe pentru protejarea drepturilor consumatorilor de asigurări:

- ▶ au fost organizate întâlniri cu asigurații, pentru clarificarea unor aspecte în vederea soluționării cazurilor aduse în atenția autorității, respectiv în vederea stabilirii la nivel de principiu a modalității de abordare a unor tipologii de spețe foarte des întâlnite în petiții, dar și pentru soluționarea în acord cu cadrul legal a unor cazuri punctuale;
- ▶ acordarea de audiențe petenților, la solicitarea acestora;
- ▶ cooperarea cu alte autorități sau organisme naționale și internaționale pentru soluționarea unor cazuri.

De asemenea, ASF a monitorizat permanent evoluția tendințelor consumatorilor și a conduitei entităților, prin întocmirea unor analize statistice periodice pe baza informațiilor rezultate din activitatea de soluționare a petițiilor și informărilor de neconformitate, precum și pe baza raportărilor primite de la societățile de asigurare-reasigurare și intermediarii principali, respectiv prin monitorizarea relației asigurat-asigurator, proces complementar activității de supraveghere, menit să aducă un plus de valoare adăugată atât protecției consumatorilor de asigurări, cât și stabilității financiare a pieței asigurațiilor-reasigurațiilor.

În urma acțiunilor de supraveghere rezultate din activitatea de soluționare a petițiilor (off-site), în anul 2023 au fost aplicate societăților de asigurare-reasigurare 6 sancțiuni, după cum urmează

- ▶ 2 sancțiuni cu avertisment scris aplicate în cazul a 2 societăți;
- ▶ 4 sancțiuni cu amendă în cuantum total de 516.300 lei, aplicate în cazul a 4 societăți.

3.4. SUPRAVEGHEREA SECTORULUI SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Entitățile din sectorul sistemului de pensii private supravegheate de către ASF în anul 2023

- ▶ 10 administratori;
- ▶ 17 fonduri de pensii private, din care:
 - 7 fonduri de pensii administrate privat (Pilon II);
 - 10 fonduri de pensii facultative (Pilon III);
- ▶ 3 depozitari (2 depozitari avizați pentru fondurile de pensii ocupaționale);
- ▶ 53 agenți de marketing persoane juridice;
- ▶ Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private (FGDSPP).

3.4.1. ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

În anul 2023, principalele activități desfășurate de către ASF în domeniul supravegherii sectorului sistemului de pensii private, au vizat realizarea următoarelor obiective: actualizarea sistemului informatic de raportări, în vederea alinierii activităților de supraveghere la modificările aduse cadrului legislativ, prevenirea sau diminuarea riscurilor ce pot afecta sistemul de pensii private, prin asigurarea unei supravegheri prudentiale, dezvoltarea metodologiilor privind activitățile de supraveghere ale entităților din sistemul de pensii private, în corelare cu profilul de risc al acestora și adoptarea deciziilor cu privire la măsurile de supraveghere necesare.

Rolul activității de supraveghere a entităților din sectorul pensii private este reprezentat de verificarea respectării legislației în vigoare și de prevenire și/sau identificare, după caz, a eventualelor abateri comise în legătură cu activitățile specifice desfășurate de acestea.

Activitățile de supraveghere desfășurate au presupus:

- ▶ întocmirea fișei administratorului (format xls., ppt., doc.) prin centralizarea pentru fiecare administrator a informațiilor legate de acționariat, capital social, activ total, personal implicat în activitate, număr de participanți, transferuri nete de participanți, contribuții achitate la FGDSPP, active care acoperă provizionul tehnic, lichiditate, rentabilitate, expunere pe țări și pe valute, structura investițiilor, comisioane de administrare etc.;
- ▶ evaluarea sistemului de control intern al administratorului

ce presupune analiza rapoartelor funcțiilor cheie de control intern, de management al riscului, audit intern, precum și scrisoarea adresată conducerii de către auditorul extern. În analiza rapoartelor menționate se urmăresc factorii cantitativi și calitativi, gradul de acoperire a activităților controlate, deficiențele identificate și impactul asupra activității proprii administratorului, precum și a fondului de pensii administrat, modul de corectare/îndreptare a acestora și gradul de încadrare în termenul de remediere. Anual se realizează o analiză a rapoartelor auditorilor financiari;

- ▶ verificarea îndeplinirii de către entitățile raportoare a obligațiilor de raportare și transparență așa cum reies din prevederile legale incidente sistemului de pensii private. Această activitate presupune urmărirea transmiterii în termen a raportărilor de către entitățile raportoare, verificarea informațiilor raportate în vederea asigurării conformității cu prevederile legale în vigoare;
- ▶ identificarea principalelor riscuri la care este expus sistemul de pensii private, prin efectuarea unei analize lunare privind evoluția gradului de concentrare, evoluția rentabilității fondurilor de pensii private, a riscului de lichiditate, a riscului de rată a dobânzii, a riscului valutar și evoluția volatilității VUAN a fondurilor de pensii private. Pentru întocmirea acestei analize, lunar, se efectuează calculele aferente, precum și centralizarea rezultatelor în vederea identificării evoluției acestor riscuri;

- ▶ evaluarea procedurilor de lucru ale administratorilor și depozitarilor, în special a procedurilor de lucru noi sau a modificărilor aduse procedurilor în vigoare ale administratorilor/depozitarilor în vederea respectării prevederilor legale în vigoare, dar și a corectitudinii informațiilor furnizate;
- ▶ supervizarea/monitorizarea modificărilor de acte, informații și date cu impact asupra funcționării administratorului și fondurilor administrate, spre exemplu: prospecte ale schemelor de pensii, acte de aderare, capital social, structură acționariat etc.;
- ▶ analiza spețelor/solicitațiilor transmise de către entitățile supravegheate în vederea furnizării în timp util a soluțiilor și propunerilor conform prevederilor legale în vigoare, precum și analiza principalelor implicații la nivelul sistemului de pensii private;
- ▶ agregarea datelor necesare pentru întocmirea analizei cu privire la principalele date statistice ale sectorului de pensii în vederea publicării acestora pe site-ul ASF;
- ▶ elaborarea altor rapoarte, notificări, informații referitoare la activitatea fondurilor de pensii private care presupun: realizarea de studii, analize privind evoluția fondurilor de pensii private, întocmirea de propuneri de modificare și îmbunătățire a legislației din domeniul pensiilor private; corespondență cu entitățile reglementate referitoare la informațiile comunicate de către acestea, urmărirea și analiza influenței modificărilor legislative asupra sistemului de pensii private (de exemplu: contribuțiile la

fondurile de pensii administrate privat, modificările fiscale etc.).

În vederea optimizării activităților de supraveghere, pe parcursul anului s-au realizat activități de automatizare pentru prelucrarea informațiilor raportate în sistemul informatic, pentru a depista erori și riscuri într-un timp optimizat și a oferi o prelucrare facilă a datelor. Astfel, analiza și extragerea concluziilor preliminare pe baza raportărilor entităților supravegheate a fost îmbunătățită și eficientizată, iar riscul de erori operaționale a fost diminuat.

Pe parcursul ultimilor cinci ani, din prisma supravegherii sistemului de pensii private, ASF a aplicat următoarele sancțiuni:

- ▶ 2 sancțiuni cu avertisment scris către un depozitar autorizat pentru desfășurarea activității de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii;
- ▶ o sancțiune cu avertisment scris către un administrator de fonduri de pensii administrate privat;
- ▶ 4 sancțiuni cu avertisment scris către persoanele din structura de conducere a administratorilor de fonduri de pensii private;
- ▶ 3 amenzi contravenționale către un director de investiții, o persoană responsabilă să asigure funcția de control intern și un director general;
- ▶ o sancțiune cu plan de măsuri către un administrator de fonduri de pensii administrate privat.

Sanțiuni și măsuri administrative aplicate

	2020	2021	2022	2023
Plan de măsuri	-	-	1	-
Avertisment scris	1	5	-	1
Amendă contravențională	-	-	2 (7.200 lei)	1 (5.100 lei)
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate	1	5	3	2

Totodată s-au elaborat Raportul de Evaluare Actuarială aferent anului 2023, ce reprezintă evaluarea obligațiilor de plată ale fondurilor de pensii administrate privat și a provizioanelor tehnice necesare administratorilor, în vederea asigurării riscurilor aferente acestor obligații de plată, și Raportul de Evaluare Actuarială aferent anului 2023, ce reprezintă evaluarea obligațiilor de plată ale fondurilor de pensii facultative și a provizioanelor tehnice necesare administratorilor, în vederea asigurării riscurilor aferente acestor obligații de plată ale fondurilor de pensii facultative care prevăd garanții în prospectul schemei de pensii.

De asemenea, în cadrul activității sectorului s-a elaborat Raportul de Evaluare Actuarială a rezervelor FGDSPP 2023 ce reprezintă rezultatul evaluării actuariale a rezervelor aferente fondurilor de pensii private, ce servesc în cadrul calculării necesarului Fondului de Garantare pentru compensarea pierderilor participanților și ale beneficiarilor la fondurile de pensii private.

3.4.2. ACTIVITATEA DE CONTROL AL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

În cursul anului 2023 au fost desfășurate 17 acțiuni de control care au vizat activitatea desfășurată de:

- ▶ 2 societăți de administrare a fondurilor de pensii administrate privat (având în administrare 2 fonduri de pensii administrate privat);
- ▶ 5 societăți de administrare a fondurilor de pensii private (având în administrare 5 fonduri de pensii administrate privat și 6 fonduri de pensii facultative);
- ▶ 3 societăți de administrare a fondurilor de pensii facultative (având în administrare 4 fonduri de pensii facultative);
- ▶ 3 depozitari ai activelor fondurilor de pensii private;
- ▶ FGDSPP;
- ▶ 2 intermediari de pensii private;
- ▶ 1 broker de pensii private.

Sanțiunile și măsurile administrative aplicate ca urmare a acțiunilor de control desfășurate în perioada 2019-2023¹² (până la data emiterii prezentului raport) se prezintă astfel:

Sanțiuni și măsuri administrative aplicate	2019	2020	2021	2022	2023
Atenționare	-	-	-	-	9
Plan de măsuri	6	5	9	6	6
Avertisment scris	7	9	9	7	5
Amendă contravențională	1 (6.000 lei)	3 (7.500 lei)	1 (2.200 lei)	8 (903.000 lei)	5 (88.150 lei)
Interdicție 180 de zile desfășurare activitate în sistemul de pensii private	-	-	-	4	-
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate	14	17	19	25	25

3.4.3. SOLUȚIONAREA PETIȚIILOR PRIVIND ACTIVITATEA ENTITĂȚILOR AUTORIZATE, REGLEMENTATE

ȘI/SAU SUPRAVEGHEATE DE CĂTRE ASF DIN SECTORUL PENSIIILOR PRIVATE

Situația petițiilor aferente perioadei 01.01.2023 – 31.12.2023 se prezintă astfel:

Nr. crt.	CATEGORII DE PETIȚII	Numărul total al petițiilor înregistrate în 2022	Ponderea numărului petițiilor înregistrate pe o anumită categorie din numărul total al petițiilor înregistrate în 2022 (%)	Numărul total al petițiilor înregistrate în 2023	Ponderea numărului petițiilor înregistrate pe o anumită categorie din numărul total al petițiilor înregistrate în 2023 (%)	Creșterea / Scăderea numărului total al petițiilor în 2023 față de numărul total al petițiilor din 2022 (%)
1	Petiții înregistrate în mod unic pe petent	858	100,00%	186	100,00%	-78,32%
2	Petiții clasate/conexate conform OG 27/2002 și procedurilor interne	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
Total Petiții		858	100.00%	186	100.00%	-78,32%

Repartizarea pe piața pensiilor private a numărului de petiții înregistrate în perioada 01.01.2023 – 31.12.2023, în funcție de calitatea juridică a persoanei reclamante

Nr. crt.	DOMENIUL DE ACTIVITATE	Numărul total al petițiilor înregistrate în 2023	Numărul petițiilor transmise de persoane fizice	Numărul petițiilor transmise de persoane juridice
1	Piața pensiilor private	186	183	3
2	Ponderea numărului petițiilor transmise de persoană din numărul total al petițiilor înregistrate pe piața pensiilor private (%)	100.00%	98,39%	1,61%

Repartizarea pe piața pensiilor private a numărului de petiții înregistrate în perioada 01.01.2023 – 31.12.2023, în funcție de proveniența petițiilor

Nr. crt.	PROVENIENȚA PETIȚIILOR	Numărul total al petițiilor înregistrate în 2023	Ponderea numărului petițiilor transmise de o anumită entitate din numărul total al petițiilor înregistrate în 2023 (%)
1	Petiții transmise de petenți în nume propriu	177	95,16%
2	Petiții transmise prin împuterniciți ai petenților și cabinete de avocatură	1	0,54%
3	Prin Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, alte asociații și fundații pentru Protecția Consumatorilor		0
4	Prin Administrația Prezidențială, Parlamentul României și Guvernul României	6	3,23%
5	Altele	2	1,07%
Total		186	100.00%

Tipul fondului de pensii la care fac referire petițiile înregistrate la ASF în perioada 01.01.2023 – 31.12.2023 pentru piața pensiilor private comparativ cu perioada 01.01.2022 – 31.12.2022

Nr. crt.	TIPUL FONDULUI DE PENSII	Număr petiții înregistrate în 2022	Ponderea numărului petițiilor pe un sistem de pensii din numărul total al petițiilor înregistrate în 2022 (%)	Număr petiții înregistrate în 2023	Ponderea numărului petițiilor pe un sistem de pensii din numărul total al petițiilor înregistrate în 2023 (%)	Creșterea / Scăderea numărului petițiilor înregistrate pe un sistem de pensii în 2023 față de numărul total al petițiilor din 2022 (%)
1	Fond pensii administrate privat - Pilon II	660	76,92%	157	84,41%	-76,21%
2	Fond pensii facultative - Pilon III	50	5,83%	14	7,53%	-72,00%
3	Petiții care nu vizează niciun fond de pensii	153	17,25%	15	8,06%	-90,20%
Total		858	100.00%	186	100.00%	-78,32%

3.5. ACTIVITATEA PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR

Activitatea structurii de specialitate AML (Anti Money Laundering) / CFT (Combating Financing Terrorism) se desfășoară în raport cu obligațiile și responsabilitățile instituționale directe care revin ASF în baza legislației din domeniul prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (cu precădere Legea 129/2019), a aplicării regimului de sancțiuni internaționale (cu precădere O.U.G. 202/2008), precum și a tuturor elementelor operaționale sau dispozițiilor normative conexe acestor domenii.

Dinamica modificărilor din acest domeniu la nivelul Uniunii Europene a determinat o serie de acțiuni atât în planul intern al ASF cât și la nivel național.

În anul 2023, au fost demarate și continuate o serie de mecanisme de evaluare cu impact direct și indirect în domeniul prevenirii spălării banilor, precum și al regimului de sancțiuni internaționale.

În acest context, acțiunile întreprinse au fost atât proactive cât și reactive, prin acțiuni de reglementare, supraveghere on și off-site respectiv de cooperare cu alte autorități naționale competente în aceste domenii și cu autorități de supraveghere din alte state membre ale Uniunii Europene.

Planul Strategic de Acțiune pentru atenuarea riscurilor identificate prin evaluarea națională a riscurilor AML/CFT

Planul Strategic de Acțiune a fost aprobat în luna februarie 2023 la nivelul Consiliului Interinstituțional¹³ cu scopul demonstrării conformității și a eficienței mecanismelor AML/CFT/TFS la nivel național și la nivel instituțional, în cadrul procesului de Evaluare Mutuală Moneyval, ce a fost finalizat de către Experții Comitetului Moneyval – Consiliul Europei în luna mai 2023 .

Contribuția ASF la Planul Strategic de Acțiune AML/CFT/TFS se raportează la rezultatele din Evaluarea Națională de Risc (NRA), respectiv la riscurile la care sunt expuse entitățile reglementate, dar și la determinarea măsurilor specifice de diminuare a riscurilor AML/CFT/TFS.

În raport cu elementele identificate pentru a fi integrate în Planul Strategic de Acțiune, au fost elaborate / identificate teme și obiective strategice generale, proporțional cu riscurile identificate în cadrul exercițiului de evaluare națională a riscurilor de spălarea banilor și finanțare a terorismului și măsurile aferente de diminuare, care vor fi urmărite și integrate în cadrul acestui plan strategic național.

Misiunea aferentă RUNDEI A V-A DE EVALUARE MUTUALĂ A ROMÂNIEI - Comitetul de Experți Moneyval / Consiliul Europei

Din perspectiva AML/CFT activitatea structurii de specialitate AML/CFT din primul semestru al anului 2023 a fost puternic impactată de derularea fazei finale a procesului de evaluare realizată la nivelul Comitetului Moneyval privind măsurile adoptate de România în vederea combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Runda a V-a de Evaluare Mutuală, precum și instrumentele tehnice sau instituționale conexe, reprezintă unul dintre cele mai complexe și aprofundate mecanisme internaționale de evaluare a unei jurisdicții financiare, fiind efectuată de Consiliul Europei prin intermediul Comitetului de Experți MONEYVAL.

Din partea Comitetului Moneyval au fost solicitate punctual o serie de date cantitative și calitative suplimentare, inclusiv în ceea ce privește activitatea ASF. În consecință, la nivel intern, prin intermediul structurii de specialitate AML/CFT, au fost colectate și prelucrate datele necesare, fiind totodată realizat un document actualizat, cu argumente de susținere a creșterii calificativelor pentru Recomandările (standardele F.A.T.F.) cu impact pe zona financiară.

În mod concret, au fost aduse argumente în vederea unei interpretări favorabile a prevederilor Legii nr. 129/2019 și a Regulamentului ASF nr. 13/2019 în ceea ce privește obligațiile generale privind păstrarea documentelor, obligațiile referitoare la persoane expuse public (PEP), obligațiile din zona diligenței privind clientela și raportarea tranzacțiilor suspecte, precum și în ceea ce privește aspecte legate de execuția de către terți, proceduri la nivel de grup, cooperare internațională precum și aplicarea sancțiunilor financiare internaționale.

De menționat că structura de specialitate AML/CFT a transmis comentarii și interpretări punctuale, nu doar în ceea ce privește legislația proprie, specifică, dar a elaborat comentarii ce vizează și legislația generală în domeniul AML/CFT,

a avut intervenții tehnice, inclusiv referiri la aplicații ale Codului de Procedură Penală, venind cu contra-argumente solide în vederea îmbunătățirii calificativelor obținute de România.

Conform procedurii de evaluare, în perioada 06-10 martie 2023 a avut loc, la Strasbourg, ultima întâlnire de lucru față-în-față dintre experții evaluatori Moneyval și reprezentanții autorităților române cu scopul de a discuta a aspectele din raport încă neagreate, prin facilitarea dialogului dintre autoritățile statului și experții Moneyval, întregul proces de evaluare a fost finalizat odată cu adoptarea raportului în cadrul Plenarei Moneyval, ce a avut loc la Strasbourg în data de 25 mai 2023 în cadrul căreia ASF a luat parte prin intermediul reprezentanților structurii de specialitate AML/CFT.

Facem precizarea că demersurile întreprinse de autoritățile române, inclusiv de către ASF, au contribuit la creșterea calificativelor finale în tot cuprinsul raportului. Astfel, pentru exemplificare, menționăm că în domeniul cooperării internaționale calificativul final obținut de România a fost Eficiență Substanțială, mult superior față de nivelul propus inițial de evaluatori. De asemenea, calificativele acordate pentru activitățile ce reflectă utilizarea informațiilor financiare AML/CFT, investigații și urmărire penală, inclusiv în ceea ce privește finanțarea terorismului, precum și activitatea de confiscare, au fost ridicate la nivelul de „Eficiență moderată” .

La nivel detaliat, referitor la evaluarea conformării tehnice (legislative și operaționale) față de Standardele cu impact pe zona financiară, ASF, a transmis, cu accent pe activitatea proprie, argumente extinse în susținerea creșterii calificativelor în ceea ce privește adecvarea la obligațiile de păstrare a secretului profesional în cazul instituțiilor financiare, diligența privind clientela, păstrarea documentelor/registrelor, persoane expuse politic, execuția de către terți părți, controale interne și sucursale/filiale străine, transparența și beneficiarul real al persoanelor juridice, reglementarea și supravegherea instituțiilor financiare, statistici, alte forme de cooperare internațională, demers ce a avut impact asupra ridicării calificativelor în cea mai mare parte.

MODIFICARE O.U.G. NR. 202/2008 PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A SANCTIUNILOR INTERNAȚIONALE

Reprezentanții structurii de specialitate AML/CFT au participat la ședințele Comitetului Interministerial de Aplicare a Sancțiunilor Internaționale, care a avut ca principal obiect modificarea O.U.G. nr.202/2008.

În cadrul Comitetului s-a stabilit ca pentru finalizarea acestui demers legislativ să se constituie un grup tehnic de lucru interinstituțional, din care fac parte și reprezentanți ai ASF, respectiv din cadrul structurii AML/CFT.

Începând din luna noiembrie 2022 până în prezent, la nivelul structurii de specialitate AML/CFT s-a centralizat, evaluat și s-a comunicat către A.N.A.F. situația lunară a fondurilor înghețate la nivelul entităților supravegheate (baza de date europeană F.S.O.R.). Începând cu luna iunie 2023 baza de date F.S.O.R. a migrat într-o nouă bază de date europeană, denumită S.I.E.R., mai complexă și detaliată decât anterioara. În cadrul S.I.E.R., reprezentanții structurii de specialitate AML/CFT au acces de vizualizare a informațiilor încărcate de statele membre.

Din cadrul platformei S.I.E.R. au fost primite peste 200 de notificări care vizează modul de înghețare al fondurilor și resurselor economice de către statele membre.

În baza Regulamentului ASF nr.25/2020 privind supravegherea punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale de către Autoritatea de Supraveghere Financiară și entitățile reglementate de aceasta s-au emis puncte de vedere / analize desk-review privind modul de implementare al legislației privind regimul sancțiunilor internaționale.

În cursul anului 2023, au avut loc activități de analiză (impact direct/indirect) privind dosarele în curs la nivelul Uniunii Europene, fiind comunicate toate actualizările regimurilor de sancțiuni internaționale vizând talibanii (ISIL (Da'esh), Al-Qaida), încălcări grave ale drepturilor omului, finanțarea proliferării armelor de distrugere în masă sau ale jurisdicțiilor (RPD Coreea) și statelor aflate sub regim de sancțiuni internaționale cu privire la Rusia, Siria, Mali, Somalia, Iran, Tunisia, Zimbabwe, Yemen, Belarus, Myanmar/Birmania, Congo și Sudanul de Sud, Republica Centrafricană, Haiti, Guineea Bissau, Nicaragua, Burundi, Niger, Libia, Venezuela.

¹³Consiliul Interinstituțional pentru aprobarea Raportului evaluării naționale a riscurilor de spălarea a banilor și finanțare a terorismului, a Planului național de măsuri și a actualizărilor acestora” constituit prin Decizia prim ministrului nr. 454 din 02 septembrie 2022

Aplicarea Regimurilor de Sancțiuni Internaționale (TFS)

În cursul anului 2023, pe fondul războiului din Ucraina, la nivelul structurii de specialitate AML/CFT din cadrul ASF, au fost realizate demersuri de implementare a celor 3 pachete de măsuri restrictive (pachetele X - XII) emise de UE împotriva Federației Ruse (87 de acte normative europene). De asemenea, în această perioadă au fost 2 reuniuni ale Task Force-ului European Freeze and Seize, în format fizic, la Bruxelles, la care a participat un reprezentant al structurii de specialitate. din partea ASF. Anterior acestor reuniuni, Comisia Europeană a trimis câte un chestionar Statelor Membre cu privire la implementarea măsurilor de sancțiuni față de Rusia, respectiv un chestionar cu privire la investigațiile, anchetele administrative și judiciare privind eludarea sancțiunilor față de Rusia și colaborarea cu autoritățile de aplicare a legii. Reprezentanții ASF cu atribuții în domeniul sancțiunilor internaționale, din cadrul structurii de specialitate AML/CFT, au formulat propuneri de răspuns sectorial pentru includerea în răspunsul orizontal național de către A.N.A.F. și M.A.E.

ASF, în calitate de autoritate națională de supraveghere, în cursul anului 2023 a asigurat reprezentare la ședințele grupului de lucru **Commission expert group on Union restrictive measures and extra-territoriality** prin reprezentanții structurii de specialitate AML/CFT cu atribuții în domeniul sancțiunilor internaționale.

Urmare a celei de a 21-a reuniuni a grupului Asset and Freeze, D.G.-F.I.S.M.A., în calitate de direcție a Comisiei Europene cu atribuții în implementarea măsurilor restrictive de natură financiară și economică (TFS), a comunicat Statelor Membre un sondaj cu privire la modalitatea de implementare a regimurilor de sancțiuni privind Rusia. Reprezentanții ASF cu atribuții în domeniul sancțiunilor internaționale au formulat propuneri de răspuns către M.A.E. pentru comunicarea către reprezentanții D.G.-F.I.S.M.A. și cei ai Reprezentanței Permanente a României pe lângă U.E.

De asemenea, în această perioadă reprezentanții structurii de specialitate AML/CFT cu atribuții în domeniul TFS au fost prezenți la mai multe ședințe ale reuniunii a 10-a ale comisiei Subgroup Asset Freezes and Reporting.

La nivelul **Autorității Bancare Europene (E.B.A. – A.M.L.S.C.)** a fost creat un grup de lucru pentru supravegherea regimului de sancțiuni internaționale (**Technical Expert Group on Supervision of Compliance with Restrictive Measures**), format din 12 experți din care face parte și un reprezentant al structurii de specialitate AML/CFT din cadrul ASF și care a participat la reuniunile grupului din cursul anului 2023.

Technical Expert Group on Supervision of Compliance with Restrictive Measures are ca obiectiv stabilirea standardelor tehnice de conformitate pe care trebuie să le implementeze entitățile financiare în acest domeniu.

Reprezentanții structurii de specialitate AML/CFT au realizat măsuri proactive de creștere a conștientizării măsurilor restrictive, respectiv de ghidaj față de entitățile supravegheate privind obligațiile ce le revin față de aceste pachete, prin publicarea pe website-ul Autorității a tuturor modificărilor, ghidurilor și listelor actualizate cu persoane desemnate. De asemenea, reprezentanții structurii de specialitate AML/CFT au oferit suport de specialitate structurilor de supraveghere sectorială în evaluarea riscurilor de sancțiuni internaționale și au propus măsuri detective, proactive, directive și corective raportat la spețele identificate (înghețări de fonduri și resurse economice).

Reprezentanții ASF, prin structura de specialitate AML/CFT, au fost prezenți la lucrările Consiliului Interinstituțional privind Implementarea Sancțiunilor Internaționale (C.I.I.S.I.), în care ASF este membru de drept (art.13 alin.(1) din O.U.G. nr.202/2008). În raport cu modificările de interpretare a legislației speciale în domeniul sancțiunilor internaționale, reprezentanții S.C.P.S.B. au participat la toate demersurile Comitetului Interinstituțional privind Implementarea Sancțiunilor Internaționale (C.I.I.S.I.) privind implementarea acesteia la diversele spețe apărute.

AML

Pachetul AML al Comisiei Europene

În vederea întăririi luptei împotriva spălării banilor și finanțării terorismului, Comisia Europeană propune prin acest pachet înființarea unei autorități unice de supraveghere la nivel european în domeniul CSB/CFT, denumită AMLA precum și translatarea unora din obligațiile stabilite în AMLD IV la nivelul unui regulament european de directă aplicabilitate. În acest sens, a continuat procesul intern de analiză de impact și feedback la nivelul reprezentării în grupurile de experți U.E.

În vederea formulării unei poziții comune a României, ASF a participat activ și a comunicat către O.N.P.C.S.B. poziția sa cu privire la pachetul AML al Comisiei Europene (3 proiecte de regulamente și 1 directivă) și a formulat amendamente privind îmbunătățirea înțelesului unor prevederi ale reglementărilor din acest pachet.

Pachetul de proiecte legislative privind AML cuprinde:

- ▶ propunere de directivă AML/CFT, care va abroga Directiva 2015/849 - AMLD VI;
- ▶ propunere de regulament privind prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțarea terorismului, care preia o parte din prevederile AMLD IV;
- ▶ propunere de regulament pentru înființarea și funcționarea autorității de combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului (AMLA);
- ▶ propunere de regulament privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și anumite monede electronice, care abrogă Regulamentul (UE) 2015/847 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri (TFR).

În timpul Președinției suedeze s-au finalizat discuțiile tehnice pe Regulamentul privind Informațiile care Însoțesc Transferurile de Fonduri și Anumite Monede Electronice, care abrogă Regulamentul (UE) 2015/847 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri.

În cursul anului 2023 au fost comunicate propuneri cuprinzând forme ale proiectelor actelor normative propuse în Pachetul AML, respectiv rezultate ale negocierilor tripartite între Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul UE.

Reprezentanții structurii de specialitate AML/CFT au participat la aceste reuniuni și au comunicat O.N.P.C.S.B. (coordonatorul acestui proces legislativ) puncte de vedere și răspunsuri la chestionare.

COLEGIILE AML

Potrivit art.431 din Regulamentul ASF nr.13/2019, ASF cooperează și efectuează schimb de informații cu:

- autoritățile și instituțiile prevăzute la art. 1 alin. (1) din Legea nr. 129/2019 pentru punerea în aplicare a politicilor și a activităților de combatere a SB/FT;
- autoritățile și organismele naționale din alte state membre responsabile cu supravegherea instituțiilor de credit și a instituțiilor financiare, în baza unor acorduri de cooperare în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- autoritățile competente din țările terțe cu atribuții similare, în baza unor acorduri de cooperare în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului încheiate pe bază de reciprocitate și doar cu condiția ca informațiile dezvăluite să fie supuse unei garanții a respectării secretului profesional cel puțin echivalente cu cele menționate la art. 381 alin. (1) din Legea nr. 129/2019.

În cursul anului 2023, ASF, ca autoritate competentă pentru realizarea supravegherii pe bază de risc SB/FT a sucursalelor entităților financiare, a fost reprezentată de structura de specialitate AML/CFT în colegiile AML, alături de structurile de supraveghere sectorială.

În perioada de referință au avut loc mai multe reuniuni în cadrul colegiilor AML, care au presupus un schimb de informații relevante privind entitățile supravegheate din cadrul Colegiilor AML (Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution (ACPR), Istituto per la Vigilanza sulle Assicurazioni (IVASS), Austrian Financial Market Authority (FMA), Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) și Bank of Greece).

ASF, ca autoritate competentă pentru realizarea supravegherii pe bază de risc SB/FT a sucursalelor entităților financiare, face parte din 11 colegii AML, cu 19 grupuri financiare și realizează raportări pentru 26 entități financiare supravegheate din România.

Supravegherea modului de aplicare a legislației primare și secundare în sectoarele supravegheate de ASF

Un filon important al acestui domeniu este reprezentat de procesul legislativ unde ASF, în calitate de avizator de acte normative primare, respectiv de consultant al procesului legislativ parlamentar în cazul proiectelor de amendamente la actele normative din domeniul de supraveghere al autorității, a inițiat sau avizat amendamente pentru îmbunătățirea cadrului legal național sau pentru transpunerea modificărilor legislative din aquis-ul comunitar, la solicitarea autorităților cu prerogativă legislativă în acest domeniu.

Cele mai importante proiecte normative care au făcut subiectul analizei de specialitate și a avizării ASF și pentru care structura de specialitate AML/CFT din cadrul ASF au emis puncte de vedere cu privire la:

- ▶ Evaluarea (tehnică) și realizarea de amendamente la proiectul de modificare a O.U.G. nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale.
- ▶ Proiectul de modificare a Legii nr.129/2019, prin care au fost incluse recomandările evaluatorilor Moneyval.
- ▶ Analizarea Proiectului Ordinului O.N.P.C.S.B. privind aprobarea formei și conținutului rapoartelor prevăzute la art. 6 și 7 din Legea nr. 129/2019 și oferirea de suport organizațional entităților supravegheate.

Creșterea resurselor de date și informații folosite în procesele interne ale ASF

Pentru a se asigura un nivel cât mai ridicat de acuratețe, granulație și completitudine a datelor și informațiilor folosite de structurile din cadrul ASF în activitatea de supraveghere, monitorizare/autorizare (în special market entry, fit&proper), analiză sau reglementare, a fost generat un demers instituțional de amploare desfășurat prin intermediul structurii specializate pentru a se identifica surse de informații și baze de date constituite și administrate de alte instituții ale statului român și care ar putea fi puse la dispoziția structurilor din ASF, pentru eficientizarea proceselor operaționale specifice.

Prin acest demers instituțional, cu efecte imediate chiar înainte de adoptarea Raportului aferent Runderi a V-a de Evaluare Mutuală a României (mai 2023), s-a realizat, în mod excepțional, accesul la mai mult baze de date, fiind totodată demarat procesul de stabilire a unor protocoale între autorități.

Participare Reuniuni de Profil (Internaționale / Naționale)

Ca partea a sistemului național AML/CFT și TFS, activitatea desfășurată de ASF prin intermediul structurii specializate de specializare AML/CFT pe cele trei piețe financiare supravegheate, participarea și reprezentarea în următoarele organisme naționale:

1. Consiliul Interinstituțional pentru Implementarea Sancțiunilor Internaționale (O.I.S.I./M.A.E.) înființat prin art.13 din OUG nr.202/2008;
2. Comitetul Interministerial pentru aplicarea sancțiunilor internaționale (Cancelaria Guvernului României) înființat prin Decizia Prim-Ministrului nr. 269/2022;
3. Consiliul interinstituțional pentru aprobarea Raportului evaluării naționale a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, a Planului național de măsuri și a actualizărilor acestora constituit prin Decizia Prim-Ministrului nr. 454/2022.

Suplimentar acestor organisme naționale, ASF, (prin structura de specialitate AML/CFT) va face parte inclusiv cu prerogative și responsabilități directe pentru elaborarea și implementarea Strategiei Naționale din domeniile AML/CFT/TFS dintr-un organism nou, multi-instituțional care are la bază Memorandumul cu tema „Informare cu privire la Evaluarea eficienței și eficacității sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului din România”, aprobat în ședința Guvernului din data de 28

septembrie 2023. La data întocmirii acestui raport, prin Decizia Prim-Ministrului nr. 2 din 04.01.2024 (publicată în M.O. nr. 6/04.01.2024), a fost constituit Comitetul interinstituțional pentru elaborarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și a planului de acțiune aferent, acest organism devenind funcțional, cu implicații directe în activitatea autorităților naționale cu responsabilități în acest domeniu.

De asemenea, din perspectiva condiționalităților și mecanismelor de raportare și conformare cu standardele și cerințelor internaționale în materie (F.A.T.F. și U.E.), activitatea structurii de specialitate AML/CFT, ca structura de reprezentare a ASF, s-a desfășurat în cadrul următoarelor organisme internaționale:

- ▶ Comitetul pentru Combaterea Spălării Banilor (Anti-Money laundering - AML) / Consiliul Uniunii Europene – analiza și elaborarea propunerilor din cadrul Pachetului legislativ AML propus de Comisia Europeană, dintre care unul dintre cele mai importante proiecte normative UE este Regulamentul pentru înființarea și funcționarea Autorității europene de combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului - AMLA;
- ▶ Comitetul de Experți pentru Evaluarea Măsurilor de Combatere a Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului (Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism - MONEYVAL) / Consiliul Europei, organism regional de tip F.A.T.F. (FSRBs) implicat în mod direct în evaluarea nivelului de conformitate ale sistemului financiar fata de cerințele metodologice prevăzute de standardele F.A.T.F. (reprezentarea este prin delegații naționale în cadrul CoE);
- ▶ Comitetul intern permanent pentru combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (Standing Committee on anti-money laundering and countering terrorist financing (AMLSC) / Autoritatea Bancară Europeană – organismul UE care are prerogativele Moneyval la nivelul UE și care urmează a fi integrat în cadrul AMLA;
- ▶ Task-Force Asset and Freeze de la nivelul Comisiei Europene, format din direcțiile generale ale Comisiei Europene implicate în implementarea pachetelor de măsuri restrictive emise de UE în raport cu Federația Rusă, coordonat de Comisarul European pentru Justiție și Protecția Consumatorului;
- ▶ Măsurile Restrictive ale Uniunii și Extraterritorialitatea – (RELEX) / Comisia Europeană – organism extrem de activ cu o reprezentare multi-instituțională (inclusiv autorități naționale competente) din partea fiecărui stat membru;
- ▶ "Freeze and Sieze" – RELEX - Comisia Europeană, este parte a Grupului RELEX, înființat de Comisia Europeană pentru implementarea pachetelor de măsuri restrictive adoptate în raport cu Federația Rusă;
- ▶ Grupul de lucru constituit la nivelul E.B.A., având ca obiect armonizarea activității de supraveghere AML și TFS la nivelul supraveghetorilor AML/CFT;
- ▶ Grupul de lucru pentru supravegherea regimului de sancțiuni internaționale - înființat la nivelul Grupului A.M.L.S.C. – E.B.A.;
- ▶ Grupul de lucru ad-hoc privind utilizarea activelor imobilizate pentru reconstrucția Ucrainei (AHWP) – Consiliul Europei;
- ▶ Grupul de lucru, constituit la nivelul E.B.A având ca obiect realizarea unor analize privind practicile de supraveghere AML existente la nivelul statelor membre UE;
- ▶ Colegiile AML – constituite urmare a implementării la nivelul ASF a dispozițiilor europene (E.B.A.) privind cooperarea și schimbul de informații în scopul Directivei (UE) 2015/849 între autoritățile competente care supraveghează instituțiile de credit și financiare.

4. REGLEMENTAREA PIETELOR

FINANCIARE NEBANCARE

Existența unor reglementări solide reprezintă un pilon important în susținerea demersurilor ASF de promovare și consolidare a unei dezvoltări durabile a piețelor financiare nebancale.

În acest context, în acord cu obiectivele strategice stabilite de ASF pentru perioada 2023-2025, în decursul anului 2023, strategia autorității în ceea ce privește procesul de actualizare și revizuire a legislației primare și secundare s-a aflat în continuă evoluție, cu scopul de a fi ajustată în funcție de legislația europeană în dezvoltare, astfel încât să existe un cadru de reglementare uniform, care să devină fundația solidă a noilor modele de afaceri apărute ca urmare a proceselor de digitalizare și inovației tehnologice, în vederea eficientizării proceselor de supraveghere ale Autorității.

Atitudinea Autorității în materie de reglementare este una proactivă, în sensul armonizării cadrului de reglementare național cu cadrul de reglementare european, având ca principal obiectiv protejarea intereselor consumatorilor de produse financiare nebancale existente la nivelul unor piețe aflate în continuă dezvoltare. În acest sens, printre obiectivele ASF aferente anului 2023 s-au regăsit constituirea unor structuri matriceale de lucru, cu scopul analizării și implementării noilor cerințe ale piețelor în privința finanțelor digitale și finanțelor sustenabile, inovației financiare, cât și rezilienței operaționale digitale.

4.1. TRANSPUNEREA ȘI IMPLEMENTAREA LEGISLAȚIEI UNIUNII EUROPENE

Armonizarea cadrului de reglementare național cu legislația comunitară este esențială pentru a asigura un proces eficient și consecvent de supraveghere a sectorului financiar nebancale în linie cu evoluțiile și provocările europene. În acest context, ASF acordă o atenție deosebită procesului de transpunere a legislației europene aferente ariei de competență prin demararea din timp a procesului de elaborare a proiectelor de acte normative și monitorizarea atentă a termenelor de implementare a directivelor.

Activitatea de reglementare aferentă anului 2023 vizează modificări legislative fundamentate, în principal, de evoluția piețelor financiare din perspectiva dezvoltării cadrului european al finanțelor sustenabile, finanțelor

digitale, prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, cât și pachetele de compensare și listare.

Cu scopul îndeplinirii demersurilor necesare aplicării cadrului legislativ comunitar, precum și în vederea asigurării procesului de notificare a stadiului includerii acestuia în legislația națională către instituțiile responsabile de urmărirea procesului de transpunere, scopul autorității este acela de a urmări respectarea termenelor de implementare a directivelor și demararea din timp a procesului de elaborarea proiectelor de acte normative.

Astfel încât să existe un proces facil de colaborare interinstituțională, ASF are scopul de a susține un dialog permanent, în principal cu Ministerul Afacerilor Externe și

Ministerul Finanțelor, atât în ceea ce privește procedurile de infringement (etapa pre-contencioasă) pe care Comisia Europeană le-a inițiat pentru transpunerea întârziată a unor directive, cât și în ceea ce privește directivele cu termene de transpunere în perioada următoare.

Ca în fiecare an, în 2023, ASF a susținut demersurile necesare la nivel instituțional pentru respectarea obligațiilor de transpunere, astfel că o serie de proiecte de lege împreună cu expunerea de motive au fost elaborate în vederea transpunerii legislației europene și transmise către Ministerul Finanțelor, în calitate de inițiator. Printre acestea, precizăm:

Legea nr. 181/2023 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2021/23 privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale asigură totodată și transpunerea:

- ▶ **Directivei 2002/47/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iunie 2002 privind contractele de garanție financiară;
- ▶ **Directivei 2004/25/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind ofertele publice de cumpărare;
- ▶ **Directivei 2007/36/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă;
- ▶ **Directivei 2014/59/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului;
- ▶ **Directivei (UE) 2017/1132** a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale.

Pentru transpunerea **Directivei (UE) 2021/2118** a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi au fost notificate **Legea nr. 213/2015** privind Fondul de garantare a asiguraților și **Ordonanța de urgență nr. 102/2021** pentru modificarea și completarea **Legii nr. 213/2015** privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative, legislație în vigoare transpunând deja prevederile directivei. În luna mai 2023, tot în vederea transunerii acestei directive, a fost publicată **Legea nr. 112/2023** privind aprobarea **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/2021** pentru modificarea și completarea **Legii nr. 213/2015** privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative. În același timp, au fost transmise către MF două proiecte de acte normative pentru transpunerea completă a acestei directive, respectiv **Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017** privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie precum și **Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015** privind Fondul de garantare a asiguraților, pentru a fi promovate pe circuitul legislativ de aprobare.

Directiva (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit a fost transpusă în totalitate prin elaborarea și intrarea în vigoare a mai multor acte de nivel secundar: **Norma nr.5/2023** din 21 februarie 2023 pentru completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 14/2015 privind reglementările contabile conforme cu directivele europene aplicabile sistemului de pensii private, **Norma nr.13/2023** din 30 martie 2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări și **Norma nr.12/2023** din 3 aprilie 2023 privind modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare.

Pentru asigurarea preluării prevederilor **Directivei (UE) 2022/2464** de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi, au fost elaborate și transmise pe circuitul de avizare sau consultare publică:

- ▶ **Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2017** privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare (va transpune și **Directiva 2022/2381/UE**;
- ▶ **Proiectul de Normă privind modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 39/2015** pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare;
- ▶ **Proiectul de Normă a Autorității de Supraveghere Financiară pentru modificarea și completarea Normei ASF nr. 41/2015** pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare;
- ▶ **Proiectul de Normă privind modificarea și completarea Normei ASF nr. 14/2015** privind reglementările contabile conforme cu directivele europene aplicabile sistemului de pensii private.

Directiva (UE) 2022/2556 de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 și (UE) 2016/2341 privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar va fi transpusă, împreună cu alte acte emise de MF și BNR, atât prin legislație primară cât și secundară. În vederea respectării termenelor prevăzute de directivă, au fost elaborate deja:

- ▶ **Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018** privind piețele de instrumente financiare, **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012** privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea **Legii nr. 297/2004** privind piața de capital și **Legii nr. 74/2015** privind administratorii de fonduri de investiții alternative;
- ▶ **Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 237/2015** privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare a fost transmis în consultare publică și interinstituțională ca măsură națională de transpunere a **Directivei (UE) 2022/2381** privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor societăților cotate la bursă și măsuri conexe.

ASF monitorizează permanent și respectarea regulamentelor europene ca parte acquis-ul comunitar din sectorul financiar non-bancar, având în vedere că au fost identificate o serie de regulamente pentru care este necesară introducerea unor măsuri în legislația națională (de desemnarea autorității competente sau impunerea de sancțiuni), deși prevederile acestora se aplică direct. Spre exemplu, prin **Legea nr.181/2023** din 27 iunie 2023 se asigură cadrul legal pentru punerea în aplicare a **Regulamentului (UE) 2021/23** privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale.

4.2. ACTIVITATEA DE REGLEMENTĂRI INTEGRATE

Activitatea de reglementare integrată asigură aplicarea unor politici și reguli unitare ce vizează cele trei piețe supravegheate de ASF, armonizarea prevederilor legislative în scopul consolidării cadrului legal existent la nivelul ASF, identificarea și implementarea celor mai bune practici în domeniu conform standardelor europene și internaționale.

Tendințele de reglementare actuale vizează adoptarea legislației de funcționare a piețelor bazate pe principii (principle-based regulation), astfel încât paradigma reglementărilor care instituie reguli (rule-based approach) să fie devansată. De asemenea, atât la nivelul legislației europene cu aplicare directă, cât și în cazul implementării acesteia la nivel național, se identifică tot mai frecvent necesitatea aplicării unor reguli unitare aplicabile piețelor financiar-bancare și entităților care activează în cadrul acestora.

Totodată, pentru punerea în aplicare a unor regulamente europene s-a identificat necesitatea elaborării unor proiecte de acte normative realizate în colaborare cu Banca Națională a României ca urmare a cerințelor de aplicare a aceluiași set de reguli pentru mai multe categorii de entități care activează în cadrul piețelor financiare.

Astfel, pentru domeniile comune de activitate, sau activități sectoriale, cât și în cazul unor operațiuni sau entități din cadrul celor trei sectoare financiare nebancale, reglementările elaborate de ASF pentru implementarea sau pentru punerea în aplicare a legislației primare pot fi integrate.

În anul 2023, la nivel integrat, a fost emisă Instrucțiunea nr. 4/11.10.2023 pentru aplicarea ghidului privind utilizarea soluțiilor de înregistrare la distanță a clienților în temeiul articolului 13 alineatul (1) din **Directiva (UE) 2015/849**.

Acest act normativ aduce clarificări referitoare la măsurile pe care entitățile reglementate trebuie să le adopte pentru a asigura practici sigure și eficiente de identificare și înregistrare la distanță a clienților, în conformitate cu legislația aplicabilă prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului și cu cadrul UE de protecție a datelor. Utilizarea soluțiilor de înregistrare la distanță a clienților în temeiul legislației europene de profil, a fost abordată unitar elaborându-se în acest sens reguli privind:

- Etapele și cerințele referitoare la evidența datelor pentru evaluarea prealabilă punerii în aplicare a soluției de înregistrare la distanță a clienților;
- Politicile și normele interne, mecanisme de control intern și procedurile referitoare la înregistrarea la distanță a clienților pe care trebuie să le instituie și să le mențină entitățile reglementate;
- Datele, documentele și informațiile necesare pentru identificarea la distanță a clienților;
- Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească soluția de înregistrare la distanță a clienților;

- Externalizarea activității de înregistrare la distanță a clienților;
- Gestionarea riscurilor asociate utilizării tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC) și a riscurilor asociate securității cibernetice.

Pentru îndeplinirea obiectivelor strategice ale Autorității, în anul 2023 a continuat activitatea grupului de lucru intersectorial permanent privind finanțele digitale. Astfel, o pondere importantă în cadrul activității de reglementare integrată în anul 2023 a reprezentat-o activitatea din cadrul acestui grup de lucru legată de pachetul privind finanțele digitale, având în vedere că în sarcina acestui grup de lucru intră analiza, precum și stabilirea etapelor pentru implementarea noilor cadre de reglementare aferente pachetului de finanțe digitale impus la nivelul Uniunii Europene, cu precădere a Regulamentului (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (DORA).

4.3. ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE ÎN SECTORUL INSTRUMENTE ȘI INVESTIȚII FINANCIARE

Principalele linii directoare urmărite în activitatea de reglementare în domeniul pieței de capital au fost orientate în sensul îndeplinirii următoarelor obiective:

- ▶ armonizarea legislației naționale specifice cu evoluțiile recente ale legislației europene din domeniul prestării serviciilor și activităților de investiții, emitenților și al organismelor de plasament colectiv;
 - ▶ continuarea demersurilor pentru sprijinirea procesului de consolidare a infrastructurii pieței de capital;
 - ▶ reconfigurarea cadrului legal aplicabil în materia emitenților și a drepturilor acționarilor în vederea transpunerii și/sau adoptării de măsuri în vederea aplicării unor acte normative europene.
- **Elaborarea proiectelor de legislație primară și a proiectelor de strategii în domeniul pieței de capital/formularea de opinii tehnice privind legislația primară**

Strategia națională privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 – 2026 a fost aprobată de Hotărârea de Guvern nr. 506/2023 și publicată în Monitorul Oficial al României nr. 478 din 30 mai 2023, Partea I.

Strategia națională privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 – 2026, reprezintă un pilon foarte important pentru dezvoltarea și consolidarea pieței de capital autohtone.

Prin intermediul acestui document sunt create premisele pentru creșterea finanțării prin intermediul acestei piețe, cu efecte pozitive asupra dezvoltării mediului de afaceri și a economiei naționale.

Strategia națională pentru dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 - 2026 a fost conturată în jurul a nouă obiective generale care se împart în mai multe obiective specifice, respectiv:

I: Îmbunătățirea condițiilor pentru listarea pe piața de capital;

II: Creșterea lichidității pe piața secundară;

III: Promovarea, dezvoltarea și creșterea unei piețe active a IMM-urilor;

IV: Promovarea economiilor în rândul investitorilor persoane fizice, precum și creșterea participării investitorilor individuali și a mediului de afaceri la piața de capital;

V: Creșterea rolului investitorilor instituționali;

VI: Facilitarea finanțării pe termen lung prin mecanisme de piață;

VII: Susținerea digitalizării și a inovației financiare;

VIII: Susținerea dezvoltării pieței locale de capital privat (private equity) și de capital de risc (venture capital);

IX: Stimularea investițiilor verzi.

Proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de prevenire și combatere a publicității și a tehnicilor agresive de comunicare practicate de entitățile care nu sunt înscrise în Registrul Autorității de Supraveghere Financiară

Proiectul are ca scop principal modificarea și completarea unor acte normative atât în vederea revizuirii cu celeritate a cadrului legal primar aplicabil în domeniul pieței de capital pentru continuarea procesului de reformare și actualizare a industriei românești de profil, cât și de instituire de măsuri legislative care să asigure eliminarea urgentă a disfuncționalităților identificate în practică care pot conduce la prejudicierea drepturilor investitorilor, cu consecințe importante pentru stabilitatea, buna funcționare, competitivitatea, reputația și imaginea pieței de capital autohtone.

Proiect de Lege de modificare și completare a prevederilor din OUG nr.32/2012, Legea nr.74/2015 și Legea nr.243/2019 (Proiect Ecosistem)

Proiectul de lege vizează strategia ASF-SIIF în ceea ce privește procesul de actualizare și îmbunătățire continuă a legislației pieței de capital aplicabilă domeniului OPC, SAI și AFIA, în vederea adaptării acesteia la legislația europeană aflată la rândul ei într-o continuă dinamică, dezvoltarea pieței de capital și creșterea protecției investitorilor, întărirea rolului și a statutului ASF-SIIF ca autoritate de supraveghere și control pe piața de capital, acest proces vizând modificarea și completarea legislației primare.

Proiectul de lege a fost inițiat ca urmare a evoluțiilor și dinamicii industriei de fonduri de investiții și interesului manifestat de potențialii investitori.

Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață

Proiectul de lege are ca scop principal transpunerea unor prevederi din Directiva (UE) 2022/2464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi și Directiva (UE) 2022/2381 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 noiembrie 2022 privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor societăților cotate la bursă și măsuri conexe, precum și reglementarea anumitor aspecte/situații întâlnite în practică.

Legea nr. 181/2023 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1095/2010, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 806/2014 și (UE) 2015/2365 și a Directivelor 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2007/36/CE, 2014/59/UE și (UE) 2017/1132, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 27 iunie 2023

Actul normativ vizează, în principal:

- ▶ desemnarea ASF în calitate de autoritate de rezoluție pentru CCP conform art. 3 din Regulamentul (UE) 2021/23;
- ▶ desemnarea Ministerului Finanțelor în calitate de minister competent conform art. 3 alin. (8) din Regulamentul (UE) 2021/23;
- ▶ stabilirea regimului sancționatoriu conform art. 81 din Regulamentul (UE) 2021/23 în situația încălcării prevederilor acestui regulament;
- ▶ modificarea și completarea unor dispoziții ale Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, republicată, în vederea transpunerii modificărilor aduse prin Regulamentul (UE) 2021/23 dispozițiilor Directivei 2004/25/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind ofertele publice de cumpărare, precum și ale Directivei 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă.

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative

Proiectul de lege a fost elaborat în vederea transpunerii în legislația națională a prevederilor art. 1, art. 3 și art. 6 din Directiva (UE) 2022/2556 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 și (UE) 2016/2341 privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar.

Legislația secundară

Regulamente

Regulamentul ASF nr. 2/2023 de modificare și completare a Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2013 pentru autorizarea și funcționarea contrapărților centrale emis în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 24 februarie 2023

Principalele modificări introduse prin acest regulament se referă la:

- depunerea, ca document ce trebuie să însoțească cererea de autorizare, a extrasului din Monitorul Oficial confirmând că CCP este desemnată ca sistem conform Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării;
- introducerea, ca document ce trebuie să însoțească cererea de autorizare, a copieii contractului de servicii încheiat cu entitatea care oferă soluția tehnică pentru sistemul IT folosit de contrapartea centrală, în cazul în care a fost aleasă această soluție tehnică;
- introducerea cerinței ca, în termen de două luni de la data începerii prestării efective a serviciilor, contrapartea centrală să transmită ASF un raport de audit care să certifice îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 25 din Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, cu modificările și completările ulterioare;
- introducerea unei prevederi conform căreia cererile de autorizare în curs de soluționare la data intrării în vigoare a regulamentului de modificare a Regulamentului ASF nr. 3/2013 vor fi completate de CCP și soluționate de ASF în conformitate cu prevederile respectivului regulament de modificare;
- prelungirea termenului în care contrapartea centrală va depune la ASF informații suplimentare de la maximum 6 luni la maximum 12 luni.

Regulamentul ASF nr. 3/2023 privind transmiterea informațiilor în Platforma Portal Autorizare de către societățile de administrare a investițiilor și administratorii de fonduri de investiții alternative și pentru modificarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 9/2014 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a depozitarilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, precum și pentru abrogarea unui act normativ, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 327 din 19 aprilie 2023

Regulamentul ASF nr. 3/2023 vizează:

- obligația SAI și AFIA ca, până la data de 30 iunie 2023, să încarce în Platforma „Portal Autorizare” de pe site-ul ASF, informațiile actualizate pentru unele categorii de persoane;
- clarificări cu privire la data de la care noii membri ai consiliului de administrație/supraveghere și directorii/membrii directoratului SAI își exercită efectiv mandatul și menționarea valabilității mandatului persoanelor care înlocuiesc directorii/membrii directoratului;
- prevederi care au în vedere aplicarea de sancțiuni în cazul nerespectării obligațiilor SAI și AFIA menționate anterior;
- abrogarea Regulamentului ASF nr. 18/2021 cu privire la procedura de retragere a notificării efectuate de organismele de plasament colectiv în valori mobiliare sau administratorii de fonduri de investiții alternative din România sau din alte state membre cu privire la distribuția titlurilor de participare, precum și cu privire la procedura de notificare de către administratorii de fonduri de investiții alternative din România sau din alte state membre a activității de premarketing, ca urmare a preluării integrale a prevederilor acestui regulament în Legea nr. 237/2022, ce a asigurat transpunerea integrală a prevederilor Directivei 2019/1160/UE (Directiva CBDF).

Regulamentul ASF nr. 4/2023 pentru modificarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2022 privind Fondul de compensare a investitorilor are ca obiect revizuirea legislației secundare privind Fondul de compensare a investitorilor, în vederea armonizării acesteia cu modificările aduse de Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316 din 13 aprilie 2023

Regulamentul are în vedere armonizarea prevederilor Regulamentului ASF nr. 10/2022 cu modificările introduse de Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, care transpune Directiva (UE) 2019/2034, în ceea ce privește capitalul inițial minim al SSIF.

Regulamentul ASF/BNR nr. 5/5/2023 de modificare și completare a Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară și al Băncii Naționale a României nr. 14/7/2018 privind prestarea de servicii și activități de investiții în numele societăților de servicii de investiții financiare și al instituțiilor de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 469 din 29 mai 2023

Actul normativ vizează, în principal, introducerea de prevederi referitoare la transmiterea informațiilor privind personalul SSIF/instituțiilor de credit care prestează servicii și activități de investiții prin intermediul Platformei Portal Autorizare publicată pe site-ul ASF De asemenea, s-a instituit obligația pentru SSIF și instituțiile de credit de a introduce, până la 30.06.2023, anumite informații în Platforma Portal Autorizare de pe site-ul ASF.

Regulamentul ASF nr. 7/2023 privind certificatele de depozit având la bază acțiuni emise de o societate cu sediul într-un stat membru sau într-un stat terț, precum și pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 4/2013 privind acțiunile suport pentru certificate de depozit, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 477 din 30 mai 2023

Regulamentul ASF nr. 7/2023 are în vedere următoarele aspecte:

- stabilirea unor norme aplicabile în toate situațiile în care sunt emise certificate de depozit care urmează să fie admise la tranzacționare pe o piață reglementată din România, având la bază acțiuni emise de o societate cu sediul într-un stat membru sau într-un stat terț care sunt admise la tranzacționare pe un loc de tranzacționare într-un stat membru sau stat terț;
- stabilirea aspectelor legate de realizarea raportărilor, cu luarea în considerare a faptului că emitentul acțiunilor suport are obligații de raportare potrivit dispozițiilor Legii nr. 24/2017, Regulamentului ASF nr. 5/2018 și Regulamentului (UE) 2014/596 (e.g. – emitentul acțiunilor suport va întocmi, transmite și publica rapoarte anuale, semestriale, raportări curente etc);
- clarificarea faptului că dispozițiile privind notificarea pragurilor de deținere din drepturile de vot ale emitentului acțiunilor suport se aplică corespunzător și în cazul acțiunilor/acționarilor și al certificatelor de depozit/deținătorilor de certificate de depozit și al persoanelor care au deținere constituite atât din acțiuni, cât și din certificate de depozit;
- clarificarea faptului că prevederile art. 39 referitoare la obligația de lansare a ofertei publice obligatorii din Legea nr. 24/2017, republicată, se aplică în mod corespunzător și în cazul deținătorilor de certificate de depozit, cu luarea în considerare a numărului de acțiuni deținute de aceștia, inclusiv a celor corespunzătoare certificatelor de depozit;
- modificarea și completarea unor prevederi ale Regulamentului ASF nr. 4/2013 privind acțiunile suport pentru certificate de depozit, cu modificările și completările ulterioare, fiind avută în vedere introducerea unor dispoziții potrivit cărora, ulterior derulării ofertei publice de vânzare nu este permisă emiterea timp de 12 luni de certificate de depozit prin conversia acțiunilor.

Regulamentul ASF nr. 10/2023 privind stabilirea pragurilor în aplicarea art. 3 din Regulamentul (UE) 858/2022 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite, precum și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE, precum și privind aplicarea Ghidului ESMA privind formularele, formatele și modelele standard pentru solicitarea aprobării de gestionare a unei infrastructuri a pieței bazate pe DLT, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 25 iulie 2023

Regulamentul are în vedere asigurarea punerii în aplicare a Regulamentului regim-pilot DLT în ceea ce privește stabilirea, la nivel național, a limitărilor valorice pentru emiterea de instrumente financiare pe infrastructuri DLT și, de asemenea, include normele de aplicare a Ghidului ESMA privind formularele, formatele și modelele standard pentru solicitarea aprobării de gestionare a unei infrastructuri a pieței bazate pe DLT.

<p>Regulamentul ASF nr. 12/2023 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 5/2019 privind reglementarea unor dispoziții referitoare la prestarea serviciilor și activităților de investiții conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 999 din 03 noiembrie 2023</p>	<p>Principalele modificări introduse prin actul normativ se referă la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptarea prevederilor regulamentului la modificările aduse Legii nr. 126/2018 prin Legea nr. 188/2022 și prin Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative; • preluarea următoarelor trei ghiduri ESMA pentru care ASF a comunicat ESMA intenția de aplicare: <ul style="list-style-type: none"> • Ghid cu privire la anumite aspecte ale cerințelor MiFID II privind remunerarea; • Ghid cu privire la anumite aspecte ale cerințelor MiFID II privind adecvarea; • Ghid cu privire la anumite aspecte ale cerințelor MiFID II privind caracterul corespunzător și legate exclusiv de executare; • revizuirea definiției clienților activi și a clienților inactivi; • clarificarea obligației SSIF de revizuire a planurilor de continuitate a activității raportat la Regulamentul ASF nr. 2/2016; • posibilitatea organizării de programe de educație financiară de către SSIF dacă acestea nu intră sub incidența prevederilor Regulamentului ASF nr. 28/2020 privind formarea, pregătirea și perfecționarea profesională pe piața de capital, cu modificările și completările ulterioare. 	<p>Norma ASF nr. 6/2023 privind completarea art. 2 alin. (1) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 39/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, precum și Fondului de Compensare a Investitorilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 288 din 6 aprilie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 6/2023 are în vedere includerea furnizorilor de servicii de finanțare participativă în categoria entităților autorizate, reglementate și supravegheate de ASF – SIF ce au obligația aplicării prevederilor acestei norme, ca urmare a desemnării ASF, prin Legea nr. 244/2022, ca autoritate competentă în ceea ce privește autorizarea, reglementarea, supravegherea și controlul furnizorilor de servicii de finanțare participativă.</p>
<p>Regulamentul ASF nr. 15/2023 privind autorizarea entităților prevăzute la art. 1632 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1179 și nr. 1179 bis din 27 decembrie 2023</p>	<p>Regulamentul ASF nr. 15/2023, emis în aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, stabilește condițiile privind autorizarea de către ASF a firmelor de investiții sistemice ca instituții de credit, ținând seama de delimitarea competențelor dintre ASF și BNR privind autorizarea acestor entități conform prevederilor legislației primare. De asemenea, regulamentul asigură preluarea următoarelor ghiduri emise de Autoritatea Bancară Europeană în materia instituțiilor de credit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ghidul privind o metodologie comună de evaluare pentru acordarea autorizației ca instituție de credit în temeiul articolului 8 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE; • Ghidul de modificare a Ghidului EBA/GL/2020/14 privind detalierea și publicarea indicatorilor de importanță sistemică; • Ghidul privind detalierea și publicarea indicatorilor de importanță sistemică. 	<p>Norma ASF nr. 9/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2021/14), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 221 și nr. 221 bis din 17 martie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 9/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ABE privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei (UE) 2019/2034.</p>
<p>Legislația secundară</p> <p>► Norme</p>	<p>Norma ASF nr. 1/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului Autorității Bancare Europene (ABE) privind criteriile pentru a acorda firmelor de investiții o scutire de la cerințele de lichiditate în conformitate cu articolul 43 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/2.033 (EBA GL 2022 10), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 18 ianuarie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 10/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind politicile solide de remunerare în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2021/13), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 229 și nr. 229 bis din 21 martie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 10/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ABE privind politicile solide de remunerare în temeiul Directivei (UE) 2019/2034.</p>
<p>Norma ASF nr. 1/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind criteriile pentru a acorda firmelor de investiții o scutire de la cerințele de lichiditate în conformitate cu articolul 43 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/2.033 (EBA GL 2022 10), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 18 ianuarie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 1/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului Autorității Bancare Europene (ABE) privind criteriile pentru a acorda firmelor de investiții o scutire de la cerințele de lichiditate în conformitate cu articolul 43 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/2033.</p>	<p>Norma ASF nr. 22/2023 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind procedurile și metodologiile comune referitoare la procesul de supraveghere și evaluare a contrapărților centrale (CPC) în temeiul articolului 21 din EMIR, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 30 iunie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 22/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ESMA privind procedurile și metodologiile comune referitoare la procesul de supraveghere și evaluare a contrapărților centrale (CPC) în temeiul articolului 21 din EMIR.</p>
<p>Norma ASF nr. 23/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind exercițiile de evaluare comparativă a practicilor de remunerare și a diferenței de remunerare între femei și bărbați în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2022/07), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 30 iunie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 23/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ABE privind exercițiile de evaluare comparativă a practicilor de remunerare și a diferenței de remunerare între femei și bărbați în temeiul Directivei (UE) 2019/2034.</p>	<p>Norma ASF nr. 23/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind exercițiile de evaluare comparativă a practicilor de remunerare și a diferenței de remunerare între femei și bărbați în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2022/07), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 30 iunie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 23/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ABE privind exercițiile de evaluare comparativă a practicilor de remunerare și a diferenței de remunerare între femei și bărbați în temeiul Directivei (UE) 2019/2034.</p>
<p>Norma ASF nr. 32/2023 pentru aplicarea Ghidului privind cerințele de guvernanta a produselor MiFID II, elaborat de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 896 din 05 octombrie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 32/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ESMA privind cerințele de guvernanta a produselor MiFID II.</p>	<p>Norma ASF nr. 32/2023 pentru aplicarea Ghidului privind cerințele de guvernanta a produselor MiFID II, elaborat de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 896 din 05 octombrie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 32/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ESMA privind cerințele de guvernanta a produselor MiFID II.</p>
<p>Norma ASF nr. 33/2023 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind indicatorii din planurile de redresare ale contrapărților centrale (CPC) și a Ghidului ESMA privind scenariile din planurile de redresare ale CPC-urilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 912 din 10 octombrie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 33/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ESMA privind indicatorii din planurile de redresare ale contrapărților centrale (CPC) și a Ghidului ESMA privind scenariile din planurile de redresare ale CPC-urilor.</p>	<p>Norma ASF nr. 33/2023 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind indicatorii din planurile de redresare ale contrapărților centrale (CPC) și a Ghidului ESMA privind scenariile din planurile de redresare ale CPC-urilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 912 din 10 octombrie 2023</p>	<p>Norma ASF nr. 33/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului ESMA privind indicatorii din planurile de redresare ale contrapărților centrale (CPC) și a Ghidului ESMA privind scenariile din planurile de redresare ale CPC-urilor.</p>

Norma ASF nr. 36/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (SREP) în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1037 și nr. 1037 bis din 15 noiembrie 2023

Norma ASF nr. 36/2023 asigură preluarea la nivelul legislației naționale a Ghidului comun ABE și ESMA privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (SREP) în temeiul Directivei (UE) 2019/2034.

► Instrucțiuni

Instrucțiunea ASF/M.F. nr. 1/6.218/2023 pentru aprobarea Normelor privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital rezultat din transferul titlurilor de valoare obținut de persoanele fizice, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 181 din 3 martie 2023

Instrucțiunea ASF/M.F. nr. 1/6.218/2023 a fost emisă în considerarea cerințelor art.97 alin.(6) din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la aplicarea Capitolului V „Venituri din investiții” și cuprinde prevederi în vederea armonizării cu cerințele Codului fiscal, astfel cum au fost modificate și completate prin Legea nr.142/2022, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie 2023, referitoare la aspectele ce țin de determinarea și impozitarea câștigului din transferul titlurilor de valoare.

Instrucțiunea ASF nr. 2/2023 pentru modificarea și completarea Instrucțiunii Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2016 privind întocmirea și depunerea situației financiare anuale și a raportării anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară - Sectorul Instrumentelor și Investițiilor financiare, precum și de către Fondul de Compensare a Investitorilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 343 din 24 aprilie 2023

Prin Instrucțiunea ASF nr. 2/2023 au fost revizuite prevederile Instrucțiunii ASF nr.1/2016, inclusiv anexele nr. 2-4, în sensul alinierii acestora la cerințele de informații prevăzute în cadrul formularelor emise de Ministerul Finanțelor pentru operatorii economici.

De asemenea, prin Instrucțiunea ASF nr. 2/2023 se instituie obligația depunerii la ASF – SIF a situațiilor financiare anuale consolidate în termen de 150 zile de la încheierea exercițiului financiar, precum și a depunerii împreună cu situațiile financiare anuale a raportului privind informațiile referitoare la impozitul pe profit.

Instrucțiunea ASF nr. 3/2023 pentru modificarea anexei nr. 1 la Instrucțiunea Autorității de Supraveghere Financiară nr. 2/2016 privind întocmirea și depunerea raportării contabile semestriale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară - Sectorul Instrumentelor și Investițiilor financiare, precum și de către Fondul de Compensare a Investitorilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 718 din 04 august 2023

Prin Instrucțiunea ASF nr. 3/2023 a fost revizuită anexa nr. 1 la Instrucțiunea ASF nr.2/2016, în sensul alinierii acesteia la cerințele de informații prevăzute în cadrul formularelor emise de Ministerul Finanțelor pentru operatorii economici.

■ Analiza reglementărilor emise de entitățile pieței de capital

În urma analizării propunerilor de modificare și completare a Codului Depozitarului Central S.A., a fost emisă Decizia ASF nr. 635/22.06.2023 privind aprobarea modificărilor Codului Depozitarului Central. Modificarea și completarea prevederilor Codului Depozitarului Central vizează, în principal:

- implementarea la nivelul Depozitarului Central a principiului aprobat de Banca Națională a României în ședința Consiliului de Administrație al BNR din data de 02.02.2022 privind „exceptarea brokerilor din România, care pot efectua și demonstra în orice moment Depozitarului Central prevalidarea instrumentelor financiare și a fondurilor bănești aferente tranzacțiilor cu decontare pe bază netă, de a depune contribuții variabile la Fondul de Garantare”;
- introducerea noțiunii de prevalidare a fondurilor bănești și a instrumentelor financiare în sistemele proprii ale participanților, în contextul limitelor de decontare;
- stabilirea obligațiilor participanților la sistemul Depozitarului Central care doresc să beneficieze de facilitatea excluderii din calculul expunerilor pe cost de înlocuire și pe poziție netă debitoare, a tranzacțiilor pentru care aceștia prevalidază în sistemele proprii atât fondurile bănești, cât și instrumentele financiare.

Totodată, în perioada de referință, au fost aprobate modificările Regulamentului de organizare și funcționare al BRM în vederea constituirii și administrării unui sistem multilateral de tranzacționare (SMT) pe care se tranzacționează instrumente financiare derivate pe mărfuri cu decontare în bani având ca activ suport gaze naturale, fiind emisă Decizia ASF nr. 217/06.03.2023 privind aprobarea modificărilor Regulamentului de organizare și funcționare al Bursei Române de Mărfuri S.A.

4.4. ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE ÎN SECTORUL ASIGURĂRI-REASIGURĂRI

În anul 2023, activitatea de reglementare în domeniul asigurărilor s-a desfășurat în conformitate cu obiectivele și activitățile planificate pentru anul 2023. În acest scop, a fost elaborată o serie de proiecte importante de legislație secundară pentru consolidarea cadrului legislativ aplicabil sectorului asigurărilor. Unele dintre proiecte au fost elaborate și în urma unor analize și decizii interne ale autorității, ținând cont de specificul local al pieței asigurărilor din România.

În ceea ce privește actele normative de legislație primară, ASF a sprijinit din punct de vedere tehnic procesul legislativ furnizând cu celeritate documentațiile aferente conform solicitărilor Ministerului Finanțelor în calitate de inițiator.

De asemenea, la solicitarea comisiilor parlamentare, ASF a transmis acestora puncte de vedere asupra unor inițiative legislative referitoare la modificarea actelor normative în ceea ce privește Fondul de garantare a asiguraților, asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor și asigurarea obligatorie de răspundere

civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.

În 2023, Consiliul ASF a analizat un număr de 52 de note de aprobare a unor proiecte de legislație primară și secundară.

În ceea ce privește legislația primară, accentul s-a pus pe proiectele de modificare a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie și a Legii nr. 213/2015 privind Fondul de Garantare a Asiguraților. Ambele proiecte asigură transpunerea Directivei (UE) 2021/2118 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestor răspunderi (Directiva MID). Un amplu interes a stârnit unul dintre proiectele de modificare a Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare care a vizat consolidarea competențelor de supraveghere, inclusiv de control, ale ASF asupra societăților de asigurare.

Elaborarea proiectelor de legislație primară și formularea de opinii tehnice în domeniul asigurărilor-reasiguraților:

Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare (PLx 405/2023)

Proiectul prevede în principal consolidarea părghiilor și competențelor de supraveghere, inclusiv de control, ale ASF asupra societăților de asigurare.

De asemenea, vizează trei etape majore din ciclul de viață al societăților:

- etapa desfășurării activității de asigurare în condiții normale prin cerința de întocmire a unui plan preventiv de remediere ce poate fi aplicat în cazul deteriorării situației financiare sau a sistemului de guvernare și măsuri preventive și corective;
- etapa referitoare la procedura specială de redresare financiară în care ASF poate interveni prin diferite măsuri sau emiterea de decizii în diverse momente ale procedurii;
- etapa post-retragere a autorizației de funcționare în care ASF fie promovează cererea de faliment, iar contractele de asigurare încetează de drept într-un anumit termen și intervine FGA, fie solicită societății să intre în procedură de lichidare, dacă nu sunt întrunite elementele stării de insolvență.

Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare (PL-x 754/11.12.2023)

Proiectul de Lege a vizat transpunerea art. 2 din Directiva (UE) 2022/2556¹⁴(Directiva DORA) care modifică Directiva 2009/138/CE¹⁵ (Directiva Solvabilitate II). Modificarea Directivei Solvabilitate II vizează obligația societăților de asigurare și de reasigurare de a institui un sistem de guvernare, inclusiv de managementul riscului, care să mențină reziliența operațională și siguranța sistemelor informatice, deoarece activitatea acestora este dependentă de sistemele respective. Prin utilizarea unor sisteme informatice securizate, se asigură desfășurarea activității de către societăți în condiții normale, ceea ce este în beneficiul consumatorilor de produse de asigurări. Astfel, noua prevedere se referă la obligația societăților de asigurare și de reasigurare de a respecta prevederile Regulamentului (UE) 2022/2554¹⁶.

¹⁴Directiva (UE) 2022/2556 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 și (UE) 2016/2341 privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar (Directiva DORA)

¹⁵Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)

¹⁶Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (Regulamentul DORA)

<p>Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (L1/2024)</p>	<p>Proiectul de Lege a vizat transpunerea Directivei (UE) 2021/2118¹⁷ (Directiva MID).</p> <p>Principalele prevederi se referă la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obligația de asigurare și a unor vehicule care nu sunt supuse înmatriculării/înregistrării conform legislației naționale; • reglementarea limitelor minime de despăgubire și stabilirea referinței acestora din euro în lei la cursul indicat în directive; • modalitatea de control a asigurării RCA; • introducerea unui formular standardizat la nivel european pentru atestarea istoricului daunelor întâmplante acoperite de RCA ale asiguratului; • reglementarea excepțiilor de la obligația de asigurare și posibilitatea de derogare de către statul român de la obligația de asigurare a anumitor categorii de vehicule de utilitate publică; • atribuirea BAAR a competenței privind administrarea unui comparator de oferte de asigurare RCA la nivel de piață. <p>Proiectul de lege vizează și alte aspecte care nu sunt în legătură cu Directiva MID, dar care sunt generate de situația pieței de asigurări RCA din România și de necesitatea de dezvoltare a acesteia pe un fundament sănătos în condiții de concurență reală.</p>
--	---

<p>Proiect de lege pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 102/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative (PLx 511/2021)</p>	<p>Proiectul s-a finalizat prin publicarea Legii nr. 112/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 396 din 09 mai 2023.</p>
--	---

<p>Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de Garantare a Asiguraților (L107/2024)</p>	<p>Proiectul de lege vizează transpunerea unor prevederi din Directiva MID care stabilesc anumite obligații de plată pentru Fondul de Garantare a Asiguraților. Acesta va continua să ofere protecție și prin plata creanțelor de asigurări rezultate din alte forme de asigurare decât contractele RCA, în cazul falimentului/lichidării bazate pe insolvență a asiguraților români și a asiguraților europeni pentru activitatea din România desfășurată prin intermediul sucursalelor deschise în România.</p> <p>Proiectul de lege vizează și:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reglementarea faptului că cererile de plată adresate Fondului pentru încasarea sumelor cuvenite, potrivit legii, rezultate din alte forme de asigurare decât contractele RCA se soluționează într-un termen rezonabil; • definirea distinctă a persoanelor prejudiciate RCA în cadrul creditorilor de asigurări, pentru a asigura claritate în ceea ce privește, pe de o parte, faptul că plafonul actual de 500.000 de lei prevăzut de lege se menține numai în ceea ce privește plata creanțelor de asigurare rezultate din alte forme de asigurare decât contractele RCA, iar pe de altă parte, faptul că în caz de lichidare care nu este bazată pe insolvență, Fondul are obligații de plată doar către persoanele prejudiciate îndreptățite să primească despăgubiri în temeiul contractelor RCA; • modificarea/completarea unor prevederi privind resursele financiare ale Fondului și modul de plasare a disponibilităților acestuia, precum și pentru corelarea soluțiilor legislative. <p>ASF a asigurat elaborarea proiectului de lege și modificarea/completarea ulterioară a acestuia ca urmare a propunerilor și observațiilor formulate în procesele de consultare publică și de avizare interministerială.</p>
--	---

<p>Proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea art. 262 alin. (32) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență</p>	<p>Proiectul a vizat instituirea unei prelungiri a termenelor prevăzute la art. 262 alin.(32) din Legea nr. 85/2014 și a fost finalizat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 1.09.2023. Legea de aprobare a fost înregistrată la Senatul României cu L474/2023.</p>
--	--

<p>Proiect de Hotărâre de Guvern privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie</p>	<p>Proiectul a propus practicarea pentru o perioadă de 6 luni a tarifelor de primă RCA pe care asigurații RCA le practicau la data de 28.02.2023 și a fost finalizat prin publicarea Hotărârii nr. 298/2023 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 290 din 06 aprilie 2023. (HG RCA1)</p>
--	--

<p>Proiect de Hotărâre de Guvern privind prelungirea perioadei de aplicabilitate a prevederilor instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 298/2023 (HG RCA2)</p>	<p>Proiectul a vizat prelungirea perioadei de aplicabilitate a prevederilor instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie.</p> <p>Proiectul a fost finalizat prin publicarea Hotărârii nr. 923/2023 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 900 din 5 octombrie 2023.</p>
---	---

<p>Proiect de Hotărâre de Guvern privind prelungirea perioadei de aplicabilitate a prevederilor instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 298/2023 (HG RCA3)</p>	<p>Proiectul a vizat atât prelungirea perioadei de aplicabilitate a prevederilor instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 298/2023, cât și reglementarea faptului că asigurații utilizează tarifele de primă maxime stabilite la nivelul propriilor tarife de primă care au fost practicate de către fiecare asiguraător RCA la data de 28 februarie 2023. Tarifele pot fi ajustate cu maximum 6,8% și sunt valabile pentru o perioadă de 3 luni de la data intrării în vigoare a hotărârii.</p> <p>Proiectul a fost finalizat prin Hotărârea nr. 1326/2023, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1192 din 29 decembrie 2023.</p>
---	---

<p>Proiectul de Lege de modificare a Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări</p>	<p>Proiectul se află în analiză și discuții/întâlniri interne privind aspectele întâlnite în activitatea serviciilor din cadrul Sectorului Asigurări – Reasigurări. De asemenea, se au în vedere și alte aspecte solicitate de asigurați și intermediari.</p>
--	---

■ Legislația secundară

► Norme și regulamente

<p>Norma nr. 11/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 26/2021 privind activitatea desfășurată pe teritoriul României de asigurații din statele terțe prin intermediul sucursalelor</p>	<p>Proiectul vizează modificarea și completarea Normei nr. 26/2021 având în vedere că EIOPA a modificat ghidul transpus prin această normă.</p> <p>Principalele modificări sunt de natură tehnică, vizând mai ales anexele referitoare la machetele de raportare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eliminarea raportărilor de deschidere; • introducerea unor noi opțiuni de raportare pentru anumiți indicatori; • stabilirea de praguri valorice pentru raportarea anumitor indicatori; • introducerea unor indicatori referitori la contractele de asigurare care acoperă riscurile cibernetice; • introducerea unor indicatori referitori la riscurile climatice și investițiile durabile, riscul de piață și riscul de contrapartidă; • stabilirea unor condiții de raportare a indicatorilor referitori la expunerea față de reasigurarea facultativă; • introducerea unor indicatori referitori la cryptoactive, recapitalizarea internă, expunerile față de administrațiile regionale și autoritățile locale; • competența autorităților de supraveghere de a solicita actualizarea raportărilor; • proiectul de normă asigură respectarea recomandării din Ghidul EIOPA-BoS-2021/456 de a se impune asiguraților din statele terțe obligația obținerii unui cod LEI pentru sucursale. <p>Norma a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 254 din 28 martie 2023.</p>
--	--

¹⁷Directiva (UE) 2021/2118 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi (Directiva MID)

<p>Norma nr. 12/2023 privind modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare</p>	<p>Normele reprezintă transpunerea parțială a Directivei (UE) 2021/2101 care vizează în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obligația ca societățile-mamă de cel mai înalt rang a căror cifră de afaceri netă consolidată a depășit cuantumul de 750.000.000 euro la data bilanțului lor, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, astfel cum se reflectă în situațiile lor financiare anuale consolidate, să întocmească, să publice și să asigure accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit pentru cel mai recent dintre respectivele două exerciții financiare consecutive. Având în vedere posibilitatea acordată statelor membre care nu au adoptat moneda euro, de a converti pragul de 750.000.000 euro în moneda națională, la cursul de schimb valabil la data de 21 decembrie 2021, în proiectele elaborate s-a utilizat cuantumul de 3.700.000.000 lei (echivalentul a 747.474.740 euro); • stabilirea momentului de la care o societate-mamă de cel mai înalt rang nu mai face obiectul obligațiilor de raportare, respectiv atunci când cifra de afaceri netă consolidată a acesteia la data bilanțului scade sub pragul valoric menționat pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive; • reglementarea obligațiilor de raportare pentru societățile individuale, similare celor aplicabile societăților-mamă vizate de Directiva 2101/2021; • reglementarea obligațiilor de raportare privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, aplicabile în cazul societăților individuale sau societăților-mamă de cel mai înalt rang și entităților afiliate în cazul în care aceste entități, inclusiv sucursalele lor, sunt stabilite, își au sediul social sau au o activitate economică permanentă pe teritoriul României și în nicio altă jurisdicție fiscală; • reglementarea obligațiilor de raportare privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, aplicabile în cazul filialelor care sunt controlate de către o societate-mamă de cel mai înalt rang care nu intră sub incidența reglementărilor naționale; • reglementarea obligațiilor de raportare privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, aplicabile în cazul sucursalelor din România, înființate de societăți din state terțe; • stabilirea conținutului raportului privind informațiile referitoare la impozitul pe profit; • introducerea unor prevederi referitoare la Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit: publicarea și accesibilitatea acestuia, responsabilitatea pentru întocmirea, publicarea și asigurarea accesului la acest raport, rolul auditorului statutar. <p>Norma nr. 12/2023 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 275 din 3 aprilie 2023.</p> <p>Norma nr. 13/2023 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 266 din 30 martie 2023.</p>
<p>Norma nr. 13/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări</p>	<p>Norma vizează în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • excluderea de sub incidența normei a subunităților fără personalitate juridică (sucursale) stabilite în România de către intermediarii sau intermediarii de asigurări auxiliare cu sediul în state terțe, întrucât prevederile Legii nr. 236/2018 nu reglementează posibilitatea acestora de a desfășura activitate de distribuție pe teritoriul României prin intermediul unei sucursale; • ajustarea formularelor Bilanț și Date informative aferente raportărilor contabile semestriale aplicabile Fondului de Garantare a Asiguraților, în ceea ce privește prezentarea titlurilor de stat. <p>Norma a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 22.06.2023.</p>

<p>Norma nr. 17/2023 pentru modificarea Normei nr. 34/2020 pentru punerea în aplicare a Sistemului de raportare contabilă semestrială aplicabil entităților din domeniul asigurărilor</p>	<p>Norma vizează în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • excluderea de sub incidența normei a subunităților fără personalitate juridică (sucursale) stabilite în România de către intermediarii sau intermediarii de asigurări auxiliare cu sediul în state terțe, întrucât prevederile Legii nr. 236/2018 nu reglementează posibilitatea acestora de a desfășura activitate de distribuție pe teritoriul României prin intermediul unei sucursale; • ajustarea formularelor Bilanț și Date informative aferente raportărilor contabile semestriale aplicabile Fondului de Garantare a Asiguraților, în ceea ce privește prezentarea titlurilor de stat. <p>Norma a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 22.06.2023.</p>
---	---

<p>Norma nr. 24/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 24/2019 privind Fondul de garantare a asiguraților</p>	<p>Norma a fost elaborată ca urmare a publicării în Monitorul Oficial al României a Legii nr. 112/2023 care a adus o serie de modificări importante Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților.</p> <p>Norma vizează în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reglementarea obligației de plată la Fond a unei contribuții speciale și introducerea în sfera de acoperire a protecției oferite de către Fond a activității sucursalelor deschise în România de către asigurații din SEE (denumite generic în lege ca asigurați europeni), acestea dobândind implicit și obligația de plată a contribuțiilor; • armonizarea cu prevederile legislației primare în scopul asigurării clarității normei juridice, inclusiv prin menționarea asiguraților europeni, actualizarea anexelor pentru a evidenția situația contribuțiilor speciale datorate și virate la FGA de către asigurați, menționarea faptului că asigurații nu datorează dobânzi și/sau penalități pentru contribuțiile speciale. <p>Norma a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 19.06.2023.</p>
---	---

<p>Norma nr. 25/2023 privind cotele contribuțiilor datorate de asigurați Fondului de garantare a asiguraților</p>	<p>Norma a fost elaborată ca urmare a publicării în Monitorul Oficial al României a Legii nr. 112/2023¹⁸ care a adus o serie de modificări importante Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților.</p> <p>Norma vizează în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reglementarea posibilității ca Fondul să încaseze de la asigurați, inclusiv asigurații europeni, o contribuție specială care, spre deosebire de contribuțiile (permanente) deja reglementate de lege până la acel moment, se vor restitui acestora ulterior; • stabilirea cotelor procentuale pentru perioada rămasă a anului 2023, precum și pentru anul 2024, aferente atât contribuțiilor permanente, cât și contribuțiilor speciale, distinct pentru activitatea de asigurări de viață, respectiv de asigurări generale. <p>Nivelurile cotelor au fost stabilite având în vedere analizele efectuate de Fond privind estimarea valorii contribuțiilor necesare a fi colectate pentru a-i permite efectuarea plăților de creanțe de asigurări către creditorii de asigurări, la acest moment contribuție specială fiind reglementată numai pentru activitatea de asigurări generale.</p> <p>Norma abrogă Norma nr. 17/2015 privind cotele de contribuție datorate Fondului de garantare a asiguraților.</p> <p>Norma a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 16.06.2023.</p>
---	--

<p>Norma nr. 28/2023 pentru modificarea art. 13 alin. (12) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 privind asigurările auto din România</p>	<p>Norma prevede modificarea art. 13 alin. (12) din Norma nr. 20/2017¹⁹ și vizează prelungirea cu 30 de zile a termenului prevăzut de dispozițiile în vigoare, astfel încât termenul maxim pentru intrarea în vigoare a contractelor RCA să crească până la 60 de zile de la încheierea contractului.</p> <p>Norma a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 756 din 21 august 2023.</p>
--	--

<p>Norma nr. 37/2023 pentru modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2 la Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 34/2015 privind cerințele cantitative stabilite de Autoritatea Europeană de Supraveghere pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale</p>	<p>Norma a modificat anexele nr. 1 și 2 din Norma nr. 34/2015²⁰. Anexele respective conțin recomandări EIOPA din două ghiduri referitoare la limitele contractuale și rezervele tehnice, iar EIOPA a modificat ghidurile care au constituit sursa anexelor respective.</p> <p>Norma a fost publicată în Monitorul Oficial Partea I nr. 1038 din 15 noiembrie 2023.</p>
---	---

¹⁸Legea nr. 112/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative

¹⁹Norma nr. 20/2017 privind asigurările auto din România

²⁰Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 34/2015 privind cerințele cantitative stabilite de Autoritatea Europeană de Supraveghere pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale

<p>Norma nr. 38/2023 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1127 din 14 decembrie 2023</p>	<p>Norma a fost elaborată pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 260/2008, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 115/2023. Norma a avut în vedere sintetizarea într-un singur act normativ a prevederilor necesare punerii în aplicare a prevederilor legislației primare concomitent cu abrogarea actelor normative emise de către ASF privind asigurarea PAD: Ordinul nr. 23/2008²¹, Ordinul nr. 7/2009²², Ordinul nr. 6/2011²³, Norma nr. 6/2013²⁴, Norma nr. 7/2013²⁵ privind forma și clauzele cuprinse în contractul de asigurare obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor.</p>
<p>Regulamentul nr. 6/2023 privind neaplicarea temporară a cotei pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări obligatorii de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie</p>	<p>Regulamentul a fost elaborat în contextul publicării în Monitorul Oficial al României a Hotărârii de Guvern nr. 298/2023²⁶ și prevede suspendarea obligației asigurătorilor de a calcula și vira către ASF contribuția lunară pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări RCA, pentru toate contractele RCA încheiate în perioada de aplicare a unor eventuale acte normative de stabilire a unor tarife de primă maxime pentru asigurările RCA.</p> <p>Regulamentul a fost publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 343 din 24 aprilie 2023.</p>
<p>Regulamentul nr. 8/2023 privind neaplicarea temporară a cotei asupra veniturilor din activitatea de distribuție aferentă asigurărilor de răspundere civilă auto</p>	<p>Regulamentul prevede suspendarea pe o perioadă determinată a obligației intermediarilor principali de a vira ASF taxa trimestrială de funcționare sau desfășurare a activității de distribuție pentru contractele de asigurare distribuite, aferente asigurărilor de răspundere civilă auto, pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, inclusiv răspunderea transportatorului, aferente clasei 10, Secțiunea A din anexa nr. 1 la Legea nr. 237/2015.</p> <p>Regulamentul a fost publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 476 din 30 mai 2023.</p>
<p>Regulamentul nr. 14/2023 privind neaplicarea temporară a cotelor prevăzute la punctele 3, 6 și 9 din anexa nr. 2 la Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2014 privind veniturile Autorității de Supraveghere Financiară</p>	<p>Regulamentul modifică Regulamentele nr. 6/2023²⁷ și respectiv 8/2023²⁸ și a fost elaborat în contextul publicării Hotărârii Guvernului nr. 923/2023²⁹.</p> <p>Regulamentul a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1029 din 13 noiembrie 2023.</p>

²¹Ordinul nr. 23/2008 pentru punerea în aplicare a Normelor privind autorizarea asigurătorilor pentru încheierea asigurării obligatorii a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren sau inundațiilor

²²Ordinul nr. 7/2009 pentru punerea în aplicare a Normelor privind constatarea, evaluarea și lichidarea daunelor la asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren sau inundațiilor

²³Ordinul nr. 6/2011 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor

²⁴Norma nr. 6/2013 privind Poolul de Asigurare împotriva Dezastrelor Naturale

²⁵Norma nr. 7/2013 privind forma și clauzele cuprinse în contractul de asigurare obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor

²⁶Hotărârea de Guvern nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie

²⁷Regulamentul nr. 6/2023 privind neaplicarea temporară a cotei pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări obligatorii de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie

²⁸Regulamentul nr. 8/2023 privind neaplicarea temporară a cotei asupra veniturilor din activitatea de distribuție aferentă asigurărilor de răspundere civilă auto

²⁹Hotărârii Guvernului nr. 923/2023 pentru prelungirea perioadei de aplicare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie

În anul 2023, s-au aflat în stadiul de elaborare (în vederea consultării publice/avizării) următoarele proiecte de normă:

<p>Proiectul de Normă pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare</p>	<p>Proiectul vizează în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • actualizarea prevederilor din perspectiva societăților mutuale; • revizuirea și completarea în scop de explicitare ca urmare a publicării pe site-ul Comisiei Europene a unor clarificări cu privire la Directiva (UE) 2021/2101³⁰.
<p>Proiectul de Normă pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare</p>	<p>Proiectul vizează transpunerea art. 1 din Directiva (UE) 2022/2464³¹ și a Directivei (UE) 2023/2775³².</p>
<p>Proiectul de Normă pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări</p>	<p>Proiectul vizează revizuirea și completarea în scop de explicitare ca urmare a publicării pe site-ul Comisiei Europene (COM) a unor clarificări cu privire la Directiva (UE) 2021/2101.</p>
<p>Proiect de Normă pentru modificarea Normei nr. 18/2017 privind procedura de soluționare a petițiilor referitoare la activitatea societăților de asigurare și reasigurare și brokerilor de asigurare</p>	<p>Proiectul de modificare are în vedere recomandarea emisă de echipa de audit din cadrul Serviciului Audit Intern (SAI) în urma misiunii de audit a activității de soluționare a petițiilor și a constatării acesteia.</p>
<p>Proiect de Normă pentru modificarea și completarea Normei nr. 25/2023 privind cotele contribuțiilor datorate de asigurători Fondului de garantare a asiguraților</p>	<p>Proiectul vizează modificarea cotelor procentuale pentru anul 2024 la 2% contribuție permanentă pentru asigurările generale și 5% cota de contribuție specială.</p>
<p>Proiect de Normă pentru modificarea Normei nr. 22/2021 privind distribuția de asigurări</p>	<p>Proiectul vizează în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • introducerea obligației deținerii codului LEI - identificatorul entității juridice; • clarificarea unor prevederi; • prevederi referitoare la documentația și informațiile necesare pentru verificarea de către autoritate a solicitanților pentru acordarea autorizației/avizului de funcționare; • actualizarea machetelor de raportare în cadrul anexelor la normă, prin verificarea cu structurile de specialitate a machetelor și eventuala înlocuire/modificare a acestora.
<p>Proiect de Normă privind aplicarea regimului Solvabilitate II la nivel de societate și de abrogare a Normelor nr. 34/2015³³ și nr. 35/2015³⁴</p>	<p>Proiectul sistematizează și unifică ghidurile cantitative și calitative emise de EIOPA în cadrul de reglementare Solvabilitate II, în prezent aplicabile ca atare în România în conformitate cu Normele ASF nr. 34/2015 și nr. 35/2015.</p>

³⁰Directiva (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit

³¹Directiva (UE) 2022/2464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi

³²Directiva delegată (UE) 2023/2775 a Comisiei din 17 octombrie 2023 de modificare a Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește ajustarea criteriilor de mărime pentru microîntreprinderi și întreprinderi sau grupuri mici, mijlocii și mari

³³Norma nr. 34/2015 privind cerințele cantitative stabilite de Autoritatea Europeană de Supraveghere pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale

³⁴Norma nr. 35/2015 privind cerințele calitative stabilite de către Autoritatea Europeană de Supraveghere pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale

4.5.1. COLABORAREA CU MINISTERUL FINANTELOR

Finalizarea transunerii Directivei (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit. Obiectul de reglementare al Directivei 2013/34/UE îl constituie introducerea obligației de a prezenta informații privind impozitul pe profit de către anumite întreprinderi și sucursale. Statele membre asigură intrarea în vigoare a prevederilor Directivei (UE) 2021/2101 până la 22 iunie 2023 (aviz emis de MF în baza Legii contabilității nr. 82/1991, prin adresa 17984/12.01.2023).

La inițiativa ASF, în data de 24 noiembrie 2023 a avut loc o întâlnire de lucru la sediul ASF la care au participat

reprezentanți ai ASF, Ministerului Finanțelor și A.P.A.P.R., în care au fost analizate dispozițiile aplicabile sistemului de pensii private prevăzute de Legea nr. 309/2022 pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Legea nr. 309/2022) și Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Legea nr. 282/2023), ambele în vigoare începând cu data de 01 ianuarie 2024. Referitor la Legea nr. 309/2022 au fost clarificate aspectele privind modalitatea de determinare a contribuțiilor nete ale participanților la fondurile de pensii private, iar cu privire la Legea nr. 282/2023 au fost analizate și clarificate prevederile care vizează calculul impozitului pe venitul din pensii și termenul de plată.

4.5.2. COLABORAREA CU CASA NAȚIONALĂ DE PENSII PUBLICE

În vederea actualizării cadrului legal de colaborare cu C.N.P.P. cu privire la transmiterea reciprocă a datelor prelucrate în cadrul proceselor tehnice specifice fondurilor de pensii administrate privat, pentru asigurarea schimbului de informații privind participanții care au solicitat încetarea plății contribuției, și care au dorit să revină în sistemul pensiilor administrate privat cu reluarea plății contribuțiilor, s-a identificat necesitatea încheierii unui act adițional la Protocolul ASF nr. P4039/30.07.2015 și C.N.P.P. nr. 159/IC/27.08.2015.

Proiectul de Act adițional se afla în curs de avizare de către C.N.P.P.

Totodată, în contextul propunerilor A.P.A.P.R. de modificare a Anexelor nr. 6 și 7 la Protocolul ASF - C.N.P.P. au fost din partea C.N.P.P. propuneri de modificare a Normei ASF nr. 1/2015 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat, cu modificările și completările ulterioare (vizate fiind art. 6, art. 7 și art. 8). În acest sens, ASF a transmis C.N.P.P. o invitație de participare la o întâlnire de lucru.

4.5.3. COLABORAREA CU AUTORITATEA EUROPEANĂ DE ASIGURĂRI ȘI PENSII OCUPAȚIONALE (EIOPA)

Colaborarea cu EIOPA a constat în furnizarea de răspunsuri la chestionare trimise către statele membre, răspunsuri la diverse solicitări de informare, precum și în participarea la activitatea din cadrul rețelei de experți în pensii constituite la nivelul EIOPA (Expert Network 7).

4.5.4. COLABORAREA CU ORGANIZAȚIA PENTRU COOPERARE ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ (OCDE)

În vederea pregătirii aderării României la OCDE, au fost elaborate fișe de autoevaluare pentru instrumentele legale ale OCDE referitoare la conformarea reglementărilor și a modului de organizare a sistemului de pensii private din România cu principiile prevăzute în respectivele instrumente, respectiv Recomandarea OCDE privind principiile de bază ale reglementării pensiilor private (OECD Core Principles of Private Pension Regulation - 0429) și Recomandarea OCDE privind bunul design al planurilor de pensii cu contribuții definite – (OECD Recommendation for the Good Design of DC Pension Plans - 0467).

De asemenea, au fost formulate răspunsuri la întrebările transmise de către Secretariatul OCDE în urma autoevaluării României, în raport cu instrumentele juridice mai sus menționate și au fost elaborate materialele pentru pregătirea susținerii de către reprezentanții Autorității de Supraveghere Financiară a prezentării și a explicațiilor cu privire la auto-evaluarea realizată, în cadrul reuniunii Grupului de lucru pentru pensiile private din cadrul OCDE (WPPP) care a avut loc în perioada 5-6 decembrie 2023, la sediul OCDE din Paris, Franța.

► Legislația secundară

Norma nr. 2/2023 privind comisionul de administrare pentru fondurile de pensii administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 88 din 1 februarie 2023

Norma nr. 2/2023 a înlocuit Norma nr. 3/2019 privind comisionul de administrare pentru fondurile de pensii administrate privat, fără modificări substanțiale ale conținutului acesteia. Astfel, conținutul prevederilor referitoare la comisionul din activul total al fondului de pensii administrat privat din Norma nr. 2/2023 diferă față de cele din Norma nr. 3/2019 prin faptul că au fost eliminate referirile la comisionul din activul net total al fondului de pensii administrat privat. Totodată, prevederile referitoare la comisionul din contribuții, precum și alte prevederi devenite caduce, au fost eliminate din text. De asemenea, față de Norma nr. 3/2019, a fost modificată trimiterea la art. 86 din Legea nr. 411/2004.

Norma nr. 3/2023 pentru modificarea Normei nr. 11/2008 privind colectarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 23/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 134 din 16 februarie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- modificarea prevederilor art. 8 alin. (1) din Normei nr. 11/2008, pentru claritatea normei în identificarea tuturor situațiilor care pot conduce la aplicarea procedurii de regularizare a contribuțiilor negative de către CNPP;
- modificarea prevederilor art. 151 și ale art. 152 din Norma nr. 11/2008 ca urmare a modificării art. 86 alin. (1) din Legea nr. 411/2004, respectiv eliminarea prevederilor care instituiau reținerea de către administratori a comisionului de administrare din contribuția brută lunară.

Norma nr. 4/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 22/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 142 din 20 februarie 2023.

Modificările aduse de actul normativ fac referire în principal, la următoarele:

- semnificația unor termeni utilizați în Norma nr. 11/2011;
- introducerea unor obligații ale administratorilor fondurilor de pensii administrate privat și a fondurilor de pensii facultative cu privire la modul de desfășurare a activității de investire și evaluare a activelor fondurilor de pensii private în concordanță cu prevederile O.U.G. nr. 174/2022;
- obligația administratorului de a implementa, prin proceduri interne, sisteme de alertă timpurie, în cazul în care valoarea unui instrument financiar din portofoliu înregistrează o scădere cu cel puțin 10% față de valoarea de achiziție, alertă care să declanșeze obligativitatea reevaluării deținerii din portofoliul fondului de pensii și adoptarea de măsuri asumate la nivelul structurii de conducere a administratorului;
- modificarea procentului de alocare a activelor fondurilor de pensii private către investiții private de capital pentru corelarea cu prevederile O.U.G. nr. 174/2022;
- posibilitatea ca administratorii să investească activele fondurilor de pensii private în procent de până la 10% într-un emitent în cazul în care statul român deține, direct sau indirect, o participație mai mare de 50% din capitalul social al emitentului respectiv;
- posibilitatea administratorului de a investi activele fondurilor de pensii administrate privat sau facultative în obligațiuni corporative fără rating sau cu calificativ insuficient, emise de persoane juridice din România, în cazul în care statul român deține, direct sau indirect, o participație de minimum 50% din capitalul social al emitentului respectiv;
- descrierea activității de investire a activelor fondului de pensii în acțiuni și obligațiuni emise de societățile de proiect sau în investiții private de capital;
- introducerea ofertelor de tip plasament privat în excepțiile prevăzute la art. 22 alin (2) și alin (4);
- evaluarea instrumentelor financiare cu venit fix, în sensul introducerii sursei prețurilor afișată de furnizorul de cotații Bloomberg Finance L.P. (sursa BVL4) sau afișată de furnizorul de cotații Thomson Reuters S.A. (sursa RRPS);
- introducerea unor prevederi privind modalitatea de rotunjire în evaluarea instrumentelor financiare cu venit fix;
- introducerea prevederilor pentru calculul dobânzii zilnice acumulate, conform cărora pentru acest calcul se va utiliza exclusiv rata dobânzii la nivelul formulei/convenției de calcul pentru prima zi inclusă;
- completarea prevederilor privind evaluarea activelor de tip private equity;
- introducerea unor prevederi privind sumele care sunt incluse în numitorul formulei de calcul al gradului de risc;
- completarea prevederilor referitoare la atribuțiile directorului de investiții, pentru corelare cu prevederile O.U.G. nr. 174/2022;
- introducerea dispozițiilor tranzitorii referitoare la investițiile private de capital.

Norma nr. 7/2023 pentru modificarea Normei nr. 7/2007 privind prospectul schemei de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 26/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 171 din 28 februarie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- modificarea prevederilor art. 4 alin. (2) lit. o), a prevederilor art. 41 alin. (2) lit. l) și ale art. 20 din Norma nr. 7/2007 precum și ale art. 4 și art. 5 din Contractul – cadru de administrare, Anexa nr. 1 la Normă, în vederea eliminării referirilor la comisionul încasat de administrator din contribuțiile brute plătite de participanți și stabilirea nivelului comisionului de administrare, ca procent din activul total al fondului de pensii, ca urmare a modificării prevederilor art. 86 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată cu modificările și completările ulterioare.

Norma nr. 8/2023 pentru modificarea Normei nr. 16/2010 privind prospectul schemei de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 27/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 167 din 27 februarie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- modificarea prevederilor art. 5 pct. 2 lit. r), art. 6 pct. 2 lit. n), art. 23 alin. (3), art. 33 din Norma nr. 16/2010 și ale art. 4 din Anexa nr. 1 la Normă în vederea eliminării referirilor la comisionul încasat de administrator din contribuțiile brute plătite de participanți, ca urmare a modificării prevederilor art. 92 alin. (2) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare;
- enumerarea comisioanelor și taxele suportate din activul total al fondului de pensii, precum și modalitatea de percepere a acestora, atât în prospectul simplificat, cât și în prospectul detaliat.

Norma nr. 14/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2020 privind modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 275 din 03 aprilie 2023

Prin actul normativ se prelungește perioada stabilită prin Norma nr. 22/2020, cu modificările ulterioare, prin care se permite administratorilor să investească activele fondurilor de pensii private pe care le administrează în titluri de stat emise de Ministerul Finanțelor din România, de state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, într-un procent care poate depăși limita de 70% stabilită prin reglementări, condițiile și exonerările stabilite prin Norma nr. 22/2020 rămânând valabile și putând fi aplicabile doar situației în care administratorul decide să aplice prevederile normei și, totodată are în portofoliu investiții care conduc la depășirea limitei de 70% din active în titluri de stat. În termen de 180 de zile calendaristice de la data expirării perioadei prevăzute de proiectul de normă, administratorul care a aplicat prevederile normei trebuie să revină la încadrarea în limitele impuse de art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 411/2004, ale art. 87 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 204/2006 și de Norma nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, cu modificările și completările ulterioare.

Norma nr. 15/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 22/2011, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 463 din 26 mai 2023

Cuprinde modificări cu privire la:

- introducerea prevederilor referitoare la situația în care administratorul care decide să subscrie în oferte publice de vânzare ale emitenților persoane juridice din România, în care statul român deține, direct sau indirect, o participație de minimum 50% din capitalul social, depășește gradul de risc asumat prin prospectul schemei de pensii, are obligația reîncadrării în respectivul grad de risc într-o perioadă de maximum 180 de zile de la data alocării acțiunilor;
- introducerea prevederilor referitoare la posibilitatea de a depăși expunerea față de banca depozitar, în cazul subscrierii în oferte publice de vânzare ale emitenților persoane juridice din România, în care statul român deține, direct sau indirect, o participație de minimum 50% din capitalul social;
- introducerea unor prevederi referitoare la recunoașterea acțiunilor nou-emise, subscribe în cadrul unei oferte publice de vânzare, respectiv la data alocării acțiunilor potrivit dispozițiilor prospectului de ofertă;
- introducerea posibilității de tranzacționare în afara pieței reglementate (OTC) pentru obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, admise la tranzacționare și pentru obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, admise la tranzacționare;
- introducerea unor prevederi pentru corelarea cu prevederile legislației primare în ceea ce privește investirea activelor fondurilor de pensii în investiții private de capital.

Norma nr. 18/2023 pentru modificarea Normei nr. 18/2009 privind operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Consiliului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 26/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 545 din 19 iunie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- eliminarea prevederilor referitoare la comisionul de administrare din contribuții brute;
- actualizarea anumitor trimiteri legislative, din Norma nr. 18/2009, referitoare la comisionul de administrare din activul net al fondului de pensii, în conformitate cu prevederile Art. II pct. 46 din O.U.G. nr. 174/2022.

Norma nr. 19/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 15/2009 privind operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii administrat privat, aprobată prin Hotărârea Consiliului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 23/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 545 din 19 iunie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- eliminarea prevederilor referitoare la comisionul de administrare din contribuții brute;
- actualizarea anumitor trimiteri legislative, din Norma nr. 18/2009, referitoare la comisionul de administrare din activul net al fondului de pensii, în conformitate cu prevederile Art. I pct. 34 din O.U.G. nr. 174/2022.

Norma nr. 20/2023 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2015 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 555 din 20 iunie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- eliminarea referirilor la gradele de invaliditate, ca urmare a modificării art. 37 și 136 din Legea nr. 411/2004;
- eliminarea referirilor la termenul general de prescripție, ca urmare a completării cu un nou alineat a prevederilor art. 136 din Legea nr. 411/2004, care precizează faptul că „dreptul participanților și al beneficiarilor de a cere plata activului personal net sau a pensiei private este imprescriptibil”;
- modificarea prevederilor art. 81 alin. (1) ca urmare a abrogării alin. (6) al art. 32 din Legea nr. 411/2004;
- actualizarea conținutului anexelor la normă, respectiv Actul cadru de aderare și Cererea-cadru privind reluarea plății contribuției la fondul de pensii administrat privat, conform cerințelor Regulamentului nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Norma ASF nr. 26/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 7/2010 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii administrate privat, aprobată prin hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 9/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 749 din 17 august 2023

Care cuprinde prevederi referitoare la:

- modificări care decurg din alinierea prevederilor normei cu cele ale art. 52 din Legea nr. 411/2004;
- completări care vizează unitatea de reglementare cu Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative, în sensul introducerii obligației depozitarului unui fond de pensii administrate privat de a calcula și a raporta trimestrial ASF rata de rentabilitate a fondului de pensii, precum și a unor prevederi referitoare la calcularea lunară și publicarea de către ASF a ratelor de rentabilitate prevăzute de Norma nr. 7/2010;
- modificarea articolului referitor la sancțiunile aplicate administratorului, în cazul nerespectării unor obligații, ca urmare a completării Legii nr. 411/2004, prin O.U.G. nr. 174/2022.

Norma ASF nr. 27/2023 pentru modificarea Normei nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 13/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 749 din 17 august 2023

Modificările aduse de actul normativ constau, în principal, în:

- modificarea articolelor referitoare la: momentul calculării de către administrator a ratei de rentabilitate a fondului, momentul publicării respectivei rate de rentabilitate, precum și când ASF atenționează administratorul în cazul în care rata de rentabilitate anualizată a fondului administrat de acesta se situează sub rata de rentabilitate minimă a tuturor fondurilor de pensii facultative din acea categorie de risc;
- modificarea articolului referitor la sancțiunile aplicate administratorului, în cazul nerespectării unor obligații, ca urmare a completării Legii nr. 204/2006, prin O.U.G. nr. 174/2022.

Norma ASF nr. 29/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 19/2021 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor private, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 861 din 25 septembrie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- împărțirea Anexei nr. 1C - Situația transferurilor de tip "OUT" și utilizarea activului personal al participanților pentru luna (...) în 3 anexe individuale, care vor reflecta distinct situația transferurilor de tip „OUT” – Anexa nr. 1C, Situația privind utilizarea activului personal al participantului în caz de pensionare și invaliditate – Anexa nr. 1H și Situația privind utilizarea activului personal al participantului în caz de deces – Anexa nr. 1I, astfel încât în activitatea de supraveghere să fie urmărite cu o acuratețe mai mare operațiunile referitoare la participanți;
- modificarea detaliilor unui cod de operațiune în cadrul Anexei nr. 1B – Situația transferurilor „IN” pentru luna (...);
- modificarea datei de transmitere a ratei de rentabilitate de către administratori, de la ultima zi a trimestrului la prima zi lucrătoare a trimestrului următor celui pentru care se face raportarea;
- completarea Anexei nr. 5B - Raportul anual și situațiile financiare anuale ale administratorului la data de (...) cu obligația administratorului de a include în raportul anual și informații privind durabilitatea, în conformitate cu prevederile art. 11 din Regulamentul (UE) 2019/2088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare;
- introducerea unei noi anexe, Anexa nr. 9B, prin care va fi raportată situația activelor administratorului, conform prevederilor legislației primare, astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 174/2022; Anexa nr. 9 devine Anexa nr. 9A;
- introducerea obligației de raportare a ratei de rentabilitate de către deponitari, atât pentru Pilonul II, cât și pentru Pilonul III;
- introducerea obligației de raportare, de către deponitar, a persoanelor care dețin funcții de conducere în cadrul structurii/structurilor organizatorice în cadrul căreia/cărora se desfășoară activitățile de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii private, a persoanei responsabile cu activitatea de depozitare, avizate de ASF, precum și notificarea înlocuitorilor acestora;
- actualizarea Anexei nr. 24 – Indicații tehnice de raportate, cu anexele nou introduse;
- modificarea/completarea unor anexe din cadrul actului normativ pentru corelare cu modificările menționate mai sus.

Norma ASF nr. 30/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2016 privind autorizarea de constituire a societății de pensii și autorizarea de administrare a fondurilor de pensii administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 897 din 05 octombrie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- completarea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească fondatorii, persoane fizice și juridice;
- completarea documentelor necesare aferente cererii de autorizare de constituire a unui administrator;
- modificarea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească spațiul destinat sediului social și cel destinat sediilor secundare;
- modificarea documentelor necesare aferente cererii de autorizare de administrare;
- Art. II al actului normativ introduce prevederi tranzitorii referitoare la situația cererilor de aprobare depuse la ASF și aflate în analiză la data la care norma intră în vigoare;
- enumerarea comisioanelor și taxelor suportate din activul total al fondului de pensii, precum și modalitatea de percepere a acestora, atât în prospectul simplificat, cât și în prospectul detaliat.

Norma ASF nr. 31/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 23/2016 privind autorizarea de constituire a societății de pensii și autorizarea de administrare a fondurilor de pensii facultative, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 926 din 13 octombrie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- completarea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească fondatorii persoane fizice și juridice;
- completarea documentelor necesare aferente cererii de autorizare de constituire a unui administrator;
- modificarea, în vederea clarificării prevederilor referitoare la membrii structurii de conducere și la persoanele care ocupă funcții cheie;
- modificarea documentelor necesare aferente cererii de autorizare de administrare;
- Art. II al actului normativ introduce prevederi tranzitorii referitoare la situația cererilor de aprobare depuse la ASF și aflate în analiză la data la care norma intră în vigoare.

Norma ASF nr. 34/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 27/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 920 din 12 octombrie 2023

Cuprinde modificări cu privire la:

- completarea articolului care cuprinde termenii și expresiile utilizate în normă, cu referirea la art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE;
- completarea listei de documente necesare utilizării activului personal net al participantului în caz de pensionare pentru limită de vârstă, respectiv documentul prin care sunt eliberați din funcție, la pensionare, participanții care au lucrat în magistratură;
- completarea prevederilor actului normativ cu referire la posibilitatea transmiterii către administrator, prin intermediul mijloacelor de comunicare electronice, a documentelor emise în format electronic de către instituții ale statului;
- eliminarea, din cuprinsul normei, a referirilor la gradele de invaliditate, ca urmare a modificării art. 37 și 136 din Legea nr. 411/2004, respectiv a deciziei medicale privind capacitatea de muncă;
- dreptul beneficiarilor participanților decedați de a opta între cumularea conturilor, dacă au calitatea de participant la un fond de pensii sau plata unică ori plăți eșalonate în rate pe o durată de maximum 5 ani, fără a datora penalități, indiferent dacă beneficiarul are sau nu calitatea de participant;
- completarea prevederilor actului normativ cu referire la posibilitatea transmiterii către administrator, prin intermediul mijloacelor de comunicare electronice, a documentelor emise de către casele de pensii/notariate în format electronic, semnate cu semnătură electronică calificată;
- introducerea prevederilor care reglementează cadrul legal cu privire la rambursarea sumei rămase de plată, convenite beneficiarului participantului decedat aflat în plată eșalonată;
- completarea prevederilor actului normativ cu introducerea termenului în care se realizează anularea unităților de fond.

Norma ASF nr. 35/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii facultative, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 932 din 16 octombrie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- eliminarea, din cuprinsul normei, a referirilor la termenul general de prescripție, ca urmare a completării cu un nou alineat a prevederilor art. 93 din Legea nr. 204/2006, care precizează faptul că „Dreptul participanților și al beneficiarilor de a cere plata activului personal net sau a pensiei private este imprescriptibil”;
- eliminarea, din cuprinsul normei, a referirilor la gradele de invaliditate, ca urmare a modificării art. 94 din Legea nr. 204/2006, respectiv a deciziei medicale privind capacitatea de muncă;
- completarea prevederilor actului normativ cu privire la introducerea unei noi modalități de semnare a cererii de plată a activului net de către participanții care beneficiază de pensie de invaliditate, precum și de către beneficiari, respectiv prin intermediul semnăturii electronice calificate;
- completarea prevederilor actului normativ cu referire la posibilitatea transmiterii către administrator, prin intermediul mijloacelor de comunicare electronice, a documentelor emise de către casele de pensii/notariate în format electronic, semnate cu semnătură electronică calificată;
- completarea prevederilor actului normativ cu referire la posibilitatea transmiterii documentației necesare utilizării activului personal net, prin mijloace de comunicare electronice;
- introducerea termenului de 3 ani, în care administratorul fondului de pensii facultative retransmite anual informarea referitoare la drepturile care le revin beneficiarilor asupra activului personal al participantului decedat, în situația în care acesta nu primește nicio solicitare de plată a activului de la niciun beneficiar;
- perioada în care activul personal al participantului decedat este administrat;
- introducerea prevederilor care stabilesc cadrul legal cu privire la încasarea sumei rămase de plată, cuvenite beneficiarului participantului decedat aflat în plată eșalonată;
- completarea prevederilor actului normativ cu introducerea termenului în care se realizează anularea unităților de fond.

Norma ASF nr. 39/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2014 privind activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii facultative, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1131 din 14 decembrie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- stabilirea condițiilor și a documentelor necesare pentru avizarea persoanei responsabile cu activitatea de depozitare, precum și a condițiilor în care respectivul avis își încetează valabilitatea de drept sau este retras de către ASF; stabilirea faptului că instituția de credit va fi reprezentată în relația cu ASF de către persoana responsabilă cu activitatea de depozitare;
- introducerea obligației ca depozitarul să instituie proceduri cu privire la modalitatea de reconciliere în situația în care există neconcordanțe între administrator și depozitar în privința stabilirii valorii activului net și a unității de fond.
- instituirea unui termen de 60 de zile în care depozitarul are obligația să depună la Autoritate documentația pentru avizarea persoanei responsabile cu activitatea de depozitare.

Norma ASF nr. 40/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 11/2014 privind activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii administrate privat, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1148 din 19 decembrie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- stabilirea condițiilor și a documentelor necesare pentru avizarea persoanei responsabile cu activitatea de depozitare, precum și a condițiilor în care respectivul avis își încetează valabilitatea de drept sau este retras de către ASF; stabilirea faptului că instituția de credit va fi reprezentată în relația cu ASF de către persoana responsabilă cu activitatea de depozitare;
- introducerea în textul Normei a obligației depozitarului și a administratorului de a institui proceduri cu privire la modalitatea de reconciliere a valorii activului net și a unității de fond, calculate de către depozitar și administrator;
- instituirea unui termen de 60 de zile în care depozitarul are obligația să depună la Autoritate documentația pentru avizarea persoanei responsabile cu activitatea de depozitare.

Norma ASF nr. 41/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2014 privind controlul intern, auditul intern și administrarea riscurilor în sistemul de pensii private, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1128 din 14 decembrie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- restructurarea articolului care cuprinde definițiile utilizate în cadrul actului normativ;
- introducerea, în sarcina structurii de control intern, a obligației de verificare a existenței posibilității ca operațiunile efectuate de administrator să fie reconstituite, inclusiv în ceea ce privește părțile implicate, timpul și locul în care au fost efectuate, și păstrarea înregistrărilor tranzacțiilor desfășurate, precum și a obligației respectivei structuri de a se asigura că tranzacțiile în interesul propriu al administratorului au fost realizate conform prevederilor legale aplicabile, de a verifica modul de aprobare a acestora și a modului în care au fost gestionate potențialele conflicte de interese;
- modificarea prevederilor referitoare la registrul tranzacțiilor personale;
- completarea articolelor privind cerințele pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care conduc structurile de control intern, audit intern și managementul riscului, respectiv persoanele care desfășoară activitățile menționate, altele decât cele care conduc structurile. Astfel, persoanele care asigură conducerea structurilor menționate trebuie să îndeplinească și să mențină pe toată durata de desfășurare a activității cerințele de adecvare prevăzute la autorizare sau notificare, după caz, iar persoanele care desfășoară activități de control intern și managementul riscului, altele decât persoanele care asigură conducerea structurilor, trebuie să dispună de pregătirea necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor respective;
- reglementarea obligației ca administratorii, în cadrul politicii de administrare a riscurilor, să aibă în vedere riscul de contraparte, riscul valutar, precum și riscurile legate de durabilitate, după caz;
- eliminarea prevederilor caduce referitoare la evaluare periodică a administratorilor în vederea încadrării anuale într-o categorie de risc IT de către ASF, având în vedere faptul că, începând cu anul 2023, această încadrare se realizează în baza prevederilor Normei ASF nr. 4/2018 privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile autorizate/avizate/inregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare;
- introducerea unei prevederi cu privire la obligația administratorilor de fonduri de pensii ocupaționale de a institui și gestiona rețele și sisteme informatice în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/2554;
- actualizarea prevederilor referitoare la răspunderea juridică în concordanță cu Legea nr. 411/2004 și cu Legea nr. 204/2006, astfel cum au fost modificate și completate prin O.U.G. nr. 174/2022.

• **În anul 2023 se aflau în curs de publicare în Monitorul Oficial, Partea I, următoarele acte normative aprobate:**

Norma ASF nr. 42/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 3/2013 privind activitatea de marketing a fondului de pensii administrat privat.

Cuprinde prevederi referitoare la:

- definirea persoanei responsabile cu activitatea de marketing;
- introducerea obligativității avizării acesteia de către ASF;
- stabilirea condițiilor specifice pentru persoana responsabilă cu activitatea de marketing a fondului de pensii administrat privat și documentele necesare pentru a fi transmise ASF în vederea avizării;
- stabilirea procedurii de avizare și de retragere a avizului persoanei responsabile;
- stabilirea, în sarcina agenților de marketing persoane juridice, a obligației de notificare a ASF cu privire la modificarea documentelor privind activitatea de marketing pe care o desfășoară;
- eliminarea cerinței de reavizare a agenților de marketing și înlocuirea acesteia cu obligația de a desfășura pregătire profesională, periodic;
- introducerea posibilității de a derula întreg procesul de avizare/retragere avize și prin intermediul mijloacelor electronice;
- introducerea prevederilor legate de regimul actelor de aderare emise prin sisteme informatice;
- modificarea prevederilor referitoare la sancțiunile aplicate de către ASF potrivit prevederilor O.U.G. nr. 174/2022.

Norma ASF nr. 43/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2013 privind activitatea de marketing al fondului de pensii facultative

Cuprinde prevederi referitoare la:

- definirea persoanei responsabile cu activitatea de marketing;
- introducerea obligativității avizării acesteia de către ASF;
- stabilirea condițiilor specifice pentru persoana responsabilă cu activitatea de marketing al fondului de pensii facultative și documentele necesare pentru a fi transmise ASF în vederea avizării;
- stabilirea procedurii de avizare și de retragere a avizului persoanei responsabile;
- stabilirea, în sarcina agenților de marketing persoane juridice, a obligației de notificare a ASF cu privire la modificarea documentelor privind activitatea de marketing pe care o desfășoară;
- eliminarea cerinței de reavizare a agenților de marketing și înlocuirea acesteia cu obligația de a desfășura pregătire profesională, periodic;
- introducerea posibilității de a derula întreg procesul de avizare/retragere avize și prin intermediul mijloacelor electronice;
- introducerea prevederilor legate de regimul actelor de aderare emise prin sisteme informatice;
- modificarea prevederilor referitoare la sancțiunile aplicate de către ASF potrivit prevederilor O.U.G. nr. 174/2022.

- În anul 2023 au fost actualizate reglementările contabile pentru entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către ASF în domeniul pensiilor private

Normă ASF nr. 5/2023 privind modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 14/2015 privind reglementările contabile conforme cu directivele europene aplicabile sistemului de pensii private, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 147 din 21 februarie 2023

Cuprinde prevederi referitoare la:

- definirea noțiunilor introduse ca urmare a transpunerii Directivei 2021/2101 (ex. societate-mamă finală, situații financiare anuale consolidate, jurisdicție fiscală, entitate autonomă, cifra de afaceri netă);
- introducerea obligației de întocmire și publicare a raportului privind informațiile referitoare la impozitul pe profit;
- exceptarea de la obligația de întocmire și publicare a raportului privind informațiile referitoare la impozitul pe profit pentru entitățile autonome sau societățile-mamă finale și entitățile lor afiliate în cazul în care aceste entități, inclusiv sucursalele lor, care sunt stabilite, își au sediul comercial fix sau au o activitate economică permanentă pe teritoriul unui singur stat membru și în nicio altă jurisdicție fiscală;
- introducerea de prevederi referitoare la moneda utilizată;
- introducerea unor clarificări referitoare la rolul auditorului statutar.

Menționăm faptul că, la sfârșitul anului 2023, se aflau în curs de elaborare/aprobare următoarele proiecte de normă:

- **Proiectul Normei pentru modificarea și completarea Normei nr. 7/2009 privind administrarea specială a fondurilor de pensii administrate privat,**
- **Proiectul Normei pentru modificarea și completarea Normei nr. 8/2009 privind administrarea specială a fondurilor de pensii facultative,**
- **Proiectul Normei pentru modificarea Normei nr. 13/2012 privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 23/2012,**
- **Proiectul Normei pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 26/2015 privind calculul actuarial al provizionului tehnic.**

5. ACTIVITATEA DE AUTORIZARE – AVIZARE

5.1. AUTORIZAREA/AVIZAREA ÎN SECTORUL INSTRUMENTE ȘI INVESTIȚII FINANCIARE

În cursul anului 2023, în cadrul activității de autorizare la nivelul Sectorului de Instrumente și Investiții Financiare s-a urmărit creșterea rolului investitorilor instituționali, obiectiv care face parte și din Strategia pentru dezvoltarea pieței de capital 2023-2026. Acest obiectiv are 2 paliere specifice, respectiv: i) continuarea procesului de simplificare, debirocratizare și fluidizare a operațiunilor/procedurilor de autorizare/înregistrare și ii) creșterea gradului de digitalizare a procesului de autorizare.

Astfel, un aspect însemnat în ceea ce privește activitatea segmentului de autorizare din domeniul instrumentelor și investițiilor financiare l-a reprezentat continuarea și accelerarea procesului de digitalizare.

ASF a venit în sprijinul entităților autorizate, reglementate și supravegheate în vederea soluționării cu celeritate, eficacitate și transparență a solicitărilor primite, facilitând totodată fluxurile de transmitere a documentelor impuse de cadrul legal în vigoare și, implicit, micșorarea perioadei de soluționare a cererilor.

Ca parte a strategiei de digitalizare a ASF, precum simplificarea și eficientizarea modalității de transmitere a informațiilor referitoare la persoanele care prestează servicii de investiții pe piața de capital, atât din cadrul SSIF cât și al băncilor, conform Regulamentului ASF nr. 5/5/2023³⁵, în vederea eficientizării modalității de ținere a evidenței personalului intermediarilor care prestează servicii MiFID precum și a cerințelor de formare profesională continuă, în cadrul platformei electronice „Portal Autorizare”- modulul ”Evidență persoane” au fost introduse de către entități informațiile necesare. Așadar, în contextul intensificării fenomenului de digitalizare, pornind de la necesitatea întăririi capacității instituționale în ceea ce privește eliminarea proceselor birocratice și îmbunătățirea comunicării între autoritate și entitățile reglementate și supravegheate de aceasta, în vederea eficientizării și optimizării timpului de preluare și soluționare a cererilor de autorizare/avizare, a fost necesară modificarea și completarea legislației secundare privind modul de transmitere a raportărilor și a altor documente în format electronic către Autoritatea de Supraveghere Financiară.

³⁵ Regulamentul pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF și al BNR nr. 14/7/2018 precum și pentru îndeplinirea obligațiilor de raportare către ASF în temeiul Regulamentului ASF nr. 16/2022, de modificare a Regulamentului nr. 28/2020 de către organismele de formare profesională (O.F.P.)

Astfel, urmare a modificării și completării legislației secundare specifice prin punerea în aplicare a Instrucțiunii nr.3/2022 cu aplicabilitate de la data de 01.01.2023, respectiv a Regulamentului nr.5/5/2023 cu aplicabilitate de la data de 29.05.2023³⁶s-a introdus:

- obligativitatea de transmitere a cererilor și documentațiilor prin utilizarea Portalului Autorizare, și
- obligativitatea de transmitere a informațiilor/documentelor care vizează notificările privind luarea în evidență a persoanelor fizice angajați ai entităților autorizate, reglementate și supravegheate de ASF/persoanelor care se află în relații contractuale cu aceste entități, utilizând portalul autorizării- modulul „Evidență persoane”.

De asemenea, a fost actualizată Platforma Portal Autorizări ca urmare a modificărilor legislative intervenite, precum și la optimizarea acesteia în ceea ce privește utilizarea într-un mod intuitiv în vederea transmiterii corespunzătoare, raportărilor, inclusiv a situațiilor lunare/trimestriale, a informațiilor și a altor documente în format electronic către ASF.

Totodată, reprezentanții ASF au participat și au contribuit activ în cadrul grupului de lucru la elaborarea cerințelor de business necesare dezvoltării unei baze de date naționale integrată, care să cuprindă toți acționarii direcți/indirecți (până la beneficiarii reali) și persoanele din structurile de conducere, persoane semnificative și alte funcții și roluri cheie din cadrul entităților reglementate și supravegheate de ASF, precum și la implementarea Ghidurilor Fit&Proper ESA (introducere date, testare efectivă, acces în sistem) pentru viitoarea bază de date europeană care va conține toate persoanele evaluate în vederea deținerii unei funcții de conducere/cheie la entitățile autorizate.

În paralel, și pe segmentul OPC a urmărit eficientizarea mecanismului de analiză a documentației aferentă dosarelor de autorizare și îmbunătățirea calității, eficienței și fluxului de operațiuni. Entitățile reglementate s-au acomodat cu Portalul de autorizare (cereri on-line), fapt care a condus la facilitarea analizei efectuate și reducerea termenului de analiză a documentației depuse de entități.

Cu referire la entitățile care activează în sectorul administratorilor de organisme de plasament colectiv, principalele aspecte care se desprind din analiza activității derulate pe parcursul anului 2023 se referă la următoarele:

- La finalul anului 2023, se remarcă o creștere a numărului

administratorilor de fonduri de investiții alternative (AFIA) ca urmare a înscrierii în Registrul public al ASF a două noi entități (IMPETUM PROPERTY MANAGEMENT SRL și OPI CAPITAL SRL), acestea optând pentru înregistrarea în calitatea de AFIA, confirmând încă o dată interesul crescut pentru entitățile de tipul administratori de fonduri de investiții alternative înregistrați.

- Evoluții pozitive au fost înregistrate atât pe segmentul organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, prin autorizarea a 3 noi fonduri, cât și în ceea ce privește fondurile de investiții alternative, care au înregistrat o creștere cu 6 față de anul 2022.
- Din prisma organismelor de plasament în valori mobiliare (OPCVM), un aspect de noutate îl constituie autorizarea celui de-al doilea fond de tip Exchange Traded Fund (ETF) administrat de SAI Patria Asset Management, ETF Energie Patria – Tradeville, fond care urmărește replicarea structurii și performanței indicelui BET-NG al BVB, indice dedicat sectorului energie și utilități aferente.
- Cu privire la fondurile de investiții alternative (FIA) care au fost autorizate pe parcursul anului 2023 (Agricultural Fund, Atlas Forest, Atlas Opportunity, Certinvest Target 2035, Certinvest Target 2045 și Encap Global Alpha), se remarcă interesul administratorilor de FIA pentru produse inovative care oferă atât investitorilor de retail cât și celor profesionali posibilitatea accesării unor oportunități diverse de investire în diferite sectoare economice.

În cursul anului 2023, ASF a desfășurat activități de autorizare/avizare/atestare/înregistrare a societăților de servicii de investiții financiare și instituțiilor pieței, precum și de monitorizare a îndeplinirii condițiilor inițiale impuse în procesul de autorizare a acestor entități în ceea ce privește structura organizatorică și cerințele de personal și adecvare a persoanelor evaluate pentru care s-a solicitat anterior autorizarea/aprobarea, conform prevederilor Procedurii de sistem privind activitatea de autorizare desfășurată de către Autoritatea de Supraveghere Financiară nr. 45/10.12.2021, activitatea de monitorizare se realizează în conformitate cu prevederile art. 62 alin. (1) și art. 63 din procedură.

În cursul anului 2023, ASF a derulat numeroase activități legate de avizarea și aprobarea diferitelor aspecte care țin de funcționarea entităților ce își desfășoară activitatea în cadrul Sectorului de Instrumente și Investiții Financiare.

³⁶Totodată, prin prevederile Regulamentului ASF/B.N.R. nr. 5/5/2023, s-a instituit în sarcina S.S.I.F. și, după caz, a instituțiilor de credit ca, până la data de 30.06.2023, să încarce în Platforma Portal Autorizări de pe site-ul ASF informațiile solicitate actualizate pentru următoarele categorii de persoane și pentru care valabilitatea aprobării ASF nu a încetat/entitatea nu a transmis notificare privind radierea din Registrul ASF sau privind încetarea exercitării funcției respective: a) membri ai structurii de conducere executive/superioare, b) ofițeri de conformitate / persoane care îndeplinesc funcția de conformitate, c) persoane care îndeplinesc funcția de administrare a riscului, d) persoane care prestează servicii și activități de investiții, altele decât cele prevăzute la art. 5 și 6 din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară și al Băncii Naționale a României nr. 14/7/2018, cu modificările și completările ulterioare, e) persoane care prestează serviciul de investiții prevăzut la pct. 5 din secțiunea A din anexa nr. 1 la Legea nr. 126/2018, cu modificările și completările ulterioare, înscrise în Registrul ASF în conformitate cu prevederile art. 5 și 9 din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară și al Băncii Naționale a României nr. 14/7/2018, f) persoane care oferă informații privind instrumentele financiare, serviciile de investiții sau serviciile auxiliare în numele S.S.I.F. sau al unei instituții de credit, în conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) din Legea nr. 126/2018, cu modificările și completările ulterioare, notificate ASF în conformitate cu prevederile art. 6 și 9 din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară și al Băncii Naționale a României nr. 14/7/2018, cu modificările și completările ulterioare, g) agent delegat, h) responsabil cu protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor desemnate conform art. 20 din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară și al Băncii Naționale a României nr. 10/4/2018 privind protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanta a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare, cu modificările și completările ulterioare, i) persoane desemnate cu prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și j) persoană desemnată cu aplicarea regimului de sancțiuni internaționale.

Urmărind permanent obiectivele strategice ale ASF privind abordarea bazată pe prevenție, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, autoritatea a acordat o importanță deosebită procesului de evaluare a structurilor de conducere din cadrul entităților reglementate. Astfel, o componentă importantă în procesul de autorizare desfășurat la nivelul pieței de capital se bazează pe verificarea și evaluarea individuală și colectivă a adecvării structurilor de conducere, precum și a persoanelor desemnate în funcțiile-cheie (funcția de conformitate și de evaluare și administrare a riscurilor) ale entităților reglementate.

Referitor la instituțiile parte a infrastructurii pieței, ASF a autorizat și înscris în Registrul Public noi entități, precum STOCKSTATE CROWDFUNDING S.R.L. și FAGURA FINANCE S.R.L., autorizate în calitate de furnizor de servicii de finanțare participativă, urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 244/2022 care reglementează acest domeniu.

Urmare a intrării în vigoare a legii crowdfunding-ului, respectiv a Legii nr. 244/2022 privind desemnarea ASF în calitate de autoritate competentă responsabilă cu îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor prevăzute în Regulamentul (UE) 2020/1.503, ASF asigură derularea unui proces eficient de consultare tehnică în vederea autorizării furnizorilor de servicii de finanțare participativă, având în vedere că potrivit semnalelor primite din piață și intențiile exprimate de unele societăți există un interes

semnificativ de autorizare a unor societăți cu acest obiect de activitate.

O altă activitate cu impact major derulată de ASF a constat în continuarea demersurilor pentru sprijinirea acțiunilor de constituire a unei Contrapărții Centrale naționale.

Entitatea care va administra contrapartea centrală s-a înființat ca persoană juridică la finalul anului 2019 (CCP.RO Bucharest SA) și urmează să găzduiască infrastructura care va permite relansarea pieței derivate în România. După obținerea autorizațiilor necesare desfășurării activității, această entitate va asigura mecanisme noi pentru diminuarea și transferul riscurilor pentru piețele operate de BVB și OPCOM, contribuind la creșterea încrederii investitorilor și activităților pe aceste piețe.

În acest sens, în cursul anului 2023, în cadrul structurii a fost recepționată și verificată documentația aferentă autorizării CCP.RO, ca și continuare a procesului laborios desfășurat în ultimii 3 ani; au continuat demersurile pentru sprijinirea acțiunilor de constituire a CCP.RO, prin comunicarea observațiilor și propuneri pe marginea documentației transmise. Având în vedere implicarea BNR și ESMA în autorizarea CCP au fost inițiate întâlniri și schimburi de informații și documente cu CCP, ESMA și BNR pe această problematică și s-a participat la primele 2 Colegii ESMA.

Principalele operațiuni de autorizare derulate de ASF în cursul anului 2023 referitoare la entitățile pieței de capital au fost:

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării	Număr de cereri acordate
A. Intermediari din România (Societăți de servicii de investiții financiare – SSIF - și Instituții de credit)/Instituții Piață	
suspendare, ca sancțiune, a autorizației de funcționare a unei SSIF	2
analiza condițiilor necesare pentru exercitarea unor funcții în cadrul unei SSIF	1
autorizarea majorării/reducerii capitalului social/extindere obiect de activitate SSIF	5
restrângere obiect de activitate SSIF	1
înființare/desființare sedii secundare ale SSIF	4
retragere autorizație SSIF, la cerere	2
autorizare majorare capital social	3
autorizare constituire SMT	1
radiere instituții de credit	3
B. Personal din cadrul intermediarilor din România/instituții piață	
autorizare administratori (modificare componentă și reinnoire mandate)	24
	24
respingere membri CA	2
autorizare directori (modificare componentă și reinnoire mandate)	6
autorizare funcție-cheie de conformitate	1

radiere autorizație funcție-cheie de conformitate	2
autorizare funcție-cheie administrator de risc	3
radiere autorizație funcție-cheie administrator de risc	2
înscriseri agenți delegați - persoane fizice/juridice	1 persoană fizică și 1 persoană juridică
radieri agenți delegați - persoane fizice/juridice	5 persoane fizice și 1 persoană juridică
înscriseri/radieri persoane fizice care oferă servicii de consultanță în numele SSIF/instituție de credit	36
încetarea prestării de servicii și activități în România prin intermediul unor agenți delegați – persoane juridice ai unei sucursale a unei instituții de credit dintr-un alt stat membru	6
înscriserea unor agenți delegați ai unei firme de investiții dintr-un stat membru pentru prestarea de servicii și activități de investiții	8
C. Alte entități	
modificarea structurii organizatorice și de personal, precum și a politicii salariale a personalului Fondului de Compensare a Investitorilor (FCI)	1
autorizarea constituirii SMT	1
înscrisere evaluator persoană juridică	1 persoană fizică și 2 persoane juridice
autorizare consultant de investiții	1 persoană fizică și 2 persoane juridice
autorizare furnizor de servicii de finanțare participativa	2
analiză documentație aferentă notificărilor efectuate de SSIF/Instituțiile de credit cu privire la personalul care oferă informații privind instrumentele financiare	2041
D. Auditori financiari – segment SSIF	
avize de prelungire cu 2 ani a perioadelor maxime de auditare de 5 ani consecutivi pentru entități reglementate	1
E. Organisme de plasament colectiv (organisme de plasament colectiv în valori mobiliare OPCVM și fonduri de investiții alternative -FIA-)	
autorizări OPCVM	3
autorizări FIA	6
retragere autorizație FIA	3
aprobare modificări documente OPCVM	45
aprobare modificări documente FIA	6
fuziune prin absorbție a F.I.A.	1
aprobare schimbare depozitar FIA	2
F. Societăți de administrare a investițiilor (SAI) și administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA)	

aprobări înregistrare ca AFIA	2
majorări capital social SAI	2
autorizarea modificărilor intervenite în Actul constitutiv al FIA	5
autorizarea modificării condițiilor semnificative avute în vedere la autorizării în calitate de AFIA	1
schimbare sediu SAI	1
avizare înlocuire A.F.I.A. în calitate de administrator al unui F.I.A. cu un alt A.F.I.A.	1
autorizare administratori (modificare componentă și reînnoire mandate)	11
autorizare directori (modificare componentă și reînnoire mandate)	11
autorizare directori conform prevederilor art. II din Regulamentul nr. 20/2021	4
respingere aprobare membri ai structurii de conducere	1
autorizarea unor persoane în funcția-cheie de reprezentant al compartimentului de conformitate	3
autorizarea unor persoane în funcția-cheie de administrare a riscurilor	3
respingere solicitare de aprobări SAI/AFIA (persoană în funcția-cheie de ofițer de conformitate)	1
G. Auditori financiari – segment OPC	
avize de prelungire cu 2 ani a perioadelor maxime de auditare de 5 ani consecutivi pentru entități reglementate	3

Libera circulație a serviciilor

În segmentul liberei circulații a serviciilor, în cursul anului 2023 participanții din alte state membre au continuat să își manifeste intenția de a presta pe piața de capital servicii și activități de investiții precum și servicii auxiliare pentru clienții din România, fiind înregistrată o ușoară creștere față de situația existentă anul precedent în același interval. Autoritățile competente din alte state membre au transmis numeroase notificări în baza prevederilor Directivei 65/2014/UE (MiFID II) precum și ale Regulamentului UE nr.2382/2017 și ale Regulamentului UE nr.1018/2017, în urma cărora s-a procedat la înscriserea în Registrul public al ASF de noi firme de investiții și instituții de credit, la radierea unor entități care fac parte din această categorie precum și la modificarea obiectului de activitate sau a informațiilor transmise inițial cu privire la aceste entități reglementate. Astfel, la finele perioadei analizate, 528 firme de investiții și 172 de instituții de credit din alte state membre desfășurau operațiuni transfrontaliere pe piața de capital, pentru clienții din România.

De asemenea, s-a remarcat o fluctuație în rândul entităților reglementate din alte state membre care au prezentă fizică pe teritoriul României, cu precădere în privința agenților delegați-persoane juridice utilizați în vederea prestării de servicii și activități de investiții. În acest sens, în urma notificărilor transmise de către autoritățile competente din statele membre de origine, s-au efectuat în Registrul Public al ASF- 4 noi înscriseri în calitate de agent delegat-persoană juridică care sunt utilizați de una dintre instituțiile de credit din alte state membre

și s-au radiat patru entități din această categorie. La finalul anului 2023, erau utilizați 136 de agenți delegați-persoane juridice române pentru desfășurarea de activități prevăzute de Directiva MiFID II.

În ceea ce privește sucursalele din România aparținând firmelor de investiții/instituțiilor de credit din alte state membre, precizăm că nu au fost identificate modificări față de finele anului trecut, când figurau înscrisse în Registrul public al ASF un număr de 10 sucursale (7 ale firmelor de investiții și 3 ale instituțiilor de credit).

În ceea ce privește locurile de tranzacționare, nu au fost identificate aspecte notabile.

Urmare a notificărilor transmise de către autoritățile competente din alte state membre în concordanță cu reglementările europene mai sus menționate, ASF a procedat la realizarea procedurilor adiacente, precum înscrieri/actualizări/radieri în/din Registrul Public a entităților din statele membre care prestează servicii în baza liberei circulații, respectiv modificarea informațiilor notificate inițial, fiind astfel efectuate operațiunile aferente în Registrul ASF.

Pe segmentul OPC, activitatea la nivel european și-a păstrat aceeași tendință fluctuantă care a fost influențată de notificările transmise ASF de către autoritățile competente din statele membre în baza prevederilor Directivei 65/2014/UE (MiFID II), ale Regulamentului UE nr. 2382/2017 și ale

Regulamentului UE nr. 1018/2017, respectiv prevederilor Directivei 2011/61/EU, Directivei 2009/65/UE și ale Regulamentului (UE) nr. 584/2010, Regulamentului (UE) nr. 231/2013, Regulamentului (UE) nr. 345/2013 și Regulamentului (UE) nr. 346/2013.

- ▶ Un aspect important este reprezentat de creșterea numerică a notificărilor transmise ASF pe parcursul anului 2023 de către autoritățile competente din statele membre, în baza prevederilor Directivei 65/2014/UE (MiFID II) precum și ale Regulamentului UE nr. 2382/2017 și ale Regulamentului UE nr. 1018/2017, față de situația înregistrată în anul 2021 cu privire la entitățile reglementate din alte state membre care au notificat intenția de a desfășura operațiuni transfrontaliere pe teritoriul României, în baza liberei circulații a serviciilor.
- ▶ O societate de administrare a investițiilor din Franța a notificat intenția de a avea prezență fizică pe teritoriul României, fiind transmisă în acest sens o notificare în baza art. 17 din Directiva 2009/65/EU.
- ▶ În urma notificărilor transmise de către autoritățile

competente din alte state, ASF a actualizat informațiile înregistrate în baza de date cu privire la modificările intervenite în datele de contact, precum și a celor care se referă la reprezentanții legali ai entităților notificate.

- ▶ Suplimentar, la nivelul ASF s-au gestionat scrisori transmise de autorități competente de pe teritoriul U.E., care vizează activități de precomercializare desfășurate pe teritoriul României de către Administratori de Fonduri de Investiții Alternative autorizați în respectivelor state membre, pentru Fonduri de Investiții Alternative care nu sunt încă stabilite sau care sunt stabilite, dar în legătură cu care nu s-a emis încă notificarea privind comercializarea, respectiv pentru strategii de investiții.

Urmare a notificărilor transmise de către autoritățile competente din alte state membre în concordanță cu reglementările europene mai sus menționate, ASF a procedat la realizarea procedurilor adiacente, precum înscrieri/actualizări/radieri în/din Registrul Public a entităților din statele membre care prestează servicii în baza liberei circulații, respectiv modificarea informațiilor notificate inițial, fiind astfel efectuate următoarele operațiuni în Registrul ASF:

Entități	Înscrieri	Radieri	Modificări
Administratori de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct (AFIASMD)	6	-	16
Fonduri de investiții alternative din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România (FIAM)	89	26	9
Societăți de administrare a investițiilor din alte state membre (SAIM)	3	2	3
Organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM)	14	12	7
Subfonduri (OPCVM și FIAM)	47	19	37

5.2. AUTORIZAREA/AVIZAREA ÎN SECTORUL ASIGURĂRI-REASIGURĂRI

În anul 2023, în cadrul procesului de autorizare din sectorul asigurării-reasigurării, au predominat activitățile desfășurate în vederea:

- soluționării cererilor de aprobare a persoanelor din conducerea superioară a asiguratorilor;
- soluționării cererilor de aprobare a proiectelor de achiziție/fuziune/transfer de portofoliu;
- soluționării cererii de aprobare a autorizației de funcționare a unei societăți;
- soluționării cererilor de aprobare a majorărilor de capital social;
- soluționării cererilor de aprobare a modificărilor actelor constitutive ale brokerilor de asigurare reasigurare (intermediarilor);
- soluționării cererilor de aprobare a modificărilor structurii asociațiilor/acționariatului intermediarilor;
- soluționării cererilor de aprobare a persoanelor din conducerea intermediarilor (conducători executivi și administratori).

În cursul anului 2023, ca rezultat al analizelor și hotărârilor conducerii ASF, s-au realizat următoarele:

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării - Societăți de asigurare (inclusiv Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România (BAAR) și Fondul de Garantare a Asiguraților)	Număr de cereri acordate
Aprobări/reînnoiri mandate Directori Generali/Directorii Generali Adjuncți/ membri ai Directoratului	39
Notificări privind externalizarea unor activități și funcții critice	36
Aprobări/reînnoiri mandate membri ai Consiliului de Administrație/ Consiliului de Supraveghere	35
Notificări privind funcțiile cheie și critice/ ofițerii de conformitate/persoane desemnate SB/FT	29
Informări privind comitetele de audit ale asiguratorilor	8
Aprobări privind majorarea/reducerea capitalului social	7
Aprobări privind modificările Regulamentului de Remunerare a Fondului de Garantare a Asiguraților	2
Aprobarea transferului de portofoliu/fuziuni/majorări/retrageri	1
Notificări privind sediile sociale	2
Aprobarea autorizației de funcționare ca societate de asigurare	1
Aprobarea autorizației RCA	1
Aprobarea unui acționar semnificativ	1
Aprobarea prelungirii perioadei de auditare	1
Aprobarea Statutului BAAR	1
Aprobarea unui proiect de achiziție	1
Aprobarea ROF-ului Fondului de Garantare a Asiguraților	1

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării - Intermediari	Număr de cereri soluționate
Aprobări privind modificarea Actului Constitutiv	22
Aprobări privind modificarea structurii administratorilor	11
Aprobări privind modificarea structurii asociațiilor/acționariatului	11
Aprobări privind conducătorii executivi	10
Aprobări privind modificarea sediului social	8
Aprobări privind completarea obiectului de activitate	6
Aprobări privind noi asociați/acționari semnificativi indirecti	5
Aprobări privind majorarea capitalului social	4
Radierea unui furnizor la cerere	1
Respingere cerere de atestare lector	1

În anul 2023 au avut loc 38 de interviuri în vederea evaluării persoanelor desemnate de societățile de asigurare-reasigurare în posturi de conducere executivă/conducere superioară și Consiliu.

De asemenea, în anul 2023 au fost soluționate 72 de notificări ale societăților de asigurare și/sau reasigurare din țările membre UE și 80 de notificări ale intermediarilor din țările membre UE, care și-au exprimat intenția de a desfășura activitate de asigurare pe teritoriul României.

Pe lângă operațiunile de mai sus realizate pentru intermediari, în anul 2023, au fost emise 25 avize conform legislației în vigoare.

În anul 2023 s-a creat o secțiune dedicată a Registrului specialiștilor constatatori daune a specialiștilor menționați în situația actualizată a ISF pentru a facilita monitorizarea respectării de către aceștia a cerințelor legale de pregătire profesională.

5.3. AUTORIZAREA/AVIZAREA ÎN SECTORUL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Activitatea de autorizare/avizare în sistemul de pensii private aferentă anului 2023 s-a concretizat prin emiterea unui număr total de 744 decizii și avize, în urma aprobării la nivelul ASF (incluzând actele emise în baza delegării de competență acordată Vicepreședintelui ASF, coordonator al S.S.P.P., de către Consiliul ASF), după cum urmează:

I. Decizii/avize emise în urma aprobării Consiliului ASF, din care:	154
A. Administratori Fonduri de Pensii Private	89
a) Decizie/aviz /respingere pentru:	18
- membru al Consiliului de Administrație/Consiliului de Supraveghere, respectiv:	7
- decizie autorizare Membru Consiliu de Administrație emisă de SSPP;	3
- decizie autorizare Membru Consiliu de Administrație emisă de SAR/SSPP, dosar comun;	2
- decizie autorizare Membru Consiliu de Administrație emisă de SIIF/SSPP, dosar comun.	2
director general/conducător executiv/membru Directorat, respectiv:	6
- decizie autorizare director general/conducător executiv/membru Directorat emisă de SSPP;	5
- decizie autorizare director general/conducător executiv/membru Directorat emisă de SIIF/SSPP, dosar comun.	1
- persoană care conduce structura de control intern	4
- persoană care conduce structura de administrare a riscurilor	1
b) Decizie/aviz de modificare pentru:	69
- modificarea documentelor care au stat la baza autorizării administratorilor fondurilor de pensii private (Act constitutiv/ROF/ Contract de custodie/Contract de administrare/ prelungire perioadă auditor)	69
c) Decizie/aviz privind:	2
- aprobarea proiectului de achiziție și avizare a deținerii mai mare de 5% din capitalul social al unei entități	1
- încetare valabilitate Decizie ASF	1
B. Fonduri de Pensii Administrate Privat	24
a) Decizie/aviz de modificare pentru:	
- modificarea Prospectului schemei de pensii private	13
- modificarea Actului Individual de Aderare	11
C. Fonduri de Pensii Facultative	40
a) Decizie/aviz de modificare pentru:	
- documentele care au stat la baza obținerii deciziilor de autorizare a fondurilor de pensii facultative (Declarație Privind Politica de Investiții)	14
- modificarea Prospectului schemei de pensii facultative (avizare prealabilă și definitivă)	20
- modificarea Actului Individual de Aderare	6
D. Fondul de Garantare din Sistemul de Pensii Private - F.G.D.S.P.P.	1
a) Decizie/aviz/respingere pentru:	
- avizare numire Director General din cadrul Fondului de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private	1

II. Decizii/avize emise în urma aprobării Vicepreședintelui ASF, din care:	590
A. Pensii Administrate Privat	139
a) Aviz pentru:	91
- avizare persoană juridică specializată	1
- agenți de marketing persoane fizice ³⁷	76
- reavizare agenți de marketing persoane fizice ³⁸	14
b) Decizie de retragere autorizație/aviz și radiere din Registrul ASF:	48
- retragere aviz agent marketing persoană juridică	1
- retragere aviz agenți marketing persoane fizice ³⁹	47
B. Pensii Facultative	451
a) Aviz pentru:	264
- avizare tematică	1
- agenți de marketing persoane juridice	2
- agenți de marketing persoane fizice ⁴⁰	171
- reavizare agenți de marketing persoane fizice ⁴¹	90
b) Decizie de respingere solicitare de avizare/reavizare agenți de marketing persoane fizice⁴²:	2
c) Decizie de retragere și radiere din Registrul ASF:	186
- retragere aviz agent de marketing persoană juridică	1
- retragere aviz agenți de marketing persoane fizice ⁴³	185
d) Decizie pentru modificarea actului constitutiv al administratorilor fondurilor de pensii private ca urmare a schimbării sediului social	1

5.4. ÎNSCRIEREA AUDITORILOR IT EXTERNI ÎN LISTA ASF

Entitățile autorizate, avizate sau înregistrate, reglementate și/sau supravegheate au obligația de a audita sistemele informatice importante cu un auditor IT extern înscris în Lista auditorilor IT externi menținută de ASF. Astfel, ASF derulează activități privind înregistrarea și evidența auditorilor IT externi prin înscrierea și radierea acestora în/din Lista auditorilor IT externi. Pe lângă soluționarea cererilor de înscriere/radiere în/din Lista auditorilor IT externi, ASF mai desfășoară următoarele activități:

- ▶ actualizarea documentației depuse de auditorii IT externi, notificarea auditorilor IT externi ale căror termene de valabilitate ale documentelor transmise la ASF au expirat;
- ▶ formularea de răspunsuri la solicitările de clarificare privind condițiile de înscriere în Lista auditorilor IT menținută de către ASF, primite de la entitățile interesate.

La finalul anului 2023, în lista auditorilor IT externi menținută de ASF erau înscrși un număr de 4 auditori IT externi persoane fizice și un număr de 22 auditori externi persoane juridice.

³⁷prin cele 76 avize au fost avizați 460 agenți de marketing persoane fizice

³⁸prin cele 14 avize au fost reavizați 24 agenți de marketing persoane fizice

³⁹prin cele 47 decizii au fost retrase avizele unui număr de 178 agenți de marketing persoane fizice

⁴⁰prin cele 171 avize au fost avizați 2818 agenți de marketing persoane fizice

⁴¹prin cele 90 avize au fost reavizați 412 agenți de marketing persoane fizice

⁴²prin cele 2 decizii au fost respinse solicitările de avizare a unui număr de 5 agenți de marketing persoane fizice

⁴³prin cele 185 decizii au fost retrase avizele unui număr de 2.268 agenți de marketing persoane fizice

6. MECANISME DE GARANTARE

Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI)

Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI), constituit ca persoană juridică de drept public în condițiile Legii nr. 88/2021 și ale reglementărilor ASF în aplicarea legii, are ca scop compensarea investitorilor în situația incapacității participanților la Fond de a returna fondurile bănești și/sau instrumentele financiare datorate sau aparținând investitorilor, care au fost deținute în numele acestora în legătură cu prestarea de servicii și activități de investiții. Societățile de servicii și investiții financiare autorizate de ASF, societățile de administrare a investițiilor, autorizate de ASF, care administrează portofolii individuale de investiții, și administratorii de fonduri alternative de investiții autorizați să administreze portofolii individuale de investiții, instituțiile de credit înregistrate în Registrul ASF și sucursalele societăților din state terțe autorizate de ASF să furnizeze servicii și activități de investiții pe teritoriul României trebuie să contribuie, conform prevederilor legale, la Fondul de Compensare a Investitorilor.

Analiza activității FCI în anul 2023 a presupus analizarea rapoartelor privind indicatorii financiari și evoluția indicatorilor specifici activității de compensare a investitorilor și a solicitărilor de clarificare a unor subiecte generate de modificarea cadrului juridic aplicabil ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 88/2021.

ASF a analizat și aprobat Situațiile financiare anuale și Raportul anual de activitate ale Fondului pentru anul 2023. De asemenea, ASF a aprobat nivelul procentual utilizat de Fondul de Compensare a Investitorilor pe baza căruia Fondul a stabilit contribuțiile anuale totale datorate de către participanții la Fond pentru anul 2023 și Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2024.

Din activitatea de supraveghere prudențială au fost relevate următoarele concluzii:

- Fondul are în prezent un cadru de funcționare optim, cu o structură organizatorică clară, cu responsabilități bine definite, transparente și coerente, cu procese de identificare și gestionare a riscurilor la care societatea este sau poate și expusă, precum și mecanisme de control intern, inclusiv proceduri administrative și contabile riguroase;
- acoperirea cheltuielilor de administrare și funcționare în anul 2023, s-a realizat din veniturile obținute din investirea resurselor Fondului, precum și din cotizațiile plătite de participanții la Fond și entitățile autorizate de ASF să administreze locuri de tranzacționare și sisteme de compensare și/sau decontare, conform Legii nr. 88/2021;
- resursele pentru compensare erau la 31 decembrie 2023 de 26,18 milioane lei fiind investite într-o manieră prudentă, conform strategiei aprobate de ASF;
- la finele anului, Fondul înregistra 32 de participanți: 17 societăți de servicii și investiții financiare autorizate de ASF, 11 instituții de credit și 4 societăți de administrare a investițiilor, autorizate de ASF, care administrează portofolii individuale de investiții;
- Fondul nu a fost nevoit să utilizeze resursele disponibile pentru compensarea investitorilor.

Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România

Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România (BAAR) este organizația profesională ce cuprinde toate societățile de asigurare autorizate să ofere asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii provocate terților prin accidente cu vehicule și tramvaie pe teritoriul României (RCA).

Atribuțiile BAAR sunt stabilite conform Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii provocate terților prin accidente cu vehicule și tramvaie și includ:

- Funcționarea ca birou național auto, organ de plată a despăgubirilor și organ de compensare;
- Dezvoltarea și gestionarea bazei de date privind înregistrarea contractelor RCA;
- Administrarea asiguraților cu risc ridicat;
- Gestionarea și administrarea asigurării de frontieră;
- Furnizarea de informații consumatorilor prin intermediul unui centru de informare.

ASF a analizat și a aprobat bugetul de venituri și cheltuieli al BAAR pentru anul 2024, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2022 și a avizat nivelul contribuțiilor,

cotizațiilor și taxei de administrare a bazei de date cu contracte RCA valabile pentru anul 2024, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. ASF a analizat situațiile financiare anuale ale BAAR, precum și raportul auditorului financiar.

Politica și procedurile pentru gestionarea asiguraților RCA destinate asiguraților cu risc ridicat au fost supuse unei analize detaliate de către structurile specializate și au fost aprobate de către Consiliul ASF, ca urmare a modificărilor aduse acestora în ceea ce privește revizuirea formulei de calcul a primei recomandate.

ASF a menținut un dialog constant cu reprezentanții BAAR cu privire la previziunile referitoare la evoluția Fondului Național de Protecție (FNP), care au fost, de asemenea, subiectul analizelor în cadrul Consiliului ASF.

Fondul Național de Protecție este supus unei monitorizări continue din partea ASF, pentru a se asigura că se încadrează în limitele legale.

De asemenea, ASF analizează săptămânal rapoartele furnizate de către BAAR referitoare la numărul de asigurați cu risc ridicat și modul în care aceștia sunt distribuiți între societățile de asigurare.

Fondul de Garantare a Asiguraților din România

Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA) reprezintă o componentă esențială a sistemului de asigurări, creat conform prevederilor Legii nr. 213/2015 privind Fondul de Garantare a Asiguraților, împreună cu modificările și completările ulterioare. Misiunea sa fundamentală constă în protejerea creditorilor în situația în care un asigurator intră în insolvență. FGA intervine prin acordarea de despăgubiri sau indemnizații conform contractelor de asigurare, atât facultative, cât și obligatorii, în conformitate cu legislația, atunci când un asigurator falimentează, respectând plafonul de garantare prevăzut de lege.

De asemenea, FGA poate fi desemnat să acționeze ca administrator special în procesele de redresare financiară ale asiguratorilor și să îndeplinească rolul de lichidator în cazul lichidării voluntare a acestora. Potrivit prevederilor Legii nr. 213/2015, asiguratorii autorizați de Autoritatea de Supraveghere Financiară, inclusiv sucursalele lor din alte state membre ale Uniunii Europene, sunt obligați să contribuie la FGA în conformitate cu cerințele legale.

În anul 2023, ASF a desfășurat o acțiune de control periodic la FGA, în urma căreia a formulat recomandări în vederea eficientizării activităților de instrumentare și plată a cererilor înaintate Fondului de creditorii de asigurări, precum și în vederea evitării anumitor riscuri operaționale în activitatea FGA.

ASF a analizat în anul 2023 următoarele raportări FGA:

- Situația privind plata indemnizațiilor/despăgubirilor efectuate de către Fond creditorilor de asigurare ai asiguratorului aflat în faliment;
- Situația resurselor financiare ale Fondului;
- Execuția bugetului de venituri și cheltuieli;
- Situația contribuțiilor datorate și virate la Fond de către asiguratorii, distinct pentru asigurările generale și pentru asigurările de viață.

ASF a analizat și aprobat în anul 2023 următoarele raportări FGA:

- Situațiile financiare anuale;
- Raportul anual de activitate ale F.G.A pentru anul 2022;

ASF a purtat un dialog permanent cu reprezentanții FGA în ceea ce privește estimarea evoluției resurselor financiare ale Fondului în contextul plăților efectuate către creditorii de asigurare ai societăților aflate în faliment, în scopul identificării soluțiilor pentru asigurarea unui nivel care să permită protejerea creditorilor de asigurări. În cadrul ASF s-a analizat permanent situația cererilor de plată, a plăților efectuate și a resurselor financiare ale FGA.

Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private

Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private (FGDSPP) reprezintă o instanță de garantare crucială în sfera pensiilor private. Constituit ca o entitate juridică de drept public, FGDSPP a fost înființat în anul 2012 conform prevederilor Legii nr. 187/2011 și este supravegheat și controlat de Autoritatea de Supraveghere Financiară. Principalul obiectiv al FGDSPP este să garanteze drepturile acumulate de participanții și beneficiarii sistemului de pensii private conform legislației în vigoare. Acest rol esențial asigură stabilitatea și încrederea în sistemul de pensii private, oferind o protecție necesară pentru economiile și viitorul financiar al celor implicați.

FGDSPP intervine pentru a compensa pierderile suferite de participanți și/sau beneficiari în ceea ce privește fondurile de pensii private, atât în perioada de acumulare a contribuțiilor, cât și după ce aceștia devin eligibili pentru pensie. Aceste pierderi pot fi rezultatul incapacității administratorilor sau furnizorilor de pensii private de a-și onora obligațiile asumate. FGDSPP asigură, de asemenea, plata drepturilor participanților sau beneficiarilor în cazul în care acestea nu pot fi asigurate de administratorii sau furnizorii de pensii privați.

Prin adoptarea Ordonanței de Urgență nr. 174/2022, cadrul legal privind FGDSPP a suferit modificări semnificative. Astfel, FGDSPP poate fi desemnat de către ASF ca administrator special, având capacitatea de a înlocui conducerea administratorului fondului de pensii și de a prelua temporar activitatea de administrare a unui fond de pensii. De asemenea, în cadrul aceleiași ordonanțe, au fost adăugate dispoziții care reglementează desemnarea, numirea și exercitarea mandatului directorului general al FGDSPP, cu scopul de a asigura continuitatea activității Fondului de Garantare.

În anul 2023, în urma controlului anual periodic, activitatea FGDSPP a fost supusă verificării, nefiind identificate deficiențe care să impună dispunerea unor măsuri de remediere, sau a unor măsuri sancționatorii.

În anul 2023, FGDSPP a supus aprobării ASF următoarele:

1. Raportul de activitate al FGDSPP pentru anul 2022;
2. Situațiile financiare pentru anul 2022;
3. Strategia privind resursele financiare pentru anul 2024;
4. Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2024.

7. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ALE ASF

ASF ÎN CONTEXTUL EUROPEAN ȘI INTERNAȚIONAL

ASF în cadrul autorităților europene de supraveghere

ASF, în calitate de membru al Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) și al Autorității Europene de Asigurări și Pensii (EIOPA), se implică în procesul decizional al celor două autorități, prin participarea membrilor executivi ai Consiliului ASF în Consiliile Supraveghetorilor (Board of Supervisors - BoS), precum și în activitatea desfășurată la nivel tehnic în cadrul comitetelor permanente și al grupurilor de lucru, prin experții desemnați.

Participarea ASF la activitatea ESMA

În cadrul celor 8 reuniuni ale BoS ESMA care au avut loc în anul 2023, au fost adoptate o serie de standarde tehnice, avize/opinii și ghiduri, care să susțină obiectivele Strategiei ESMA pentru perioada 2023-2028, în cele cinci arii identificate ca prioritare. Acestea vizează: stabilitatea financiară și piețe financiare eficiente; supravegherea și convergența în supraveghere; protecția investitorilor de retail; finanțare sustenabilă; și inovarea tehnologică și utilizarea sporită a datelor. Dintre subiectele discutate în cadrul reuniunilor BoS care au prezentat un interes deosebit pentru activitatea derulată de ASF, enumerăm:

- convergența în supravegherea criptoactivelor și oportunitatea implementării unui proiect de act delegat care să permită o abordare centralizată, la nivelul UE, a colectării datelor și monitorizării în vederea implementării Regulamentului (UE) 1114/2023 privind piețele criptoactivelor (MiCA);
- ghidul privind denumirea fondurilor de investiții care folosesc termeni ESG (mediu, social și guvernanta) sau termeni referitori la sustenabilitate în denumirea acestora;
- documentul de consultare publică privind proiectul de ghid pentru supravegherea informațiilor legate de sustenabilitate raportate de emitenți conform Directivei UE de raportare corporativă de sustenabilitate (CSRD);
- harta riscurilor pentru anul 2024 și prioritățile Uniunii Europene ce se vor concentra și în 2024 pe raportările ESG;
- raportul privind datele aferente activităților transfrontaliere din anul 2022 și proiectul de standarde tehnice privind furnizarea de servicii în baza pașaportului;
- strategia ESMA privind datele, cu accent pe rolul ESMA ca data hub și intensificarea cooperării în ceea ce privește datele, precum și promovarea unei supravegheri bazate pe date.

O mare parte din activitatea ESMA este susținută de comitetele permanente și grupurile de lucru în cadrul cărora ASF are desemnați reprezentanți (55 de experți) care contribuie cu expertiză tehnică în cadrul acestora. Participarea la comitetele permanente asigură cadrul necesar pentru o analiză aprofundată a evoluțiilor din aria de interes și pentru identificarea celor mai bune soluții de gestionare a acestora, care să țină seama de contextul și impactul atât la nivel european, cât și național. În cadrul grupurilor de lucru și a comitetelor permanente, sunt abordate subiecte ce țin de: raportarea și calitatea datelor; gestionarea investițiilor și fondurile de investiții; informațiile dezvăluite de emitenți; integritatea pieței; post-tranzacționare; protecția investitorilor; finanțe digitale, finanțe sustenabile.

Participarea ASF în activitatea EIOPA

Prin participarea la cele 6 reuniuni ale BoS EIOPA de pe parcursul anului 2023, ASF a contribuit la implementarea strategiei EIOPA pentru perioada 2023 – 2026, pe teme ce pun accent pe: finanțare sustenabilă (dezvoltarea unor sisteme de asigurări și pensii sustenabile); transformare digitală; supraveghere prudențială eficientă și consecventă în întreaga UE, dezvoltarea de politici de înaltă calitate și stabilitate financiară. În acest context, în cadrul reuniunilor BoS au fost abordate subiecte precum:

- documentul de consultare privind opinia adresată autorităților naționale competente cu privire la reclamațiile de sustenabilitate și greenwashing;
- tratamentul prudențial al riscurilor de sustenabilitate, respectiv analiza privind justificarea unui astfel de tratament pentru obiectivele sociale sau de mediu în cadrul Solvabilitate II;
- avizul EIOPA cu privire la evaluarea și revizuirea Directivei IORP II, în special privind gestionarea riscului de lichiditate; gestionarea conflictelor de interese; evaluarea standardizată a riscurilor și informarea participanților cu privire la proiecțiile privind valoarea pensiei;
- raportul privind supravegherea tematică cu privire la produsele de asigurare atașate creditelor bancare;
- declarația de supraveghere privind contractele de reasigurare încheiate cu reasiguratorii din țări terțe;
- pregătirea unui test de stres la nivelul întregului sector al asigurărilor din UE în 2024.

În ceea ce privește activitatea tehnică și pregătirea proiectelor care urmează să fie adoptate de EIOPA BoS, acestea sunt realizate în cadrul comitetelor și grupurile de lucru constituite la nivelul EIOPA, din care fac parte experți ai autorităților naționale competente. La activitatea acestora, contribuie 27 de experți din cadrul ASF pe teme privind: protecția consumatorului și inovația financiară; sustenabilitate financiară; modele interne și cerințe de raportare conform Solvency II; supravegherea rezervelor tehnice; riscul de catastrofe naturale; guvernanta și evaluarea riscurilor în cadrul pensiilor ocupaționale și produsului de pensii pan-european.

Tematici trans-sectoriale ESMA și EIOPA

Inovația tehnologică și finanțarea sustenabilă au reprezentat în anul 2023 principalele preocupări ale celor două autorități europene de supraveghere, asupra cărora acestea și-au concentrat atenția în vederea implementării unor răspunsuri coerente și eficiente la provocările pe care cele două domenii le generează activității din sectorul financiar. Suplimentar față de aspectele punctuale menționate anterior, atât ESMA, cât și EIOPA au analizat cele două teme din perspectiva propriilor competențe și a implicațiilor asupra piețelor financiare aflate în aria lor de reglementare, acestea concretizându-se într-o serie de demersuri privind subiecte de interes comun, dintre care amintim:

- pregătirea pentru mandatul de supraveghere conform Regulamentului UE nr. 2554/2022 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar (DORA) și înființarea unui grup de lucru la nivel înalt pe aspecte de supraveghere (High Level Group on Oversight), care are drept scop crearea premiselor și asigurarea unei colaborări strânse între autoritățile europene de supraveghere și autoritățile naționale competente pe aspecte legate de supraveghere; de asemenea, tot în ceea ce privește implementarea în bune condiții a Regulamentului DORA, autoritățile europene de supraveghere au constituit și un grup de lucru pentru dezvoltarea unui sistem informatic pentru colectarea datelor referitoare la raportarea incidentelor TIC, DORA IT Task Force;
- proiectul de standarde tehnice de reglementare comune ale ESA care revizuieste Regulamentul delegat (UE) 1288/2022 de completare a Regulamentului (UE) 2088/2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare (SFDR);
- ghidul comun privind sistemul pentru schimbul de informații relevante pentru evaluarea competenței și onorabilității deținătorilor de participații calificate, directorilor și deținătorilor de funcții cheie ai instituțiilor financiare și ai participanților la piața financiară de către autoritățile competente;
- criteriile comune de evaluare a independenței autorităților naționale în linie cu articolul 8 din regulamentele de funcționare, pe baza a 4 principii: independența operațională; independența personalului; independența financiară; răspundere și transparență.

Asistență tehnică autorităților din Republica Moldova

În anul 2023, ASF a sprijinit autoritățile de supraveghere în sectorul financiar din Republica Moldova în demersurile acestora de consolidare a supravegherii piețelor financiare non-bancare. Acest sprijin s-a concretizat în asistență tehnică acordată Băncii Naționale a Moldovei pentru alinierea legislației naționale în domeniul asigurărilor la prevederile europene (Directiva Solvabilitate II și directiva RCA) în cadrul proiectului de twinning privind consolidarea supravegherii, a guvernantei corporative și a sistemului de management al riscului în Republica Moldova. Acest proiect a fost derulat alături de Banca Națională a României, Banca Națională a Olandei, Banca Centrală a Lituaniei și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

În plus, în cadrul acestui proiect, ASF a oferit bilateral asistență tehnică autorităților din Moldova pe parcursul anului 2023, pentru dezvoltarea cadrului normativ secundar în aplicarea noii legi privind activitatea de asigurare și de reasigurare, precum și în domeniul reglementării și supravegherii fondurilor de pensii facultative.

Proiecte de asistență tehnică cu finanțare nerambursabilă

În luna ianuarie 2023, a fost demarat proiectul de asistență tehnică Finanțe sustenabile - creșterea capacității de supraveghere, finanțat de Comisia Europeană prin Instrumentul pentru Asistență Tehnică. Proiectul este derulat în formula multinațională (multi-country projects), din acesta făcând parte România, Malta, Croația și Polonia, acesta urmând a se finaliza în octombrie 2024, conform calendarului de proiect.

Proiectul are în vedere dezvoltarea instrumentelor și practicilor naționale de supraveghere în domeniu, urmărind: evaluarea cadrului de reglementare existent pentru stimularea tranziției către investițiile verzi; consolidarea capacității de supraveghere a cerințelor de raportare privind finanțele sustenabile bazate pe cadrul legislativ european și cele mai bune practici din UE; acțiuni de conștientizare, prin organizarea unui workshop cu entități financiare și non financiare.

Tot din sfera proiectelor cu finanțare nerambursabilă, precizăm și faptul că în luna octombrie 2023, ASF a depus, împreună cu BNR, o cerere pentru finanțare din fondurile Comisiei Europene, prin Instrumentul pentru Sprijin Tehnic, a proiectului Consolidarea capacității instituționale a autorității în ceea ce privește autorizarea, supravegherea, redresarea și rezoluția Contrapărților Centrale (CCP). Proiectul propus este de asemenea în format multinațional (multi-country). Dintre autoritățile naționale competente similare, au depus o cerere de sprijin similar, în paralel cu această solicitare autoritățile de supraveghere pentru piața de capital din Croația, Grecia, Polonia și Portugalia. La sfârșitul lunii decembrie 2023, am fost informați că cererea ASF și BNR a fost acceptată pentru finanțare, proiectul urmând a fi inițiat conform termenilor agreeți.

Implicarea ASF în negocierea dosarelor legislative europene și transpunerea acquis-ului communautaire

La nivel european, sunt propuse acte legislative care se negociază în cadrul grupurilor de lucru înființate la nivelul Consiliului UE, ASF fiind implicată în negocierea pieselor legislative din aria sa de competență. Astfel, ASF a contribuit cu expertiză în cadrul a 7 pachete legislative negociate, dintre care amintim: pachetul privind listarea companiilor și pachetul privind compensarea prin intermediul unei Contrapărți Centrale, (cele două fac parte din pachetul de măsuri de dezvoltare a uniunii piețelor de capital (CMU); pachetul privind investițiile de retail; propunerea de regulament privind furnizorii de rating ESG și pachetul privind cerințele de raportare.

În contextul transunerii legislației europene relevante pentru sectorul financiar non-bancar, conform metodologiei aplicată la nivel național, ASF transmite periodic stadiul transunerii actelor comunitare către Ministerul Afacerilor Europene, notifică măsurile naționale de transpunere și elaborează răspunsuri și clarificări la solicitările privind măsurile naționale adoptate pentru implementarea directivelor europene.

Totodată, reprezentanții ASF participă la reuniunile organizate în cadrul Grupului de lucru Interinstituțional General pentru Transpunere, componentă esențială a cadrului instituțional național pentru transpunere.

Procesul de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)

Ca urmare a Memorandumului inițial semnat de Guvernul României în decembrie 2022, anul 2023 a fost marcat de o accelerare a procesului de aderare la OCDE, fiind demarată de către comitetele OCDE evaluarea aprofundată a legislației, politicilor și practicilor din domeniile aferente celor 17 instrumente juridice pentru care ASF este responsabilă sau coresponsabilă împreună cu alte instituții.

Astfel, în 2023, ASF a transmis către OCDE (direct sau împreună cu alte instituții) contribuții sub forma răspunsurilor la unele chestionare sau a unor evaluări suplimentare celor din 2022, pe teme care au vizat: guvernanta corporativă; piețe financiare; educație financiară; protecția consumatorului de servicii financiare; asigurările și pensiile private; guvernanta asigurătorilor; strategiile de finanțare a riscului de dezastru; reglementarea pensiilor private.

ASF a fost implicată în misiunile de evaluare derulate la București de către reprezentanții OCDE vizând codurile de liberalizare (gestionate de Comitetul de Investiții), guvernanta corporativă (gestionat de Comitetul Guvernanta Corporativă) și protecția consumatorului de produse financiare (gestionat de un grup în subordinea Comitetului Piețele Financiare). În cadrul acestor misiuni, au fost oferite informații suplimentare pe subiectele de interes pentru organizația internațională care să vină în sprijinul unei evaluări corecte a alinierii pieței financiare nebancale din România la instrumentele juridice ale OCDE din aria noastră de competență.

În domeniile pentru care a fost finalizat procesul de evaluare și a fost elaborat raportul cu principalele concluzii și recomandări, ASF a susținut sau a contribuit la prezentarea de aderare în cadrul comitetelor și grupurilor OCDE. Astfel, ASF a participat la prezentarea susținută de delegația României în cadrul reuniunii Comitetului de Investiții din noiembrie 2023 privind alinierea României la Codurile de liberalizare ale OCDE și a intervenit pe subiectele din aria de competență în discuțiile care au urmat acestei prezentări. În cadrul reuniunii Grupului de lucru privind pensiile private (WPPP) din decembrie 2023, ASF a susținut prezentarea de aderare la Principiile și Recomandările OCDE aplicabile sistemului de pensii private și a oferit informații suplimentare despre sistemul de pensii private din România în dialogul cu membrii grupului de lucru pe marginea acestei prezentări.

La nivel național, ASF a participat la reuniunile Comitetului Interministerial pentru coordonarea relațiilor României cu OCDE și a menținut un dialog permanent cu celelalte instituții din România implicate în procesul de aderare - Ministerul Afacerilor Externe, Secretariatul General al Guvernului, Banca Națională a României ș.a., pentru a-și coordona acțiunile și a asigura o abordare completă a tematicilor supuse evaluării, în special a celor care vizează domeniul trans-sectorial.

8. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII

INSTITUȚIONALE ȘI

CONSOLIDAREA ASF

Prevederile prezentului capitol se concentrează pe îmbunătățirea capacității instituționale și pe întărirea Autorității de Supraveghere Financiară, subliniind eforturile semnificative depuse în acest sens. Acesta detaliază dezvoltarea infrastructurii IT, accentuând inițiativele de digitalizare și integrare a proceselor IT în toate ariile de activitate ale instituției. Anul 2023 a marcat continuarea îmbunătățirii infrastructurii tehnologice, prin proiecte care vizează atât modernizarea echipamentelor hardware și software, cât și asigurarea securității informatice.

Pe lângă acestea se evidențiază proiectele majore inițiate sau implementate în 2023, care urmăresc modernizarea infrastructurii IT, asigurarea interoperabilității sistemelor de securitate cibernetică și eficientizarea proceselor și activităților ASF. Se remarcă, de asemenea, importanța participării la exercițiul național de securitate cibernetică Cydex 2023, precum și dezvoltarea de programe de educare IT pentru angajații ASF.

În domeniul managementului resurselor umane, raportul scoate în evidență două direcții principale de acțiune: guvernanta instituțională

și dezvoltarea resurselor umane. În 2023, ASF a continuat consolidarea guvernantei instituționale și a implementat măsuri pentru dezvoltarea competențelor angajaților săi, cu scopul de a atrage și păstra cei mai buni specialiști și de a îmbunătăți performanțele individuale și instituționale.

Activitatea juridică a ASF în 2023 s-a concentrat pe asigurarea unui cadru legal coerent și eficient pentru funcționarea piețelor financiare nebancale. La nivelul ASF s-au gestionat aspecte legate de legalitatea actelor ASF, de reprezentarea intereselor instituției în litigii și avizarea actelor normative, subliniind eforturile depuse pentru protejarea drepturilor ASF și prevenirea situațiilor litigioase.

În final, se abordează activitatea administrativ-financiară a ASF, evidențiind un grad de execuție satisfăcător al veniturilor și cheltuielilor, în linie cu prevederile bugetare. Se menționează, de asemenea, numărul total de entități autorizate, reglementate și/sau supravegheate de ASF și se oferă detalii despre documentele financiar-contabile gestionate, precum și despre activitatea legată de achiziții publice și gestionarea patrimoniului.

8.1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII IT

Proiectele de digitalizare și integrare a proceselor interne au vizat îmbunătățirea eficienței și securității operaționale. Modernizarea infrastructurii IT, inclusiv actualizarea platformelor de telecomunicații și asigurarea disponibilității platformelor IT necesare transformării digitale a fost o prioritate. În plus, s-a pus accent pe asigurarea securității infrastructurii IT prin proiecte de interoperabilitate cu sisteme naționale de securitate cibernetică, testarea securității IT și dezvoltarea continuă a educației în securitate cibernetică pentru angajați.

Inițiativele ASF în domeniul IT vizează digitalizarea și adoptarea soluțiilor informatice în întreaga instituție. Pe parcursul anului 2023, s-au continuat eforturile de a îmbunătăți infrastructura de hardware și software, demarate în ani precedenți. Cu această ocazie, s-au investit resurse în vederea integrării activităților pe sectoare, căutându-se modalități de a unifica sau centraliza anumite procese fundamentale sau de a le coordona într-o manieră mai eficientă, pe verticală.

În 2023, acțiunile desfășurate au abordat mai multe direcții strategice, inclusiv:

- ▶ Digitalizarea proceselor: Continuând inițiativele de digitalizare începute în 2021, anul 2023 a marcat lansarea proiectelor pentru implementarea graduală a unei soluții integrate de gestiune a resurselor umane (cu implementare pornită în 2023) și evaluarea opțiunilor pentru implementarea unei platforme de gestionare a documentelor interne.
- ▶ Integrarea proceselor: S-au perpetuat eforturile de a integra procesele interne, în special în domeniile de autorizare și supraveghere a celor trei sectoare principale: Pensii Private, Asigurări - Reasigurări și Instrumente și Investiții Financiare. Aceasta a inclus adăugarea de noi module la aplicațiile existente, precum portalul de autorizare (un modul pentru

colectarea datelor privind formarea profesională continuă a persoanelor autorizate, modul Fit&Proper) și dezvoltarea de noi soluții pentru monitorizarea daunelor în piața de asigurări și pentru colectarea și analiza rapoartelor periodice.

- ▶ Securitatea IT: A fost accentuată importanța asigurării conformității în domeniul securității IT, prin definirea și implementarea unor politici de securitate a informației. Aceste politici sunt menite să satisfacă cerințele actuale din IT pentru a garanta integritatea, confidențialitatea și disponibilitatea sistemelor informatice ale ASF.

Proiectele importante puse în aplicare sau inițiate în 2023 au fost aliniate cu obiectivele și acțiunile stabilite în Strategia IT adoptată pentru perioada 2021-2023. Aceste proiecte s-au concentrat în principal pe:

1. Modernizarea infrastructurii IT a ASF:

- ▶ Modernizarea infrastructurii descentralizate pentru utilizatorii finali:

Obiectiv: Dotarea cu echipamente de lucru moderne și promovarea utilizării platformelor colaborative de lucru de către toți angajații ASF, cu scopul de a îmbunătăți eficiența muncii.

- ▶ Reproiectarea arhitecturii infrastructurii integrate de telecomunicații:

Obiectiv: Actualizarea și optimizarea rețelei de date a instituției, conform necesităților specifice și politicii de securitate. Aceasta a inclus adoptarea standardelor și soluțiilor actuale de comunicații de date și voce, crearea unei rețele convergente pentru date, voce și video cu disponibilitate înaltă, implementarea comunicațiilor VOIP și gestionarea centralizată a rețelei.

- ▶ Modernizarea infrastructurii hardware:

Obiectiv: Creșterea disponibilității platformelor IT esențiale pentru transformarea digitală a ASF. A fost dezvoltată o platformă de infrastructură virtualizată, hardware și software, "cloud-ready", cu arhitectură hiperconvergentă (HCI), destinată susținerii proceselor informatice curente și viitoare ale instituției.

2. Asigurarea securității infrastructurii IT

Pentru asigurarea securității infrastructurii IT, Autoritatea de Supraveghere Financiară a pus în aplicare următoarele măsuri în 2023:

- ▶ Interoperabilitatea sistemelor de securitate cibernetică (Proiectul "Țițeica 2"):

Crearea unui mecanism informatic pentru alertare rapidă și diseminare a informațiilor în timp real, care să asigure interoperabilitatea sistemelor de securitate cibernetică ale ASF cu sistemul informatic al Centrului Național Cyberint. Scopul este cooperarea, informarea și reacția eficientă la incidente.

- ▶ Testarea securității IT în cadrul ASF

Desfășurarea de teste pentru identificarea vulnerabilităților (sau teste de penetrare), pentru a evalua comportamentul sistemelor și aplicațiilor în scenarii de atacuri informatice prestabilite.

Scopul testelor este acela de a analiza comportamentul sistemelor și aplicațiilor în contextul diferitelor atacuri informatice, fiind analizate și tratate vulnerabilitățile identificate;

- ▶ Dezvoltarea continuă a platformei de educație în securitate informatică:

Prin acest proiect s-a urmărit conștientizarea și educarea angajaților în a identifica și reacționa rapid la un eventual atac cibernetic real (module de training: Parole și conturi, Email, Web Browsing, Social Networks & Messengers, Securitatea PC-urilor, Dispozitive mobile, Protejarea datelor confidențiale, Phishing, DLP-GDPR, Politica de securitate etc.).

- ▶ Demararea proiectului "Țițeica 3":

Acest proiect are ca scop extinderea și dezvoltarea la nivel național a mecanismelor de protecție împotriva atacurilor cibernetică, prin adoptarea tehnologiilor de ultimă generație, cum ar fi inteligența artificială și învățarea automată. Proiectul urmărește asigurarea mijloacelor defensive optime, complementaritatea cu sistemul de securitate cibernetică dezvoltat la nivelul arcului guvernamental.

- ▶ Participarea la exercițiul național de securitate cibernetică Cydex 2023:

Scopul participării a fost de a exersa capacitatea de răspuns a personalului cu atribuții specifice în domeniul comunicației și tehnologiei informației la diverse tipuri de amenințări cibernetică.

3. Eficientizarea proceselor și activităților ASF

În 2023, Autoritatea de Supraveghere Financiară a întreprins diverse inițiative pentru eficientizarea proceselor și activităților sale, prin implementarea și dezvoltarea de noi soluții digitale:

- ▶ Portal de autorizare:

A fost dezvoltată o platformă electronică online destinată facilitării procesului de colectare, prelucrare și analiză a cererilor de autorizare și operațiunilor asociate. În 2023, platforma a fost îmbunătățită prin adăugarea gestionării electronice complete a cererilor, acoperind întregul ciclu de viață al acestora. Acest demers face parte din Strategia ASF de digitalizare a activității sale și, implicit, de modernizare și de eficientizare a procesului de autorizare; proiectul a fost extins în 2023 prin adăugarea unor elemente suplimentare precum managementul electronic al cererilor de autorizare în scopul acoperirii întregului ciclu de viață al cererilor (gestiunea exclusiv electronică). Se asigură suport permanent.

- ▶ Extinderea portalului Autorizări:

- o Cu un modul pentru înregistrarea persoanelor semnificative, pentru a îndeplini cerințele de raportare Fit&Proper (în derulare);

- o Cu un modul pentru înregistrarea persoanelor autorizate/notificate de ASF, vizând colectarea datelor privind obligația de formare profesională continuă (conform Regulamentului ASF nr. 28/2020), respectiv Regulamentului ASF și BNR 14/7/2018). Începând cu 01.01.2023 Regulamentul 28/2020 a intrat în vigoare, iar raportarea de către OFP-uri se va realiza exclusiv prin intermediul platformei; Platforma va fi extinsă și la S.A.I. și instituțiile de credit.

- ▶ Soluție pentru monitorizarea daunelor din piața de asigurări:

Implementată în conformitate cu noile reglementări (Norma nr. 30/2022 privind asigurările auto din România, ce a intrat în vigoare la data de 1 februarie 2023), folosind baza de date AIDA dezvoltată de BAAR, pentru a gestiona daunele din asigurările auto în România.

- ▶ Extindere platformă BI Tableau:

Soluția BI Tableau a fost optimizată și extinsă, fiind acum utilizată de mai multe departamente din cadrul ASF. A fost finalizată și migrarea datelor în Vertica.

- ▶ Mediu integrat de raportări (MIRA):

O platformă dezvoltată pentru omogenizarea și simplificarea cerințelor legate de raportare către ASF Platforma MIRA (Mediu Integrat de Raportare) este o soluție modernă pentru colectarea și prelucrarea de raportări periodice prin intermediul căreia companiile și instituțiile din piețele supravegheate vor putea să transmită raportări către Autoritatea de Supraveghere Financiară într-un mod simplu și consistent. Aplicația a fost dezvoltată intern și se află în faza de testare în cadrul echipei IT, fiind parcursă practic prima etapă a proiectului. Prima utilizare a platformei va viza raportările anuale ESEF (European Single Electronic Format).

4. Dezvoltarea unor programe de educare IT pentru angajații ASF

Pentru a minimiza riscurile legate de securitatea cibernetică și pentru a crește gradul de conștientizare a importanței digitalizării proceselor interne, Autoritatea de Supraveghere Financiară a inițiat diverse acțiuni de educare IT pentru angajați:

- ▶ Dezvoltarea continuă a platformei online ISA (Information Security Awareness):

Această platformă se concentrează pe îmbunătățirea conștientizării securității cibernetică în rândul angajaților ASF, oferind resurse educaționale și training-uri specifice.

- ▶ Conștientizarea angajaților ASF asupra beneficiilor produselor IT:

Prin organizarea de sesiuni de demonstrație pentru aplicațiile IT existente sau recent dezvoltate în cadrul ASF, angajații sunt încurajați să înțeleagă și să valorifice potențialul acestor instrumente în activitatea lor zilnică.

- ▶ Participarea la exercițiul național de securitate cibernetică Cydex 2023:

Această participare a avut ca scop antrenarea angajaților în recunoașterea și gestionarea diverselor tipuri de amenințări sau atacuri cibernetică, consolidând astfel capacitățile defensive ale instituției.

5. Alte proiecte interne

Consiliul ASF a solicitat și susținut o serie vastă de proiecte interne în 2023, vizând modernizarea, securitatea și eficiența în cadrul organizației:

- Office 365 – integrarea completă a soluției Microsoft Office 365 în activitatea salariaților Autorității în vederea asigurării unui mediu securizat destinat colaborării și partajării de informații de la distanță;

- asigurarea semnăturii electronice calificate pentru toți salariații instituției;

- implementare sistem de management incidente IT – Manage Engine Service ServiceDesk;

- activități pentru administrarea, implementarea și monitorizarea politicilor DLP (Data Loss Prevention);

- suport tehnic pentru toate evenimentele în ceea ce privește securitatea cibernetică: asigurarea și dezvoltarea mijloacelor, instrumentelor, capabilităților tehnice și operaționale necesare pentru a face față oricăror tipuri de evenimente, incidente și amenințări; detectarea și raportarea internă, analiza și evaluarea (inclusiv triere și decizie), răspunsul la incidente și recuperarea în urma incidentelor, evaluarea și actualizarea măsurilor privind managementul incidentelor;

- actualizarea sistemelor de protecție împotriva intruziunilor (firewall);

- actualizarea taxonomiei XBRL în sistemul eHUB și efectuarea de teste funcționale;

- implementarea de rapoarte pentru aplicația de evidență a cererilor de verificare a aderărilor la fondul de pensii;
- implementarea de rapoarte pentru Registrul Intermediarilor Secundari (RIS);
- actualizarea aplicației BazaSAR – modificare modul Registrul specialiștilor constatare daune prin adăugarea de câmpuri suplimentare precum și crearea unui job pentru actualizarea automată a informațiilor din datele transmise de către ISF, creare opțiuni dublare înregistrare în secțiunea Notificări pentru a facilita introducerea mai rapidă a societăților care au mai multe sucursale de către utilizator;
- actualizarea indicatorilor din manualul pentru consolidarea funcției de supraveghere a pieței asigurărilor din România (EIOPA) afectați de modificările template-urilor de raportare;
- implementarea formularelor, rapoartelor la nivel de societate, rapoartelor centralizatoare de analiză pentru raportările zilnice privind contractele RCA și actualizarea rapoartelor privind raportările rectificative, a celor referitoare la situația raportărilor transmise/netransmise și a notificărilor transmise pe email pentru includerea raportărilor cu periodicitate zilnică;
- modificarea formularului de raportare și raport la nivel de societate – Situația dosarelor RCA precum și actualizarea formularelor de raportare și a rapoartelor privind petițiile conform solicitărilor departamentului de specialitate;
- actualizarea și operaționalizarea modului pentru evidența personalului în cadrul portalului Autorizări;
- dezvoltarea aplicației Trace pentru vizualizarea tranzacțiilor zilnice EMIR și SFTR raportate prin intermediul ESMA;
- extinderea aplicației Secretariat tehnic prin dezvoltarea de noi funcționalități;
- migrarea aplicației Secretariat tehnic la ultima versiune de .Net Framework;
- actualizarea funcționalităților portalului Petiții conform solicitărilor primite din partea structurilor beneficiare;
- modificare aplicații SIR-EWS și OAM pentru a permite raportările anuale în format ESEF și raportările emitenților de la SMT/SOT;
- actualizarea aplicației Baza și a Registrului public SIIF conform cerințelor;
- modificare aplicație Supraveghere Arena pentru interogarea datelor istorice (Raport zilnic de piață);
- dezvoltare dashboard-uri cu indicatori/KPI și analize la cerere, în Tableau, conform solicitărilor primite din partea structurilor beneficiare;
- dezvoltare teste analitice și tehnice TREM (Transaction Reporting Exchange Mechanism), conform analizei realizate cu persoane beneficiare din business;
- dezvoltarea unei aplicații destinate transmiterii automate, la intervale predefinite, de alerte (către entități dar și intern) înainte de expirarea mandatelor persoanelor autorizate din zona piața de capital;
- implementarea unui modul de monitorizare plan control - proiectul are ca obiectiv monitorizarea modului de ducere la îndeplinire și respectarea termenelor asumate – de către entitățile controlate – a măsurilor impuse prin planurile de măsuri instituite, ca urmare a acțiunilor de control derulate de ASF prin două dintre structuri;
- dezvoltare aplicație Registru Proceduri SAL-FIN;
- modificare machete SIR;
- dezvoltare aplicație AREPORT în vederea transmiterii raportărilor firmelor de investiții către EBA;
- programe de educare în ceea ce privește cultura de securitate IT a angajaților ASF;
- susținerea de demo-uri pentru aplicațiile utilizate în cadrul Autorității sau prezentarea de soluții al căror specific poate optimiza modul de lucru în vederea reducerii resurselor alocate pentru soluționarea sarcinilor alocate.

► **Susținerea de inițiative și proiecte tehnice, la nivelul pieței financiare**

Autoritatea de Supraveghere Financiară joacă un rol activ în promovarea inițiativelor și proiectelor tehnice pe piața financiară, participând în cadrul grupurilor de lucru ale autorităților europene de supraveghere dedicate aplicării tehnologiilor informaționale în sectorul financiar nebanca. Concret, ASF contribuie la activitățile:

- ESMA-ITMG (IT Management and Governance Technical Committee): Acest comitet tehnic se concentrează pe managementul și guvernanta IT în cadrul instituțiilor financiare, având ca scop stabilirea celor mai bune practici și standarde în domeniul IT pentru entitățile reglementate de ESMA.
- EIOPA-ITDC (Information Technology and Data Committee): Comitetul se ocupă cu aspectele tehnologice și de date în sectorul asigurărilor și pensiilor private, urmărind facilitarea schimbului de informații, promovarea standardelor de date și adresarea provocărilor tehnologice specifice acestui sector.

Prin aceste eforturi, ASF își propune să contribuie la dezvoltarea unui cadru tehnologic solid și eficient la nivelul piețelor financiare europene, îmbunătățind astfel infrastructura IT, securitatea datelor și implementarea de noi soluții tehnologice în vederea sprijinirii inovației și creșterii eficienței în sectorul financiar nebanca.

8.2. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

În anul 2023, dezvoltarea resurselor umane în cadrul Autorității de Supraveghere Financiară a inclus mai multe inițiative cheie, axate pe atragerea, formarea și dezvoltarea profesională a angajaților, pentru a se asigura că instituția dispune de o echipă de specialiști de înaltă calitate și este capabilă să răspundă eficient provocărilor pieței financiare non-bancare din România.

Astfel, activitatea de resurse umane a fost orientată către consolidarea guvernantei instituționale și dezvoltarea competențelor angajaților. Inițiativele au inclus procese de selecție și recrutare bazate pe principii de transparență și merit, precum și programe de perfecționare profesională continuă, evidențiind importanța capitalului uman în realizarea obiectivelor ASF.

► **Procese de selecție și recrutare:**

S-au derulat procese de selecție și recrutare bazate pe principii solide, cu scopul de a atrage cei mai buni specialiști în cadrul structurilor organizatorice ale autorității. Totuși, aceste procese au fost afectate de necesitatea aplicării Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2023, ceea ce a condus la anularea proceselor de recrutare în curs la momentul intrării în vigoare a ordonanței.

► **Dezvoltarea profesională continuă:**

ASF pune un accent deosebit pe pregătirea profesională și dezvoltarea personală a angajaților săi, considerând aceste aspecte esențiale pentru menținerea unui nivel înalt de profesionalism și calitate. Instituția a implementat un sistem unitar

de formare, care răspunde necesităților unei piețe în continuă evoluție și își propune să asigure oportunități ample de dezvoltare și instruire pentru personal.

► **Realizări în formarea profesională:**

Conform Planului Anual de Formare Profesională aprobat de Consiliul ASF, în anul 2023 s-au înregistrat 295 de participări la programe de formare profesională, cu contribuția a 27 de lectori străini și 10 lectori din România. Aceasta demonstrează angajamentul ASF către consolidarea continuă a competențelor și a cunoștințelor echipelor sale, în vederea creșterii performanțelor la toate nivelurile instituționale.

295 PARTICIPĂRI LA PROGRAME DE FORMARE PROFESIONALĂ

27 CU LECTORI DIN STRĂINĂTATE

10 CU LECTORI DIN ROMÂNIA

Aceste eforturi subliniază dedicarea ASF pentru creșterea eficienței, credibilității și reputației sale ca autoritate de reglementare și supraveghere a pieței financiare non-bancare din România, prin valorificarea și dezvoltarea potențialului uman disponibil.

8.3. ACTIVITATEA JURIDICĂ A ASF

ASF și-a menținut angajamentul de a acționa cu respectarea strictă a legalității, acest principiu fiind o piatră de temelie pentru toate acțiunile și activitățile instituției, în conformitate cu misiunea și valorile sale. În 2023, activitatea juridică a ASF a fost orientată către atingerea mai multor obiective esențiale:

► **Stabilirea unui cadru legal cuprinzător**

S-a pus accent pe asigurarea unui cadru legal solid, stabil și coerent, care să susțină funcționarea eficientă și sigură a piețelor financiare nebanca.

► **Asigurarea conformității actelor ASF**

S-a verificat legalitatea actelor emise de ASF, pentru a garanta conformitatea cu legislația în vigoare.

► **Protecția drepturilor ASF și prevenirea litigiilor**

ASF a acționat pentru a proteja propriile drepturi și a preveni situațiile litigioase, reprezentându-și interesele în fața diverselor instanțe judecătorești și arbitrale, organe de cercetare penală și în procedurile de mediere.

▪ **Activitatea juridică în domeniul contencios, somații și recuperări creanțe**

Activitatea juridică a ASF specifică domeniului contencios, somații și recuperări creanțe presupune următoarele:

- activitatea specifică îndeplinirii procedurii administrative prelabile, potrivit dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, aferente celor trei piețe financiare nebanca supravegheate de ASF, vizând soluționarea plângerilor prelabile formulate, în temeiul acestei legi, împotriva actelor administrative și a măsurilor adoptate de ASF;
- activitatea specifică domeniului contencios (litigii), vizând reprezentarea intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale ASF în fața instanțelor judecătorești, arbitrale sau în procedura medierii, aferente domeniului civil și contencios administrativ;
- activitatea juridică specifică recuperării creanțelor ASF.

Aspecte legate de soluționarea litigiilor împotriva ASF

În anul 2023, în ceea ce privește activitatea de Contencios, Somații și Recuperări Creanțe, au fost instrumentate 413 dosare (din care 313 dosare de contencios administrativ/litigii de muncă/acțiuni în pretenții/alte cauze și 100 dosare penale), precum și 127 dosare având ca obiect cererile de creanță și dosare de executare silită.

În anul 2023, majoritatea soluțiilor pronunțate de instanțe au fost în favoarea ASF.

Litigiile vizând actele administrative și măsurile dispuse de ASF prezintă o deosebită importanță întrucât constituie ocazia cu care se verifică de către instanțele judecătorești legalitatea, dar și temeinicia acestora, în contextul existenței unei divergențe de argumente între părțile participante la proces. În multe cazuri, miza pecuniară a acestor litigii constă, în fapt, în efectele asupra patrimoniului părții vizate de actul administrativ individual sau în necesitatea conformării cu cerințele actelor de reglementare emise de ASF.

O categorie de litigii cu impact financiar o reprezintă litigiile de contencios administrativ vizând anularea unor acte de sancționare cu amendă aferente sectoarelor de activitate din cadrul ASF.

În anul 2023 au fost înregistrate și soluționate 12 plângeri prelabile formulate împotriva actelor administrative și a măsurilor dispuse de autoritate, după cum urmează:

- ▶ 8 plângeri prelabile - în domeniul pieței de capital;
- ▶ 2 plângeri prelabile - în domeniul asigurări-reasigurări;
- ▶ 2 plângeri prelabile - în domeniul pensiilor private.

Dintre acestea, până la dată de 15.01.2024, 10 plângeri prelabile formează obiectul unor litigii în instanță, după cum urmează:

- ▶ 8 acțiuni în instanță formulate împotriva actelor emise de ASF, aferente Sectorului Instrumentelor și Investițiilor Financiare;
- ▶ 2 acțiuni în instanță formulate împotriva unor acte emise de ASF, aferente Sectorului Asigurărilor-Reasigurărilor.

Activitatea juridică privind avizarea

În ceea ce privește activitatea de avizare, se poate constata că, în perioada 1.01.-31.12.2023, au fost emise sau, după caz, elaborate/soluționate, următoarele categorii de lucrări (4426):

A. Avize de legalitate: 3878;

B. Avize negative: 3;

C. Avize de legalitate și lucrări în materia achizițiilor publice: 221;

D. Opinii juridice și puncte de vedere: 159;

E. Alte răspunsuri/lucrări cu caracter juridic: 165.

Pe parcursul anului 2023, personalul cu atribuții juridice a făcut parte din diverse comisii, grupuri de lucru sau activități constituite/desfășurate la nivelul Autorității.

Activitatea juridică privind avizarea actelor normative

În ceea ce privește activitatea de reglementare, în cursul anului 2023, s-a îndeplinit obiectivul ASF privind actualizarea cadrului de reglementare asupra piețelor supravegheate de ASF, prin participarea la procesul de elaborare și avizare a proiectelor de acte normative ale ASF.

În perioada de referință, au fost analizate și formulate propuneri/observații asupra proiectelor de acte normative inițiate de structurile de specialitate din cadrul ASF, asupra proiectelor de acte normative cu incidență asupra domeniului financiar nebancaar inițiate de alte autorități/instituții publice, acordând 235 de avize de legalitate asupra proiectelor de acte normative, aflate în diferite stadii ale procedurii legislative: consultare publică, avizare interinstituțională, dezbateri în Parlament.

De asemenea, au fost formulate peste 50 de puncte de vedere conținând observații și propuneri asupra proiectelor de acte normative transmise de autorități/instituții publice, precum și puncte de vedere asupra proiectelor de legi/propunerilor legislative aflate în dezbateri la Camera Deputaților/Senat cu incidență asupra pieței de capital, a asigurărilor și a sistemului de pensii private din România, precum și asupra activității ASF.

În anul 2023, s-au acordat 58 de avize de legalitate asupra actelor normative aprobate de Consiliul ASF.

De asemenea, la nivelul anului 2023, în vederea avizării sau formulării de puncte de vedere, s-au analizat un număr de 89 de proiecte, din care 4 Proiecte de acte normative transmise spre analiză ASF, care au fost adoptate și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, 1 Proiect de ordonanță de urgență a Guvernului, 6 Proiecte de acte normative transmise spre analiză ASF sau inițiate de ASF și aflate în diverse stadii ale procedurii legislative (nepublicate încă în Monitorul Oficial), 4 Proiecte de hotărâri ale Guvernului, 12 Proiecte de lege și propuneri legislative, aflate în diferite stadii ale procedurii legislative în Parlamentul României și 62 Proiecte de acte normative aferente legislației secundare, elaborate de Autoritatea de Supraveghere Financiară.

Redăm, mai jos, lista celor 89 de proiecte analizate în cursul anului 2023, în vederea avizării sau formulării de puncte de vedere, astfel:

▶ Proiecte de acte normative transmise spre analiză ASF, care au fost adoptate și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, respectiv:

- Legea nr. 296 din 26 octombrie 2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung;
- Legea nr. 181 din 26 iunie 2023 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1.095/2010, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 806/2014 și (UE) 2015/2.365 și a Directivelor 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2007/36/CE, 2014/59/UE și (UE) 2017/1.132, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Legea nr. 6 din 5 ianuarie 2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar;
- Legea nr. 17 din 12 ianuarie 2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

▶ Proiect de ordonanță de urgență a Guvernului:

- Ordonanța de urgență nr. 71/2023 pentru instituirea unei prelungiri a termenelor prevăzute la art. 262 alin. (32) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

▶ Proiecte de acte normative transmise spre analiză ASF sau inițiate de ASF și aflate în diverse stadii ale procedurii legislative (nepublicate încă în Monitorul Oficial):

- Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare (PL-x 754/11.12.2023);
- Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de prevenire și combatere a publicității și a tehnicilor a transmise spre analiză ASF practicate de entitățile care nu sunt înscrise în Registrul Autorității de Supraveghere Financiară;
- Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, pentru modificarea art. 15 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative (în consultare publică MF);
- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață (în consultare publică MF);
- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (L1/2024);
- Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților (L107/2024).

▶ Proiecte de hotărâri ale Guvernului:

- Hotărârea Guvernului nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie;
- Hotărârea Guvernului nr. 506/2023 pentru aprobarea Strategiei naționale privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023—2026;

- Hotărârea Guvernului nr. 923/2023 pentru prelungirea perioadei de aplicare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie;
- Hotărârea Guvernului nr. 1326/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie.

► **Proiecte de lege și propuneri legislative, aflate în diferite stadii ale procedurii legislative în Parlamentul României:**

- Propunere legislativă privind completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (Plx 519/2023);
- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară (L 702/2023);
- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență nr. 93 din 18 decembrie 2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară (L 550/2023);
- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea articolului 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară și pentru modificarea articolului 53 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României (Plx 21/2024);
- Propunere legislativă pentru creșterea plafonului de garantare de 500.000 de lei în cazul despăgubirilor acordate în accidente soldate cu vătămări corporale grave, atunci când despăgubirea este plătită de Fondul de Garantare a Asiguraților (Plx 588/2023);
- Propunere legislativă privind plafonarea veniturilor din sectorul public la nivelul salariului Președintelui României (Plx 536/2023);
- Propunere legislativă pentru ieftinirea RCA prin modificarea Legii 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (Plx 517/2023);
- Propunere legislativă pentru modificarea art.13 alin.(5) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților (Plx 680/2023);
- Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 120 din 29 mai 2015 privind stimularea investitorilor individuali-business angels (Plx nr. 30/2023);
- Propunere legislativă pentru modificarea alin. (2) al art. 15 din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților (PLx nr. 681/2023);
- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (Plx 622/2023);
- Propunere legislativă pentru modificarea articolului 5 din Legea nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor (Plx 668/2023).

► **Proiecte de acte normative aferente legislației secundare, elaborate de Autoritatea de Supraveghere Financiară:**

- Norma nr. 1/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind criteriile pentru a acorda firmelor de investiții o scutire de la cerințele de lichiditate în conformitate cu articolul 43 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/2.033 (EBA GL 2022 10);
- Norma nr. 2/2023 privind comisionul de administrare pentru fondurile de pensii administrate privat;
- Norma nr. 3/2023 pentru modificarea Normei nr. 11/2008 privind colectarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 23/2008;
- Norma nr. 4/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 22/2011;
- Norma nr. 5/2023 pentru completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 14/2015 privind reglementările contabile conforme cu directivele europene aplicabile sistemului de pensii private;
- Norma nr. 6/2023 privind completarea art. 2 alin. (1) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 39/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, precum și Fondului de Compensare a Investitorilor;
- Norma nr. 7/2023 pentru modificarea Normei nr. 7/2007 privind prospectul schemei de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 26/2007;

► **Norma nr. 8/2023 pentru modificarea Normei nr. 16/2010 privind prospectul schemei de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 27/2010;**

- Norma nr. 9/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2021/14);
- Norma nr. 10/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind politicile solide de remunerare în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2021/13);
- Norma nr. 11/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 26/2021 privind activitatea desfășurată pe teritoriul României de asiguratorii din statele terțe prin intermediul sucursalelor;
- Norma nr. 12/2023 privind modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare;
- Norma nr. 13/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări;
- Norma nr. 14/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2020 privind modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat;
- Norma nr. 15/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 22/2011;
- Norma nr. 16/2023 privind modificarea anexei la Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 13/2018 pentru aplicarea Ghidului Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) privind scenariile de simulare a situațiilor de criză în temeiul art. 28 din Regulamentul (UE) nr. 1.131/2017 privind fondurile de piață monetară (Money-market funds);
- Norma nr. 17/2023 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 34/2020 pentru punerea în aplicare a Sistemului de raportare contabilă semestrială aplicabil entităților din domeniul asiguraților;
- Norma nr. 18/2023 pentru modificarea Normei nr. 18/2009 privind operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Consiliului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 26/2009;
- Norma nr. 19/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 15/2009 privind operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii administrat privat, aprobată prin Hotărârea Consiliului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 23/2009;
- Norma nr. 20/2023 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2015 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat;
- Norma nr. 21/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind exercițiul de colectare de date referitoare la persoanele cu venituri ridicate în temeiul Directivei 2013/36/UE și al Directivei (UE) 2019/2034 (EBA/GL/2022/08);
- Norma nr. 22/2023 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind procedurile și metodologiile comune referitoare la procesul de supraveghere și evaluare a contrapărților centrale (CPC) în temeiul articolului 21 din EMIR;
- Norma nr. 23/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind exercițiile de evaluare comparativă a practicilor de remunerare și a diferenței de remunerare între femei și bărbați în temeiul Directivei (UE) 2019/2034 (EBA/GL/2022/07);
- Norma nr. 24/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 24/2019 privind Fondul de garantare a asiguraților;
- Norma nr. 25/2023 privind cotele contribuțiilor datorate de asiguratorii Fondului de garantare a asiguraților;
- Norma nr. 26/2023 pentru modificarea și completarea Normei nr. 7/2010 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 9/2010;
- Norma nr. 27/2023 pentru modificarea Normei nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 13/2009;
- Norma nr. 28/2023 pentru modificarea art. 13 alin. (12) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 privind asigurările auto din România;
- Norma nr. 29/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 19/2021 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor private;
- Norma nr. 30/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2016 privind autorizarea de constituire a societății de pensii și autorizarea de administrare a fondurilor de pensii administrate privat;
- Norma nr. 31/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 23/2016 privind autorizarea de constituire a societății de pensii și autorizarea de administrare a fondurilor de pensii facultative;

- Norma nr. 32/2023 pentru aplicarea Ghidului privind cerințele de guvernare a produselor MiFID II, elaborat de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA);
- Norma nr. 33/2023 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind indicatorii din planurile de redresare ale contrapărților centrale (CPC) și a Ghidului ESMA privind scenariile din planurile de redresare ale CPC-urilor;
- Norma nr. 34/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 27/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat;
- Norma nr. 35/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii facultative;
- Norma nr. 36/2023 pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (SREP) în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034;
- Norma nr. 37/2023 pentru modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2 la Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 34/2015 privind cerințele cantitative stabilite de Autoritatea Europeană de Supraveghere pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale;
- Norma nr. 38/2023 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor;
- Norma nr. 39/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2014 privind activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii facultative;
- Norma nr. 40/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 11/2014 privind activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii administrate privat;
- Norma nr. 41/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2014 privind controlul intern, auditul intern și administrarea riscurilor în sistemul de pensii private;
- Norma nr. 42/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2013 privind activitatea de marketing a fondului de pensii administrat privat, aprobată prin Hotărârea Consiliului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 5/2013; (nepublicată în cursul anului 2023);
- Norma nr. 43/2023 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2013 privind activitatea de marketing al fondului de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 64/2013; (nepublicată în cursul anului 2023);
- Regulamentul nr. 1/2023 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2016 privind organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară;
- Regulamentul nr. 2/2023 privind modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2013 pentru autorizarea și funcționarea contrapărților centrale emise în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, aprobat prin Hotărârea Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2013;
- Regulamentul nr. 3/2023 privind transmiterea informațiilor în Platforma Portal Autorizare de către societățile de administrare a investițiilor și administratorii de fonduri de investiții alternative și pentru modificarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 9/2014 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a depozitarilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, precum și pentru abrogarea unui act normativ;
- Regulamentul nr. 4/2023 pentru modificarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2022 privind Fondul de compensare a investitorilor;
- Regulamentul nr. 5/5/2023 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară și al Băncii Naționale a României nr. 14/7/2018 privind prestarea de servicii și activități de investiții în numele societăților de servicii de investiții financiare și al instituțiilor de credit;
- Regulamentul nr. 6/2023 privind neaplicarea temporară a cotei pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări obligatorii de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie;
- Regulamentul nr. 7/2023 privind certificatele de depozit având la bază acțiuni emise de o societate cu sediul într-un stat membru sau într-un stat terț, precum și pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 4/2013 privind acțiunile suport pentru certificate de depozit;
- Regulamentul nr. 8/2023 privind neaplicarea temporară a cotei asupra veniturilor din activitatea de distribuție aferentă asigurărilor de răspundere civilă auto;

- Regulamentul nr. 9/2023 pentru modificarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2016 privind organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară;
- Regulamentul nr. 10/2023 privind stabilirea pragurilor în aplicarea art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 858/2022 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite, precum și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE, precum și privind aplicarea Ghidului ESMA privind formularele, formatele și modelele standard pentru solicitarea aprobării de gestionare a unei infrastructuri a pieței bazate pe DLT;
- Regulamentul nr. 11/2023 pentru modificarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2016 privind organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară;
- Regulamentul nr. 12/2023 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 5/2019 privind reglementarea unor dispoziții referitoare la prestarea serviciilor și activităților de investiții conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare;
- Regulamentul nr. 13/2023 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2016 privind organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară;
- Regulamentul nr. 14/2023 privind neaplicarea temporară a cotelor prevăzute la punctele 3, 6 și 9 din anexa nr. 2 la Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2014 privind veniturile Autorității de Supraveghere Financiară;
- Regulamentul nr. 15/2023 privind autorizarea entităților prevăzute la art. 1632 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului;
- Instrucțiunea nr. 1/6.218/2023 pentru aprobarea Normelor privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital rezultat din transferul titlurilor de valoare obținut de persoanele fizice;
- Instrucțiunea nr. 2/2023 pentru modificarea și completarea Instrucțiunii Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2016 privind întocmirea și depunerea situației financiare anuale și a raportării anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară - Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, precum și de către Fondul de Compensare a Investitorilor;
- Instrucțiunea nr. 3/2023 pentru modificarea anexei nr. 1 la Instrucțiunea Autorității de Supraveghere Financiară nr. 2/2016 privind întocmirea și depunerea raportării contabile semestriale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară - Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, precum și de către Fondul de Compensare a Investitorilor;
- Instrucțiunea nr. 4/2023 pentru aplicarea Ghidului privind utilizarea soluțiilor de înregistrare la distanță a clienților în temeiul art. 13 alin. (1) din Directiva (UE) 2015/849.

Analiza efectuată în domeniul reglementării la nivelul personalului cu atribuții juridice a vizat modul de transpunere a legislației europene din cele trei domenii de supraveghere financiară nebancaară, aplicarea ghidurilor/orientărilor emise de autoritățile europene (ESMA, EIOPA și EBA), respectarea normelor de tehnică legislativă, corelarea cu prevederile și principiile Constituției României, republicată, cu ansamblul reglementărilor interne, precum și armonizarea cu legislația națională, cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a instanțelor judecătorești naționale.

Prin acțiunile juridice descrise în prezentul raport, ASF își demonstrează angajamentul constant către susținerea legalității și eficiența procedurilor administrative și juridice, esențiale pentru funcționarea optimă a piețelor financiare nebancaare.

8.4. ACTIVITATEA ADMINISTRATIV - FINANCIARĂ A ASF

Aspectele administrativ-financiare evidențiază o gestionare prudentă a resurselor, cu un grad de execuție a veniturilor peste prevederi și economii la cheltuieli. Această performanță reflectă o politică eficientă de monitorizare și eficientizare a resurselor, contribuind la sustenabilitatea financiară a ASF.

Din informațiile prezentate despre situația financiară a Autorității de Supraveghere Financiară (ASF) pentru anul 2023, se pot extrage următoarele concluzii:

► Performanța financiară:

- ASF a realizat un grad de execuție a veniturilor de 102,8%, depășind previziunile bugetare stabilite pentru anul respectiv;
- Veniturile efective ale Autorității au fost de aproximativ 203,8 milioane lei.

► Managementul cheltuielilor:

- ASF a înregistrat economii la capitolul cheltuieli, cu aproximativ 5,6% mai puțin decât erau planificate în buget, reprezentând o sumă de aproximativ 203,5 milioane lei.

► **Rezultate financiare:**

- Eficiența în gestionarea resurselor și economiile realizate la cheltuieli au condus la un excedent bugetar de aproximativ 0,26 milioane lei;
- Această performanță este atribuită implementării unei politici de monitorizare și eficientizare a utilizării resurselor.

► **Supravegherea entităților de piață:**

Numărul total de entități autorizate, reglementate și/sau supravegheate de ASF este de 607, de la care Autoritatea colectează venituri în conformitate cu Regulamentul nr. 16/2014.

► **Administrarea Fiscală:**

Din perspectiva exercitării calității de ordonator de credite, activitatea derulată în anul 2023, în conformitate cu decizia de delegare a calității de ordonator de credite în acest sens⁴⁴, s-a concretizat prin aprobarea următoarelor documente:

Documente financiar contabile, din care:	4.346
angajamente bugetare	744
propunere de angajament	744
ordonanțări de plata	2.271
ordine de deplasare (intern + extern)	167
deconturi de cheltuieli	378
cerere de deschidere credite	6
recapitulatii salarii	26
stat de personal (salarii)	10
Raportări lunare către Ministerul Finanțelor Publice	72
Situații financiare anuale și trimestriale	4
Documente finalizate aferente procedurilor de achiziții publice, din care:	2.202
referate de necesitate(transmise de către diverse structuri înainte de transmiterea spre aprobare)	50
referate de achiziție bunuri/servicii/lucrări	260
strategii de contractare	11
documente aferente procedurilor de achiziție (fisa date, formulare propunere tehnica, instrucțiuni ofertanți, alte formulare, declarații)	36
declarații persoane cu funcții de decizie	10
rapoarte de finalizare/anulare a procedurilor de achiziții publice	9
acord cadru/contracte/acte adiționale privind achiziția de bunuri și servicii	99
ordine de deplasare	219
decizii comisii de evaluare oferte	11
acordarea vizei bun de plata	1.457
diverse răspunsuri, note etc	40
Documente finalizate aferente activității de gestiune a patrimoniului, din care:	1.565
Note de intrare recepție și constatare diferențe	1.075
Bonuri de consum	298
Bonuri de dare în folosință obiecte de inventar și fișe de evidență a materialelor de natura obiectelor de inventar date în folosință	192

Aceste informații detaliate reflectă activitatea financiar-contabilă și administrativă desfășurată la nivelul anului 2023. Analizând aceste date, putem trage următoarele concluzii și observații despre managementul financiar și administrativ:

⁴⁴Decizia nr. 433/06.04.2022 referitoare la delegarea calității de ordonator de credite.

► **Volumul Documentelor Financiar-Contabile:**

Instituția a gestionat un număr semnificativ de documente financiar-contabile, totalizând 4.346, indicând o activitate administrativă și financiară intensă.

Dintre acestea, ordonanțările de plată (2.271) reprezintă cea mai mare categorie, reflectând frecvența și complexitatea tranzacțiilor financiare.

► **Angajamentele Bugetare:**

Există o coerență între angajamentele bugetare și propunerile de angajament, ambele având câte 744 de documente, ceea ce sugerează o planificare atentă și respectarea procedurilor interne de aprobare bugetară.

► **Rapoarte și Situații Financiare:**

Cele 72 de raportări lunare către Ministerul Finanțelor demonstrează un angajament constant față de transparență și conformitate.

Pregătirea a 4 situații financiare anuale și trimestriale subliniază aderarea la standardele de raportare și responsabilitatea față de părțile interesate.

► **Proceduri de Achiziții Publice:**

Gestionarea a 2.202 documente aferente procedurilor de achiziții publice ilustrează amploarea activităților de achiziție și importanța conformității cu reglementările aplicabile.

Diversitatea documentelor (de la referate de necesitate la acorduri cadru și contracte) evidențiază complexitatea procesului de achiziții.

► **Gestiunea Patrimoniului:**

Activitatea intensă de gestiune a patrimoniului este indicată de 1.565 de documente gestionate, cu o concentrare pe note de intrare-recepție și bonuri de consum.

Gestionarea obiectelor de inventar și evidența materialelor relevă o atenție detaliată acordată activelor instituției.

Aceste concluzii reflectă o organizare riguroasă și o gestionare eficientă a resurselor financiare și administrative. Activitatea instituției evidențiază o abordare structurată și responsabilă a proceselor financiare, administrarea patrimoniului și conformitatea cu procedurile de achiziții publice, toate acestea fiind esențiale pentru îndeplinirea misiunii și obiectivelor sale.

Sumarizând datele și informațiile cuprinse în prezentul capitol, se poate evidenția faptul că în anul 2023, Autoritatea de Supraveghere Financiară a continuat să se concentreze pe dezvoltarea capacității instituționale și pe consolidarea infrastructurii sale, în linie cu obiectivele Strategiei IT pentru perioada 2021-2023. Acest demers a implicat modernizări semnificative în domeniul infrastructurii IT, securității cibernetice, proceselor interne și a managementului resurselor umane, reflectând angajamentul ASF de a răspunde eficient nevoilor sectorului financiar nebanca și de a asigura stabilitatea și integritatea piețelor financiare din România.

9. COMUNICARE, TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ ȘI EDUCAȚIE FINANCIARĂ

9.1. COMUNICAREA ȘI TRANSPARENȚA INSTITUȚIONALĂ

Comunicarea la nivelul ASF presupune în primul rând crearea, menținerea și îmbunătățirea permanentă a unui canal de comunicare deschis, prin care să se realizeze atât informarea Autorității asupra opiniilor consumatorilor cu care interacționează direct, asigurându-se astfel reprezentarea în derularea relațiilor cu publicul la nivelul ASF, precum și transmiterea de mesaje concrete, concise și utile părților interesate. Încrederea în piețele financiare și în produsele oferite, precum și în activitățile Autorității de Supraveghere Financiară reprezintă astfel consecința firească a unei activități de comunicare corecte și a transparenței instituționale.

În ceea ce privește demersurile de comunicare publică desfășurate la nivelul Autorității de Supraveghere Financiară, acestea urmăresc instituirea unui dialog structurat cu partenerii săi, într-o manieră diversificată și relevantă, pentru a putea răspunde în mod autentic intereselor acestora. Dialogul pe teme ce privesc activitatea instituției, precum și cu privire la stabilitatea și buna funcționare a piețelor s-a desfășurat pe platforme multiple, care oferă acces nemijlocit la un public cât mai diversificat. Acest demers a fost susținut pe întreg parcursul anului de către ASF, prin implicarea în cadrul activităților de comunicare externă, pe direcții și în modalități diverse.

Mai mult, în spiritul asigurării transparenței privind deciziile și activitățile ASF, structura responsabilă de comunicare din cadrul Autorității a gestionat solicitările formulate în baza Legii nr. 544/2001 de către publicul larg și de către reprezentanții mass-media. Astfel, pe parcursul anului 2023, au fost transmise răspunsuri pentru un număr de 94 solicitări de informații publice referitoare la activitatea Autorității, modul de îndeplinire a atribuțiilor instituției publice, activitatea sectoarelor ASF – SAR, SSPP și SIIF, acte normative/reglementări etc. Raportul de evaluare a implementării Legii nr. 544/2001 pentru anul 2023 a fost, de asemenea, publicat pe site-ul ASF.

Prezența la evenimente publice

Unul dintre evenimentele cu rezonanță la care ASF a fost partener în 2023, alături de Newsweek și Institutul de Studii Financiare, a fost #2023 Summit de educație financiară. În cadrul acestei conferințe au fost abordate teme dintre cele mai diverse, de la prezentarea investițiilor prin intermediul pieței de capital, la beneficiile fondurilor private din Pilonul II, dar și avantajele suplimentare pe care le oferă economisirea prin intermediul unei pensii private facultative din Pilonul III.

Totodată, pe întreg parcursul anului 2023, Autoritatea a organizat o serie de evenimente proprii și a participat la peste 50 de conferințe și seminarii organizate de alte entități - instituții, organizații profesionale și media, prezentând principalele mesaje legate de rolul și activitatea sa, prin participarea directă a reprezentanților instituției - a Președintelui ASF, a membrilor Consiliului și a directorilor/specialiștilor sau a Purtătorului de cuvânt. Astfel, și în anul 2023, ASF a jucat un rol activ în dialogul public pe teme majore ce privesc evoluțiile pieței financiare non-bancare.

9.2. RELAȚIA CU MASS-MEDIA ȘI MEDIUL ONLINE

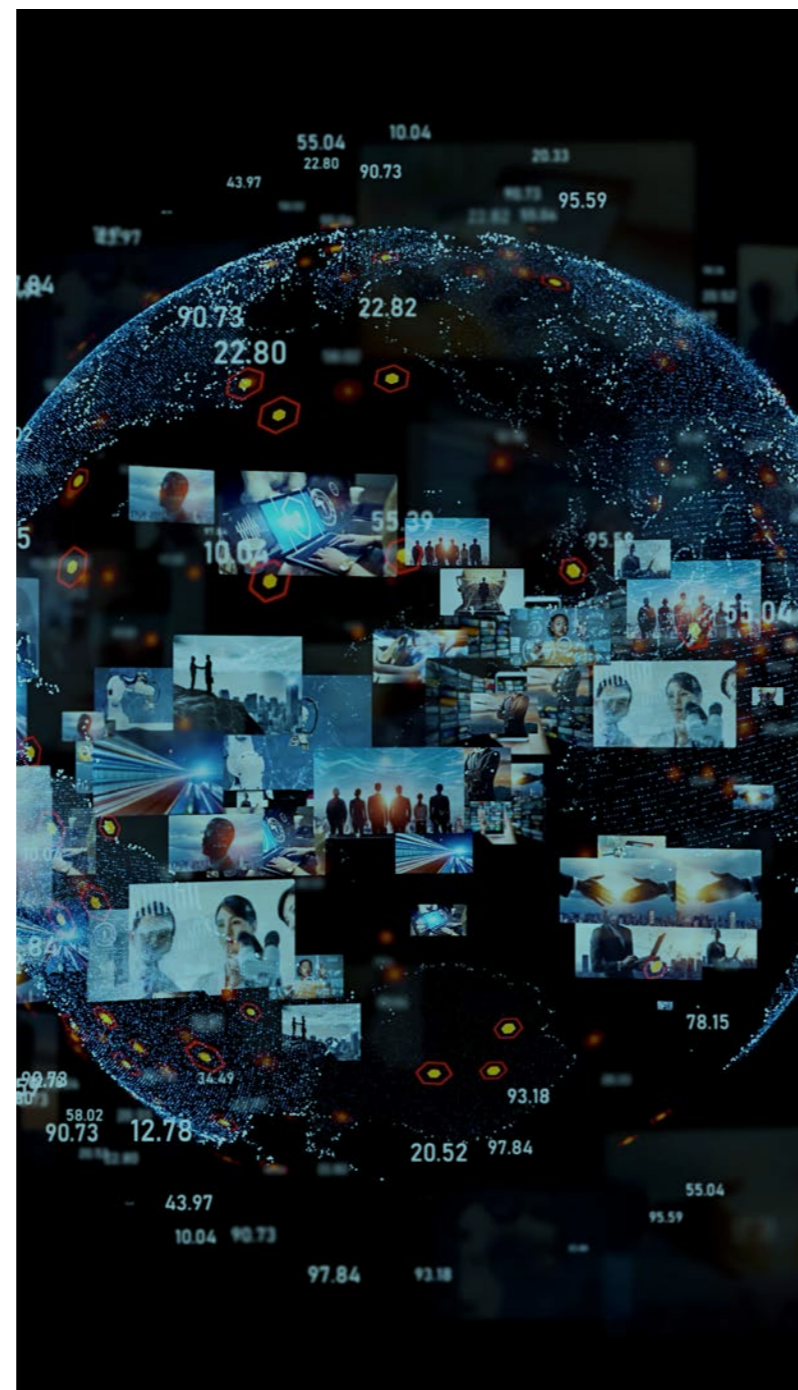
Mass-media a reprezentat și în anul 2023 unul dintre canalele principale de transmitere a mesajelor relevante ale Autorității, cu scopul de a asigura transparența, în vederea construirii unei percepții corecte a rolului și activității Autorității și a îmbunătățirii permanente a acesteia. În tot parcursul anului 2023, Autoritatea a răspuns unui număr de 210 solicitări de informații/interviuri/sincroane TV/intervenții radio venite din partea jurnaliștilor. Acestea au fost documentate cu ajutorul direcțiilor de specialitate din cadrul ASF, oferind de fiecare dată informații complete și cuprinzătoare despre subiectele discutate. Pozițiile/ declarațiile Autorității au fost oferite în scris sau au fost susținute în cadrul unor intervenții la emisiuni radio și TV de către Purtătorul de cuvânt, precum și de către alți specialiști din cadrul Autorității, după caz, în funcție de subiectele abordate și importanța acestora. Numărul solicitărilor primite din partea presei în 2023 a fost mai mare cu peste 20% față de anul precedent, întreg anul fiind marcat de activitate intensă și susținută a Autorității pe canalele mass-media.

În vederea atingerii obiectivelor de transparență și comunicare corectă și eficientă, la nivelul ASF, în anul 2023, au fost elaborate și transmise un număr de 93 de comunicate și informări de presă, prin intermediul cărora ASF a informat presa cu privire la deciziile Consiliului Autorității, cu privire la soluțiile din dosarele unde ASF a fost parte în dosarele instanțelor de judecată, dar și cu privire la acțiunile dedicate educației financiare și protecției consumatorului. Totodată, ASF a informat constant presa cu privire la date, analize și statistici referitoare la evoluția celor trei piețe supravegheate și reglementate. Zona de conținut editorial a continuat să fie dezvoltată și îmbunătățită, prin elaborarea de materiale publicistice pe teme de interes, care au fost promovate atât în mass-media centrală și locală, dar și pe rețelele sociale.

Preocuparea crescută manifestată de media pentru informația pusă la dispoziție de către Autoritate, precum și nevoia reală de informare a publicului în privința aspectelor ce țin de funcționarea piețelor financiare non-bancare, alături de necesitatea transparenței în comunicările Autorității au stat la baza conturării și implementării unor proiecte editoriale în domeniul educației financiare, dezvoltate alături de publisheri și alte platforme de conținut. Aceste demersuri au urmărit crearea de conținut de educație financiară, în formate diversificate – video, audio, text și imagine, transmise pe canale de comunicare ce oferă un acces nemijlocit publicului larg.

Astfel, în anul 2023, s-au materializat o serie de proiecte cu tematică de educația financiară, dintre care amintim pe cele dezvoltate alături de Profit.ro/Profit News TV și Realitatea TV.

- ▶ **Educație cu Profit** - campania realizată de profit.ro și Profit News TV în parteneriat cu ASF a adus în fața publicului experți ai Autorității, pentru a explica și dezbate aspecte de larg interes legate de produsele financiare nebancale, într-o serie de interviuri - podcast, ce au fost difuzate simultan pe trei platforme.
- ▶ **Lecția despre bani** - campania realizată de Realitatea TV în parteneriat cu Institutul de Studii Financiare. În cadrul campaniei de educație financiară, specialiști din cadrul ASF au vorbit despre importanța educației financiare și au explicat punctual mecanisme și produse specifice celor trei piețe supravegheate de ASF.

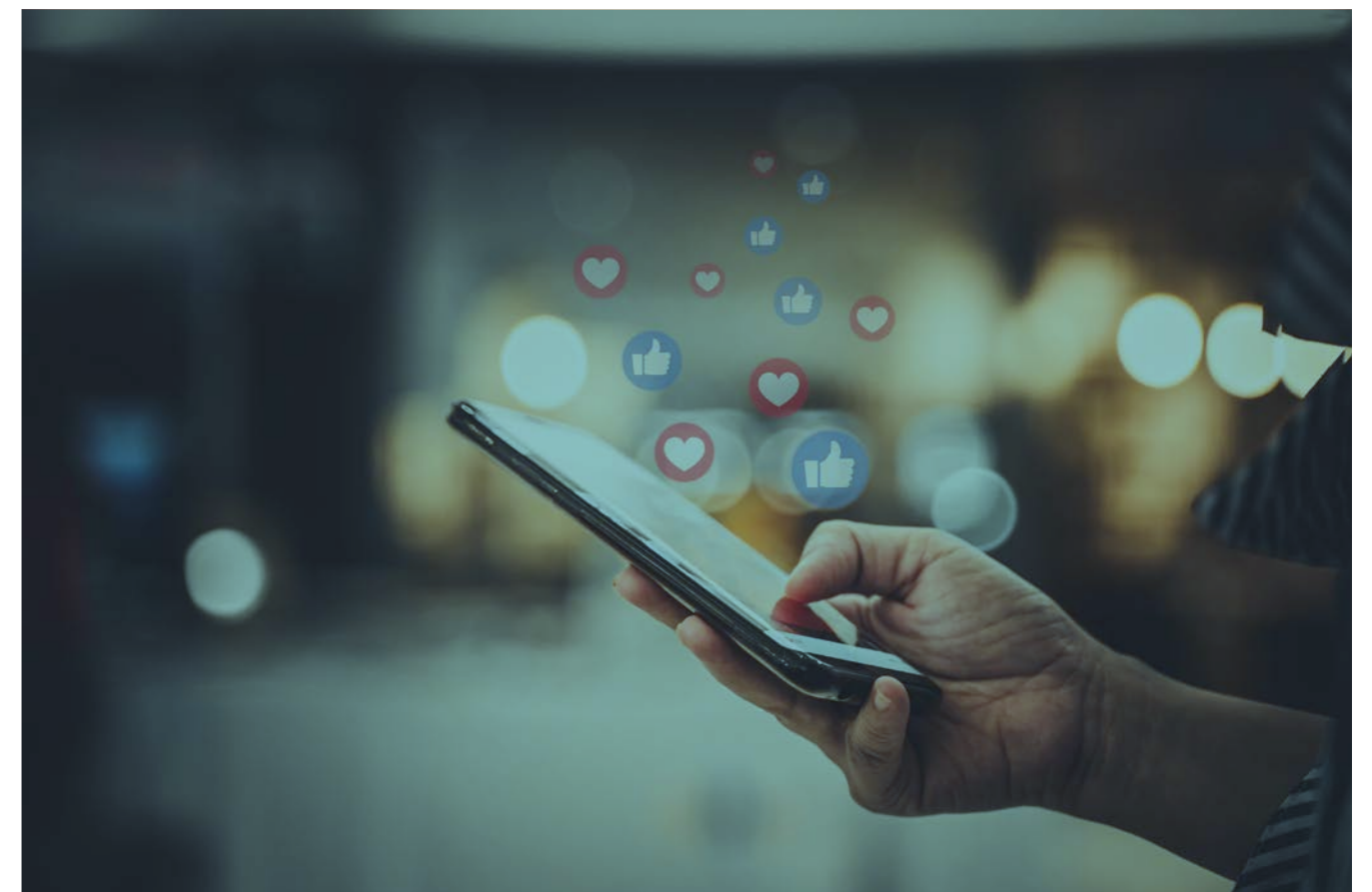

Platforme online proprii

ASF a continuat procesul de dezvoltare a platformelor proprii – website-ul www.asfromania.ro, website-ul dedicat educației financiare www.edutime.ro și integratorul de conținut cu relevanță pentru piețele financiare non-bancare www.studiiifinanciare.ro – atât în ceea ce privește structura, cât și conținutul informațional, rafinând astfel conținutul și calitatea informațiilor împărtășite.

Portalul dedicat educației financiare www.edutime.ro reprezintă o resursă de informații, proiecte și programe, un instrument util tuturor celor care doresc să-și îmbunătățească cunoștințele în domeniul financiar și să aprofundeze unele teme de actualitate în domeniu. În ceea ce privește activitatea acestuia, pe parcursul anului 2023, site-ul a înregistrat o audiență importantă - aproximativ 52.000 de vizitatori unici și 114.000 de afișări.

Totodată, portalul www.studiiifinanciare.ro, lansat de ASF în parteneriat cu Institutul de Studii Financiare, reprezintă un integrator de conținut cu relevanță pentru piețele financiare non-bancare, destinat deopotrivă jurnaliștilor și publicului larg, și a fost intens alimentat pe tot parcursul anului cu materiale bazate pe cercetări și rapoarte ale ISF și ASF, dar și cu materiale în premieră realizate de specialiști ai ISF și ASF. Pe site-ul www.studiiifinanciare.ro pot fi regăsite și analize ce acoperă evoluții macroeconomice și financiare locale și internaționale.

Social media

Profilurile de LinkedIn și Facebook, precum și canalul de Youtube sunt active de câțiva ani, iar în anul 2023 au fost inaugurate și pagina de Instagram și contul X (Twitter). Informațiile comunicate prin intermediul acestor platforme au reflectat conținutul diseminat pe canalele de comunicare clasice referitoare la activitatea Autorității, la evoluțiile piețelor reglementate, dar și la proiectele de educație financiară, într-o manieră adaptată fiecărei platforme în parte.

În linie cu orientarea strategică privind livrarea de informații în timp real, prin utilizarea canalelor new media și având în vedere apetența diferențiată pe categorii de vârstă, pentru prezența pe rețelele sociale, Autoritatea a inaugurat și contul de Tik-Tok.

9.3. RELAȚII CU PUBLICUL

În ceea ce privește activitatea de asistență a consumatorilor prin intermediul Call Center-ului ASF, în anul 2023, ASF a asigurat cadrul necesar pentru interacțiunea cu peste 515.097 consumatori (în creștere cu aproximativ 118% față de anul 2022). Aceste interacțiuni au avut loc prin intermediul call-center-ului, a aplicațiilor specifice de informare, prin soluționarea petițiilor și prin asistența de specialitate oferită consumatorului direct la sediul instituției.

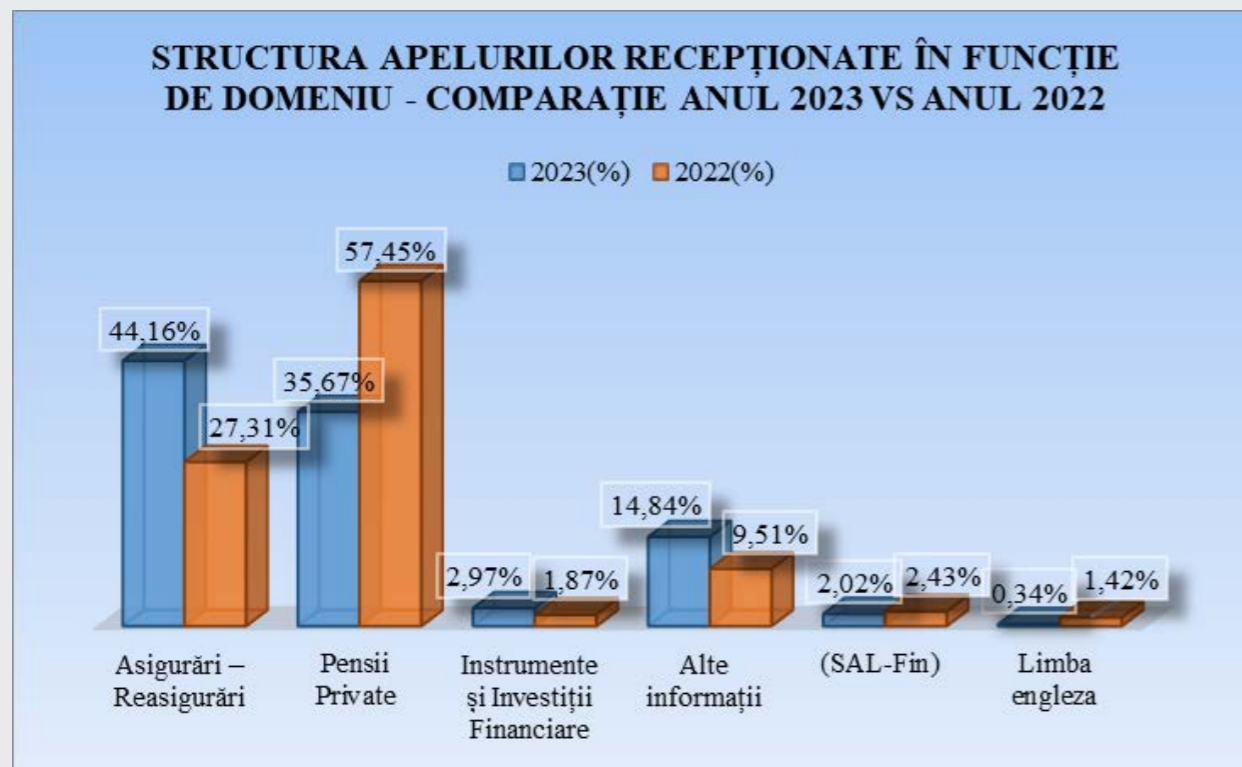
Astfel, prin intermediul Call-Center-ului ASF (Tel Verde 0800 825 627), Autoritatea contribuie la creșterea nivelului de informare a consumatorilor privind modul de funcționare a piețelor financiare nebancale supravegheate de către ASF.

Îmbunătățirea calității asistenței de specialitate oferite acordată consumatorilor prin intermediul Call Center-ului reprezintă o preocupare constantă la nivelul ASF. Interacțiunea ASF – consumator presupune ca primă etapă evaluarea acestuia

cu privire la nivelul de cunoștințe și experiență pe piețele financiare nebancale, urmând ca ulterior să îi fie transmise informațiile solicitate, în acord cu pregătirea și experiența sa. Informațiile transmise cuprind inclusiv riscurile la care acesta se poate expune în cazul alegerii unor produse financiare neconforme, precum și îndrumări cu privire la înțelegerea și eventuala asumare a acestor riscuri, în contextul luării unor decizii investiționale.

Prin intermediul Call Center-ului ASF, în anul 2023 au fost preluate și soluționate un număr de 12.038 apeluri (11.997 apeluri în limba română și 41 apeluri în limba engleză), în scădere cu 37,70% față de anul 2022 (19.323 apeluri).

Situația comparativă a numărului de apeluri recepționate în anul 2023, față de anul 2022, în funcție de domeniul vizat de solicitarea consumatorului se prezintă astfel:

- ▶ Instrumente și Investiții Financiare: 358 apeluri (2,97% totalul apelurilor primite) în scădere cu 1,10% față de anul 2022;
- ▶ Asigurări – Reasigurări: 5.316 apeluri (44,16% din totalul apelurilor primite), în creștere cu 0,74% față de anul 2022;
- ▶ Pensii Private: 4.294 apeluri (35,67% din totalul apelurilor primite), în scădere cu 61,32% față de anul 2022;
- ▶ Alte informații: 1.786 apeluri (14,84% din totalul apelurilor primite), în scădere cu 2,86% față de anul 2022;
- ▶ Entitatea de soluționare alternativă a litigiilor (SAL-Fin): 243 apeluri (2,02%), în scădere cu 48,30% față de anul 2022;
- ▶ Limba engleză: 41 apeluri (0,34%), în scădere cu 85,09% față de anul 2022.

În anul 2023, din Call Center-ul ASF a fost efectuat un număr de 1.909 apeluri în afara instituției. Aceste apeluri au scopul de a sprijini consumatorul, în acele cazuri unde este nevoie de asistență telefonică suplimentară, astfel facilitându-se accesul către informații mai rapid, evitând formatul pe suport de hârtie sau electronic al unei petiții, mai ales în situațiile în care acestea excedează competenței ASF.

Totodată, în 2023, 1.330 de consumatori au beneficiat de asistență de specialitate la sediul ASF, cu 36,69% mai mulți decât în anul 2022, suplimentar celor care au beneficiat de asistența de specialitate acordată prin intermediul Call Center-ului ASF.

O creștere semnificativă se constată și în rândul consumatorilor care au creat un cont nou în portalul de petiții al Autorității, astfel că 3.591 consumatori au creat conturi de utilizator nou, ceea ce înseamnă că aceștia au preferat folosirea canalului digital în relația de comunicare cu Autoritatea, alegând relaționarea prin intermediul unui instrument inovativ, facil și accesibil, ceea ce contribuie în fapt la creșterea gradului de transparentizare și trasabilitate a proceselor pe toată durata instrumentării petiției.

Prin intermediul aplicației: „Află la ce fond de pensii ești!”, care poate fi accesată de pe site-ul ASF: www.asfromania.ro, la secțiunea „Utile”, este posibilă verificarea apartenenței la

un fond de pensii administrat privat. În anul 2023, 491.233 de consumatori unici au accesat aplicația „Află la ce fond de pensii ești!”, din care 400.545 consumatori sunt participanți în sistemul fondurilor de pensii administrate privat - Pilon II, în timp ce 90.688 consumatori nu sunt participanți în sistemul fondurilor de pensii administrate privat.

Tot în anul 2023, a fost analizat unic un număr de 8.587 petiții și informări de neconformitate transmise de către consumatorii de servicii financiare nebancale, în scădere cu 35,16% față de numărul total înregistrat în anul 2022, repartizate astfel:

- 71,10% petiții și informări de neconformitate analizate unic de către Sectorul Asigurări-Reasigurări;
- 4,08% petiții analizate unic de către Sectorul Sistemului de Pensii Private;
- 3,30% petiții analizate unic de către Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare;
- 21,52% petiții analizate unic de către Serviciul Relații cu Publicul (petiții vizând excederea activității de soluționare a ASF, cât și lipsă date de identificare- conf. prevederilor O.G.27/2002).

9.4 DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI FINANCIARE

În ceea ce privește educația financiară a consumatorilor din piețele reglementate și supravegheate, putem afirma faptul că demersurile de construcție a propriei prosperități și securități sunt strâns legate de cunoștințele financiare deținute. Într-un mediu tot mai complex și dinamic, când produsele și serviciile financiare sunt din ce în ce mai inovative, este necesar ca programele de educație financiară să fie practice și adaptate acestei noi realități, astfel încât beneficiarii acestora să înțeleagă mai bine opțiunile financiare pe care le au, să aleagă înțelept și să-și gestioneze mai eficient resursele. A investi în educația financiară proprie reprezintă o premisă esențială pentru un viitor prosper, conferind capacitatea de a gestiona responsabil riscurile și de a te proteja suplimentar, ca și consumator de produse financiare.

Astfel, activitatea de educație financiară desfășurată la nivelul Autorității de Supraveghere Financiară, prin programele sale educaționale și campaniile de conștientizare, are în vedere promovarea unei culturi financiare responsabile și o informare

corespunzătoare, îmbunătățind astfel nivelul de cunoștințe și competențe ale consumatorului de servicii financiare nebancale.

Abordarea educației financiare are în vedere integrarea de acțiuni și programe adresate tuturor categoriilor de vârstă, pentru a forma obiceiuri sănătoase legate de administrarea banilor în toate formele lor, realizarea de campanii de informare și conștientizare în mediul online și offline pentru a atrage atenția asupra importanței educației financiare și pentru a oferi sprijin în vederea gestionării corecte a finanțelor personale, colaborarea cu instituții de învățământ, organizații neguvernamentale, autorități publice, sector privat și mass-media, pentru a promova educația financiară și a dezvolta programe și instrumente eficiente în acest sens, monitorizarea și evaluarea impactului programelor de educație financiară implementate pentru a identifica nevoile și preferințele consumatorilor și pentru a adapta strategiile și instrumentele de educație financiară în funcție de rezultatele obținute.

În anul 2023, Autoritatea a desfășurat mai multe tipuri de programe/acțiuni/evenimente:

- ▶ Participarea la cele două evenimente anuale importante pe plan internațional – Global Money Week (GMW) și World Investor Week (WIW), urmărind, astfel, menținerea sa în calitate de promotor de educație financiară la nivel național și creșterea vizibilității României în context internațional;
- ▶ Noaptea Albă a Universităților, prin cele două ediții realizate în premieră națională în cadrul GMW și, respectiv, WIW. Astfel, a fost creat un eveniment unic ca format, prin care să poată fi realizate activități educaționale (networking, coaching, mentoring, întâlniri cu mari personalități din business etc.) pentru studenți și viitorii studenți. Evenimentul s-a bucurat de o popularitate însemnată în rândul tinerilor, iar subiectele și temele discutate au fost de actualitate, cu conținut relevant, adaptat cunoștințelor și nevoilor acestora;
- ▶ Una dintre cele mai mari acțiuni de educație financiară adresate copiilor, desfășurată și în acest an în cadrul festivalului 1UniFest, cu ocazia zilei de 1 iunie, a permis realizarea unor ateliere de educație financiară, concursuri și jocuri pe teme financiare, sesiuni de consiliere financiară pentru părinți și a avut o prezență estimată la aproximativ 125.000 de persoane. Activitățile desfășurate de ASF au fost apreciate de participanți în mod pozitiv și de media în mod semnificativ;
- ▶ Programul Start4Life, pentru categoriile defavorizate de copii (din centre de tip familial și din centre de copii cu dizabilități), grup țintă extrem de vulnerabil, inclusiv din punct de vedere financiar. Aproape 850 de copii și tineri au beneficiat de acest program (de la lansarea sa și până în prezent) care oferă pe termen lung atât susținerea educațională, cât și pe cea privind integrarea lor socială și în muncă;
- ▶ Susțineri de concursuri pe teme financiare – concursul național de educație financiară Olimpiada ASF, dedicat tuturor elevilor de clasa a VIII-a și a XI-a din România; concursurile de desen adresate elevilor din ciclul primar – FinPitic și Lumea Financiară, care au avut la bază seria celor 12 povești realizate de Autoritate;
- ▶ Desfășurarea modulului Toți Contăm, parte a programului Start2Learn, a permis transmiterea noțiunilor de educație financiară elevilor din mediul rural și urban mic;
- ▶ Peste 7.200 de studenți, indiferent de specializarea urmată, au participat la programul Laboratorul Academic în cadrul căruia lectorii ASF au prezentat atât noțiuni aferente piețelor financiare, cât și diferite studii de caz;
- ▶ Aproape 15.000 de adulți au participat la programul Wellness Financiar adresat salariaților, un concept privind educația financiară la locul de muncă, singurul de acest tip din România;
- ▶ ASF, în calitate de membru al unor organizații internaționale, a participat la activitățile specifice IOSCO și OCDE-INFE, la activitățile unor subgrupuri de lucru ale Comisiei Europene, a susținut prezentări referitoare la formarea cadrelor didactice în domeniul educației financiare și a avut un aport semnificativ la îndeplinirea unor indicatori necesari pentru aderarea României la OCDE, respectiv la elaborarea Strategiei Naționale de Educație Financiară;
- ▶ Au continuat să fie susținute cursurile de formare continuă adresate cadrelor didactice din mediul preuniversitar, cursuri create de specialiștii ASF și acreditate prin intermediul ISF. La acestea se adaugă un al treilea curs acreditat, realizat de ASF împreună cu BNR, ARB, IBR și ISF. În total, la cele trei cursuri au participat în 2023 aproximativ 1.000 de cadre didactice.

Și în anul 2023, ASF a continuat să susțină sistemul public de învățământ, atât prin susținerea unor ore de educație financiară pentru copii, cât și prin susținerea de programe, workshopuri, conferințe pentru cadrele didactice.

În toate activitățile și programele adresate mediului preuniversitar, Start2Play și Start2Learn, cumulativ, în perioada 2015-2023, au participat peste 432.109 de copii și tineri (dintre care 135.349 de copii au participat în 2023 la acțiunile și programele ASF) beneficiind de aceste proiecte și evenimente ale ASF, distribuția fiind una națională. Pentru mediul universitar (Laboratorul Academic), programul ASF a înregistrat în perioada 2015-2023 un număr total de peste 34.700 de participanți. Programul adresat adulților și construit sub conceptul de educație la locul de muncă a înregistrat (Wellness Financiar), în perioada 2020-2023, un număr total de peste 46.800 participanți, mari companii și organizații alegând acest program pentru a-l oferi salariaților lor.

În baza parteneriatelor și protocoalelor încheiate cu organizații profesionale ale piețelor financiare, a celor încheiate cu mediul universitar la nivel național, a celor încheiate cu toate inspectoratele școlare județene sau cu diferite asociații, sunt realizate constant nu numai programe, dar și module personalizate ale acestora, conferințe, care au ca scop păstrarea conținutului cursurilor actualizat pentru tineri, urmărindu-se o abordare flexibilă, modernă, personalizată.

Resursele educaționale puse la dispoziție de Autoritate sunt extrem de diversificate, conținând ghiduri de bune practici în educația financiară, colecții de fișe de lucru, suporturi și manuale pentru profesori, prezentări complementare programei școlare, jocuri și activități de educație financiară și, nu în ultimul rând, o revistă dedicată profesorilor distribuită și prin intermediul inspectoratelor școlare. Site-ul ASF de educație financiară – www.edutime.ro, suport de resurse educaționale și pedagogice, a avut o creștere (organică) semnificativă în acest an, noii utilizatori manifestându-și interesul față de cele puse la dispoziție online de Autoritate.

Echipa de educație financiară a ASF a fost prezentă și în anul 2023 în cadrul campaniilor realizate pe Realitatea TV, la Summit-ul de educație financiară organizat de Newsweek România, la Maratonul de educație financiară realizat de ProfitNews, la Proiectul de educație financiară realizat la profit.ro, la evenimentul IMM-soluții de supraviețuire în criză și oportunități de creștere, pe TVR la Punctul critic, diferite intervenții în cadrul știrilor la Antena 1 etc.

Totodată, ASF a continuat realizarea atât a unor campanii de informare a consumatorilor referitoare la diferite aspecte aferente calității de acționar, de deținător al unei asigurări PAD, legate de calitatea de participant la Pilonul II, cât și a conținutului pentru campania de educație financiară digitală, axată pe siguranța digitală, campanie care a angrenat și apariții media.

9.5. ACTIVITATEA SAL-FIN

Entitatea de soluționare alternativă a litigiilor din domeniul financiar non-bancar - SAL-FIN – reprezintă crearea unor mecanisme alternative sistemului judiciar, prin atribuțiile legal conferite, astfel că prin intermediul SAL-FIN, sunt desfășurate două activități principale, respectiv:

- ▶ activitatea specifică de acordare a asistenței de specialitate consumatorilor cu privire la depunerea cererilor de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul financiar nebanancar, analizarea/verificarea conformității acestora, cât și gestionarea ulterioară a cererilor (înregistrarea, instrumentarea, soluționarea cererilor în termen, remiterea răspunsurilor către consumatori etc.);
- ▶ activitatea specifică domeniului contencios (litigii), vizând reprezentarea intereselor Entității SAL-FIN în fața instanțelor judecătorești, arbitrale sau în procedura medierii, aferente domeniului civil, penal etc.

În cele ce urmează, prezentăm pe scurt, activitatea derulată la nivelul SAL-FIN, în cifre, pentru o viziune de ansamblu a demersurilor de soluționare alternativă a litigiilor întreprinse pe parcursul anului 2023.

În anul 2023, la nivelul SAL-FIN a fost înregistrat un număr de 923 cereri de conciliere, în scădere cu cca. 7% față de anul anterior, când a fost înregistrat un număr de 1214 cereri. Din numărul total de cereri de soluționare înregistrate, 15 cereri au fost suspendate, 8 cereri au fost clasate, 32 de cereri se află în analiza Serviciului Analiză și Suport Tehnic, 396 cereri au fost respinse, iar restul de 472 de cereri au fost acceptate, fiind îndeplinite condițiile legale de eligibilitate, aflate în următoarele situații:

- 61 de cereri se află în procedura de conciliere;
- 411 de cereri au fost finalizate.

Din totalul celor 472 de cereri acceptate, consumatorii au ales procedura de impunere a unei soluții (PIS) pentru un număr de 382 de cereri (81%), din care:

- 373 consumatori au optat pentru soluționare online (98%);
- 9 consumatori au optat pentru soluționare în prezența părților (2%).

Pentru un număr de 90 de cereri (19%), consumatorii au ales procedura de propunere a unei soluții (PPS), din care:

- 88 consumatori au optat pentru soluționare online (98%);
- 2 consumatori au optat pentru soluționare în prezența părților (2%).

Cererile consumatorilor admise în anul 2023, au vizat, într-o pondere semnificativă, domeniul asigurărilor. În aceste condiții, structura cererilor admise după obiect și în funcție de tipul asigurării se prezintă astfel:

STRUCTURA CERERILOR ÎN RAPORT CU OBIECTUL LITIGIULUI /TIP ASIGURARE	NUMĂR DE CERERI ADMISE	% ÎN TOTAL
ASIGURĂRI RĂSPUNDERE AUTO CIVILĂ (RCA)	379	80
ASIGURĂRI GENERALE	62	13
ASIGURĂRI CASCO	19	4
ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	9	2
PAID	3	1
TOTAL	472	100,00

Cererile admise spre conciliere au vizat un număr de 14 comercianți, cu următoarea structură:

STRUCTURA CERERILOR ÎN RAPORT DE SOCIETATEA DE ASIGURĂRI PARTE ÎN LITIGIU	NUMĂR DE CERERI ADMISE	%
GROUPAMA	105	22
ALLIANZ	102	21,6
EUROINS	99	21
GRAWE	52	11
OMNIASIG	36	7,6
GENERALI	33	7
ASIROM	27	6
EUROLIFE	5	1
PAID	4	1
BRD ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	2	0,4
SIGNAL IDUNA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	2	0,4
SIGNAL IDUNA	2	0,4
UNIQA	2	0,4
ALLIANZ UNIT ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	1	0,2
TOTAL	472	100,00

Structura litigiilor soluționate în anul 2023, după obiectul cererilor, se prezintă astfel:

STRUCTURA LITIGIILOR SOLUȚIONATE ÎN RAPORT CU OBIECTUL CERERILOR	NUMĂR DE LITIGII SOLUȚIONATE	%
ASIGURĂRI RĂSPUNDERE AUTO CIVILĂ (RCA)	334	81,2
ASIGURĂRI GENERALE	50	12,2
ASIGURĂRI CASCO	16	4
ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	9	2,2
PAID	2	0,4
TOTAL	411	100,00

În ceea ce privește durata media pentru soluționarea litigiilor, pentru cererile finalizate în anul 2023 s-a înregistrat o durată medie de cca. 30 de zile pentru procedura de soluționare a litigiilor prin propunerea unei soluții și de cca. 51 de zile pentru procedura de soluționare a litigiilor prin impunerea unei soluții (fiind excluse din calcul cererile respinse și cererile nesoluționate până la data de referință)⁴⁵.

Dintre acestea, în anul 2023, pe rolul instanțelor judecătorești au fost contestate 29 hotărâri, hotărâri contestate de către comercianți (aferele unui număr de 5 societăți de asigurare). În aceste condiții, proporția respectării rezultatelor procedurilor SAL este de cca. 93%.

Cele mai frecvente litigii supuse soluționării alternative în anul 2023 au fost generate de următoarele aspecte:

- depășirea termenului legal de plată a despăgubirilor aferente dosarelor de daună deschise în baza contractelor RCA; solicitarea de penalități convenite consumatorilor pentru întârzierile în plata despăgubirilor/ diferențelor de plată la despăgubiri în baza contractelor RCA;
- diferența mare dintre sumele propuse de către asigurători în dosarele de daună și calculele pe care consumatorii le primesc în urma evaluărilor sau constatările din unitățile de service (în cazul RCA, CASCO) sau, în cazul celorlalte asigurări, diferența mare între sumele propuse de asigurători și sumele maxime prevăzute în contractele de asigurare; stabilirea valorii de piață de către asigurători, în cazul daunelor totale, fără a se ține seama de toate dotările vehiculelor în cauză;
- lipsa de comunicare transparentă a calculelor pe care asigurătorii le fac în stabilirea cuantumului daunelor; justificarea insuficientă a soluțiilor adoptate de către asigurători;
- solicitarea sumelor considerate convenite de către consumatori pentru închirierea de autoturisme sau lipsa de folosință în baza contractelor RCA.

După efectuarea unei analize comparative, putem afirma că problemele semnificative care apar frecvent și care conduc la litigii între consumatori și comercianți sunt similare celor înregistrate în anul 2022.

Din perspectiva eficacității procedurilor SAL, procedurile derulate în anul 2023, indiferent de modalitatea de soluționare, au fost în general respectate în proporție mare de către părțile implicate, soluțiile adoptate fiind acceptate de părți în proporție de cca. 93%.

⁴⁵Având în vedere specificitatea procedurilor SAL-FIN, rezultatele finale la soluționarea tuturor cererilor pot fi diferite.

⁴⁶În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 524/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Regulamentul privind SOL în materie de consum).

Acest fapt demonstrează eficacitatea acestei modalități de soluționare a litigiilor din domeniul financiar non-bancar. În același timp, trebuie subliniat interesul în creștere arătat de consumatori, acesta pornind, mai ales, de la nevoia exprimată de a găsi o modalitate mai rapidă, mai transparentă și gratuită de soluționare a cererilor lor, aspect probat de ritmul de creștere anual, atât al cererilor primite, cât și al litigiilor soluționate. Totodată, structura SAL-FIN este în permanentă actualizare a modalităților de lucru, în vedere îmbunătățirii constant a performanțelor sale.

Participarea SAL-FIN în cadrul rețelelor entităților SAL care facilitează soluționarea litigiilor transfrontaliere

Începând cu luna septembrie a anului 2020, SAL-FIN este membră a Platformei europene de soluționare online a litigiilor (SOL), instrument digital creat de Comisia Europeană pentru a facilita soluționarea independentă, imparțială, transparentă, eficientă, rapidă și echitabilă, pe cale extrajudiciară, a litigiilor care privesc obligațiile contractuale rezultate din contractele de vânzare sau de prestare de servicii online dintre un consumator care își are reședința în UE și o entitate stabilită în UE⁴⁶.

Astfel, toate entitățile de soluționare a litigiilor care figurează pe acest site oferă proceduri extrajudiciare de soluționare a litigiilor, ulterior probării standardelor clare de calitate în materie.

Pe această platformă se regăsesc notificate și recunoscute de către Comisia Europeană cca. 400 de entități cu atribuții în soluționarea alternativă a litigiilor.

Nu în ultimul rând, reiterăm faptul că Entitatea de Soluționare Alternativă a Litigiilor în Domeniul Financiar Non-Bancar, SAL-FIN, organizată în cadrul Autorității de Supraveghere Financiară, a fost acceptată de Comisia Europeană pentru a face parte din FIN-NET, rețeaua de organizații naționale din Spațiul Economic European, care soluționează extrajudiciar litigiile consumatorilor în domeniul serviciilor financiare.

Rețeaua FIN-NET a fost înființată de Comisia Europeană în anul 2001, pentru a promova cooperarea între entitățile de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul serviciilor financiare și pentru a le oferi consumatorilor proceduri ușor accesibile de soluționare alternativă a litigiilor transfrontaliere care implică servicii financiare. De asemenea, rețeaua urmărește să identifice și să popularizeze printre membrii săi cele mai bune practici în materie, prin training și schimburi de experiență. În prezent, FIN-NET numără 61 de membri din țările Spațiului Economic European (dintre care 57 din cele 27 state membre ale Uniunii Europene), cărora li se adaugă și 6 membri afiliați din afara acestui spațiu.

ANEXA - SITUAȚIILE FINANCIARE

ALE ASF PENTRU ANUL 2023 ȘI

RAPORTUL DE AUDIT

Autoritatea de Supraveghere Financiară este autoritate administrativă autonomă, de specialitate, cu personalitate juridică, independentă, autofinanțată, înființată potrivit art.1 alin. (2) din OUG 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară aprobată prin Legea nr. 113/23.04.2013, cu modificările și completările ulterioare, care își exercită atribuțiile prin preluarea și reorganizarea tuturor atribuțiilor și prerogativelor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Asigurarilor și a Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.

Situațiile financiare la data de 31 decembrie 2023 au fost întocmite potrivit prevederilor Legii Contabilității nr. 82/1991, ale Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1917/2005 cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ministrului finanțelor nr. 77/2024 privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2023 și pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor în domeniul contabilității instituțiilor publice.

Situațiile financiare ale ASF sunt întocmite conform principiilor și regulilor contabile prevăzute de legislația în vigoare și cuprind:

Bilanțul

Contul de rezultat patrimonial

Situația fluxurilor de trezorerie

Anexe la situațiile financiare

Contul de execuție bugetară

Situațiile financiare sunt întocmite în lei, elementele monetare exprimate în valută, creanțele și datoriile în valută, elementele nemonetare achiziționate cu plata în valută sunt evaluate și raportate la cursul BNR valabil la data de 31.12.2023.

BILANȚUL ASF la data de 31.12.2023

Nr. crt.	DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
1.	ACTIVE	01	X	X
2.	ACTIVE NECURENTE	02	X	X
3.	Active fixe necorporale (ct.2030000+2050000+2060000+2080100+2080200+2330000-2800300-2800500-2800800-2900400-2900500-2900800-2930100*)	03	2.480.549	2.039.771
4.	Instalații tehnice, mijloace de transport, animale, plantații, mobilier, aparatură birotică și alte active corporale (ct.2130100+2130200+2130300+2130400+2140000+2310000-2810300-2810400-2910300-2910400-2930200*)	04	6.850.701	6.689.051
5.	Terenuri și clădiri (ct.2110100+2110200+2120101+2120102+2120201+2120301+2120401+2120501+2120601+2120901+2310000-2810100-2810200-2910100-2910200-2930200)	05	13.070.832	12.687.505
6.	Alte active nefinanciare (ct.2150000)	06	0	0
7.	Active financiare necurente (investiții pe termen lung) peste un an (ct. 2600100+2600200+2600300+2650000+2670201+ 2670202+2670203+2670204+2670205+2670208-2960101-2960102-2960103-2960200). din care:	07	0	0
8.	Titluri de participare (ct. 2600100+2600200+2600300-2960101-2960102-2960103)	08	0	0
9.	Creanțe necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4280202+4610201+ 4610209- 4910200-4960200). din care:	09	0	0
10.	Creanțe comerciale necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioada mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4610201-4910200-4960200)	10	0	0
11.	TOTAL ACTIVE NECURENTE (rd.03+04+05+06+07+09)	15	22.402.082	21.416.327
12.	ACTIVE CURENTE	18	x	x
13.	Stocuri (ct. 3010000+3020100+3020200+3020300+3020400+3020500+ 3020600+3020700+3020800+3020900+3030100+3030200+ 3040100+3040200+3050100+3050200+3070000+3090000+ 3310000+3320000+3410000+3450000+3460000+3470000+ 3490000+3510100+3510200+3540100+3540500+3540600+ 3560000+3570000+3580000+3590000+3610000+3710000+ 3810000+/-3480000+/-3780000-3910000-3920100-3920200-3930000-3940100-3940500-3940600-3950100-3950200-3950300-3950400-3950600-3950700-3950800-3960000-3970000-3980000-4420803)	19	1.773.666	1.555.343
14.	Creanțe curente – sume ce urmează a fi încasate într-o perioadă mai mică de un an	20	x	x
15.	Creanțe din operațiuni comerciale, avansuri și alte decontări (ct. 2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108+ 4130100+4180000+4250000+4280102+4610101+4610109+ 4730109**+ 810101+4810102+4810103+4810200+4810300+ 4810900+4820000+4830000+4890101+4890301-4910100-4960100+5120800). din care:	21	21.274.619	16.681.858

16.	Decontări privind încheierea execuției bugetului de stat din anul curent (ct. 4890101+4890301)	21.1		
17.	Creanțe comerciale și avansuri (ct. 2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108+4130100+4180000+4610101-4910100-4960100), din care :	22	20.125.977	3.795
18.	Avansuri acordate (ct.2320000+2340000+4090101+4090102)	22.1	2.193	1.260
19.	Creanțe bugetare (ct.4310100**+4310200**+4310300**+4310400**+4310500**+ 4310700**+4370100**+4370200**+4370300**+4420400+ 4420800**+4420802+4440000**+4460000**+4460100**+ 4460200**+4480200+4610102+4610104+4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+4660402+4660500+4660900+4810101**+4810102**+ 4810103**+ 4810900**+4820000**-4970000), din care:	23	0	0
20.	Creanțele bugetului general consolidat (ct.4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+ 4660402+ 4660500+4660900-4970000)	24	0	0
21.	Creanțe din operațiuni cu fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget (ct. 4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+ 4500504+4500505+4500700+4510100+4510300+4510500+ 4530100+4540100+4540301+4540302+4540501+4540502+ 4540503+4540504+4550100+4550301+4550302+4550303+ 4560100+4560303+4560309+4570100+4570201+4570202+ 4570203+4570205+4570206+4570209+4570301+4570302+ 4570309+4580100+4580301+4580302+4610103+4730103**+ 4740000+4760000), din care:	25	0	0
22.	Sume de primit de la Comisia Europeană / alți donatori (ct.4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+ 4500504+ 4500505+4500700)	26	0	0
23.	Împrumuturi pe termen scurt acordate (ct. 2670101+2670102+2670103+2670104+2670105+ 2670108+ 2670601+2670602+2670603+2670604+2670605+ 2670609+ 4680101+4680102+4680103+4680104+4680105+ 4680106+ 4680107+4680108+4680109+4690103+4690105+ 4690106+ 4690108+4690109)	27	195.607.500	190.727.725
24.	Total creanțe curente (rd. 21+23+25+27)	30	216.882.119	207.409.583
25.	Investiții pe termen scurt (ct.5050000-5950000)	31		
26.	Conturi la trezorerii și instituții de credit	32	x	x
27.	Conturi la trezorerie, casa în lei (ct. 5100000+5120101+5120501+5130101+5130301+5130302+ 5140101+5140301+5140302+5150101+5150103+5150301+ 5150500+5150600+5160101+5160301+5160302+5170101+ 5170301+5170302+5200100+5210100+5210300+5230000+ 5250101+5250102+5250301+5250302+5250400+5260000+ 5270000+5280000+5290101+5290201+5290301+5290400+ 5290901+5310101+5500101+5520000+5550101+5550400+ 5570101+5580101+5580201+5590101+5600101+5600300+ 5600401+5610101+5610300+5620101+5620300+5620401+ 5710100+5710300+5710400+5740101+5740102+5740301+ 5740302+5740400+5750100+5750300+5750400-7700000)	33	19.036.434	27.757.772
28.	Dobândă de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct. 5180701+5320100+5320200+5320300+5320400+ 5320500+5320600+5320800+5420100)	33.1	1.764	1.764
29.	Depozite	34	x	x
30.	Conturi la instituții de credit. BNR. casă în valută (ct. 5110101+5110102+5120102+5120402+5120502+ 5130102+5130202+5140102+5140202+5150102+5150202+ 5150302+5160102+5160202+5170102+5170202+5290102+ 5290202+5290302+5290902+5310402+5410102+5410202+ 5500102+5550102+5550202+5570202+5580102+5580202+ 5580302+5580303+5590102+5590202+5600102+5600103+ 5600402+5610102+5610103+5620102+5620103+5620402)	35	128.614.755	126.238.210
31.	Dobândă de încasat. avansuri de trezorerie (ct.5180702+5420200)	35.1	3.642.670	2.604.028
32.	Depozite	36	X	X

33.	Total disponibilități și alte valori (rd.33+33.1+35+35.1)	40	151.295.623	156.601.774
34.	Conturi de disponibilități ale Trezoreriei Centrale și ale trezoreriilor teritoriale (ct. 5120600+5120700+5120901+5120902+5121000+ 5240100+ 5240200+5240300+5550101+5550102+5550103 -7700000)	41	0	0
35.	Dobândă de încasat. alte valori. avansuri de trezorerie (ct.5320400+5180701+5180702)	41.1	0	0
36.	Cheltuieli în avans (ct. 4710000)	42	127.400	10.292.582
37.	TOTAL ACTIVE CURENTE (rd.19+30+31+40+41+41.1+42)	45	370.078.808	375.859.282
38.	TOTAL ACTIVE (rd.15+45)	46	392.480.890	397.275.609
39.	DATORII	50	x	x
40.	DATORII NECURENTE- sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an	51	x	x
41.	Sume necurente- sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an (ct. 2690200+4010200+4030200+4040200+4050200+ 4280201+4620201+4620209+5090000), din care:	52	0	0
42.	Personal - drepturi de natură salarială suplimentare: (ct.4200201+4200202)	52.1	X	10.225.937
43.	Datorii comerciale (ct.4010200+4030200+4040200+4050200+4620201)	53	0	0
44.	Împrumuturi pe termen lung (ct.1610200+1620200+1630200+1640200+1650200+1660201+ 1660202+1660203+1660204+1670201+1670202+1670203+ 1670208+1670209-1690200)	54	0	0
45.	Provizioane (ct. 1510201+1510202+1510203+1510204+1510208)	55	37.046.626	11.948.554
46.	TOTAL DATORII NECURENTE (rd.52+54+55)	58	37.046.626	22.174.491
47.	DATORII CURENTE - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an	59	x	x
48.	Datorii comerciale. avansuri și alte decontări (ct. 2690100+4010100+4030100+4040100+4050100+ 4080000+4190000+4620101+4620109+4730109+4810101+ 4810102+4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+ 4830000+4890201+5090000+5120800), din care:	60	1.363.979	2.868.263
49.	Decontări privind încheierea execuției bugetului de stat din anul curent (ct. 4890201)	60.1	0	0
50.	Datorii comerciale și avansuri (ct. 4010100+4030100+4040100+4050100+ 4080000+ 4190000+ 4620101), din care:	61	1.098.800	1.758.129
51.	Avansuri primite (ct.4190000)	61.1		0
52.	Datorii către bugete (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+ 4310700+4370100+4370200+4370300+4400000+4410000+ 4420300+4420801+4440000+4460000+4460100+4460200+ 4480100+4550501+ 4550502+4550503+4620109+4670100+ 4670200+4670300+ 4670400+4670500+4670900+4730109+4810900+4820000), din care:	62	5.267.963	5.058.008
53.	Datoriile instituțiilor publice către bugete	63	x	x
54.	Contribuții sociale (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+ 4310700+4370100+4370200+4370300)	63.1	4.447.111	4.275.594
55.	Sume datorate bugetului din Fonduri externe nerambursabile (ct.4550501+4550502+4550503)	64	0	0

56.	Datorii din operațiuni cu Fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget. alte datorii către alte organisme internaționale (ct. 4500200+4500400+4500600+4510200+4510401+ 4540402+ 4540409+4510601+4510602+4510603+4510605+ 4510606+4510609+4520100+4520200+4530200+4540200+ 4540401+4540402+4540601+4540602+4540603+4550200+ 4550401+4550402+4550403+4550404+4550409+4560400+ 4580401+4580402+4580501+4580502+4590000+4620103+ 4730103+ 4760000)	65	0	0
57.	din care: sume datorate Comisiei Europene / alți donatori (ct.4500200+4500400+4500600+4590000+4620103)	66	0	0
58.	Împrumuturi pe termen scurt - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an (ct. 5180601+5180603+5180604+5180605+5180606+ 5180608+5180609+5180800+5190101+5190102+5190103+ 5190104+5190105+5190106+5190107+5190108+5190109+ 5190110+ 5190180+5190190)	70	0	0
59.	Împrumuturi pe termen lung - sume ce urmează a fi plătite în cursul exercițiului curent (ct. 1610100+1620100+1630100+1640100+1650100+ 1660101+1660102+1660103+1660104+1670101+1670102+ 1670103+1670108+1670109+1680100+1680200+1680300+ 1680400+1680500+1680701+1680702+1680703+1680708+ 1680709 -1690100)	71	0	0
60.	Salariile angajaților (ct. 4210000+4230000+4260000+4270100+4270300+4280101)	72	7.160.736	6.907.785
61.	Personal - drepturi de natură salarială suplimentare: (ct.4200101+4200102)	72.1	0	0
62.	Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse) (ct. 4220100+4220200+4240000+4260000+4270200+ 4270300+4290000+4380000). din care:	73	0	0
63.	Pensii, indemnizații de șomaj, burse	73.1	x	x
64.	Venituri în avans (ct.4720000)	74	0	0
65.	Provizioane (ct.1510101+1510102+1510103+1510104+1510108)	75	22.929.684	20.918.398
66.	TOTAL DATORII CURENTE (rd.60+62+65+70+71+72+73+74+75)	78	36.722.362	35.752.454
67.	TOTAL DATORII (rd.58+78)	79	73.768.988	57.926.945
68.	ACTIVE NETE = TOTAL ACTIVE - TOTAL DATORII = CAPITALURI PROPRII (rd.80= rd.46-79 = rd.90)	80	318.711.902	339.348.664
69.	CAPITALURI PROPRII	83	x	x
70.	Rezerve, fonduri (ct.1000000+1010000+1020101+1020102+1020103+1030000+1040101+1040102+1040103+1050100+1050200+1050300+1050400+1050500+1060000+1320000+1330000+1390100)	84	5.551.267	5.551.267
71.	Rezultatul reportat (ct.1170000- sold creditor)	85	291.089.844	317.451.430
72.	Rezultatul reportat (ct.1170000- sold debitor)	86		
73.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.1210000- sold creditor)	87	22.070.791	16.345.967
74.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.1210000- sold debitor)	88		
75.	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd.84+85-86+87-88)	90	318.711.902	339.348.664

CONTUL DE REZULTAT PATRIMONIAL al ASF la 31.12.2023

Nr. Crt.	DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	An precedent	An curent
A	B	C	1	2
I.	VENITURI OPERAȚIONALE	01		
1.	Venituri din impozite, taxe, contribuții de asigurări și alte venituri ale bugetelor (ct.7300100+7300200+7310100+7310200+7320100+7330000+7340000+7350100+7350200+7350300+7350400+7350500+7350600+7360100+7390000+7450100+7450200+7450300+7450400+7450500+7450900+7460100+7460200+7460300+7460900)	02	0	0
2.	Venituri din activități economice (ct.7210000+7220000+7510100+7510200+/-7090000)	03	0	0
3.	Finanțări, subvenții, transferuri (ct.7510500+7710000+7720100+7720200+7740100+ 7740200+7750000+7760000+7780000+7790101+7790109)	04	209.315	32.458
4.	Alte venituri operaționale (ct.7140000+7180000+7500000+7510300+7510400+7810200+7810300+7810401+7810402+7770000)	05	227.050.835	210.319.249
	TOTAL VENITURI OPERAȚIONALE (rd.02+03+04+05)	06	227.260.150	210.351.707
II.	CHELTUIELI OPERAȚIONALE	07		
1.	Salariile și contribuțiile sociale aferente angajaților (ct. 6410000+6420000+6450100+6450200+6450300+6450400+ 6450500+6450600+6450800+6460000+6470000)	08	167.501.501	168.694.992
2.	Subvenții și transferuri (ct.700000+6710000+6720000+6730000+6740000+6750000+6760000+6770000+6780000+6790000)	09	10.478.615	11.110.249
3.	Stocuri, consumabile, lucrări și servicii executate de terți (ct. 6010000+6020100+6020200+6020300+6020400+6020500+ 6020600+ 6020700+6020800+6020900+6030000+6060000+6070000+ 6080000+6090000+6100000+6110000+6120000+6130000+6140000+6220000+6230000+6240100+6240200+6260000+6270000+ 6280000+ 6290100)	10	14.753.044	15.508.234
4.	Cheltuieli de capital, amortizări și provizioane (ct.6290200+6810100+6810200+6810300+6810401+6810402+6820101+6820109+6820200+6890100+6890200)	11	26.024.652	19.099.751
5.	Alte cheltuieli operaționale (ct.6350000+6350100+6540000+6580101+ 6580109)	12	682.657	1.554.619
6.	TOTAL CHELTUIELI OPERAȚIONALE (rd.08+09+10+11+12)	13	219.440.469	215.967.845
III.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	14		
	- EXCEDENT (rd.06- rd.13)	15	7.819.681	
	- DEFICIT (rd.13- rd.06)	16		5.616.138
IV.	VENITURI FINANCIARE	17	14.035.968	21.989.976
1.	(ct.7630000+7640000+7650100+7650200+7660000+7670000+7680000+7690000+7860300+7860400)			
V.	CHELTUIELI FINANCIARE	18	60.639	68.583
1.	(ct. 6630000+6640000+6650100+6650200+6660000+6670000+ 6680000+6690000+6860300+6860400+6860800)			
VI.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA FINANCIARĂ	19		
	- EXCEDENT (rd.17- rd.18)	20	13.975.329	21.921.393
	- DEFICIT (rd.18- rd.17)	21		
VII.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA CURENTĂ	22		
	- EXCEDENT (rd.15+20-16-21)	23	21.795.010	16.305.255

	- DEFICIT (rd.16+21-15-20)	24		
VIII.	VENITURI EXTRAORDINARE (ct.7910000)	25	275.781	40.712
IX.	CHELTUIELI EXTRAORDINARE (ct.6900000+6910000)	26	0	0
X.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA EXTRAORDINARĂ	27		
	- EXCEDENT (rd.25-rd.26)	28	275.781	40.712
	- DEFICIT (rd.26-rd.25)	29		
XI.	REZULTATUL PATRIMONIAL AL EXERCIȚIULUI (NET)	29.1		
	- EXCEDENT (rd. 23+28-24-29)	29.2	22.070.791	16.345.967
	- DEFICIT (rd. 24+29-23-28)	29.3		

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE la 31.12.2023

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	TOTAL	5310101	5600101*. 770*	Alte disponibilități (ct.5xx)
A	B	1	2	3	4
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	1				
1. Încasări	2	200.668.503	37.520	200.564.392	66.591
2. Plăți	3	199.101.592	37.520	198.965.030	99.042
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd.03)	4	1.566.911	0	1.599.362	-32.451
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	5				
1. Încasări	6	0	0	0	0
2. Plăți	7	4.549.864	0	4.549.864	0
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd.06-07)	8	-4.549.864	0	-4.549.864	0
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	9				
1. Încasări	10	11.704.291	0	11.704.291	0
2. Plăți	11	0	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd.10-rd.11)	12	11.704.291	0	11.704.291	0
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd.04+rd.08+rd.12)	13	8.721.338	0	8.753.789	-32.451
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	19.036.434	0	18.990.758	45.676
- Sume recuperate în excedentul anului precedent **)	14.1	18.000.000	x	18.000.000	x
- Sume utilizate din excedentul anului precedent/ sume transferate din excedent la bugetul local/ sume transferate din excedent pentru constituirea de depozite în trezorerie***)	14.2	18.000.000	x	18.000.000	x
Sume transferate din disponibilul neutilizat la finele anului precedent****)	14.3		x	x	x
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA SFÂRȘITUL PERIOADEI (rd.13+rd.14+rd.14.1 - rd.14.2 - rd.14.3)	15	27.757.772	0	27.744.547	13.225

EXECUȚIA BUGETULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI AL ASF pe anul 2023

Denumirea indicatorilor	Cod bugetar	Prevederi anuale 2023	Execuție bugetară 31.12.2023	% de realizare
1	2	3	4	5=4/3
TOTAL VENITURI PROPRII. din care:	00.01.10	198.176.560	203.781.578	102,83
I. VENITURI DIN DOBÂNZI	31.10	21.220.000	21.228.855	100,04
II. AMENZI. PENALITĂȚI ȘI CONFISCĂRI	35.10	527.760	1.228.007	232,68
III. VENITURI CURENTE. din care:		176.428.800	181.324.716	102,78
1. Cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice. din care:	36.10.50	27.720.000	28.460.500	102,67
Cotă din valoarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate în cadrul sistemelor de tranzacționare supravegheate, cu excepția tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate	36.10.50	7.750.000	8.071.472	104,15
Cote percepute pentru monetizarea tranzacțiilor efectuate în afara sistemelor de tranzacționare (turnaround)	36.10.50	1.900.000	1.976.339	104,02
Cotă din valoarea ofertelor publice de vânzare	36.10.50	1.700.000	1.425.893	83,88
Tarif document de înregistrare / document de înregistrare universal	36.10.50			
Cotă din valoarea ofertelor publice de cumpărare/preluare	36.10.50	16.370.000	16.986.796	103,77
2. Cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/ administrarea/ supravegherea organismelor de plasament colectiv/ fondurilor de pensii private și asigurătorilor/ intermediarilor de asigurare/ reasigurare. din care:	36.10.50	142.184.000	145.940.804	102,64
Cotă lunară din valoarea activului net al fondurilor de investiții (organismelor de plasament colectiv)	36.10.50	36.644.000	36.759.005	100,31
Cotă lunară din valoarea totală a comisionului de administrare a fondului de pensii administrat privat (pilon II)	36.10.50	25.800.000	25.880.666	100,31
Cotă lunară din valoarea activului net al fondurilor de pensii facultative (pilon III)	36.10.50	4.790.000	4.891.838	102,13
Taxă lunară din valoarea contribuțiilor brute încasate de fondurile de pensii facultative (pilon III)	36.10.50	1.450.000	1.482.861	102,27
Taxă de funcționare aplicabilă depozitarilor fondurilor de pensii administrate privat	36.10.50	900.000	922.209	102,47
Taxă de funcționare aplicabilă intermediarilor de asigurare	36.10.50	1.700.000	1.701.990	100,12
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări generale, mai puțin activitatea de asigurări de răspundere civilă auto	36.10.50	27.700.000	28.255.592	102,01
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări de viață	36.10.50	8.400.000	8.515.427	101,37
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări de răspundere civilă auto	36.10.50	34.800.000	37.531.216	107,85
3. Venituri provenite din alte activități. din care:	36.10.50	6.489.800	6.836.363	105,34
Tarif/ taxă soluționare a cererilor de autorizare/ avizare/ aprobare/ atestare și retragere autorizație entități reglementate	36.10.50	1.140.000	1.103.100	96,76
Tarif/ taxă de înscriere/ înregistrare/ menținere/ radieră în/ din evidențele și registrele ASF	36.10.50	197.000	193.750	98,35

Cote/ tarife/ taxe percepute pentru monitorizarea entităților reglementate de ASF prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 93/2012), cu excepția societăților de investiții	36.10.50	4.565.000	4.949.413	108,42
Tarife și taxe din alte activități desfășurate de ASF	36.10.50	587.800	590.100	100,39
Alte venituri		35.000	87.049	248,71
CHELTUIELI TOTALE, din care:	80.01.30	215.601.259	203.516.300	94,39
CHELTUIELI CURENTE (10 + 20 +30+ 55), din care:	80.01.30	211.331.928	199.269.457	94,29
CHELTUIELI DE PERSONAL, din care:	80.01.30.10	184.321.228	172.602.353	93,64
Cheltuieli salariale în bani	80.01.30.10.01	176.731.000	165.659.077	93,74
Cheltuieli salariale în natura	80.01.30.10.02	3.255.028	3.184.339	97,83
Contribuții	80.01.30.10.03	4.335.200	3.758.937	86,71
BUNURI ȘI SERVICII, din care:	80.01.30.20	15.256.700	14.933.619	97,88
Bunuri și servicii	80.01.30.20.01	8.690.000	8.573.039	98,65
Bunuri de natura obiectelor de inventar	80.01.30.20.05	114.000	109.976	96,47
Deplasări	80.01.30.20.06	505.000	476.806	94,42
Cărți, publicații și materiale documentare	80.01.30.20.11	37.000	36.991	99,98
Consultanță și expertiză	80.01.30.20.12	700.000	657.825	93,98
Pregătire profesională	80.01.30.20.13	125.000	119.437	95,55
Protecția muncii	80.01.30.20.14	685.000	675.334	98,59
Cheltuieli judiciare și extrajudiciare	80.01.30.20.25	35.000	3.568	10,19
Alte cheltuieli	80.01.30.20.30	4.365.700	4.280.643	98,05
TRANSFERURI - cotizații organisme internaționale	80.01.30.55	11.100.000	11.080.581	99,83
ALTE CHELTUIELI	80.01.30.59	654.000	652.904	99,83
CHELTUIELI DE CAPITAL, din care:	80.01.30.70	4.563.000	4.549.865	99,71
TITLUL X ACTIVE NEFINANCIARE, din care:	80.01.30.71	4.563.000	4.549.865	99,71
Active fixe	80.01.30.71.01	4.502.000	4.489.327	99,72
Reparații capital aferente activelor fixe	80.01.30.71.03	61.000	60.538	99,24
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	80.01.30.85.01.03	-293.669	-303.022	103,18
EXCEDENT CURENT		-17.424.699	265.278	

RAPORT ASUPRA BILANȚULUI CONTABIL ȘI CONTULUI DE REZULTAT PATRIMONIAL ÎNTOCMITE LA DATA DE 31.12.2023

Activele totale ale ASF, la data de 31 decembrie 2023, au fost în sumă de 397.275.609 lei, cu 4.794.719 lei mai mari decât valoarea acestora la 31.12.2022, scădere generată, în principal, de evoluția pozitivă a disponibilităților financiare rezultate din încasarea veniturilor.

Totalul datoriilor din bilanț la 31.12.2023, în cuantum de 57.926.945 lei, cuprinde, în cea mai mare parte, provizioane pentru litigii, pensionare, concedii de odihnă neefectuate.

Valoarea estimată a provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli recunoscute în situațiile financiare este de 32.866.952 lei, din care suma provizioanelor pentru litigii de muncă în care ASF este implicată este de 10.224.120 lei. Celelalte provizioane pentru litigii cu caracter patrimonial, precum și provizioanele pentru concedii de odihnă neefectuate, provizioanele pentru pensionare etc. au fost evaluate la suma de 22.642.832 lei.

Celelalte datorii reprezintă, în cea mai mare parte, drepturi de personal aferente lunii decembrie 2023 achitate în luna ianuarie 2024, precum și drepturi de natură salarială suplimentare.

Rezultatul patrimonial este unul pozitiv, în creștere față de cel din anul precedent, creștere generată, în principal, de realizarea de venituri operaționale mai mari.

CONTUL DE EXECUȚIE BUGETARĂ

În conformitate cu prevederile art. 18 din OUG 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară aprobată cu modificări prin Legea nr. 113/2013, ASF se finanțează integral din venituri proprii extrabugetare. Structura veniturilor, precum și nivelul cotelor, tarifelor, taxelor și contribuțiilor sunt reglementate în Regulamentul nr. 16/2014 privind veniturile ASF, republicat, cu modificări și completări ulterioare.

Cheltuielile sunt stabilite prin bugetul anual al ASF, în conformitate cu obiectivele și responsabilitățile acesteia.

Contul de execuție bugetară cuprinde la partea de venituri – încasările realizate, iar la partea de cheltuieli – plățile efectuate. Excedentul bugetar s-a stabilit ca diferență între veniturile încasate și plățile efectuate.

Excedentul curent al execuției bugetului ASF pe anul 2023 a fost de 265.278 lei.

Situația veniturilor ASF în anul 2023

În conformitate cu prevederile legale mai sus menționate și cu structura Bugetului de Venituri și Cheltuieli al ASF aprobat pe anul 2023, structura veniturilor prevăzute și încasate se prezintă astfel:

Articol	Prevederi anuale 2023	Execuție bugetară 2023	Grad realizare față de prevederi (%)
1	2	3	4=3/2
Venituri din dobânzi	21.220.000	21.228.855	100,04
Venituri din amenzi	527.760	1.228.007	232,68
Venituri operaționale, din care:	176.428.800	181.324.716	102,78
cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice	27.720.000	28.460.500	102,67
cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/ administrarea/ supravegherea organismelor de plasament colectiv/ fondurilor de pensii private și asigurătorilor/ intermediarilor de asigurare	142.184.000	145.940.804	102,64
Venituri provenite din alte activități	6.489.800	6.836.366	105,34
Alte venituri	35.000	87.046	248,71
TOTAL VENITURI	198.176.560	203.781.578	102,83

Potrivit Regulamentului nr. 16/2014 privind veniturile ASF, republicat, cu modificările și completările ulterioare, veniturile încasate se prezintă astfel:

Veniturile din cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice au înregistrat un volum al încasărilor în anul 2023 de 28.460.500 lei, reprezentând un grad de realizare de 102,67% din valoarea prognozată a perioadei. Cele mai relevante cote din cadrul acestei categorii de venituri se prezintă după cum urmează:

- ▶ cotă din valoarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate în cadrul sistemelor de tranzacționare supravegheate, cu excepția tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate (până la 0,06%): 8.071.472 lei, grad de realizare de 104,15% față de valoarea prognozată a perioadei;
- ▶ cotă percepută pentru monitorizarea tranzacțiilor efectuate în afara sistemelor de tranzacționare (turnaround): 1.976.339 lei, grad de realizare de 104,02% față de valoarea prognozată a perioadei;
- ▶ cotă din valoarea ofertelor publice de vânzare (între 0,05% și 0,1%, dar nu mai mult de 500.000 lei, respectiv 1.000.000 lei): 1.425.893 lei, grad de realizare de 83,88% față de valoarea bugetată;
- ▶ cotă din valoarea ofertelor publice de cumpărare - preluare (între 1% și 1,5%): 16.986.796 lei (din care 10.552.730 lei reprezintă venituri aferente ofertei publice de cumpărare/preluare derulată de Fondul Proprietatea în luna decembrie 2023), grad de realizare de 103,77% față de prevederea bugetară.

Veniturile realizate din aceste surse au generat, în anul 2023, 13,97% din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Veniturile din cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/ administrarea/ supravegherea organismelor de plasament colectiv, fondurilor de pensii private și asigurătorilor/ intermediarilor de asigurare au înregistrat un volum al încasărilor în anul 2023 în cuantum de 145.940.804 lei, reprezentând un grad de realizare de cca. 102,64% din valoarea prognozată a perioadei.

Sursele principale de încasări la această categorie de venituri se prezintă după cum urmează:

- ▶ cotă de 0,0078% din valoarea activului net al fondurilor de investiții (organismelor de plasament colectiv): 36.759.005 lei, grad de realizare de 100,31 % față de valoarea bugetată;
- ▶ cotă de 10% din valoarea totală a comisionului de administrare a fondurilor de pensii administrate privat (pilon II): 25.880.666 lei, grad de realizare de 100,31% față de valoarea bugetată;

- ▶ cotă de 0,01% din valoarea activului net al fondurilor de pensii facultative și taxă lunară de 0,25% din valoarea contribuțiilor brute încasate de fondurile de pensii facultative (Pilon III), precum și din taxa de funcționare aplicabilă depozitarilor: 7.296.908 lei, grad de realizare de 102,2% față de valoarea bugetată;
- ▶ contribuții aplicabile asigurătorilor și intermediarilor de asigurare: taxă de funcționare de 0,3% aplicabilă asigurătorilor/ taxa de funcționare de 0,1% aplicabilă intermediarilor de asigurare, contribuție pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări generale (0,4%)/ pentru asigurări de viață (0,3%)/ pentru asigurări de răspundere civilă auto (1%): 76.004.225 lei, grad de realizare de 104,69% față de valoarea bugetată.

Veniturile realizate din aceste surse au generat, în anul 2023, cca. 71,62% din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Venituri provenite din alte activități, care cuprind veniturile aferente tarifelor, taxelor de autorizare/ avizare/ aprobare/ atestare/ retragere autorizație, taxe de înscriere/ înregistrare/ menținere/ radiere, cote/ tarife/ taxe pentru monitorizare și alte taxe/ tarife, așa cum sunt prevăzute în Anexa nr. 3 la Regulamentul nr. 16/2014, republicat, cu modificările și completările ulterioare, au înregistrat o valoare totală încasată în anul 2023 de 6.836.366 lei, respectiv un grad de realizare de 105,34% față de valoarea bugetată.

Veniturile din aceste surse au generat, în anul 2023, 3,35% din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Veniturile din amenzi, încasate de la entitățile aparținând Sectorului Asigurări Reasigurări, s-au cifrat, în perioada de analiză, la valoarea de 1.228.007 lei.

Veniturile financiare, obținute din plasarea disponibilităților ASF în depozite, titluri de stat: 21.228.855 lei.

Alte venituri: 87.046 lei (valorificări de active, penalități, alte venituri).

Execuția cheltuielilor ASF în anul 2023

Cheltuielile totale efectuate în anul 2023 au fost în cuantum de 203.516.300 lei, reprezentând un grad de realizare de 94,39% față de prevederile aferente perioadei. Cheltuielile efectuate cumulate la 31 decembrie 2023 prezintă următoarea structură:

Articol	Prevederi anuale 2023	Execuție bugetară 2023	Grad realizare față de prevederi %
1	2	3	4=3/2
Cheltuieli de personal	184.321.228	172.602.353	93,64
Cheltuieli cu bunuri și servicii	15.256.700	14.933.619	97,88
Transferuri internaționale	11.100.000	11.080.581	99,83
Alte cheltuieli	654.000	652.904	99,83
Cheltuieli de capital	4.563.000	4.549.865	99,71
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-293.669	-303.022	
TOTAL CHELTUIELI	215.601.259	203.516.300	94,39

Cheltuielile de personal, în cuantum total de 172.02.353 lei (93,64% din prevederile bugetate), reprezintă salarii de bază și alte drepturi conform celor stabilite prin Contractul Colectiv de Muncă în vigoare, la care se adaugă contribuțiile instituției.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat un cuantum total de 14.933.619 lei, valoare ce reprezintă 97,88% din prevederile bugetate. Dintre cele mai importante cheltuieli din acest capitol menționăm:

- ▶ achiziții de furnituri de birou, materiale curățenie, carburanți, contravaloarea serviciilor de utilități, telefonie, internet, servicii pază, service auto, servicii întreținere centrale termice, servicii arhivare, agenții de presă (ex: Bloomberg, Reuters): 8.573.039 lei, reprezentând 98,65% din suma prevăzută pentru această perioadă;
- ▶ consultanță și expertiză: 657.824 lei, reprezentând 93,97% din prevederile bugetate și constând în plăți realizate în baza contractelor de consultanță tarife R.C.A., asistență juridică, servicii de audit financiar extern;
- ▶ alte cheltuieli: 4.280.644 lei, reprezentând, în cea mai mare parte, plăți aferente chiriei datorate de către ASF, alte cheltuieli cu bunuri și servicii conform dispozițiilor legale.

Alte cheltuieli, în cuantum de 652.904 lei, reprezintă sume datorate de ASF aferente persoanelor cu handicap neîncadrate: 579.649 lei, precum și indemnizații pentru internship: 73.255 lei

Transferurile internaționale, reprezentând cotizațiile la organismele internaționale la care ASF este membru (ESMA, EIOPA, IOSCO, IAIS, IOPS), au fost în cuantum de 11.080.581 lei.

Cheltuielile de capital, în cuantum total de 4.549.865 lei, reprezintă un grad de angajare de 99,71% din suma bugetată. Această sumă reprezintă valoarea totală plătită în anul 2023 atât pentru continuarea implementării proiectelor de dezvoltare a infrastructurii IT centralizate și descentralizate, cât și pentru buna funcționare a Autorității și au constat în principalele achiziții:

- ▶ achiziții de echipamente hard și alte echipamente IT (laptop-uri, multifuncționale, echipamente firewall, sistemul SAN): 1.952.955 lei;
- ▶ achiziții de licențe și dezvoltări soft: 2.116.748 lei;

- ▶ achiziții de echipamente birotică, mobilier: 419.624 lei;
- ▶ cheltuieli de investiții pentru obținere autorizare incendiu pentru sediile proprietatea ASF: 60.538 lei.

Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent: - 303.022 lei reprezentând, în cea mai mare parte, sume încasate de la Casa Națională de Asigurări de Sănătate FNUASS (aferește perioadei 2021 - 2022). Potrivit reglementărilor contabile specifice, suma acestor încasări va afecta cheltuielile totale cu semnul ”-”.

Excedentul curent pe anul 2023 (venituri curente încasate – cheltuieli plătite).

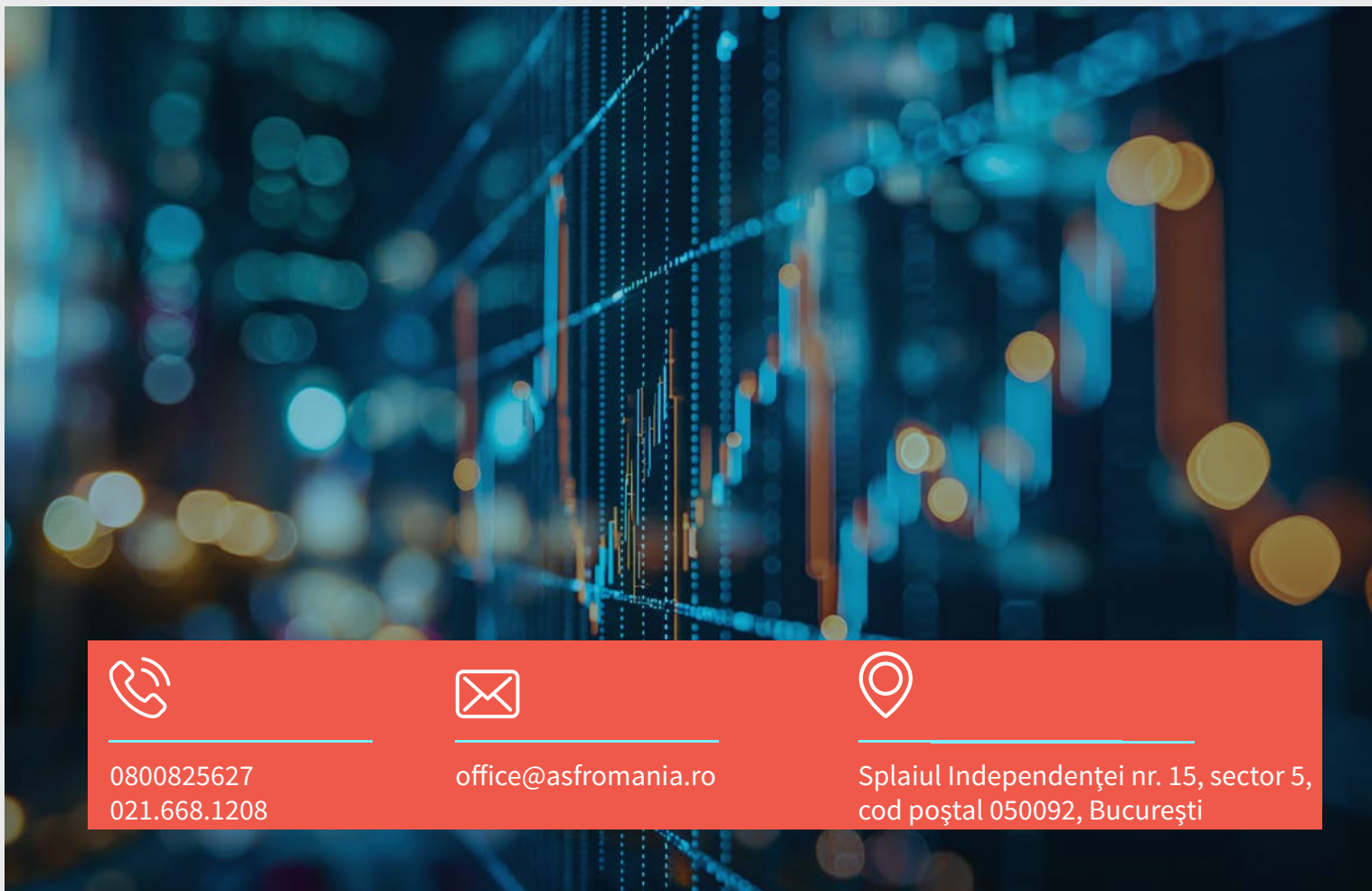
Excedentul curent al anului 2023 este în cuantum de 265.278 lei.

LISTA DE ABREVIERI

ADP/AS	=	Asociația pentru Pensii Administrate Privat din România
AFIA	=	Administratori de Fonduri de Investiții Alternative
AFIASMD	=	Administratori de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct
AFIASMS	=	Sucursale ale administratorilor de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România
AG	=	Asigurări Generale
AIFMD	=	Directiva privind administratorii fondurilor de investiții alternative
AMLA	=	Anti-Money Laundering Authority
AMLD IV	=	Directiva 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului
AOPC	=	Alte Organisme de Plasament Colectiv
APAPR	=	Asociația pentru Pensii Administrate Privat din România
ARB	=	Asociația Română a Băncilor
ARIS	=	Absolute Return Innovative Strategies
ASE	=	Academia de Studii Economice din București
ASF	=	Autoritatea de Supraveghere Financiară
AV	=	Asigurări de Viață
BAAR	=	Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România
BERD	=	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BET	=	Bucharest Exchange Trading
BNR	=	Banca Națională a României
BSR	=	Balance Sheet Review
BVB	=	Bursa de Valori București
CAEN	=	Clasificarea activităților din economia națională
CASCO	=	Asigurări de mijloace de transport terestru
CBDF	=	Cross-border distribution of funds
CE	=	Comisia Europeană
CMU	=	Uniunea Piețelor de Capital
CNPF	=	Comisia Națională a Pieței Financiare
CNSM	=	Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudencială
CNSP	=	Comisia Națională de Strategie și Prognoză
CNVM	=	Comisia Națională a Valorilor Mobiliare

COVID-19	=	Boală infecțioasă cauzată de coronavirusul cel mai recent descoperit	GMW	=	Global Money Week
CR	=	Concentration Rate	G-SII	=	Instituții globale de importanță sistemică
CRD	=	Directiva privind Cerințele de Capital	HRG	=	Grupe de riscuri omogene
CRR	=	Regulamentul privind Cerințele de Capital	IAIS	=	Asociația Internațională a Supraveghetorilor în Asigurări
CSA	=	Comisia de Supraveghere a Asigurărilor	IAM	=	Identity and Access Management
CSD	=	Depozitar central de titluri de valoare	IAPC	=	Indicele Armonizat al Prețurilor de Consum
CSDR	=	Regulamentul (UE) 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012	IFRS	=	Standardele Internaționale de Raportare Financiară
CSSPP	=	Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private	IGC	=	Institutul de Guvernanță Corporativă
DC	=	Depozitarul Central	IMM	=	Întreprinderi Mici și Mijlocii
DLP	=	Data Loss Prevention	INCM	=	Instituții de credit din alte state membre
DLT	=	Distributed Ledger Tehnology	INFE	=	Rețeaua Internațională pentru Educație Financiară, OECD
DNB	=	Banca Națională a Olandei	IOPS	=	Organizația Internațională de Supraveghere a Pensiiilor
DORA	=	Regulamentul privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar	IOSCO	=	Organizația Internațională a Comisiilor de Valori Mobiliare
DR	=	Disaster Recovery	IRRD	=	Directiva privind redresarea și rezoluția în domeniul asigurărilor
DVCAP	=	Double Volume Cap Mechanism	ISF	=	Institutul de Studii Financiare
DvP	=	Delivery vs. Payment, principiul livrare contra plată	IT	=	Tehnologia Informației
EBA	=	Autoritatea Bancară Europeană	FATF	=	Evaluarea națională de risc SB/FT
EIOPA	=	Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale	LB	=	Banca Centrală a Lituaniei
EFAMA	=	European Fund and Asset Management Association	LEI	=	Legal Entity Identifier
EMIR	=	Regulamentul European nr. 648/2012, privind derivatele extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții	MAE	=	Ministerul Afacerilor Externe
ESAs	=	European Supervisory Authorities (Autoritățile Europene de Supraveghere)	MAR	=	Regulamentul privind Abuzul pe Piață
ESEF	=	European Single Electronic Format (formatul de raportare electronic unic)	MCR	=	Cerințe de Capital Minim
ESG	=	Factorii de mediu, sociali și de guvernanță	MF	=	Ministerul Finanțelor
ESMA	=	Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe	MiCA	=	Regulamentul privind piețele cripto-activelor
ESRB	=	Comitetul European pentru Risc Sistemic	MiFID II	=	Directiva privind Piețele de Instrumente Financiare
ETF	=	Exchange Traded Fund	MIFIR	=	Regulamentul privind Piețele de Instrumente Financiare
EU-SDFA	=	EU Supervisory Digital Finance Academy	MMFR	=	Regulamentul european privind fondurile din piața monetară
FCI	=	Fondul de Compensare a Investitorilor	MMPS	=	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
FDI	=	Fonduri Deschise de Investiții	NGFS	=	Rețeaua Băncilor Centrale și Supraveghetorilor pentru Ecologizarea Sistemului Financiar
FGA	=	Fondul de Garantare a Asiguraților	OECD	=	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
FGDSPP	=	Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private	OECD-INFE	=	(Organisation for Economic
FIA	=	Fonduri de Investiții Alternative	Co-operation and Development - International Network	=	Co-operation and Development - International Network
FIAM	=	Fonduri de investiții alternative din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România	on Financial Education	=	Oficiul Național de Prevenirea și Combatere a Spălării Banilor
FDIA	=	Fonduri deschise de investiții din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România	ONPCSB	=	Oficiul Național de Prevenirea și Combatere a Spălării Banilor
FIAIR	=	FIA destinate investitorilor de retail	OPC	=	Organisme de Plasament Colectiv
FinTech	=	Financial Technology	OPCOM	=	Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale
FÎI	=	Fonduri Închise de Investiții	OPCVM	=	Organisme de Plasament Colectiv în Valori Mobiliare
FIRDS	=	Financial Instruments Reference Data System	ORC	=	Oficiul Registrului Comerțului
FISMD	=	Firme de investiții din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct	ORSA	=	Own Risk and Solvency Assessment
FITRS	=	Financial Instruments Transparency System	OTC	=	Over-The-Counter
FMA	=	Financial Market Authority	OUG	=	Ordonanța de Urgență a Guvernului
FMI	=	Fondul Monetar Internațional	PAD	=	Poliță de Asigurare împotriva Dezastrelor
FNP	=	Fondul Național de Protecție	PBS	=	Prime Brute Subscrise
FoS	=	Libera circulație a serviciilor	PCA	=	Planul de Continuitate al Afacerii
FoE	=	Libertatea de stabilire	PEPP	=	Produs paneuropean de pensii personale
FP	=	Fondul Proprietatea	PIB	=	Produsul Intern Brut
GME	=	Exercițiul Global de Monitorizare	PIS	=	Procedura de impunere a unei soluții

PNRR	=	Planul Național de Redresare și Reziliență
PPS	=	Procedura de propunere a unei soluții
RAF	=	Risk Assessment Framework
RBS	=	Supraveghere bazată pe riscuri
RCA	=	Asigurarea Obligatorie de Răspundere Civilă Auto
ROF	=	Regulament de Organizare și Funcționare
RRA	=	Radio România Actualități
RvP	=	Receive vs.Payment (primire contra plată)
SAI	=	Societate de Administrare a Investițiilor
SAIM	=	Societăți de administrare a investițiilor din alte state membre
SAL-FIN	=	Entitatea de Soluționare Alternativă a Litigiilor în Domeniul Financiar Nonbancar
SAR	=	Sectorul Asigurări - Reasigurări
SARS-CoV-2	=	Noul coronavirus
SARIS	=	Suspensions and Restorations Instruments System
SCR	=	Cerințe de capital de solvabilitate
SFTR	=	Regulamentul privind tranzacțiile de finanțare a valorilor mobiliare
SGG-DRP	=	Secretariatul General al Guvernului – Direcția Relații cu Publicul
SI	=	Societăți de investiții
SIEM	=	Security Information and Event Management
SISA	=	Societăți de investiții din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România
SIF	=	Societate de Investiții Financiare
SIFM	=	Societăți de investiții financiare din alte state membre
SIIF	=	Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare
SMT	=	Sistem Multilateral de Tranzacționare
SOL	=	Soluționare online a litigiilor
SOT	=	Sistem organizat de tranzacționare
SRSP/SRSS	=	Programul de Sprijinire a Reformelor Structurale
SSIF	=	Societate de Servicii de Investiții Financiare
SSPP	=	Sectorul Sistemului de Pensii Private
STS	=	Serviciul de Telecomunicații Speciale
T2S	=	Target2-Securities
TIC	=	Tehnologia informației
TRACE	=	Access to Trade Repositories Project
TREM	=	Transaction Reporting Exchange Mechanism, ESMA
TSI	=	Instrumentul de sprijin tehnic
UCITS	=	Directiva 2009/65/CE
UE	=	Uniunea Europeană
UN SAR	=	Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România
VAN	=	Valoarea activului net
VUAN	=	Valoarea unitară a activului net
WIW	=	World Investor Week

0800825627
021.668.1208

office@asfromania.ro

Splaiul Independenței nr. 15, sector 5,
cod poștal 050092, București

**AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ**